

KÖPRUL
256
M. ASIM BY

قصهٔ اصحاب کهف حضرتی

۱۱۰

فهرست

فرائد الفوائد في بيان العقائد

بسم الله الرحمن الرحيم

جميع محامد بى عد وثناى لايعد وشكر بى حساب وبى حد اوخلاق
متعال وقدير بى مثال وحى قيوم بى زوال مالك الملك والملكوت رب العزة
والجبروت مقدر الاكوان والازمان عليم اسرار انس والجان مذكور بكل
لسان مشكور بكل اركان وجنان معبود فى كل وقت وزمان علام احوال
واطوار بصير ضمائر اسرار اولان رب الارباب ومالك الرقاب تلألأ بوارق
آياته على صفاح المحدثات واشرق شوارق صفاته على الواح المبدعات
حضرتنه اولسونكه كافهٔ كائناتى ماترى فى خلق الرحمن من تفاوت
فارجع البصر هل ترى من فطور ثم ارجع البصر كرتين ينقلب اليك البصر
خاسئا وهو حسير فحواسنجه نظام بديع اوزرينه ابداع وعامهٔ مصنوعاتى
اسلوب منيع اوزره اختراع ايدوب هر برينك كمال ثانوى سنى مقتضاى
حكمت ربوبيت بله اوزرلرينه اجرا وترتيب ايلدى ونسخهٔ آدمى خامهٔ
قدرتيله لوح وجوده تحرير وصورت انسانى احسن تقويميله
تصوير ايدوب جواهر عقل وادراك ايله مزين واسكان اماكن مكونات ايله
معين ومسالك معاشى تعليم ومناهج معادى تفهيم ايدوب جمله عبادى

والله

والله يدعو الى دار السلام كلام منزليله دار سلامته دعوت ومظهر ازليه
اولنلرى دين اسلام اولان صراط مستقيمه هدايت ايله ممتاز ايلدى وجواهر
صلوات متواصلات وزواهر تحيات متواليات ولآلئ تسليمات متتاليات
اول اشرف موجودات واكمل مخلوقات شمس فلك سعادت وسيادت وفلك
عالم نبوت ورسالت افضل افاضل انبيا ومرسلين ومقتداى اولين
وآخرين حبيب رب العالمين حضرت ابى القاسم اول وآخر حاشر
توصيف انك لعلى خلق عظيم ايله موصوف وتعريف وما ارسلناك
الا رحمة للعالمين ايله معروف ونتيجهٔ ان الله اصطفى اعنى
حضرت محمد مصطفى عليه من اكمل الصلوات ماهو الاكنى وازكى
التحيات ماهو الاجلى والاصفى ومن اطيب التسليمات ماهو الاولى
والاوفى حضرتلرينك روضهٔ رضيه لرينه ايثار ونثار اولسونكه
بدر منيريله زمين زمان منور وشمس شرع مطهريله كون مكان مستنير
ومطهر ايدوب امتنى مهلكهٔ شفا جرف هار فانهار به فى نار جهنم دن انقاذ
واخراج ايليوب والرسول يدعوكم فى اخريكم وانك لتهدى الى صراط
مستقيم مصداقنجه سيرهٔ حسنه به وطريقهٔ مستقيمه به ارشاد
روضهٔ رضوان وجوار رحمن اولان درجات گلستان جنان جنات
عدن تجرى من تحتها الانهار خصوصا رضاى اكبر ولقاى كبريايه نيل
ووصول ايله امتنى سلطان ايلدى رضا ورحمت وغفران حضرت
اولاد وآل واصحاب اماجدينه اولسونكه هر برى طريق حقده نجوم
الاهتداء وسبيل توفيقده امام مقتدا ودين اسلامك اعوان وانصارى
اولوب سيف وسنان ايله اعدايى قهر ايدوب شريعت محمديه يى جمله
آفاقه اشاعه ومعارف بقيه يى ارباب كماله افاضه ايتديلر امابعد بو عبد
فقير حقير استانبولى المولد احمد بن محمد امين حشرهما الله تعالى يوم
التناد مع الامين ديركه عقائد اهل سنت وجماعتده ضرورات دينيه
واكالحق اولان مسائل جمله مكلفلره مؤمنين مؤمنات مسلمين مسلمات

معلوم اولسونكه عهد ميثاق
حقنده اولان نصوص قرآنيه
وآيات فرقانيه كه مثلا حق تعالى نك
الست بربكم نظم شريفى
وحضرت خاتم صلعم ان الله خلق

بیلمری واعتقاد ایتمری فرض عین وعین فرض اولوب وآمنت بالله مضمون
حدیث شریفی اجمال الاعتقادی جامع اولدیغندن اخوان دینه خدمت
وطلب مغفرت ورحمت ایچون نوعا تفصیل ایلدم تا که اخوان دین وخلان
مخلصین مطالعه ایتدکده مستفید اوله لر بحمده تعالی وحسن توفیقه
مشتمل اولدیغی مسائل نفیسه قره عین العقلاء ونتیجه افکار الفضلاء اولمق
حسبیله عین رضا وچشم انصافله نظر ایدن اخوانه آسمان علوم
دینیه دن وسپهر معارف یقینیه دن هر برمسئله سی کوکب دریلر کبی
ضیا ویروب ظلمات مشکلات قلبیه یی تنویر ایدر برمقدمه والتی
مقامی حاوی اولوب مقام اول ایمان بالله تعالی مقام ثانی ایمان بالملائکه
مقام ثالث ایمان بالکتب مقام رابع ایمان بالرسل مقام خامس ایمان بالیوم
الآخر مقام سادس ایمان بالقضاء والقدر بیاننده در فرائد الفوائد
فی بیان العقائد تسمیه ایلدم حق سبحانه وتعالیدن نیاز وتضرع ایدرمکه
بونک ایله اخوان دینه نفع اخروی وسعادت ابدیه ویروب وآنلرک انتفاعلری
مقدارنجه بو عبد فقیره نفع اخرویه احسان ایلیه واجعل لی لسان
صدق فی الاخرین واجعلنی من ورثة جنة النعیم امین یا ارحم الراحمین
مقدمه معلوم اوله که الله تبارک وتعالی حضرت آدم علیه السلامک ظهرندن
جمیع ذریاتی قبیله قبیله صنف صنف دنیاده کی ترتیب اوزره بابالری
اصلابندن وآنه لری ترائبندن اخراج ایلیوب انلری عقلاء وفاعل مختار
قیلدی بعده الست بربکم یعنی بن سزلرک ربکزدکلیم دیو خطاب
ایتدکده جمله سی بلی یعنی سن بزم ربمزسن دیدیلر بو تصدیق واقرار آنلره
ایمان فطری اولدی وحضرت آدم علیه السلام جمله سنی کوردی الله تعالی
آنلره ایمانله امر ایلدی کفر وشرکدن نهی ایلدی عالم دنیاده ایمان
کسب ایلیوب مؤمن اولنلر عهده موافقت ایلیوب ایمان فطری
اوزرینه دائم وثابت اولورلر کفر کسب ایلیوب ایمان فطری یی تبدیل وتغییر
ایلیوب عهده مخالفت ایدرلر نعوذ بالله من ذلک حضرت عمر بن الخطاب

رضی

رضی الله عنه الست بربکم آیت کریمه سندن سؤال اولندقده
جواب ویروب بیوردیکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن ایشتدم الله تعالی
آدم علیه السلامک ظهرندن ذریاتنی استخراج ایلدی دیو بیوردیلردیدی
واجلهٔ تابعیندن سعید بن جبیر رضی الله تعالی عنهمادن نقل ایلدی
واذ اخذ ربک من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم واشهدهم علی انفسهم الست
بربکم قالوا بلی قول شریفنده آدمک ذریتنی علی الترتیب المذکور ظهرندن
اخراج ایلیوب جمله سی الله تعالینک ربوبیتنی ووحدانیتنی تصدیق
واقرار ایلدیلر وحضرت ابو حنیفه رضی الله عنه مذهبنده بودر نتکیم فقه
اکبرده ذکر ایلدی دخی الله تعالی انبیا علیهم السلامدن عهد اخذ ایلدیکه
عالم دنیاده تبلیغ دین وتعلیم شرایع ایده لر امتلرینه اصلا کتم ایتمیه لر
وانلر اویله ایتدیلر وامتلر پیغمبرلرینه ایمان کتوروب امرینه مخالفت
ایتمیه لر علماء تفسیر بیورمشلر که الله تعالینک عهدی اوچ قسمدر بری
جمیع بنی آدمدن اخذ ایلدی الله تعالینک وحدانیتنی وربوبیتنی دار دنیاده
تصدیق واقرار ایده لر بری دخی انبیاء عظام علیهم السلامدن اخذ ایلدی
عالم دنیاده امتلرینی دینه دعوت ایلیوب شرایع تعلیم ایده لر وبری دخی علمای
کرامدن اخذ ایلدی خلقه دین وشریعت تعلیم ایلیوب حق بیان
ایده لر وسائر خلق علماء کرامک قولیله عمل ایده بو عهد تفسیر بیضاویده
وتفسیر ابو السعودده وسائرلرنده مذکوردر فصل معلوم
اولسونکه خلاق علیم وفتاح حکیم عز وجل بنی آدمی دنیاده قرنا
بعد قرن خلق ایلیوب هر مکلف جهت علمیه وجهت عملیه لرینی تکمیل
ایلیوب جوار الله تعالی اولان جنات عالیاتنه دخوله قابلیت کسب
ایتمه لری ایچون هر طائفه یه پیغمبر ارسال ایلدی نتکیم کتاب انزال ایتدی
وکینه ایتمدی زمان آخر اولنجه حضرت رسول کائنات ومفخر موجودات
علیه افضل التحیات واکمل التسلیمات حضرتلرینی ارسال ایلیوب
القرآن کریم انزال ایلدی وقت سعادتلرنده اصحاب رضوان الله علیهم

اول اسلام اولوب اهل ایمان قلیل اولد یغیچون جهاد وغزا ایله مشغول اولدیلر ورسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمك شرف صحبتیله مشرف اولدقلریچون عقائدلری صافی وعملری خالص اولوب اختلافات ومنازعات اولمدیغی اجلدن تدوین علوم وتصنیف کتابدن مستغنی اولدیلر حضرت رسول اعظم صلی الله تعالی علیه وسلم دار دنیادن دار آخرته تشریف ایلدکدنصکره مجتهدلر قتنده واهل ایمان ارasında فتنه واقع اولوب کونا کون اختلافات ومنازعات ظهور ایتدی بدعت واهوا جانبنه میل حادث اولدی مهمات مسائلده علمایه مراجعت چوق اولدیغیچون اول وقتك علماسی اجتهاد ایله مشغول وتمهید قواعد شریعت محمدیه وتأسیس اصول وترتیب الابواب وتألیف کتاب وتصنیف فصول ایتدیلر هر مسئله یی دلیلیله وهر سؤالی جوابیله ذکر ایتدیلر اوضاع مسائل واصطلاحات تعیین ایلیوب مذاهب واختلافاتی بیان ایتدیلر بو امتك علماسی بنی اسرائیل پیغمبرلری کبی اولدیغی ظاهر وباهر اولدی عملیاته متعلق اولان علم شریفه علم الفقه واعتقادیاته متعلق اولان علم شریفه علم الکلام وعلم التوحید والصفات تسمیه ایتدیلر ائمهٔ حدیثدن امام ترمذی رحمه الله تعالی حضرتلرینك تخریج ایلدیکی حدیث شریف که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردی ستفترق امتی ثلثا وسبعین فرقة بنم امتم قریبا اللیده تمش اوچ فرقه اولور علما حدیث امتی امة اجابته حمل ایتدیلر واختلافی عقائدده اختلافه حمل ایتدیلر کلها فی النار الا واحدة اول فرقهلرك کلیسی جهنمه کیرسه کرکدر الا بر فرقه ناجیه اولسه کرکدر قیل سؤال اولندی من هم یا رسول الله اول نجاة بولان فرقه کیملردر ای الله تعالینك رسولی قال جوابنده بیوردی الذین هم علی ما انا علیه واصحابی اول فرقه اول طائفهدر که آنلر اول اعتقاد اوزرینهدرکه بن وبنم اصحابم اول اعتقاد اوزرینهدر بو فرقه عقائدده اصحابه موافق اولدیغیچون اهل السنة والجماعة تسمیه اولندی بحسب الاعتقاد عذابه

مستحق اولمدیغیچون فرقهٔ ناجیه تسمیه اولندی اما اهل سنتك عاصیلری معذب اولدیغی عملده قصور ومعصیت ایتدکلری اجلدندر اعتقاد حسبیله دکلدر اما سائر فرقهلر که معتزله روافض خوارج شیعه امامیه اسماعیلیه وغیریلر کبی بونلرك اعتقادلری باطل اولمق حسبیله معذب اولورلر معصیت ارتکابندن ایچون معذب اولدیغندن ماعدا بو محلی ایوجه تأمل اولنمیدر بو حدیث شریفك فحواسنجه افضل تابعیندن شیخ حسن بصری رحمة الله علیه حضرتلرینك درسنه حاضر اولنلردن واصل ابن عطا نام کمسه بر کون درسدن عزلت ایلیوب بر مذهب احداثنه شروع ایلدی مرتکب کبیره مؤمن دکل کافر دیوب ایمان ایله کفر آراسنده واسطه اثبات ایدردی حسن بصری مرحوم قد اعتزل واصل بن عطا بزدن اعتزال ایلدی دیو بیوردقده اسملری معتزله اولدی بر کروه سفها کندویه اتباع ایلیوب اصحاب عقائده مخالفت ایدردی الله تعالینك صفات حقیقیهسنی انکار ایتدکلریچون کندولرینه اهل توحید تسمیه ایتدیلر مطیع اولنلره ثواب ویرمك ومرتکب کبیره اولوب توبهسز آخرته کیدنلره ابدی عقاب ایلك الله تعالینك اوزرینه واجبدر دیدکلریچون کندولره اهل عدل تسمیه ایتدیلر بغداد معتزلهسی دینده ودنیاده قوللره انفع اولانی ویرمك الله تعالینك اوزرینه واجبدر دیدلر بصره معتزلهسی انجق دینده انفع اولانی ویرمك واجبدر دیدیلر حاشا الله تعالی عن ذلك قبرده میت حیات بولوب منکر ونکیر کلمهسنی انکار ایتدیلر وآخرتدهکی حسابی وسؤالی وشفاعتی وصراطی ومیزانی انکار ایتدیلر وشمدیکی حالده جنت وجهنم موجود اولدیغنی انکار ایدوب محشرده خلق اولنور دیرلر وشرور ومعاصی مقدر اولور والله تعالینك خلق ایتدوکنی انکار ایدوب شروری ومعصیتلری نفس اماره خلق ایدر دیدیلر بو اجلدن قدریه تسمیه اولندیلر وجنتدهکی رؤیة الله تعالییی انکار ایتدیلر وکرامت اولیایی انکار ایتدیلر بونلرك مذهب باطللری بین الناس مشهور اولدی بونلرك رئیسلرندن ابو علی الجبائینك شیخی

ابو الحسن الاشعری حضرتلری مجلسنه الزام ایچون حاضر اولدی مباحثه
اثناسنده سؤال بیوردیلر اوچ قرنداش بری مطیع و بری عاصی و بری صغیر ایکن
آخرته کتسه‌لر سنك مذهبکده نیجه حکم اولنور دیدی ابو علی الجبائی جواب
ویروب مطیعه ثواب و عاصیه عقاب ایتمك الله تعالی یه واجبدر و صغیره
ثواب وعقاب اولمازدیدی شیخ حضرتلری ینه سؤال ایلیوب اکر صغیر
سؤال ایدوب یارب بکا عمر ویروب مطیع قرنداشم کبی اطاعت ایدیدم
ثوابه نائل اولوردم دیسه نه کونه جواب ویرردیدی ابو علی الجبائی جواب
ویروب الله تعالی جوابنده بیوررر اکر سن کبیر اولسك عاصی اولوردك
سکا کوره صغیر اولمك انفع واصلحدر دیر دیدی وینه شیخ حضرتلری
سؤال ایلیوب اکر عاصی سؤال ایدوب یارب چونکه عاصی اولمقدن
صغیر ایکن اولمك انفع واصلح ایدی یا نیچون بنی صغیر قرنداشم کبی صغیر
ایکن روحمی قبض ایلمدك دیسه نه کونه جواب ویرردیدکده ابو علی الجبائی
مبهوت اولدی شیخ حضرتلری امام شافعی رحمه الله حضرتلرینك
طقوزنجی یاخود اوننجی مرتبه ده تلمیذی ایدی وابو حنیفه رضی الله
تعالی عنه حضرتلرینك دوردنجی یاخود بشنجی مرتبه ده تلمیذی ایدی
شیخ ابو منصور ماتریدی دیمك ایله مشهور بو ایکی شیخان جلیلان
اهل سنت وجماعت اعتقادنده غایتده سعی واجتهاد ایلیوب عقائد
حقّی اظهار ایتدیلر ومذهب باطله‌یی براهین قاطعه ایله ابطال ایتدیلر
حنفیه نك اکثری شافعیه ومالکیه وحنبلیه‌نك اکثر عقائدده شیخ
ابو الحسن الاشعری‌یه اقتدا ایتدیلر پس امدی اعتقادده مذهب اهل سنت
ایکی اولدی بونلره مخالف مذهبلر نقدر وار ایسه جمله‌سی باطلدر وعملده اولان
مذهبلر که امام اعظم وامام مالك وامام شافعی وامام احمد بن حنبل
رحمهم الله تعالی بونلر اتفاق ایتدکلری حکملر حقدر اختلاف ایتدکلری
حکملر خطایه وصوابه احتمالی واردر هر کس تابع اولدیغی امامك قولنی
صواب اعتقاد ایتمك لازمدر که تقلیدی صحیح اوله خطا اعتقاد ایدرسه

تقلیدی جائزدکلدر زیرا جمله مجتهدلر کاه ثواب وکاه خطا ایدر خطا
ایتدوکی وقتده ینه مأجوردر وخطاسی کندویه معلوم اولمدیغجه
معفودر وتابع اولان دخی مأجوردر دخی بو امامارك شاکردلری اکثر مسئله‌ده
موافقت ایتدکلری ایچون بشقه مذهب عدّ اولمدی بو جمله مذهبلر هدایت
اوزره‌در فصل معلوم اولسونکه ایمانك وجوبنك شرطی وسببی
ماتریدیه عندنده انجق عقل ممیزدر بلوغك مدخلی یوقدر واشاعره
عندنده عقل ایله بلوغك مجموعیدر ابو حنیفه رضی الله عنه حضرتلرندن
روایت اولنور عاقل صبی اوزرینه معرفة الله تعالی فرضدر دیو بیورمش
وعلماء حنفیه واکثر مشایخ عراق عندنده بویله‌در زیرا بالغ اوزرینه ایمان
واجب اولدیغی عقل اعتباریله‌در عقل موجود اولدقدنصکره ایمان
واجب اولور بالغ اولسون اولمسون دیمشلر نتکم فقه اکبر شرحنده
علی القاری ذکر ایلدی اما بین الناس ایمانك شرطی بش مشهور اولدیغی
رانك فتحیله شرطدن غلطدر علامت معناسنه جمعی اشراط کلور
اشراط الساعه کبی رانك سکونیله شرطك جمعی شروط کلور شروط
الصلوة کبی عقل ممیز صاحبی اولان اوزرینه اولا معرفة الله تحصیل ایچون
شرعًا نظر واجب اولور نظر صحیح ایله معرفت حاصل اولور اسمعیلیه
طائفه‌سی سنك نظر صحیح معرفت افاده ایتمیوب امام معصوم ارشادینه
محتاجدر دیدکلری باطلدر معرفتدن مراد الله تعالی حضرتلرینك
وجودنی وصفات سلبیه وثبوتیه‌سنی بیلوب تصدیق ایلمکدر اما کنهیله
بیلمکده اختلاف واردر جمهور متکلمین کنهی معلوم اولمق ممکندر دیدیلر
وقوعنده اختلاف ایتدیلر بعض محققین دنیاده واقع اولماز امّا آخرتده
اولور دیدیلر و بعض محققین اصلا واقع اولماز دیدیلر بو فقیر عندنده بودرکه
بالکز عقل مجرّد ایله معلوم اولمق محالدر یا عجبا عبد مخلوق کندو نفسنی
کنهیله ادراك ایتمکده عاجز وقاصر و بر مخلوقك کنهنی بیلمك محال اولدیغی
وقتده خلاق عالم ومعبود ابدی وازلی صفات کبریا ایله ازلًا موصوف اولان

رب العالمینك حقیقة ازلیه سنی بیلمك نوجهله ممكن اولور حال بو كه
افضل الانبیا وقاب قوسین اوادنی مقامنك صاحبی علیه افضل الصلوة
والتسلیم سبحانك ماعرفناك حق معرفتك بیورمشلر آنك ایچون امام
حجة الاسلام وامام الحرمین وطائفهٔ صوفیه دن برنفر كسه لر محالدر دیمشلر
ابو بكر الصدیق رضی الله عنه سبحان من لم یجعل للخلقه سبیلا الی معرفته
الا بالعجز بیورمشلر یعنی منزهدر اول الله تعالی كه قوللر ایچون كندو
معرفتنه طریق قیلدی الا آنجق معرفتدن عجز ایله طریق قیلدی یعنی
هركس حقیقتنی بیلمكدن عاجز وقاصر ومتحیردر وینه بیورمشلردر كه
العجز عن درك الادراك ادراك یعنی بیلمكدن عاجز اولمق بیلمكدر زیرا عاجز
اولمیوب عقلیله برشئ ادراك ایتسه اول كسه الله تعالی یی بیلمه مشدر
بیلدیكی بشقه شیدر انك ایچون حضرت علی رضی الله عنه بیورمشلر
العجز عن درك الادراك ادراك والبحث عن سر ذات الله اشراك یعنی
بیلمكدن عاجز اولمق بیلمكدر والله تعالینك ذاتندن سرندن بحث ایدوب
تفتیش ایلمك شرك ایلمكدر آنك ایچون رسول اكرم صلی الله علیه وسلم
بیورمشلر كه تفكروا فی آلاء الله ولاتفكروا فی ذاته فانكم لن تقدروا یعنی
سز الله تعالینك نعملرنده تفكر ایدك ذاتنده ایتمك زیرا تحقیق والبته
قادر اولمازسز والحاصل كل ماخطر ببالك فالله غیر ذلك هرنه كه خاطریكه
خطور ایتسه الله تعالینك ذاتی وكنهی آنك غیریدر لكن شرایع حقه ایله
تهذیب نفس ایدوب كدورات بشریه دن وعوایق جسمانیه دن مجرد اولان
كامللره علی طریق الفیض معلوم اولمق ممكندر لكن نظر وتفكر طریقیله
دكل دیمش جلال دوانی لكن بالاده ذكر اولنان بو قوله دخی منافیدر
تأمل ایله ظاهر اولور ابو حنیفه رضی الله عنه فقه اكبرده بیورر نعرف الله
حق معرفته كما وصف نفسه فی كتابه بجمیع صفاته یعنی الله تعالی
قرآن كریمنده كندی ذاتی جمیع صفاتیله وصف ایتدیكی وجه اوزره
الله تعالی یی بیلورز ولیس یقدر احد ان یعبد الله حق عبادته و بر كسه

الله تعالی یه لایق عبادتله عبادت ایتمكه قادر دكلدر ولكنه یعبده بامره كما امره
لكن الله تعالی امریله امر ایتدوكی اجلدن عبادت ایدردیوذكر ایلدی
یعنی الله تعالینك الوهیتنه لایق عبادت ایتمكه كمسه ده قدرت یوقدر
امرینه بناءً عبادت ایدر اما قرآن كریمنده كندی وارلغنی وصفات كمالیله
موصوف اولدیغنی خبرویردیكی وجه اوزره بیلمك الله تعالی یی لایق بیلمكدر
ومعرفتك كمالی بودر فصل الله تعالینك وارلغی بدیهیدر نظریمدر
اختلاف ایتدیلر اما حجة الاسلام وامام فخر الدین عندنده بدیهیدر عاقل
ترتیب مقدماته محتاج اولمیوب اول امردن بیلور جلال دوانی واكا تابع
اولانلر عندنده نظریدر ترتیب مقدماته توقف ایدر قوة قدسیه
ونفوس زكیه صاحبی اولنلره اجلیٔ بدیهیاتدن اولوب اول امردن بیلورلر
حضرت ابراهیم علیه السلام سلسلهٔ ممكنات وترتیب مقدمات ایلدیكی
قومی ایچوندر نتكیم الله تبارك وتعالی بیورر وتلك حجتنا آتیناها ابراهیم
علی قومه عقول غبیه صاحبلرینه كوره ترتیب مقدماته توقف ایتدیكی
ظاهردر اكر جاهل صبت اسلامی استماع ایدوب ترتیب مقدمه ایده جك قدر
معمر اولسه سعی ایلیوب انفس وآفاقه نظر ایله الله تعالینك وارلغنی
بیلمسه یاخود ترتیب مقدمه ده خطا ایدوب خلافنی انتاج ایتسه كافردر
معذور دكلدر ابو حنیفه عندنده كرك معاند اولسون وكرك مقصر اولسون
زیرا الله تعالینك ان فی خلق السموات والارض واختلاف اللیل والنهار
لآیات لاولی الالباب بیوردیغی معذور اولمق حقنده ظاهردر معنای
شریفی تحقیق یدی قات كوكلری ویدی قات یرلری هیچ یوق ایكن
وار ایتمكده و كیجه ایله كوندوز بری برینك عقیبنده كلوب كاه قصیر وكاه طویل
اوله رق اختلاف ایتمه لرنده عاقللر ایچون علامات عظیمه لر واردر ودلیللر
واردر كه هر بری الله تعالینك وارلغنه وكمال صفاتلرینه دلالة قطعیه
وعقلیه ایله دلالت ایدرلر و بو آیت كریمه نك امثالی چوقدر و بر حدیث
شریفده وارد اولمشدر بو آیتی تلاوت ایدوب مخلوقاتده تفكر ایلمین كمسه

عذاب اليمه مستحقدر بيور مش والحاصل عذر و بهانه يوقدر و اكر جاهل
صبت اسلامى استماع ايتميوب اكر نظر ايله معرفة صحيحه تحصيل ايدرسه
حقيقةً مؤمن اولوب اهل جنت اولور و اكر ايماندن و كفردن برينى تحصيل
ايتمزسه معذور اولوب حكماً مؤمن قيلنوب اهل جنت اولور و اكر كفر ايدرسه
معذور اولماز كافر اولوب اهل جهنم اولور زيرا اهليت تامه سى اولديغى
ظاهردر اكثر علما ابو حنيفه مذهبنى بو يله بيان ايتديلر و بعضلر
امام اعظم عندنده صيت اسلامى استماع ايتميوب كفر و ايمان ايلمين كمسه
معذور اولديغى كبى استماع ايليوب ترتيب مقدماتده خطا ايدوب كافر اولان
دخى معذور اولور ديديلر الله اعلم بالصواب اشاعره عندنده صيت اسلامى
استماع ايلين كافر دخى اولسه معذوردر و اهل جنتدر وماكنا معذبين
حتى نبعث رسولا آيت كريمه سنى حجت چكديلر حنفيه جانبندن احكام
شرعيه حقنده در ايمان و معرفت حقنده دكلدر ديو جواب و يرديلر
بوذكر اولنان اختلافات عاقل مميز حقنده در اما كفارك صبيانلرى كه
عاقل مميز اولميانلر حقنده اختلاف اولندى بعض اهل سنت و جمهور
معتزله عندلرنده اهل جنتك خادملريدر و بعض اهل سنت توقف ايتديلر
و بعض اهل سنت عندنده اول صبيانكه علم الهيده بالغ اولديغى تقديرجه
ايمانه كله جك ايدى اول اهل جنتدر و بالغ اولديغى تقديرجه كافر
اوله جقلرى اهل جهنمدر يا عجبا صبى اوله عاقل مميز اولميه كفر و عصيان
شاندن اولميه و برشىء ايله مأمور اولميه نه سببدن اهل جهنم اولور و بابالرينك
كفرندن اولاد صغاره و كباره نه ضرر واردر و ايمان فطريلرى اهل جنت
اولمده كفايت ايتمزمى بالغ اولديغى تقديرجه كفر ياخود ايمان ايتمك اعتبار
اولنماز زيرا بلوغه يتشمديلر و بر فعل كفر كسب ايتمديلر ايمان فطريله
مؤمن ايكن آخرته كتديلر حقلرنده اختلاف ايتمك مناسب دكلدر
جمله سى اهل جنتدر والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب فصل
معلوم اولسونكه مقلدك ايمانك صحتى حقنده اختلاف واردر و معلوم

اوله كه

اوله كه مسائل اعتقاديه يى اعتقاد ايليوب هر مسئله نك دليلنى بيلوب
مباحثه وقتنده استدلاله قادر اولنلره مستدل ديرلر و مسائل اعتقاديه يى
اعتقاد ايدوب و دليلنى بيلميوب مباحثه وقتنده استدلاله قادر اولميانلره
مقلد ديرلر اهل اعتزال عندنده و حضرت ابى الحسن الاشعرى نك
بر قولنده مقلدك ايمانى صحيح دكلدر و دليللرى بودركه زيرا ايمان
تصديقك اسميدر و تصديق مطلق علمدن بر قسمدر و تقليد علمه منافيدر
زيرا تقليد علمك عديلدر و علمده يقين لازمدر تقليدده ايسه يقين
يوقدر ديديلر و بنه اهل اعتزال مذهبنده ايمانك صحتنك شرطى
هر مسئلهٔ اعتقاديهٔ ضروريه ده دليل تفصيليه و ترتيب مقدمانه و مجادلهٔ
خصمه و شبهه لرى دفعه قادر اولمقدر لكن ابو حنيفه و سفيان الثورى
و امام مالك والاوزاعى والشافعى واحمد و عامة الفقهاء واهل الحديث
و سائر علماء اهل سنت عندنده مقلدك ايمانى صحيح اولوب جنات عالياتده
مثاب اولور لكن استدلالى ترك ايتديكيچون عاصيلردن و كناهكارلردندر
و عذابه مستحقلردر زيرا دغدغهٔ دنياده لقلقهٔ جهالتله نازنين
عمرلرينى و سرمايهٔ عقللرينى تلف و ضايع ايلين مسرفلر و احمقلر انواع
علوم دينيه و معارف يقينيه تحصيل ايلين عقلا و فضلا ايله هيچ برمى اولور
ما العز الا لاهل العلم عزت دكل الا انجق اهل علم ايچوندر انهم زيرا
تحقيق آنلر على الهدى لمن استهدى ادلاء هدايت طلب ايدنلره دليللردر
و ما عداهم فاشباح مصورة اهل علمك ما عداسى شبح مصورلردر يعنى
انسان صورتنده شخصلردر ادراكلرى يوقدر حيث لا عقل لهم ولا رأى
زيرا آنلرك عقل كامللرى يوقدر و رأيلرى دخى يوقدر و يل لهم اللهم
لا تجعلنا معهم مقلدك ايمانى صحيحدر لكن كناهكارلردر دينلرك
دليللرى بودركه زيرا ايمان تصديقك اسميدر تصديق مطلق علمك
قسمندن اعمدر ايمانده و صحتنده دليل داخل و شرط دكلدر كيف
لا رسول اكرم صلى الله عليه وسلم و سائر اصحاب رضوان الله تعالى

عليهم اجمعين و يوم قيامته وارنجه علماء وامراء قليج التنده اسلامه
كلنلرك اسلامنى قبول ايدوب اول حالده دليل طلب ايتميوب اوزرلرينه
اهل ايمان احكامنى اجرا واهل اسلام معامله سى ايتدكلرى مقلدك
ايمانك صحتنه ومقبوليتنه دليل باهردر شرح مقاصدده علامهٔ ربانى
ومحقق صمدانى حضرت سعد الدين التفتازانى عليه رحمة الهادى
برقولنده اول كمسه لركه مملكت اسلاميه ده ساكن اولورلر وشعائر اسلامى
مشاهده ايدرلر ومحاسن ايمانى عمل ايدرلر اوقات خمسه ده اذان محمدى
واقامت احمدى يى استماع ايدوب نماز ادا ايدرلر مقلد دكللردر هر بريسى
استدلاله قادرلردر لكن تعبير ايده مزلر هر بريتك ذهننده بر دليل واردر
ولو اجماليجه اولسون خصوصا عجايب مخلوقات وغرايب مصنوعاتده
تفكر ايدوب ﴿ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار﴾
ديرلر ديو بيوردى وعلى القارى عليه رحمة البارى بوكا موافقت ايتدى
اما اول مقلد كه حق ايسه ايمان ايتدم دكل ايسه اناتم ديه انك كافر
اولديغنده هيچ شك يوقدر زيرا انك ايمانى واعتقادى يوقدر زيرا ايمان
تصديقك اسميدر وتصديقده شك اولماز نقدر دليله قادر اولمازسه
دخى تصديقنده شك ايتمك لازمدر اكر ضروريات دينيه دن اولان
برمسئله ده شك ايدرسه ياخود توقف ايدوب فى الحال بر عالمه سؤال
ايدوب شكنى وتوقفنى رفع وازاله ايتمزسه ابو حنيفه رضى الله عنه
حضرتلرينك فقه اكبر آخرنده بيور ديغنه بناء كافر اولور معذور
اولماز اكر فى الحال بر عالم بولمسه عند الله حق وصواب اولانى اعتقاد
ايتدم ديوب بر عالم بولمغه سعى ايليه هيچ تأخير ايتميه والله اعلم فصل
معلوم اولسونكه حقيقت وماهيت اوچ قسمدر برى واجب الوجود
بالذاتدر يعنى وارلغى ذاتنك مقتضاسى اولوب انفكاكى محالدر وارلغنك
اولى واخرى يوقدر كه انجق الله تعالى در اندن غيرى ذات واجب الوجود
بالذات يوقدر برى دخى ممتنع الوجود بالذاتدر يعنى وارلغى محالدر

دائما يوقدر والله تعالينك قدرتى اكا تعلق ايلمك محالدر حق تعالينك
شريكى كبى وايكى ضدك بر آنده بر محلده جمع اولمسى كبى وسائر محاللر كبى
وبرى دخى ممكن الوجوددر وارلغى و يوق اولمغى قابلدر الله تعالى بو ممكناتك
ديلديكنى وار ايدر وديلديكنى يوق ايدر وجميع ممكنات صكره دن خلق
اولنمشدر انك ايچون بر حالدن بر حاله متبدل ومتغير اولورلر بو ممكنات
دخى اوچ قسمدر برى مخلوق وموجود اولمشدر كوكلر و يرلر وسائر مخلوقلر كبى
وبرى دخى شمديدن كيرو وجوده كلسه كركدر صكره خلق اوله جقلر كبى
وبرى دخى الله تعالى مرادو خلق ايتديكى ايچون هيچ وجوده كلمشدر
وشمديدن كيرو ينه كلمز الله تعالينك قدرتى اكا تعلق ايتمك ممكندر محال
دكلدر لكن مراد ايتمز مثلا بر دريا كه صويى مسك وعنبر اوله وايچنده لعل
وجواهر وزبرجد وياقوت وانجودن بالقلر اوله واوزرنده آلتوندن وكمشدن
سفينه لر اوله مثلا نيچه بيك بو كوكلر كبى كوكلر ونيچه بو يرلر كبى يرلر ونيچه
جنتلر كبى جنتلر ونيچه جهنملر كبى جهنملر وجوده كلمك وخلق اولنمق ممكندر
واكا الله تعالينك قدرتى تعلق ايتمك ممكندر لكن مراد ايتمز وايجاد
ايلمز و بو ممكنات معدومات ايچون نفس الامرده اصلا ثبوت يوقدر
معتزله نك نفس امرده معدومات ممكنات ثابتدر ديدكلرى باطلدر وممكناتك
وجوده كلنلرى بونلردركه بيان اولنور ممكن موجود اكر بالذات متحيز ايسه
جوهر ديرلر اكر جوهر ايله قائم ايسه عرض ديرلر ومتحيز بالذات دخى هيچ
قسمت قبول ايتمزسه جوهر فرد دينور اكر منقسم اولوب يالكز طولا قسمت
قبول ايدرسه خط جوهرى ديرلر واكر طولا وعرضا وعمقا قسمت قبول
ايدرسه جسم ديرلر و بو جسم دخى ايكى قسمدر اكر سهولتله تشكلات
مختلفه وصور متنوعه قبول ايدرسه جسم لطيف ديرلر ذى روح اولميان
هوا كبى وذى روح اولانده شهوت وتناكح اولمازسه ملائكه ديرلر واكر
اولورسه جن ديرلر واكر جسم سهولتله اشكال مختلفه وصور متنوعه قبول
ايتمزسه جسم كثيف ديرلر اكر ذى روح ونامى دكل ايسه جماد ديرلر داغلر

وطاشلر و یرلر کبی عقول ونفوس فلکیه یی انکار ایدنلره کوره کوکلر و یلدز وشمس وقمر جمله سی جماددندر واکر نامی اولوب ساقی وار ایسه اشجار دیرلر اکر ساقی یوق ایسه نباتات دیرلر اکر جسم کثیف ذی روح ایسه حیوان دیرلر حیوان دخی عاقل ومتفکر ایسه انسان دیرلر دکل ایسه بهایم وانعام دیرلر کرك دریاده اولسون وکرك قره ده اولسون قول صحیحده ارواح اجسام لطیفه دندر جوهر ایله قائم اولان عرض اکر جوهر آنسز بولنمز سه کون دیرلر مکانده حصول معناسنه اکر عدم اصلی عقیبنده ایسه کون اوّل واکر کون اقل مرتبه بر مکانده ایکی لحظه متقرّر اولورسه سکون دیرلر واکر کون بر مکاندن بر مکانه انتقال ایدرسه حرکت دیرلر واکر عرض حواس خمسهٔ ظاهره نك بریسیله معلوم اولوب اکر قوة باصره ایله محسوس اولورسه الوان دیرلر بعضبنك عندنده لونك اصلی ایکیدر بیاض سیاه معتزله عندنده اصلی بشدر بیاض سیاه حمرة صفرة خضرة بعضبنك عندنده جمله الوان اصلدر واکر عرض سامعه ایله محسوس اولورسه صوت دیرلر حرف صوتك کیفیاتیدر واکر عرض قوة ذائقه ایله محسوس اولورسه طعوم دیرلر آجی وطاتلو وغیریلر کبی واکر عرض قوة شامه ایله محسوس اولورسه روائح دیرلر رائحهٔ طیبه ورائحهٔ کریهه کبی واکر عرض قوة لامسه ایله محسوس اولورسه ملموسات دیرلر خفت وثقلت وحرارت وبرودت ورطوبت ویبوست کبی اکر عرض بدن حیوان آنسز اولمیوب اول عرض زائل اولدقده حیوانیت زائل اولورسه حیوة دیرلر واکر عرض ایله حیوان مقاومت ایدوب عضو مخصوصده اولمازسه قدرت دیرلر اکر عرض قلبده اولوب اکر برشیئی جذبه میل ایدرسه ارادت ومحبت دیرلر واکر برشیئی دفعه میل ایتسه کراهت دیرلر واکر عرض قلبی برشیئك وجودنی تحصیله توجه ایتمزسه نفرت دیرلر واکر عرض برشیئك اوزرینه نفی واثبات ایله حکمنی طلب ایدرسه نظر وتفکر دیرلر واکر عرض نفس حکم اولوب نظر وتفکره توقف ایدرسه حکم نظری

دیرلر ایتمزسه بدیهی دیرلر واکر سبب موجبدن حاصل اولوب جازم ایسه اعتقاد دیرلر واقعه مطابق ایسه اعتقاد حق دکل ایسه اعتقاد باطل وجهل مرکب دیرلر واکر حکم جازم اولمیوب راجح ایسه غالب طرفه ظن مغلوب طرفه وهم دیرلر اکر ایکی طرفه مساوی ایسه شك دیرلر حکم سبب موجبدن حاصل اولمدیسه تقلید دیرلر واکر حکم امور باطنیه دن ایسه حکم وجدانی دیرلر اچلق وصوسزلق والم وغصه وخوف وحزن وفرح وسرور کبی بونلر مخلوقاتك اقسامیدر اجمالا ذکر اولندی بصیرت کشاد اولسون والسلام فصل معلوم اولسونکه بو کائنات و بو مخلوقات الله تعالینك وحدانیته وسائر صفات کامله سنه حجت ودلیل وعلامات عظیمه اولدیغیچون عالمین تسمیه اولندی وهر برنوع مخلوق برعالمدر بلکه کائناتدن هر برذره ودریالردن هر برقطره نفوس زاکیه صاحبی اولان اولوا الالبابه برعلامهٔ عظمی و برآیت کبرادر که اندن خلاق علیم حکیم جلت عظمته وبهرت ایاته نك کمالاتی مطالعه ایدوب جناب الله الواحد الصمد عز شانه وجل برهانه یه تسبیحات وتقدیسات وتمجیدات وتحمیدات ایدرلر آیات القران الکریم آیات تدوینیه اولدیغی کبی بو کائنات دخی آیات تکوینیه در وایکی قسمه منقسمدر آیات آفاقیه وآیات نفسیه وآیات آفاقیه دخی ایکی قسمه منقسمدر علویات وسفلیات جمله سی اوچ صنف اولوب صنف اول علویاتدر که سموات ومافیهادر پس امدی عاقل بو مخلوقاتك خالقنی عز وجل وسائر صفاتنی معرفت تحصیلی ایچون افلاکه نظر ایتسه عجایب ملکوت سمواتی مشاهده ایدوب الله القیوم جل وعلانك وجودنی ووحدانیتنی وکمال قدرتنی تصدیق ایدر زیرا بو یدی قات کوکلر بری بری اوزرینه ترتیب اولنوب هر بریسی برجرم عظیم ومخلوق کبیردر که بالضروره خالق تعالینك کمال قدرت ونهایت قوتنه دلیل ظاهردر وجمله اوزرینه کرسی وضع اولنمش وانك اوزرینه دخی جمله مخلوقاتك بیوکی اولان عرش عظیم ترتیب اولنمش وهر بریسی برجرم عظیمدر که خلاق

حکیم جل شانه هیچ یوق ایکن خلق ایجاد ایلیوب کندو وارلغنه
ووحدانیتنه وکمال صفاتلرینه دلیل قیلمشدر وآسمان دنیایی نیچه یلدزلر
ایله مزین ایلیوب کیجه‌لرده بر یوزینه چراغ نور انیتلر یله ضیا ویروب انلر ایله
مسافرلر یول بولورلر علی الخصوص انفجار فجر صادق قدنصکره جمله
جهانه خدمتکار تعیین اولنان نیر اعظم اولان شمس جانب مشرقدن
طلوع ایدوب تدریج ایله ارتفاع ایلیوب جمله جهان ظلمتده ایکن غایتده
روشن و پر نور اولور وقت زوالده غایة ارتفاعی تمام اولوب تدریج ایله
انحطاطه شروع ایلیوب بر لحظه‌ده غروب ایدر بو کائنات خلق اولنوب
خراب اولنجه‌یه‌دك بو منوال اوزره بهر یوم بر کره طلوع و بر کره غروب
ایدوب نظام واحد اوزره اولور پس امدی بو شمس علی الاستقلال بر آیة
کبرادر که حق تعالینك وجودینه ووحدانیتنه وسائر کمال صفاتلرینه
دلالة عقلیهٔ قطعیه ایله دلالت ایدر وغروب ایتدکدنصکره خلق بالکلیه
ظلماتده قالمسون ایچون شمسه خلیفه نصب اولنان قمر منیر طلوع ایلیوب
جهانه نوریله خدمت ایدر ناس معامله‌لرنده تعیین ایتدکلری وقتلری وحج
موسمی معلوم اولسون وسنین وشهور عددی معلوم اولسون ایچون قمر گاه
هلال اولوب غره اولور وگاه بدر اولوب وسط الشهر اولور وگاه سلخ اولوب
آخر الشهر اولور جهانك اولندن آخرینه وارنجه بو منوال اوزره طلوع
وغروب ایتدیکی الله القدیم القیوم جل شانه نك وجودنه ووحدانیتنه
وصفات کامله سنه دلالة عقلیهٔ قطعیه ایله دلالت ایدر بر آیة کبرادر
وسائر تدبیرات سماویه وعلایم علویه تقدیر وارایسه مثلا رعد وبرق
وشهاب کبی هر بریسی حق تعالینك قدرتنه وسائر صفاتلرینه دلالت
ایدیجی آیتلردر ودخی عاقل زمینه نظر ایتسه احوال عجیبه وکیفیات غریبه
مشاهده ایدر وتدبیرات بدیعه وتصرفات وتبدلات وتغیرات معاینه ایدوب
حضرت خالق الکل جل شانه نك کمال علم ونهایت حکمت وغایت قدرتنه
ایمان ایدر زیرا قیش وقتنده زمین میت کبی اولوب بر نبات حاصل اولماز

اول

اول حالده مصحح اولور وسالك منجی
اولور بو بر معرفتدرکه تعبیرنده
عبارات قاصره وتلمیحدن اشارات
فاتره در بو ایکی معرفتله عارف بالله
اولور وبو معرفت ادراك عقولدن
منزهدر وتصور اوهامدن مبعددر
دیو ذکر ایلدیکی نهایت کشف
وغایت سلوکدر بو وجهله دخی عجز
حاصل اولور کیف لا حضرت سید
الکائنات علیه وعلی آله افضل
الصلوات واکمل التسلیمات جمله
معرفتلرك سیدیدر وجمله عارفلرك
اعلیدر معدن عرفاندر ومنبع اتقاندر
مع هذا لیلة معراجده عالم مستواده
مقام قاب قوسین اوادنا که نهایت
تقربدر سابقین ولاحقیندن برفرد
ایچون بر مقام قالیوب الا آنحضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم سبقت

اول بهار اولدقده گویا زمین حیوة بولوب گونا گون چچکلر ونباتلر حاصل
اولور واغاجلر گونا گون چچکلر ویپراقلر ایله مزین اولوب ونیچه‌در اومیوه‌لر
حاصل اولور انسان وسائر حیوان بو نباتلر ومیوه‌لر ایله تعیش ایدرلر
دنیانك اولندن آخرینه وارنجه نظام واحد اوزره بومثللو تصرفات
عجیبه حضرت حکیم علیم وقیوم رزاق الالاء وبهرت ایاته نك وجودنه
ووحدانیتنه وکمال علمنه وحکمت عجیبه سنه وقدرة تامه سنه وارادهٔ کامله سنه
ورزاق اولدیغنه دلالة عقلیهٔ قطعیه ایله دلالت ایدر وملاحظه ایلین لبیب
عاقل جناب القدوس عزشانه‌یه حمد وثنا وذکر وعبادت ایدر واگر عاقل
کندو نفسنه نظر ایدوب عقلا کبی ملاحظه ایتسه کندو خلقتنده امور بدیعه
واحوال عجیبه وکیفیات غریبه مشاهده ایلیوب کندوسنك تدبیر ایدیجی
خالقی وار اولدیغنه تصدیق ایلیوب اول خالق مدبر تعالی شانه نك کمال صنع
وتمام قدرتنه شهادت ایدر زیرا کندوسنك مادهٔ اصلیه سی بر قطره
منیدن انا رحمنه واقع اولوب رحمده حاصل اولان قان ایله ومنی ایله مختلط
اولوب بر مدت اوپشمش قان اولور بر مدتدنصکره بر قطعه ملائمات اولور
کمکلر وسکرلر وطمرلر معلوم ومتعین اولور وسائر اعضا وباش واندام اولنلر
ال وایاق وذکر وفرج وغیریلر کبی مخلقه وغیر مخلقه ایجاد اولنوب
جان ویریلور بعده عالم دنیایه طلوع ایدر کندو طبیعتنه مناسب غدا که
سد ایله بر مدت تعیش ایدر عالم طفولیتده بو حال ایله اولور و برشیٔ ادراك
ایده‌مز بعده عالم صباوت حاصل اولوب حالی متبدل اولور همّا حظوظ
نفسانیه سنی تحصیله سعی ایدوب هوایی اولور وعبث نسنه‌لر ایله مشغول
اولور بر مدتدنصکره عالم شبابت عارض اولوب حالی متبدل اولور کسب
معیشت وتحصیل متاع دنیا واجرای غرض نفسانی وقوهٔ شهوانیه سنه اتباع
وسائر احوال ایله مشغول اولور بر مدتدنصکره عالم کهولت عارض اولوب
قوهٔ شهوانیه وقوهٔ غضبیه سنه بر مقدار ضعف حاصل اولور دنیایی اکلیوب
بر مقدار ساکن اولوب بعض امورنده طوغری یلغه رغبت ایدر بر مدتدنصکره

ایتمش ایکن ینه سبحانك ماعرفناك
حق معرفتك بیوردقلری امتناع
حقنده دلیل کافی وشاهد وافیدر
بو محلی احسن وجه واکمل فهم اوزره
حفظ ایت زیرا اسرار معارفدندر
وخفایای علومدندر سکا چوق
مشکل فتح اولور وچوق اوقاتده
نزغات ابلیس ووساوس طائفه
شیطاندن نجات بولورسن بعنایة الله
تعالی معلوم اولسونکه حضرت
ابراهیم علیه السلام وقت حداثتنده
وایام مراهقتنده آزر وغیری بت
پرستلری آلههٔ باطله نك عبادت
فاسده سندن منع وزجر شدید
ایدوب توحیده دعوت ایلدی
نتکیم حق سبحانه نقل بیورر واذ قال
ابراهیم لابیه آزر اتتخذ اصناما آلهة
انی اریك وقومك فی ضلال مبین

عالم شيخوخت عارض اولوب وحالى متبدل اولور قوتلرينه زياده ضعف عارض
اولوب مقدما قادر اولديغي اموردن عاجز اولور اشلديكي افعال قبيحه يه نادم
و پشيمان اولوب رب العالمين جل جلاله يه عذرلر عرض ايدوب توبه
واستغفار ايدر بعده عته عارض اولور صبيلر كبي اولور ادراك وشعور قلماز
وسائر احوالكده صاغ اولمق وخسته اولمق ومغموم اولمق ومسرور اولمق كبي
وبعده عالم الموت عارض اولوب عالم دنيادن عالم آخرته بالاضطرار
انتقال وارتحال ايدر ودخي داخل بدنده اولان اشيا كه مثلا لحم وشحم
وعروق واعصاب وقوة غاذيه وقوة ناميه وقوة هاضمه كبي هر بري بدن انسانده
تدبير وتصرفه آلت اولمشدر عاقل بصيرت كوزيله كندوسنه نظر ايدوب
تفكر ايدسه كندوسني بر آية كبرا بيلوب رب العالمين عظمت قدرته وعمت
نعمته نك وحدانيت وفردانيتني وغاية حكمتني وكمال قدرتني وسائر صفات
ذاتيهٔ ازليه ونعوت جبروتني اذعان وتصديق واقرار ايليوب آمنت بالله تعالى
ديوب اهل توحيد وارباب تفريددن اولور پس امدي مؤمن به اولان
مسائل على وجه الايجاز التي مقاصده ذكر اولنور بتوفيق الله تعالى مقام اول
ايمان بالله تعالى بياننده اولو جيدر اولا معلوم اولسونكه ايمان لغتده
مخبرك خبرني تصديق واذعان وقبول ايتمكدر واول مخبري صادق قيلمقدر
مثلا بركسه سكا قائمدر ديسه سن دخي اول كسه ني تكذيب ايتميوب قيامك
زيده ثبوتي قلبك ايله قبول ايدوب قيام ايله زيده حكم ايدسك اول كسه ني
تصديق وخبرينه ايمان ايتمش اولورسن اما مجرد ديليوب تصديق وعقليله
اذعان وقبول ايتمسه ايمان ديمزلر ثلاثي سي علم يعلم بابندن امن يأمن امنا كلور
بعده اكرم بابنه نقل اولنوب همزهٔ ثانيه ساكنه وماقبلي مفتوح اولمغله
الفه قلب اولنوب آمن دينور امين قيلدي معناسنه در زيرا مخبر خبر ويردكده
مخاطبك تكذيبندن خوف ايدر ومخالفتندن احتراز ايدر مخاطب
مخبري تصديق ايتدكده خوف واحتراز ايتديكي نسنه دن امين ايتديكي
ايچون مؤمن تسميه اولنور وآمنهم من خوف وكاه لام ايله متعدي اولور

كقوله

وبر مجلده واذكر في الكتاب ابراهيم
انه كان صديقا نبيا اذ قال لابيه
يا ابت لم تعبد ما لا يسمع ولا يبصر
ولا يغني عنك شيئا وبر مجلده دخي
ما هذه التماثيل التي انتم لها عاكفون
وغير موضع متعدده ده ذكر اولنور
وحضرت ابراهيم عليه السلامڭ
منحي وتوحيد حقه دعوت ايتدوكي
مشركلرڭ كوجينه كلوب ربكي بزه
اعلام ايله ديديلر حق سبحانه وتعالى
حضرت خليل عليه السلامه
حجت عقليه تعليم ايلديكه اول الله
وحدانيتي اظهار واوصاف امكاندن
حق تعالى يي تقديس ايليه تكلم
حق تعالى بيوردي وكذلك نري ابراهيم
ملكوت السموات والارض وليكون
من الموقنين بعده مشركلرڭ شركا
اعتقاد ايلديكي آلهه سفليه دن

كقوله تعالى وما انت بمؤمن لنا وكاه باء ايله متعدي اولور كقوله تعالى
انهم فتية آمنوا بربهم وزدناهم هدى وايمانك لغت معناسندن فارسيجه
كرويدن ايله تعبير اولنور دخي اسلام لغتده استسلام وتسليم معناسنه دركه
مخالفت ايتميوب انقياد ايتمكدر نتكم اسلم زيد لريه دينور زيد درتنبه انقياد
ايتدي معناسنه غالبا لام ايله صله لنور كقوله تعالى اذ قال له ربه اسلم قال
اسلمت لرب العالمين اما شريعت مطهره ده ايمان واسلام بردر هر بر مؤمن
مسلمدر هر بر مسلم مؤمندر والحاصل بري برندن منفك اولماز معناسي
جمهور علما عندنده وشيخ العلماء تقي الدين بركوي عليهم رحمة العزيز
القوي عندنده نبي مختار اولان حضرت رسول كائنات عليه وعلى آله افضل
التحيات واكمل التسليمات حضرتلرينك الله الاحد عز شانه وجل
برهانه ولا اله غيره جانب اقدسندن تبليغ ايلديكي احكام الهيه يي كما هي
قلب ايله تصديق واذعان وقبول ايدوب بلا ريب ولا تردد دل ولسان ايله
اعتراف واقرار ايتمكدر وبعض محققين عندنده وحضرت شيخ منصور
ماتريدي وشيخ اشعريدن دخي نقل اولنوركه ايمان انجق تصديق
واذعان ايتمكدر اما اقرار عالم دنياده اهل ايمان معامله سي اولمغه كه تزوج وترويج
ايتمك وقتلدن خلاص اولمق وسلام ويرمك ومؤمنلر محله سنده ساكن اولمق
ومؤمن اوزرينه شهادتي مقبول اولمق ومؤمن اسملريله ندا اولنمق واولديكي وقتده
غسل مسنون ايله غسل اولنوب اوزرينه نماز قيلنمق وجنازه سنه تبعيت ايدوب
مؤمنلر قبورينه دفن اولنمق وسائر احكام شرعيه نك اجراسنك شرطيدر
حقيقة ايماندن جزء دكلدر مثلا بركسه تبليغ اولنان احكامي قلبيله تصديق
وقبول ايدسه اما لسانيله هيچ اقرار ايتمسه وسائر مؤمنلر انك مؤمن اولديغني
بيلميوب اهل اسلام معامله سي ايتمسه لر اول كسه عند الله تعالى مؤمندر
واهل جنتدر وبو ايكي قوله نظرا اعمال صالحه كرك فرض اولسون وكرك
واجب وكرك سائر نوافل شرعيه اولسون حقيقة ايماندن خارجدر مثلا
بركسه قلبيله تصديق ولسانيله اقرار ايدسه اما هيچ فرضدن و يا واجبدن

وعيبلريني ومحتسبلريني اسقاط
ايچون واشراق ممكنات اولان
كوكبلر وشمس وقمر اجرام نورانيه
ومكانلري مرتفع اولمغله بيله انلرده
دخي الوهيت انجق الله واحددر
وتبدل وتغير انڭ حقنده محالدر
وهر شي كه متبدل ومتغير اولور اول
مخلوق وعاجزدر همان صراط
مستقيم ونهج قويم توحيد وايمان
اولديغني اثبات ايچون كيجه ايچنده
بر كوكب كه زهره ياخود مشتري اوله
ظاهر اولدي وحضرت ابراهيم
عليه السلام اني كوروب على وجه
الفرض وخصمك زعمنه كوره نظر
ايله شو ربمدر ديدي قال الله تعالى
فلما جن عليه الليل راى كوكبا
قال هذا ربي كبي خصمك دعواي
باطلني تقريرا حضرت ابراهيم عليه

بربنی عمل ایتمسه فرضلری وواجبلری انکار ایتمکسزین اول کمسه مؤمندر
واهل جنتدر لکن فاسق وظالمدر وعذاب الیمه مستحقدر ودخی احکام
الهیه نك عددی زیاده ونقصان قبول ایتمدیکی اجلدن ایمان زیاده
ونقصان قبول ایتمز دینور واما ایمان کمالنه نظر ایله اهل ایمان انده
متفاوتدر اعمال صالحه ده متفاوت اولدقلری اجلدن زیرا انبیاء عظام
ورسل کرام علیهم الصلوة والسلام حضرتلرینك ایمانلرینك کمالیله سائر
اهل ایمانك ایماننك کمالی بردکلدر نتکم برحدیث شریفده اکر ابو بکرك
ایمانیله سائر اهل ایمانك ایمانی وزن اولنسه ایدی ابو بکرك ایمانی راجح
واغر اولوردی بیورمشدر علم الیقین عین الیقین کبی دکلدر وبو ایکیسی
حق الیقین کبی دکلدر ودخی ایمان صحیح ومقبول وشرعا معتبر اولمغه
شرطلر واردر بری دوام وثباتدر زیرا برمؤمن ایمانده دوامه نیت ایتمیوب
برمدتدنصکره کافر اولمق مراد ایتسه همان فی الحال کافر اولوب تصدیق
واقرار لغو اولوب ایمانی باطل اولور وکفر حکمیله کافر اولور حفظ الله
تعالی المؤمنین عن هذه البلیة وبریسی دخی جزم وحکمدر زیرا مؤمن
ضروریات دینیه دن اولان برمسئله ده شك وتردد ایتسه قلبنده کی تصدیق
زائل اولوب دائرهٔ ایماندن خارج اولور جهل سبیله بریسی دخی اعتقاد
اهل سنت والجماعة اعلی الله تعالی کلمتهم الی قیامة الساعة اعتقادنه
مطابق اولمقدر که نفس الامره موافق اوله زیرا برمؤمن اعتقادنی اهل سنت
اعتقادنه تطبیق ایتمسه مذهب حقدن خارج اولور دائرهٔ کفره بالغ
اولورسه بلاریب کافر اولور واکر فرقهٔ ضاله نك برینه موافق اولورسه
انلردن اولور واکر خالی الذهن ایسه بنه کافردر جهالت سبیله وبریسی
دخی خوف ایله رجا ارا سنده اولمقدر زیرا برمؤمن کوکلر ویرلر طاقت
کتورمیجك قهار جبار شدید العقاب عزیز ذوانتقام اولان الله تعالینك
عقاب وعذابندن خوف ایتمسه ده امین اولسه مؤمن دکلدر فرعون
ونمرود کبی کافرلردندر واکر ارحم الراحمین واکرم الاکرمین رحمن رحیم

رؤف عفو غفور غفار ستار اولان الله تعالی وتبارك نك رحمتندن
وفضل کرمندن جمله مخلوقات رجا وطمع مأمول ایدوب رحمت بی نهایه
ونعمت بی غایه سنه نائل اولور ایکن وسکسان یللق کافرك کفرینی برشهادت
سبیله عفو ولطف وکرم ایدر ایکن اول کمسه امیدن قطع ایدوب مأیوس
اولسه همان ابلیس کبی کافر اولوب تصدیق واقراری لغو وباطل اولور
ربنا ارحمنا واغفر لنا فی الدنیا والاخرة پس امدی الله تعالینك
عقاب وعذابندن خوف ورحمت وفضل وکرمندن رجا وطمع ایتمك فرض
اولدی سیئاتی حسناتندن چوق اولورسه خوفی غالب اوله واکر برابر
اولورسه خوف ایله رجا برابر اوله واکر حسناتی چوق اولورسه رجاسی
غالب اوله امین ولمان بولنجیه دك اللهم ربنا آمنا مما نخاف وبریسی
دخی روح غرغره یه بالغ اولمدن ایمان ایتمك زیرا غرغره وقتنده امور
آخرت مشاهده اولنور وکافرلر دخی ایمان ایدر اما مقبول دکلدر
زیرا ایمان غیبی وبرهانیدر شهودی وعیانی دکلدر کشف
ومشاهده دنصکره ایمان نفع ویرمز وبریسی دخی کونش مغربدن طلوع ایتمدن
اول اولمقدر زیرا مغربدن طلوع ایتدکده باب توبه مسدود اولوب
برکمسه نك ایمان وتوبه سی مقبول اولماز وبریسی دخی ضرورتسز قصد
ایله علامهٔ تکذیب وامارهٔ کفر والفاظ کفر صادر اولمق زیرا برمؤمن
مثلا ضرورتسز زنار شد ایتسه یاخود شقه ویاکافره مخصوص برثوب
کیسه ویاخود صلیبه واصنامه تعظیم ایتسه ویاخود کوزل ایلدك دیسه
ویاخود شرعا واجب التعظیم ولازم التوقیر والتکریم اولان اشیای مبارکه نك
بریسنی تحقیر ایتسه مثلا برعالمی وباطالب علمی محون اوستهزا ایتسه یاخود
کتب اسلامیه دن بریسنی حقارت ایتسه والحاصل تحقیری واجب
اولانی تعظیم وتعظیمی واجب اولانی تحقیر ایتسه همان دائرهٔ ایماندن
خارج اولوب دین اسلام دشمنی اولان کافرلردن اولور وبریسی دخی اعتقادی
شریعة غرا وملة بیضادن اخذ ایتمك اکر شریعتدن اخذ اولنمسه اول

اعتقاده اعتبار اولنماز پس امدى برعاقلده بوشرطلر ايله ايمان صحيح
حاصل اولسه اول كمسه حقاً مؤمندر وكندوسى دخى مؤمنم حقاً ديه
انشاءالله ديمه مكر تبرك ايچون ياخود عاقبة الامر وخاتمة العمر معلوم
اولمديغيچون اوله ياخود ايمانك منافياتى چوق اولديغيچون مشيئهٔ ربانيه يه
تفويض مراد ايليه ايمانده شكى اولمقسزين ودخى بو ايمانك فائده سى
ايكى نوعدر دنيويسى عالم دنياده قتل وجزيه دن واسير اولمقدن
وحقارتدن خلاص بولوب احكام اسلام اوزرينه اجرا اولنور مثلا مؤمنلر
مملكتنده ساكن اولمق ومؤمنلر اسملريله تسميه اولنمق مؤمنات تزوج
ايتمك مؤمنلر اوزرينه مقبول الشهاده اولمق خلفنده نماز قلنمق وعزهٔ
اسلاميه ايله عزيز وشرافهٔ ايمان ايله شريف اولمق واولدكده غسل
مسنون ايله غسل اولنمق وكفن مسنون ايله مكفون اولمق واوزرينه صلوة
الجنازه قلنمق ومؤمنلر مقابرنه دفن اولنمق وسؤال قبرده جوابه موفق
اولمق وساٸر احكام جزئيه لركبى وفائدهٔ اخرويه سى ميدان عرصاتده
كافرلر ايله بيله حشر اولميوب اهل ايمان ايله جمع اولمق ومخلد فى النار
اولمقدن خلاص اولمق وجنات عالياتده سعادت ابديه ونعمت سرمديه يه
ظفر بولمق ومشاهدهٔ ربانيه ايله مشرف اولوب رضوان اكبر ايله
سلطان اولمق ودخى علماء حديث عندنده وامام شافعيدن وامام مالكدن
دخى منقولدر رحمه الله تعالى ايمان قلبيله تصديق ولسان ايله اقرار
واركان ايله عملدر لكن اعمال صالحه ايمانك كمالنك شرطيدر وحقيقت
ايماندن جزء دكلدر مثلا بركمسه احكام تبليغيه يى تصديق واقرار ايلسه
وفرائض وواجبات وسنهٔ مؤكدهلر ايله وساٸر قربات شرعيه ايله عمل ايتسه
انك ايمانى درجهٔ كماله بالغ اولوب مؤمن كامل اولور واما تصديق
واقرار ايليوب اعمال صالحه ده مقصور ايتسه ايمان واسلامدن چقمز لكن
ايمان درجهٔ كمالدن ساقطدر وكندوسى مؤمندر اما كامل دكلدر بو مؤمن
كامله سلف صالحين ومحدثين تسميه اولنور رضى الله تعالى عنهم وبو ايمان

ايلديلر قال الله تعالى فلما رأى
الشمس بازغة قال هذا اكبر فلما
افلت قال يا قوم انى برىء مما تشركون
تغيرات ايله استدلال ايلدى سفليات
وعلويات حدوثى اثبات ايلدى
بعده كندونك توحيدنى وجمله
ممكناتدن برى ايدوب توجهنى
انجق حضرت واجب الوجود
الواحد القيوم خالق كل شىء اولان
الله تعالى وتبارك ايدبكى
اظهار ايليوب بيوردى نتكيم
حق سبحانه وتعالى حكايت
بيوررانى وجهت وجهى للذى
فطر السموات والارض حنيفا وما انا
من المشركين تغير وتبدل دليل
الحدوث اولديغى جمله عقلا عندنده
مسلمدر وخصمانك دعواسنك
بطلانى اوزرينه احتجاج ايتكده

كاملك فائده سى سرعتله دعاسى مستجاب اولمق وقلبنده لذت علميه
وحلاوت عمليه حاصل وفراست صاحبى اولمق وعلى وجه الكرامه الندن
خوارق عاده صادر اولمق وحسن خاتمه وايمان كامل مبجى ايله ختم
اولمق وقبرى روح وريحان وجنت نعيم اولمق وقبردن صحراء عرصاته
راقبه بنوب ظل عرشده ولواء الحمد تحتنده نبيلر وصديقلر وشهيدلر
وصالحلر ايله حشر اولوب قتى چوق اهل عصاته شفاعت مقبوله ايلمك
جنت عدنه داخل اولوب اعلى مقامه وملك كبيره مالك اولمق ووصال
دائم ايله مشرف اولمق شرفيله اللهم اجعلنا منهم اما اهل اعتزالك
مذهبنده اعمال صالحه حقيقت ايماندن جزء اصليدر كه مادهٔ ايمان
اوچ اجزادن مركب اولور قلبله تصديق ولسان ايله اقرار واعمال
صالحه دركيمده كه بواوچى جمع اولسه مؤمن اولور اكر بريسى اولمسه
ايماندن چقار برجزئى ياخود ايكى جزئى باقى اولمغله كافر اولميوب ايمان ايله
كفر ارسنده قالور وا كا فاسق ديرلر وجهنمده مخلد اولور ديرلر ومذهب
خوارج بودركه اعمال صالحه مادهٔ ايماندن جزء اصلى اولوب اكر عمل
اولمسه ايمان يوق اولور ديرلر بو اجلدن مرتكب كبيره وياخود صغيره كافر
اولور ديرلر فائده احكام تبليغيه كه قرأن عظيم وحديث شريفدن
برقسمى اعتقاديادركه اصول اجماليسى التى نوع اولور الهيات وملكيات
وتنزيليات ونبويات وتقديريات واخرويات كه علامات الساعة واحوال
البرزخ بياننده اولان احكام انده داخل اعتبار اولنور نتكيم احوال
دار العقاب ودار الثواب داخل اعتبار اولنديغى كبى بو احكام اعتقاده
متعلقدر ابو حنيفه رضى الله تعالى عنه مذهبنده دين اسلام وملة بيضا
تسميه اولنور جميع انبياء عظام عليهم الصلوة والسلام انده متفقلردر
زيرا دين بردر ونسخ وتبديلدن منزهدر وبوكا متعلق مذاهب متعدده
واردر مذهب اهل سنتدن ماعداسى باطلدر واهل سنت ايكى فرقه
اولمشدر ماتريديه واشاعره وبو ايكى فرقه هدايت اوزره در ودخى

برهان قاطع اولوب شبهه لرين دفع
ومشكللرين حل ومعضللرى ايضاح
وكشف ايتمكده داخلدر بناء عليه
بو طرز نقله الزام الخصم واثبات
وحدة الحق ايدرلر قال الله تعالى
وتلك حجتنا آتيناها ابراهيم على قومه
نرفع درجات من نشاء اى فى العلم
والحكمة ان ربك حكيم فى رفعه
وحفظه عليم بحال من يرفعه
واستعداده له سعد الدين بوقوله
كوره هيمان مقلد طاغلر باشنده
اولان قريه اهالبسى ودبار كفارده
متوطن اولان مؤمنلر كه شعائر
الاسلام واركان الدين مشاهده
اتميوب مجالس العلماء ومحافل
الواعظين معاينه وتعليم العلم
وتفهيم الدين محلرينه حاضر
اولميانلردر لكن صحيح مقدما ذكر

برقسمی عملیاتدر که فرض واجب سنت مستحب مندوب مباح مکروه حرام
بیاننده اولوجیدر بونلره احکام ثمانیه دینور عاقل و بالغ اولنلرک افعالی
بونلردن خالی دکلدر بونلره شریعت تسمیه اولنور انبیا علیهم السلام
شریعتده موافق دکللردر بعضیسی بعضیسنك شریعتنی نسخ ایتمشدر
انواع اجمالیسی اوچدر عبادات ومعاملات وعقوبات بونده مذاهب
کلیه درتده قرار بولمشدر ابو حنیفه امام اعظم امام مالك امام شافعی
امام احمد بن حنبل مذهبلریدر جمله سی هدایت اوزره در ودخی برقسمی
احوال قلوبه متعلق احکامدر که اخلاق حمیده واخلاق ذمیمه بیاننده
اولوجیدر علم الاخلاق وعلم احوال القلوب وعلم تصوف تسمیه اولنور
وطب روحانیده دینور قوة القلوب ومدخل واحیاء علوم الدین
وطریقهٔ محمدیه آدلو کتابلرده بیان اولنور وبرقسمی عبرته متعلق اولان
احکامدر که امم سالفه نك احوالی بیاننده اولوجیدر عبرت ایچون
وسائللره جواب ایچوندر وبرقسمی دخی قصص انبیا علیهم السلام بیاننده
اولوجیدر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمك مبارك
خاطر شریفنی تسلیه ایچون وسائللره جواب ایچوندر وبرقسمی دخی
موعظهٔ حسنه درکه باقیات صالحات وانواع قربات تحصیلنه ترغیب
وذنوب ومعاصینك کبیر وصغیرندن زجر وعذابدن ترهیب ایچوندر
وبرقسمی دخی نصایح شریفه درکه اعمال صالحه واخلاق جمیله
وامور حسنه واحوال شریفه نك دوامنی وزیاده سنی مراد ایتمك تنبیه
بواحکام تبلیغیه نك کلیسنه دها هیجه دین اسلام دینور وملهٔ حنفیه
وسمحهٔ سهله دخی دینور وشریعت غراء محمدیه وشرع شریف دخی دینور
وبعض محققلر دین وملت وشرع وشریعت بردر احکام تبلیغیه نك
اعتقادیه وعملیه سنك اسمیدر دیدیلر دین ایله شریعتی فرق ایتمدیلر
اما ایمان احکام تبلیغیه نك جمعیسنی اعتقادیه وعملیه وسائر قسملرینی قلبله
تصدیق که حق تعالی طرفندن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم تبلیغ

ایلدیکی وجمله سنك صدق اولدیغنی اینانوب لسان ایله اقرار ایتمکدر
تفصیلا معلوم اولانی تفصیلا واجمالا معلوم اولانی اجمالا تصدیق ایدرسه
ایمان تفصیلی دینور اگر تفصیلا بیلمیوب حضرت رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم الله تبارك وتعالی جانبندن هرنه تبلیغ ایتدیسه ایناندم حقدر
وصادقدر دیرسه ایمان اجمالی دینور ومؤمن اولمقده کافیدر تأمل اولنه
الله تعالی اعلم بحقیقة الحال والیه المرجع والمآب فصل صفات
قدسیه نك برقسمی معنویه وبرقسمی معانیه وبرقسمی افعالیه در وصفات
معنویه التیدر بریسی وجود وار اولمق معناسنه در الله تعالینك
وجودی ازلیدر ووجودی ذاتندن منفك اولمق محالدر زیرا واجب
الوجود در بو وجود صفتنه صفت نفسیه دینور بشینه دخی صفات سلبیه
دینور زیرا هر برینك مفهومی سلب ونفی معناسنی متضمندر تسبیح وتقدیس کبی
قدم معناسی اوّلی وابتداسی اولمق الله تعالی قدیمدر یعنی اوّلی
وابتداسی یوقدر وارلغی ازلیدر بو کائنات ازلده یوق ایدی جمله سی
صکره دن خلق اولندی و بونلرك یوقلغینك اوّلی اولمدیغی کبی حق سبحانه
وتعالینك وارلغینك اوّلی یوقدر بقا معناسی آخری وانتهاسی
اولمق صکره دن یوق اولمقدن منزهدر و یوقلق محالدر شریکی
وار اولمق محال اولدیغی کبی والحاصل حق سبحانه وتعالینك وارلغی
ازلیدر ابدیدر سرمدیدر حاشا ثم حاشا کائناتك وارلغی کبی صکره دن
اوله دکلدر وارلغی ذات جلیله سنك صفتیدر واجب الوجود در
صکره دن یوق اولمق محالدر قیام بالذات معناسی مکانه محتاج
اولمقدر الله سبحانه وتعالی قیام بنفسه ایله موصوفدر یعنی مکانه محتاج
دکلدر زیرا احتیاجدن منزهدر بو کائناتی خلق ایتمزدن اول که ذات
جلیله سی نیجه ایسه ینه ابدا اویله در حاشا ثم حاشا مخلوقات کبی برحالدن
برحاله و برشاندن برشانه و برصفتدن برصفته انتقال ایتمکدن وسائر
تبدلات وتحولات وتغیراتدن منزهدر و بونسنه لر الله الحی القیوم عز شانه

وجل برهانه حقنده محالدر وحدانیت وفردانیت معناسی ذاتنده وصفاتنده وافعالنده نظیری وشریکی اولمق والوهیت وصفات الهیه اکا مختصه در آندن غیریده یوقدر واولمق دخی محالدر لااله الاالله وحده لانظیرله ولاشریك له فحوای شریفیدر بووحدت ایکی معنایی مشتملدربری وحدة ذاتیهٔ عامه درکه ذات جلیله سی اجزادن مرکب دکلدر کل اولمقدن منزهدر وحقنده محالدر وذات جلیله سی برشیدن جزء دکلدر وذات شریفی برذاته قیاس اولنمقدن بریدر الله تعالی احددر واحدی الذات بودیمك اولور والله اعلم وبریسی وحدت وصفیهٔ خاصه درکه صفات الوهیت وخواص ربوبیت اکا مخصوصدر اویله صفات برذاتده دخی یوقدر واولمق دخی محالدر مثلا واجب الوجود بالذات اولمق الله تعالی دن غیریده یوقدر وانك علمی کبی علم وانك قدرتی کبی قدرت وانك حیاتی کبی حیوة وآنك ارادتی کبی وسمعی وبصری وکلامی وتکوینی کبی صفاتلر برذاتده یوقدر واولمق دخی محالدر زیرا الله تعالی یه مخصوصدر دیمك اولور وجوب الوجود ومعبودیت وخالقیت اکا مخصوص ومقصوردر آندن غیری معبود یوقدر آندن غیری خالق یوق دیمك اولور والله تعالی واحددر وواحد الصفات معناسی بودرکه توحید تسمیه اولنور بونی اعتقاد ایلین موحد اولور لااله الاالله وحده لاشریك له ولانظیر له کلمهٔ طیبه سنك معناسی بودر والله اعلم مخالفت للحوادث معناسی مخلوقاته اصلا مشابهتی اولمق الله سبحانه وتعالینك ذات جلیله سی برذاته بکزه مز وصفات عظیمه لری برصفاته بکزه مز اوصاف ممکنات واحوال مخلوقاتدن منزهدر بعض معتزله نك مذهب مردودلری بودرکه ذات جلیله سائر ذاتلر کبیدر احوال ایله ممتاز اولورکه واجبیت حییت عالمیت قادریتدر وابوهاشم معتزلی زعم ایتدیکه الوهیت ایله ممتاز اولور دیدیلر حق سبحانه وتعالی مخالفت للحوادث ایله موصوفدر دیمك

بوکائناتدن برشیئه بکزه مز وبروصفده مشابه دکلدر دیمك اولور مثلا مکانده وجهتده وزمانده اولمقدن منزهدر حرکت وسکون آنك حقنده محالدر وصورتدنکه مثلا برکمسه برشیئه نظر ایتدکده انك هیئتی نظر ایده نك ذهننده حاصل اولور اول شیئك غیبوبتندن صکره اول کمسه نك ذهننده مستخفی اولور اکا صورت دینور الله القدوس عز شانه وجل برهانه آندن منزهدر آنك ایچون اهل جنت مشاهده ایتدکده بلاکیف ولاادراك ولاذکر مثال مشاهده ایدرلر وشکلدن منزهدرکه مدور یاخود مربع یاخود طویل ویاقصیر وغیری کبی هیئهٔ خارجیه دن منزهدر ورنکدن منزهدر بیاض وصاری وقرمزی وغیری کبی ویاش وقوری وبومشاق وقتی وطاتلو وآجی کبی نسنه لر مخلوقات صفتیدر الله سبحانه وتعالی حقنده محالدر وبرشیئه حلول ایتمکدن وقریب وبعید اولمقدن واتصالدن وانفصالدن وسائر ممکنات احوالدن منزهدر جمیع صفات کامله سی ازلیدر وابدیدر صکره دن اولمه دکلدر موجوددر یعنی واردر یوقلق حقنده محالدر قدیمدر یعنی اولی وابتداسی یوقدر باقیدر یعنی آخری وانتهاسی یوقدر حاشا ثم حاشا فانی دکلدر قائم بالذات یعنی مکانه وغیرنسنه یه محتاج دکلدر واحددر یعنی ذاتنده وصفاتنده واسماسنده نظیری وشریکی وآداشی یوقدر مخالف للحوادثدر یعنی بوکائناته متشابه دکلدر ومثلی یوقدر لااله الاالله وحده لاشریك له ولانظیرله بودیمك اولور الفضل بیدالله یؤتیه من یشاء والله ذوالفضل العظیم تحمید وتمجید صفات معانیه حضرت شیخ ابومنصور ماتریدی مذهبنده سکزدر حیوة الله تعالی حیوة ایله حیدر وصفهٔ حقیقهٔ موجوده در وبرنسنه یه تعلق ایتمز وحیوتك ضدی موتدر الله الحی تعالی حقنده محالدر هوالحی الذی لایموت علم صفهٔ حقیقیه در وعلمیله عالمدر ازلده جمله یه علمی تعلق ایتدی لایزالده بولنانلره نه بولندقلری وقتده تعلق ایدر وازلده بیلدیکی کبی اولور خلاف اولمق محالدر الله تعالی

کندو ذات جلیله سنی بیلور وصفه علیاسنی واسماء حسناسنی بیلور
وجمیع مخلوقاتی تفصیلا بیلوب یرلرده اولنلری وکوکلرده اولنلری وعرش
عظیمده اولنلری وجنتلرده اولنلری وجهنمده اولنلری بر بر تفصیلا
بیلور دریالری قطره قطره طپراقلری ذره ذره وقوملری دانه دانه
جمله سنی بیلور وصبار واوله جقلری واولمیه جقلری ومحال اولنلری
بیلور انسانك ایتدیکی عمللرینی شرینی وخیرینی بیلور جزئیات مادیه یی
بیلور فلاسفه نك جزئیات مادیه یی کلیا بیلور دیدکلری باطلدر
وکفردر وعلمك ضدی جهلدر الله تعالی حقنده محالدر وکلیاتی بیلور
علام الغیوبدر وعالم السر والخفیاتدر سمع صفه حقیقیه در سمع صفتیله
اشیدر وبو صفت لایزالده اصواته تعلق ایدر عرش عظیمده اولان
ملائکه نك تسبیحلرینی وسائر ذکرلرینی اشیدر وکوکلرده اولان ملائکه نك
تسبیحلرینی وذکرلرینی اشیدر ویر یوزنده اولان آوازلری وصولری
اشیدر یدی قات یر آلتنده یورویان قرنجه نك آیاغی شمته سنی اشیدر
قره کوکیجه ده اغاجلردن دوکیلن یپراقلرك صداسنی اشیدر ندکلو
یاب یاب سویله سن الله السمیع عز اسمه آنی اشیدر سمع صفتنك ضدی
صمم در الله تعالی حقنده محالدر بصر صفه حقیقیه در لایزالده
الوانه واضواء اشکاله تعلق ایدر الله سبحانه وتعالی جمله مخلوقاتی کورر
وبر شی اکا کزلو دکلدر برکسه یدی قات یر آلتنده برکاه ایتسه حق تعالی
انی هم بیلور وهم کورر وهم سوزنی اشیدر برسیاه ذره قره غو کیجه ده
درین قیو ایچنه دوشسه الله تعالی انی کورر جنتده اولنلری وجهنمده
اولنلری کورر بصرك ضدی عمی در الله السمیع البصیر عز شانه
حقنده محالدر ارادت صفه حقیقیه در ازلده تعلق ایتدیکی جمیع
ممکناته که لایزالده وجوده کلسه جکلری وجوده تخصیص ووجوده
کلمیه جکلری عدمه تخصیص ایلدی بعضلر عندنده لایزالده تعلق ایدر
وقت حدوثنده وجودی ترجیح ایدر ووقت عدمده عدمی ترجیح ایدر

الشان وعظیم البرهان عز شانه نك
جمیع عوالمده تصرفاتی مشاهده
ایلیوب بالضروره فسبحان الذی بیده
ملکوت کل شیء ما خلقت هذا باطلا
سبحانك فقنا عذاب النار فتبارك الله
احسن الخالقین دعکله وسائر تسبیحات
وتقدیسات ایدنلردر اولوا الالباب
وآیات آفاقیه ده درس عرفان قرأت
ایدنلردر اولوا الالباب ودیده جانه نور
عبادتله صیقل ویرنلردر اولوا الابصار

نظم

همه ذرات جهان مطلع عبرتدر هب
اهل ادراکه اولانه لمع اشارتدر هب
روح عالمده عیان جمله علوم وعرفان
کل شیء مرشد ارباب بصیرتدر هب
ای افندی نظر ایتکل شو جهانی اکا که
مظهر علم ازل مطلع حکمتدر هب
حکمت وعبرت وایما واشارت نکته وار

حق تعالی مراد ایتدیکنی یرادر هر نسنه که اولور آنك ارادتیله در
اراده سندن خارج نسنه اولماز وجوده کلنلرك وجودنی دیله مشدر
وجوده کلمینلرك کلمه مسنی دیلمشدر اهل خیرك خیرنی واهل شرك
شرینی دیلمشدر اهل اعتزالك شری مراد ایتمز دیدکلری باطلدر الله
تعالی خیری دیلر وسور وراضی اولور ویرادر وشری دیلر ویرادر
لکن سومز وراضی اولماز بر ذره حرکت ایده مز الله تعالی دیلمینجه
وکافرك کفرنی وفاسقك فسقنی بیلور ودیلر وخلق ایدر لکن محبت ایتمز
وراضی اولماز غضب ایدر وعقوبت ایدر وصالحك صلاحنی بیلور ودیلر
وخلق ایدر ومحبت ایدر وراضی اولور سبحان من لایجری فی ملکه
الا ما یشاء ارادت صفتنك ضدی اضطرار وجبر واکراهدر الله تعالی
حقنده محالدر قدرت صفه حقیقیه در اکثر محققین عندنده لایزالده
ممکناته تعلق ایدر حدوثلری وقتنده وجوده کله جکلری وجوده تقریب
وعدمده کیده جکلری عدمه تقریب ایدر الله تعالی قادردر جمیع
ممکناتی آنك قدرتنده برابردر هیچ بر شی اکا کوج کلمز نیجه بو کوکلر کبی
کوکلری ویرلر کبی یرلری بر ذره ایله قدرتنده برابردر طاغلره وطاشلره
جان ویرمکه وسویلتمکه قادردر وکوکلری اشاغی ویرلری یوقارو ایتمکه
قادردر برکسه یی بر لحظه ده یدی قات کوکاره وعرش عظیمه وجنات عالیاته
کوتوروب کتورمکه قادردر دریالری هوا یوزینه اقتمغه ومسك وعنبر ایتمکه
والتوندن وزبرجددن موجلر خلق ایتمکه قادردر و بو جه طاغلری
هوا یوزنده قوشلر کبی اوچورمغه واوچرکن توز ایتمکه قادردر وجمله
مونالری بر لحظه ده دیرلتمکه وکیرو اولدرمکه وکیرو دیرلتمکه قادردر
والتنجی صوغوق ایدوب قارلری صیجق ایتمکه قادردر الله تعالینك
قدرتنه بر شی ثقیل وبیوك وزحمتلی کلمز قدرتنك ضدی عجزدر الله تعالی
حقنده محالدر اله الخلق والامر تکوین صفه حقیقیه در اکثر
محققین عندنده لایزالده ممکناتك ماهیتلرینه تعلق ایدر حدوثلری

هپ خدادن سکا تعلیم هدایتدر هب
ای فنا یی بوری وار روحکی تجرید ایله
سوزمی جانیله کوش ایله نصیحتدر هب

م

اولوا الایدی والابصار والمصطفین
الاخیار الاخیار وسائر الابرار
افعال غیر مناسبه واحوال غیر لایقه
وشهوات حیوانیه دن وقوه نطقیه
وقوه غضبیه وقوه شهوانیه لردن افراط
وتفریط جانبلرندن تنزه ایدن
حاشا ثم حاشا انلر
عوام کبی
دکلردر ***

وقتنده ممكناتده تأثير ايدوب بالفعل وجود ويرر الله تعالى براديجيدر
آندن غيرى براديجى يوقدر وجمله كائناتى يوق ايكن وار ايلين بالذات
اودر واسطه سز خالقدر فلاسفه نك واسطه اثبات ايتدكلرى
باطلدر وشركدر وحق تعالى خلاق عليمدر وانسانك وسائر حيوانك
ايشلرينى وحركتلرينى وسكناتلرينى وخيرلرينى وشرلرينى وفائده لرينى
وضررلرينى برادن الله تعاليدر كشينك قلبنه كله نى برادن اودر هر كس
كندى فعلنك خالقيدر ديمك معتزله مذهبيدر باطلدر مجوس ملتنه
موافق براعتقاددر العياذ بالله تعالى هر نسنه كه موجود اولور انى
برادن حق تعاليدر براديجى اولمق الله تعالى حقنده محالدر
وهو الخلاق العليم كلام صفهٔ حقيقيه در لايزالده الفاظ قرأن
معانئ قرأنه موافق ترتيبه تعلق ايدر الله متكلمدر سويلر كوكدن نازل
اولان كتابلر انك كلاميدر وحضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلمه
ليلهٔ معراجده واسطه سز سويلشدر وحضرت موسى عليه السلامه
طورطاغنده واسطه سز سويلشدر بوسكز صفات عليايه معانيهٔ
حقيقيه وصفات ثبوتيه وذاتيه دينور حضرت شيخ ابو الحسن الاشعرى
مذهبنده سمع وبصر علمده داخل وتكوين قدرتده داخل اولوب
صفات ثبوتيه بش اولور جمهور اشاعره عندنده سمع وبصر علمده
داخل دكلدر لكن تكوين قدرتده داخل اولوب صفات حقيقيه يدى
اولور اكثر معتزله بو صفاتلرى انكار ايتديلر معلوم اولسونكه صفات
معنويه مجرد اعتباريهٔ عقليه اولديغيچون قديم دينلمز اما صفات
ثبوتيه فى نفس الامر صفات حقيقيهٔ موجوده اولديغيچون قديم دينلور
الله تبارك وتعالينك ذات جليله سى صفات ثبوتيه سيله قديملردر وابديلردر
ماتريديه مذهبنده برذات جليله وسكز صفات حقيقيه طقوز قديم اولور
شيخ اشعرينك عندنده برذات جليله وبش صفات قديم التى اولور وجمهور
اشاعره عندنده برذات جليله ويدى صفات حقيقيه سكز قديم اولور

بونلردن

بونلردن ماعدا قديم يوقدر والحاصل ذات قديم بردر بونلر صفاتلردر
ذاتدن منفك اولمق محالدر اهل اعتزالك تعدد قدما لازم كلور ديدكلرى
مجرد هذياندر زيرا بونلر ذوات قديمهٔ متغايره دكللردر برذات قديمه در
وانك صفات ثبوتيه سى كه ذاتدن منفك اولمسى محالدر بو وجهله
محذور لازم كلمز مقام معلومدر وحق ظاهردر دشمن كلامى باطل وعداوتى
بىمعنادر بو محلده انلرى رد ايله مشغول اولميوب مفصلاتده مقام تحقيق
اولمشدر ودخى بو صفات ثبوتيه يه لازمهٔ اعتباريه دينور حيوته لازم
كلن حى اولمق حيثيت وكونه حيا ايله ده تعبير اولنور معناده فرق يوقدر
علمه عالم اولمق ياعالميت ياكونه عالما لازم كلور ماعداسى بوكا قياس اولنه
پس امدى ماتريديه عندنده مجموع صفات يكرمى ايكى اولدى وجود
قدم بقا قيام بنفسه وحدانيت المخالفة للحوادث وسكز ثبوتيه حيوة علم
سمع بصر ارادت قدرت تكوين كلام وسكز دخى بونلرك لازمى
كونه حيا كونه عليما كونه سميعا كونه بصيرا كونه مريدا كونه قديرا كونه
متكلما شيخ اشعرى عندنده اون التى اولور سمع ايله بصر علمده داخل
كونه سميعا كونه بصيرا كونه عليماده داخل اولور وتكوين قدرتده
داخل وكونه مكونا كونه قديراده داخل اولور وجمهور اشاعره عندنده
يكرميدر زيرا تكوين قدرتده داخل كونه مكونا كونه قديراده داخل اولور
ديديلر تأمل اولنه معلوم اوله كه صفات ثبوتيه اولان تكوينه لازم كلن
خلق وايجاد وانواعنه كه حق تعالى تكوينى تعلق ايليوب مخلوقلرى
ايجاد ايتمسنه صفهٔ فعليه دينور انواعى تخليق ترزيق احيا اماته تضييق
توسيع افنا ابقا وغيريلر كبى بونلرك جمله سى صفت تكوينه راجعدر
قديم وحادث دينلمز زيرا صفات اعتباريه در پس امدى حق تعالى
اشيايى ايجاد ايدر بو كائناتى يوق ايكن ايجاد وموجود قيلديغى كبى
ياخود اشيايى برزماندن برزمانه نقل ايدر مخلوقاتى مثلا برنسنه دن برنسنه يه
نقل كبى ياخود برمكاندن برمكانه نقل ايدر مثلا انسانى وسائر حيوانى

دنیادن آخرته نقل کبی یاخود برحالدن برحاله نقل ایدر مثلا انسانی
حیوة حالندن ممات حالنه نقل کبی یاخود وار ایکن یوق ایدر زمان
سابقده موجود اولوب شمدیکی زمانده یوق اولنلر کبی وعقلایه حیرت
وعجز ویره جك نسنه لر خلق ایدر مثلا دیکنلو اغاجدن کول خلق ایدر
وسکدن عسل خلق ایدر ومیتدن حی وحیدن میت خلق ایدر
برقطره منیدن عاقل وکامل انسان خلق ایدر ومؤمن بلندن کافر
وکافر بلندن مؤمن خلق ایدر وبردانه دن یدی سنبله وهر برسنبله دن
یوزدانه خلق ایدر وبرقوری اغاجه صو ویروب آندن نیجه یپراق
ومبارك قوقولی چچکلر وانلردن لذیذ وکونا کون میوه لر خلق ایدر
ویاش یشل اغاجدن آتش خلق ایدر ونجس ایله قان اراسندن خالص
سود خلق ایدر وبردریاده اوزری آجی وایچی طاطلو صو خلق ایدر
وقامش ایچنده شکر خلق ایدر ونیچه درلو صورتلو حیوانلر خلق ایدر
کمی ایکیایاغیله یورر وکمی درت ایاغیله یورر وکمی دخی زیاده ایله یورر
وکمی ایاقسز قرنی اوزرینه یورر وکمی قنادیله اوچر ودخی نیجه عجایب
وغرایب خلق ایدرکه عاقلر حیران اولور وحکمتنی ادراك ایتمکدن
عاجز اولور والله تعالینك هر براشنده مصلحتلر وفائده لر واردر حاشا
ثم حاشا فائده سز نسنه خلق ایتمکدن منزهدر مثلا یلانده برضرر
وارایسه نیچه درلو فائده لر واردر که عقل آنی ادراکدن قاصردر
ودخی الله تعالی ظلم ایتمکدن منزهدر زیرا ظلمك معناسی غیرینك
ملکنده بلااذن تصرف ایلمکدر وجمله ملك الله تعالینکدر اندن غیری
مالك یوقدر یاخود برشیئی محلنك غیری محله وضع وتعیین ایتمکدر بومعنا
دخی الله تعالی حقنده محالدر زیرا علیم حکیم در هرنسنه یی حکمتله
ایشلر هرنسنه یه قیاس ایله سائر محللردن اعلا وانسب واحسندر
زیرا حکمت الهیه ایله تعیین اولنمشدر یاخود تعذیب الحیوان بلا فائده
معناسنه در بومعنا دخی الله الحکیم العلیم تنزه شانه حقنده محالدر

زیرا

زیرا هرایشی فائده ومصلحت وحکمت ایله ایشلر ودخی الله تعالینك
هرایشی بالاتفاق کوزلدر حاشا ثم حاشا قبیح ومناسبتسز نسنه
ایتمکدن منزهدر تنبیه الله تعالی حیوة ذاتیهٔ ازلیه ایله حیدر وعلم ذاتیٔ
ازلی ایله علیمدر وسمع ذاتیٔ ازلی ایله سمیعدر وبصر ذاتیٔ ازلی ایله
بصیردر وارادت ذاتیهٔ ازلیه ایله مریددر وشائیدر وقدرت ذاتیهٔ
ازلیه ایله قدیردر وتکوین ذاتیٔ ازلی ایله مکوندر وکلام ذاتیٔ ازلی ایله
متکلمدر حق تعالینك ارادتی علمنه موافق تعلق ایدر واکا موافق
عقیبنده قدرت تعلق ایدر بلا مهلة واکا موافق عقیبنده بلامهلة تکوین
تعلق ایدر فی الحال مراد حاصل اولور نتکیم حق تبارك وتعالی بیورر
انما قولنا لشیٔ اذا اردناه ان نقول له کن فیکون یعنی بن الله عظیم الشان
برشیئك وجودنی مراد ایتدیکمز وقتده انجق امریمز اول دیمکدر فی الحال
عقیبنده بلامهلة ارادهٔ عالیه یه موافق موجود اولور بعضلر دیدیلر که
حق تعالی برشیئی خلق ایدرکن اکا اول دیو خطاب ایدر عادت خلاقیه
بویله جاری اولمشدر دیدیلر وبعضلر دخی اول خطابی سرعت ایجاددن
کنایه دربوخسه اول دیو خطاب ایتمز دیدیلر هذا وانما العلم عند الله
عز وجل ودخی کلام ازلیٔ ذاتی حرف وصوت وحرکات وسکنات ایله
دکلدر وبو کلام ازلینك لازمی کلام لفظی که وحی وتنزیل اولنمشدر
ولغات مختلفه ایله تلاوت اولنور واصوات وحروف ایله تعلیم وتعلم اولنور
انك مخلوق اولدیغنده اختلاف وتوقف اولنمق لایقدر ومذهب صحیح
ومختار بودر نتکیم علامهٔ سعد الدین التفتازانی ومنلا خیالی چلبی بویله
تحقیق ایتدیلر اما برحدیث شریفکه القران کلام الله تعالی غیر مخلوق
ومن قال انه مخلوق فهو کافر بالعظیم بویله روایت اولنور صحتی تسلیم
اولنسه مراد کلام ازلیٔ ذاتیٔ قدیمدر قرءانی کلام الله ایله وصفلمق مراد
کلام ازلی اولدیغنه شاهددر بوتقدیرجه کفر اولدیغنده اشتباه یوقدر
زیرا صفات الوهیتك جمله سی قدیمدر ازلیدر ابدیدر حاشا ثم حاشا

کرامیه طائفه سی کبی بر صفتک حدوثنی تجویز ایلمک ذات قدسیهٔ
جلیله یه محلّ حوادث اولمغی تجویز وشاننده تبدل وتغیری جائز کورمك
اولور تعالی الله عن ذلك علوا کبیرا وبو کلام لفظی تلاوت ایدنلر ایله
قائم اولور اول ذات جلیلهٔ بیچون ایله قائم اولان انجق کلام ازلی ذاتیدر
حرف وصوت ولفظ حرکات وسکنات وسائر لوازم اصواتدن منزهدر
کتب منزله الله تعالی یه اضافت اولنور وانك کلامیدر دینور مخلوق
تصنیفی دکل معناسنه وکلام ازلی ذاته اضافه اولنور الله تعالینك
صفت ذاتیهٔ ازلیه سی دیمك معناسنه ودخی صفات الهیه نك کنهی
ادراك اولنمق محالدر بر عاقل کامل نقدر جد وسعی ایلیوب ادراك ایتمك
مراد ایتسه انك عقلی درجهٔ فهمدن ساقط اولوب عاجز ومتحیر اولور
وسعیك فائده سندن خائب وخاسر اولور هذا والله عنده علم الغیب
لایعلمه الاهو فائدهٔ جلیه معلوم اولسونکه وعد یعنی اعمال صالحه
وسائر حسنه لر حقنده اجر جزیل وثواب جمیل خبر ویرمکه بالاتفاق
خلف یوقدر اما وعید که اعمال سیئه حقنده عقاب الیم وعذاب عظیم
خبر ویرمکدر خلفك جوازی حقنده اختلاف اولندی بعض علماء
رحمهم الله تعالی وعیدنده خلف ایتمك جائزدر دیدیلر تفسیر وسیط
صاحبی امام واحدی بوکا ذاهب اولدی وبر حدیث شریف نقل ایتدیلر انس
ابن مالك رضی الله عنه روایتیله که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم من وعده الله علی عمله ثوابا فهو منجزه ومن اوعده علی عمله عقابا فهو
بالخیار بیوردی یعنی حق تعالی بر مؤمنك عملی اوزرینه ثوابه وعد ایتسه
اعطا ایدر حاشا ثم حاشا خلف ایتمز اما بر مؤمنك عمل قبیحنه عقاب وعید
ایتسه الله تعالی مخیردر دیلرسه عدالله عقاب ایدر ودیلرسه فضلیله عفو
ومغفرت ایدر دیمك اولور زیرا وعیدنده خلفی عین مغفرت وعین عفودر
دیدیلر ویحیی ابن معاذ رحمه الله تعالی بومذهبه اشارت ایلدی دیدی
الوعد والوعید حق فالوعد حق العباد علی الله اذ ضمن لهم انهم

اذا فعلوا ذلك ان یعطیهم کذا ومن اولی بالوفاء من الله لهم والوعید حقه
اذا قال لا تفعلوا کذا فاعذبکم ففعلوا ان شاء عفا وان شاء اخذ لانه
حقه واولی هما العفو والکرم لانه عفو غفور رحیم انتهی کلامه یعنی وعد
ووعید حقدر ووعد عبادلك الله تعالی اوزرنده حقیدر زیرا قوللرکه
مؤمنلر عمل صالح ایتدکده ثواب ویرمکه ضامن اولمشدر الله تعالی دن
زیاده وعده وفا ایدر کمسه یوقدر وعدنه بناء للبنده اعطا ایدر ووعید
حق تعالینك قوللرینه یعنی مؤمنلر اوزرنده حقیدر زیرا شو مثللو سیئاتی
ارتکاب ایتمیك دیمشدر اولر سیئاتی ارتکاب ایتسه لر دیلرسه عفو ایدر
ودیلرسه عقاب ایدر که زیرا حقیدر اولاسی عفو وکرمدر زیرا عفو رحیم
دیمك اولور وعلماء محققین وعیدده خلف متصور دکلدر زیرا تبدیل
القول لازم کلور بو ایسه محالدر زیرا حق تعالی ما یبدل القول لدی
یعنی حضرت عالیهٔ معنویمده قول وکلام تبدیل اولنماز دیو بیوردی
دیدیلر ایات الوعید انشاء التهدید ایله تأویل یاخود عمومات الوعید دن
دلائل مفصله ایله مذنب مغفوری تخصیص یاخود آیات الوعید موعد به
اولان عقابك استحقاقنه حمل اولنور بو تقدیرجه بالفعل وقوعی
مراد اولنماز وخلف لازم کلمز ومن قتل مؤمنا متعمدا فجزاؤه جهنم
خالدا فیها ایت کریمه سنده بوکا اشارت واردر دیدیلر تبدیل الله سبحانه
وتعالینك اوزرینه هیچ برنسنه لازم وواجب دکلدر اهل طاعتك
طاعتلری مقابله سنده ثواب ویرمك انك فضل واحسانیدر حاشا وکلا
طاعتلرینه عوض دکلدر کیف برساعتك نعمتنه بیك یللق عبادت عوض
اولماز زیرا طاعت الله تعالینك خلقیله وتوفیقیله در بر لحظه نعمتك
شکری اصلا ادا اولنماز واهل عصیانه عقاب عدلیله در زیرا برنسنه
اکا واجب دکلدر وجمله اشیا انك ملکیدر نیجه مراد ایتسه اویله
تصرف ایدر اهل ایمانی جنته ادخال واهل کفری ابدی جهنمه ادخال
انك وعدی ووعیدیدر بوکا بناء ادخال ایدرسه یوقسه حاشا وکلا اوزرینه

واجب اولمق طریقیله دکلدر ودخی حق تعالی حمد وشکره وسائر
عبادات وطاعاته بالذات للذات مستحقدر حمید ومحمود در کرك حمد
ایتسونلر وکرك ایتمسونلر منتفع اولمقدن منزهدر کمالات ربانیه سی
وصفات صمدانیه سی ازلیات وابدیاتدر زیاده ویاخود نقصان اولمقدن
منزهدر ودخی حق تعالی قوللرینه طاقتی قدر امر ونهی ایتمشدر
طاقتدن خارج تکلیف ایتمامشدر عاقل وبالغ اولنلردن تکلیف وامر ونهی
ساقط اولماز فصل معلوم اولسونکه حق سبحانه وتعالینك اسماء
حسناسی واردر وانلر ایله دعا ایتمکی امر ایلدی قرآن کریمنده ولله
الاسماء الحسنى فادعوه بها دیو بیوردی یعنی الله تعالی ایچون اسماء
حسنی واردر جناب حضرت الله تعالی درکاه اقدسنه انلر ایله دعا
ایدیکوز دیمك اولور تمهید مقدمه دعا لغتده عبادت معناسنه درنتکم
حضرت سید کائنات علیه الصلوة والسلام برحدیث شریفده الدعاء
هو العبادة دیو بیوردی دعا عبادتدر دیمك اولور ونمازده لغتده دعا دیمك
بوندن مأخوذدر اما دعا شریعة مصطفویه ده حق سبحانه وتعالی یه
تضرع ایله یالواروب مراد طلب ایتمکدر ودعانك فضائلی چوقدر
حضرت سید احمد الحامدین ومحمد المحمودین علیه الصلوة والسلام
بیوردیلرکه لیس شیء اکرم علی الله من الدعاء یعنی حق تبارك وتعالی
عندنده دعادن زیاده مکرم وسوکلو نسنه یوقدر معناسنی مفید در
وبرحدیث شریفده من لم یسئل الله یغضب علیه برروایتده من لم
یدع الله یغضب علیه بوایکی حدیث شریف هرکیمکه جناب حضرت
مجیب الدعوات وقاضی الحاجات اولان رب الارض والسمواتدن سلامت
دارین وسعادت الکونین وسائر مراد خیر طلب ایتمسه وهرکیمکه
حق تعالی یه دعا اوقومیه حق تعالی اکا غضب وخشم ایدر مفهوم منیفنی
متضمندر وبرحدیث شریفده لا تعجزوا فی الدعاء فانه لن یهلك
مع الدعاء احد یعنی دعا ایتمکده عاجز اولمیکوز زیرا تحقیق کسه هلاك

اولماز دعا ایله وبرحدیث شریفده الدعاء سلاح المؤمن وعماد الدین
ونور السموات والارض یعنی دعا مؤمن اولان کسه نك سلاحیدر ودین
اسلامك طیاغیدر وسموات ایله ارضك نوری وچراغیدر وبرحدیث
شریفده لا ینفع حذر من قدر والدعاء ینفع مما نزل ومما لم ینزل فما نزل
یکشفه وما لم ینزل یحبه یعنی الله تعالینك تقدیرندن صاقنمق
فائده ویرمز اما دعا نازل اولمش واولممش بلایی ومصیبتی دفع وفائده ویرر
نازل وواقع اولمش مصیبتی کشف ودفع ایدر وهنوز نازل اولمینی دفع ایدر
دیمك معناسنی افاده ایدر والله القیوم عز شانه وجل برهانه قرآن عظیم
وکتاب حکیمنده وقال ربکم ادعونی استجب لکم بیورر یعنی ای قوللر
ربکز بیور دیکه سز بکا دعا ایدیکز بن سزه استجابت ایده رم واهل
تفسیر وقال ربکم ادعونی استجب لکم ان الذین یستکبرون عن عبادتی
سیدخلون جهنم داخرین نظم جلیلنده بیوردیلر بونده دعادن مراد
عبادتدر بوندن معلوم اولدیکه دعا وحق عبادتدر نماز قلمق اوروج طوتمق
عبادت اولدیغی کبی بوآیت کریمه نك معنای شریفی ای قوللر ربکز
بیوررکه سز دعا ایدیکز بن سزه استجابت ایدرم تحقیق اول کسه لرکه
بکا عبادت ایتمکدن استکبار ایدرلر آنلر آخرتده ذلیل وخور وحقیر اولوب
جهنمه داخل اولورلر ودخی دعانك فضیلتی حقنده نیچه آیت کریمه لر
وحدیث شریفلر واردر بالجمله اطباق انبیاء کرام ورسل عظام
علیهم الصلوة والسلام واتفاق اولیا وصالحین واجماع علماء راسخین
واطلاع حکماء متبحرین وسائر عقلاء اولو الالباب بونك اوزرینه درکه
حضرت حکیم مطلق وقیوم خلاق عزت کمالات صفاته وبهرت سبحات
اباته دعایی دفع مضرت وجلب منفعت ایچون سبب ایلمشدر عاقل اولان
دعانك فائده سنی انکار ایتمز مکر کیم کافر اوله نعوذ بالله تعالی اکر سؤال
اولنورسه که حق تعالی هر اولوب اوله جغی بیلور وتقدیر ایلمشدر
دعا اوقومنك نه فائده سی اولور جواب بونلر درکه اوت اکرچه حق تعالی

هر نسنه‌یی تقدیر ایلمشدر اما هر نسنه ایچون نیجه سببلر قیلمشدر وهر شیئ
سببلرینه بغلمشدر مثلا یغموری نبات بتمسنه واتشی آش پشمسنه
وجماعی ولد حصولنه سبب بغلمشدر کذلك دعایی مصلحت بتمسنه سبب
ایلمشدر انك ایچون انبیاء کرام علیهم الصلوة والسلام دعا ایتدیلر وحضرت
رسول انس وجان ونبی آخر الزمان علیه افضل الصلوة واکمل التسلیماتدن
نیجه دعالر صادر اولمشدر وامتنه دعا اوقومغی ترغیب ایلمشدر لکن دعانك
شرطلری واردر اولکی بودر که اولا جمیع کناهلرینه ندامت وتوبه ایلیوب
من بعد کناه ایتمه مکه عزیمت ونیت ایلیه بویله اولیجق طیب وطاهر اولور
طاهر اولان کسه نك دعاسی البته مقبولدر ایکنجی بودر که دعادن
اول صدقه ویره یاخود برخیر ایش ایشلیه اوچنجی بودر که اعتقادنی
محکم ایدوب دعایی صدق واخلاص ایله اوقیه دردنجی بودر که کندنده
قصور تصور ایتمیه همتنی عالی ایده بشنجی بودر که آبدست آلوب عظیم
هیبتلو پادشاهلر حضورنده اولور کبی دیز اوستنه اوتوروب استقبال
قبله ایلیه التنجی دعانك اولنده حمد وثنا ایدوب وصلوات شریفه
کتوره وآخرنده آمین دیوب صلوات شریفه ایله ختم ایلیه یدنجی دعایی
تکرار اوقویه حاصلی اوچدن اکسك اولمیه سکزنجی برحرام نسنه ایچون
یاخود حاصل اولمش نسنه ایچون اوقومیه طقوزنجی عجله ایلمیه دعا قبول
اولمدی دیمیه واعتقادنی بوزمیوب مراد حاصل اولنجه چالشه اوننجی دعایی
اوقودیغی وقتده غیری سوز سویلمیه نمازقلارکبی سکونت وخشوع وخضوع
اوزره اولوب صاغنه وصولنه بقمیه اون برنجی اغزی طاهر اوله یا عجبا
لساندن کونا کون کفریات وترهات وسائر غیبت ولغویات صادر اولان
کسه لر اغزلرینی توبه ایله پاك ایلین حضرت الله القدوس رب العالمین
جل جلاله وعز شانه وتعاظمت الائه وتبارکت اسماؤه نك اسم شریفنی
نیجه ذکر ایلمکه جسارت ایدرلر وحضرت قدسیه ده نوجهله مراد
طلب ایدرلر حال بو که اغنیادن برکسه نك حضورنه وارمق مراد ایلسه

کندیسنی تنظیف وتطهیر ایلیوب ولباس جدید ایله کندی یه تزیین
وکلامنی آداب ایله ادا ایدر اون ایکنجی اغزنی مسواك ایله رایحهٔ کریهه‌دن
تطهیر ایلیوب دعا اوقویجق مکان طاهر وتنها اوله اون اوچنجی دعایی
بو اشیجه بیلواری اوقیه اکر قادر اولورسه اغلیه مزار چقوری
قره کولغنی وقیامت شدتنی وجان اجیسنی یاد ایلیوب وکناهلرینی
فکر ایدوب اغلیه غایت جهر ایتمیه وغایت اخفا ایتمیه بین بین اوله
اون دردنجی دائما اوقومغه مشغول اوله قدرة بتمامه اوقیوب
برمقدارینی ناقص براقمیه اون بشنجی اولا حضرت رسول اکرم
صلی الله علیه وسلمدن منقول ویاخود سلف صالحیندن منقول اولان
دعالری اوقویه کندی یاندن قاتمیه واصلی ومعناسی بلنمیان نسنه
اوقومیه مثلا آهیا شراهیا کبی که معناسی معلوم دکلدر اون آلتنجی
دعا اوقورکن اللرینی یوقارو یه قالدیروب تمامنده اللرینی یوزینه سوره
علامت قبول مشایخ صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین شویله
بیوردیلر که قچان دعا اوقویان کسه دعاده ایکن یاخود دعادن صکره
اختیارسز خشوع کلسه ویاخود آغلیوآغلیو دوشسه یاخود آخسرسه
ویاخود آغرلنسه ویاخود اعضاسنه لرزه دوشسه ویا درلسه
ویا اوشوسه ویا قزارسه ویاخود راحت اولوب یوك آلتندن چقمش کبی
خفت بولسه اول کسه نك دعاسی قبول اولمش اولور بونك کبی حال واقع
اولیجق حق سبحانه وتعالی یه چوق شکر ایلیوب الحمد لله الذی
بنعمته تتم الصالحات دیمك کرك زیرا برحدیث شریفده بویله در که
قچان بریکز دعا اوقوسه دیمه که دعا ایتدم اجابت اولنمدی بلکه دعایی اوقویه
بیوردی دعاسی مستجاب اولنلر عادل پادشاهلر ومظلوم اولان کسنه
فاجر وکافر اولورسه دعاسی رد اولنماز ومضطر اولنلر وصالحلر ومسافرلر
وافطار وقتنده صائمك دعاسی اناسنی واتاسنی آزاد ایلین کسنه وباباك
دعاسی اوغلونه علی الخصوص علیه سنه اولیجق غایتله قبول اولنور

هنوز توبه ایلمش یاخود هنوز اسلامه کلمش کسه و بر مسلمان بر مسلمانه
خبری یوغیکن غائبانه دعا ایلسه البته مستجاب اولور و برکسه یه
احسان ایلیه نك خصوصا استادلرك دعاسی و بد دعاسی سرعتله
مستجاب اولور دیمشلر و خسته اولان کسه نك دعاسی غایت مقبول اولور
دیمشلر اوقات اجابت مبارك رجبك اولکی کیجه سی و مبارك شعبانك
نصفی کیجه سی و عرفه کونی و جمعه کیجه سی و کوندزی خصوصا که
جمعه کونند‌ه خطیب منبر اوستنده ایکی خطبه اراسنده اوتوردیغی
وقتده تا نماز قلنجیه دك بعضلر عندنده ایکندیدن غروبه دکین غایت
دعا مقبول اوله جق زماندر و هر کیجه نك ثلث اخیری و اذان و اقامت
اولنور ایکن خصوصا حی علی الفلاح دید کد نصکره مصیبتده اولان
کسه ایچون دعا مستجاب اوله جق زماندر و قتال فی سبیل الله زماننده
و هر نمازك آردنجه و تلاوت قرآندنصکره و هر سجده و خروس اوتدیکی
زمانده و جماعت مسلمین بر یرده جمع اولدیغی زمانده و مجلس ذکرده
و یغمور یغدیغی وقتده و نمازده امام جهر ایله فاتحه اوقیوب و لا الضالین
دیدیکی زمانده و کعبهٔ مکرمه یی کوردیکی زمانده و آب زمزم ایچدیکی
زمانده اماکن الاجابه شریف مکانلرده حسن بصری رحمه الله تعالی
اهل مکه یه بر رساله تألیف ایلدیکه کعبهٔ مکرمه ده اون بش محلده دعا
مستجابدر دیدی طوافده و میزاب الذهب تحتنده و بیت مکرم ایچنده
و زمزم یاننده و صفاده و مروه ده و سعی ده و مقام حنفیده و عرفاتده
و مزدلفه ده و جمرات ثلث محللرنده تمام اولدی حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم مواجههٔ شریفه سنده و مسجد
شریفنده و سائر معبد مبارك و مکان شریفلرده مستجاب اولور
و معلوم اولسونکه حق سبحانه و تعالینك اسم شریفلری چوقدر
کمی عربی و کمی فارسی و کمی عبرانی و کمی سریانی ذکر اولنور و نیجه
لغتلر واردر که معلومز کلدر ملائکه و جن لغتلری کبی و نیجه اسم شریفلری

واردر که کسه یه بیلدر مشدر لکن قول صحیحده اسماء الهیهٔ
توقیفیه در که شرع شریفده نه مقدار معلوم اولدیسه انلر ایله دعا اولنملیدر
صحیح بخاری و صحیح مسلمده ابو هریره رضی الله عنه روایتیله که رسول
اکرم صلی الله علیه و سلم بیوردی ان لله تسعة و تسعین اسما مائة
الا واحد من احصاها دخل الجنة و بر روایت صحیحده من حفظها
دخل الجنة وارد اولمشدر یعنی الله تبارك و تعالی ایچون یوزدن بر اکسك
طقسان طقوز اسم شریف واردر هر کیم انلری احصا ایدرسه جنته دخول
اول یاخود دخول معظم ایله داخل اولوردیمکدر بعضلر احصا انلری ضبط
ایدوب تعداد و حصر و معنای شریفلرین بیلك و تصدیق ایلمك و حقوقنی
ادا ایلمکدر لکن بعضلر انلری حفظ ایدوب تبرکا کلمه بکلمه تجوید اوزره
قراءت ایلمکدر دیدیلر و بعضلر معناسنی دخی بیلمکدر دیدیلر من حفظها
روایتی بوکا شاهددر دیدیلر اسماء شریفه نك صحیحنده تعیین یوقدر
لکن امام ترمذی و امام بیهقی تعیین ایتدیلر ان شا الله تعالی ذکر اولنور
لکن بعض اسماء شریفه وارد اولدیکه ذکر اولنه جقده یوقدر
نتکم قرآن کریمده المولی النصیر الغالب القاهر القریب الرب الناصر
الاعلی الاکرم احسن الخالقین ارحم الراحمین ذی الطول ذی القوة
ذی المعارج و غیریلری کبی و حدیث شریفده الحنان المنان الدائم
الجمیل و سبوح کبی و ابن ماجه روایتنده بعض اسماء شریفه واردر که
روایهٔ مشهوره ده یوقدر القائم القدیر الوتر الشدید الکافی الابد کبی مشایخ
رحمهم الله تعالی بیوردیلر که اسماء الهیه چوق ایکن طقسان طقوز
اسم شریف ذکر اولندیغنك وجهی بودرکه سائر اسم شریفلرینك
معنالری بونلرده جمع اولمشدر بونلری اوقیان کسه جمله اسماء الهیه یی
اوقومش کبی اولور و بعضلر بیوردیلر که بو مبارك اسملر یوز درجه در
اما رسول اکرم صلی الله علیه و سلم بزینی خلقه اظهار ایلمدی کندویه
مخصوص اولدیغیچون زیرا جنتك درجه لری یوزدر انلرك اعلاسی

وسیله درجه سیدر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
مخصوصدر و بو اسم شریفلرك هر بریسی بر درجه‌یه ایرشدیرکندی‌یه
مخصوص اولان درجه‌نك اسمنی اظهار ایلمدی غیریلری اظهار ایلدی
خلق حفظ ایدوب درجه‌لرینه واصل اوله‌لر اما مبارك اسم اعظم
اعلی الله تعالی قدره وزاده شرفا بو طقسان طقوز اسماء الٰهیه‌نك ایچنده میدر
دكل میدر اختلاف اولندی بونلرده اولمق ظن غالبدر اول مبارك اسم
شریفلر بونلردر بسم الله الرحمن الرحیم هو الله الذی لا اله الا هو
معناسی شول ذات اجل اعلای اقدسدر كه اندن غیری اله یوقدر بوراده
اسم شریف همان الله عز شانه در جمیع فضلا وزمرهٔ عرفا حقیقة
الٰهیه‌ده متحیر اولدقلری كبی اسم جلالده دخی متحیر اولدیلر سریانی میدر
عربی میدر اسم جامد میدر صفهٔ مشتقه میدر وندن مشتقدر
واصلی ندر علم میدر دكل میدر اوتوز قدر اقوال ذكر ایلدیلر امام سیوطی
تفسیر بیضاوی حاشیه‌سنده بعضلر اصلی اله در معبود یا متحیر فیه
یا مسكون الیه یا مفزوع الیه یا ملتجاء الیه معناسنه‌در دیدیلر بعضلر
اصلی ولاه در متحیر فیه معناسنه‌در دیدیلر بعضلر اصلی لاه در ارتفاع
معناسنه‌در دیدیلر لكن مذهب مختار فضلا عندنده بودر كه
علمیدر ذات واجب الوجوده مخصوص اسمدر معناسی همان ذات الله تعالی
دیمكدر بر صفته دلالتی یوقدر آنكچون بعض مشایخ اسم اعظم بودر
دیمشلر حق تعالینك هل تعلم له سمیا نظم عزیزنده صاحب الكشاف
اصلا وابدا الله اسمیله خالق تعالیدن غیری برشی تسمیه اولنمدی
دیو تفسیر ایلدی وامام فخر الدین رازی موجوداتده خالق تعالیدن
غیری برشی لفظهٔ جلال ایله تسمیه اولنمدی دیدی عوامك بو اسم شریفدن
حصه‌سی خشیت وتعظیم ایله لسانلریله چوق ذكر ایلمكدر خواصك
حصه‌سی معناسنی تأمل ایلیوب صفات الوهیت ایله موصوف ونعوت
ربوبیت ایله منعوت اولان واجب الوجودك اسمیدر ومعناسی انجق

شو صفات علیا ایله موصوف اولان عبادته مستحقدر آندن غیری معبود
یوق ایدیكنی یقینا بلمكدر واخص الخواص حصه‌سی بودر كه قلبلری
ملاحظهٔ ربانیه‌یه مستغرق اولوب اندن ماعدایه التفات ایتممكدر خوف
ورجایی آنجق اكا ایلمكدر الرحمن عز اسمه رحمتدن مشتق اولوب مبالغه
ایچون بنا قیلنمشدر رحمت لغتده قلبك رقتنه دیرلر تفضل واحسان
اقتضا ایلر بو معنالر الله تعالی حقنده محالدر قرآن عظیمنده وحدیث
شریفده الله تعالی‌یه نسبت اولنان نسنه‌لر كه مثلا ید وجه رحمت غضب
استواء العرش وغیریلر كبی كه بونلرك لغت معنالری الله تعالی حقنده
محالدر سلف صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین عندنده
الله تعالینك حقنده لغت معنالری مراد دكلدر هر بریننك الوهیته
لایق معنای صحیحلری واردر حقیقتنی ینه الله تعالی بیلور اصلی معلوم
قطعا كیفیتی مجهولدر دیمك اولور بوكا طریق اسلم دینور وخلف
علما رحمهم الله عندنده لوازم وغایات ایله تأویل اولنور ظنا مثلا رحمته انعام
واحسان لازم كلور بونك ایله تأویل ایدرلر رحمن دیمك انعام واحسان
ایدیجی دیمك اولور وغضب انتقام وید قدرت ونعمت وجه حقیقت
وذات استوایی استیلاء ومحافظه ایله تأویل ایتدیلر وبوكا سبیل احكم
دینور امدی رحمانده اولان مبالغه عدد اعتباریله تفسیر اولورسه
عالم دنیایه حمل اولنور یعنی دنیاده مؤمنلره وكافرلره نعمت ویریجی دیمك
اولور الرحیم عز شانه عالم آخرته حمل اولنور یعنی آخرتده مؤمنلره
علی درجاتهم نعمت ویریجی دیمك اولور واكر رحمن كیفیت اعتباریله
تفسیر اولنورسه ایكی جهانه شامل اولور ورحیمده اولان مبالغه قلیلدر
ودنیانك نعمتلری ایكی قسمدر حقیر وعظیم ناقص وتام امداد آخرتك
نعمتلرینك جمله‌سی حد ذاتنده تام وكاملدر صاحبنی احتیاجدن منع ایدوب
كفایت ایدر انكچون دار آخرتك نعمتلرینك كلیسی عظیمدر دینور
ورحمن ورحیم ایكی جهانه شامل اعتبار اولنور رحمانده كه مبالغه

زياده ملاحظه اولنور دنيانك وآخرتك عظيم نعمتلرينى ويريجى ورحيم
دنيانك وآخرتك صغير نعمتلرينى ويريجى ديمكله تفسير اولنور آخرتك
نعمتلرى حد ذاتنده تام وكاملدر امارى برينه نظر ايله تفاوت كثيره
واردر زيرا انبياء كرام عليهم الصلوة والسلام ايله وليلر بردكلدر بونلر ايله
سائر اهل ايمان بردكلدر بو معنا اعتبار يله بعض دعالرده رحمن الدنيا
والاخرة ورحيمهما صادر اولمشدر بو ايكى اسم شريفدن عاقللره حصه
بودركه بالكليه حضرت جناب القدوس عزشانه وجل برهانه ولا اله غيره
توجه تام وتوكل كامل ودنيا وآخرت امورنده ا كا التجا ايلمكدر زيرا
دنيانك وآخرتك نعمتلرينى ودرجه لرينى ويرن اولدر ودخى مؤمنلره مرحمت
وشفقت ايليوب مظلومك حقنى ظالمدن المقدور وناس بيننده ظلمى
وفتنه لرى طريق احسن وسبيل انسب ايله دفع ايلمكدر وغافل اولنلرى
رحمن رحيم رحمتنه نائل ايده جك طاعاته ارشاد ايلمكدر وكندوسى
قادر اولدقجه عصياندن اجتناب ايليوب اهل عصياندن دخى عصيانى
ازاله ايتمكه سعى ايتمكدر امدى بو ايكى اسم شريف نعمت ويريجى
معناسنه صفت افعالدن اولور ونعمت ويرمكى اراده معناسنجه ذاتيه دن
اولور ولكن ظاهر در الملك عز اسمه معناسى اشيايى ايجاد ايتمكه قادر
بو تقديرجه اسماء صفاتدن اولور قادر كبى كه صفت قدرته راجعدر
وبعضلر ايجاد وابداع واحيا واماته ايله اشياده متصرف معناسنى
ويرديلر بو تقديرجه اسماء افعالدن اولور خالق اسمى كبى كه صفة فعليه
اولور بو اسم شريفدن حصه بودركه عاقل يقينا بلديكه حق سبحانه
وتعالى ذاتنده وصفاتنده جميع شيلردن مستغنى وجميع كائنات
وجودنده وبقاسنده اكا فقراسى ومحتاجلريدر وانك حكمة قدسيه سنه
وقضاسنه مسخرلردر بويله اولديغنى بيلوب تصديق ايتدكده كندوسى
دخى خلقدن مستغنى اولوب همان خوف ورجاسنى اكا ايدوب اندن غيرى يه
تذلل ايتميوب هر امور دنيويه واخرويه سنى اكا تفويض ايتمكدر زيرا

جميع كائناتده متصرف بالذات اودر وكندى قلبنى وجسدنى ايكى
جهان سعادتنده استعمال ايلمكدر القدوس عزشانه قدسدن
مشتق فعول وزننده مبالغه ايچوندر معناسى مبالغه ايله ذات جليله سى
وصفات علياسى عيبدن ونقصاندن وحدوثدن منزه وعقل وخيال ايله
تصور وتخيل اولنمقدن مبرا ديمك اولور اسماء تنزيهيه دندر بو اسم
شريفدن حصه بودركه عاقل يقينا بيله كه كناهلردن كندوينى تطهير
ايدوب عقلنى وقلبنى امور محسوسه تصورندن وحظوظ حيوانيه دن ولذائذ
جسمانيه دن تطهير ايليوب علوم نافعه ايله انواع قربات تحصيل ايدوب
بالكليه درجات تقربات ومراتب ولايت جانبنه سعى بليغ ايتدكدنصكره
مقامات مقربين وطبقات صديقينه نائل اولور بعده همتنى انجق معارف
الهيه يه قصر ايدوب دائما القاسنه شوق وهر شيده كمالنى مطالعه ايليه
بعده جناب العز وبحبوحة القدسه واصل اولور اللهم حققنا مقام
المحققين بحرمة سيد المحققين السلام عزشانه وتبارك اسمه معناسى
نقصان صفاتلردن سلمدر ياخود ذات جليله سى حدوث وعيبدن
وصفات علياسى نقصاندن وافعال جليله سى شر محضدن سالمدر ديمك
اولور واما اول شرور ومعاصى كه خلق اولنور آنلرك ضمننده
خير كلى واردر بو خير اولمسه ايدى اول شر ودخى زياده اولور ايدى
وفى الحقيقه مقضى ومعقول بالذات انجق خيردر شرور قضا تحتنده بالتبع
داخل اولور بو معناجه اسماء تنزيهيه دن اولور وبعضلر عندنده قوللرى
مخوف ومهلكه لردن سالم قيلق معناسنه در بو معناجه صفات ذاتيه يه
راجع اولور ياخود جنانده مؤمنلره سلام ويريجى معناسنه در نتكم قرآن
عظيمده سلام قولا من رب رحيم آيت كريمه سيله تفسير اولنور
بو معناجه صفات كامله ايله كلامه راجع اولور بو اسم مباركدن
حصه بودركه عاقل قلبنى حقد وحسد وريا وسائر اخلاق ذميمه دن وشرور
ومعاصى قصد ايتمكدن سالم قيلوب وجسدنى محرمات ارتكابندن وسيئات

مكروهاتدن سالم ايلمكدر اهل اسلام اولنلره ملاقى اولدقده سلام
ويرمكدرو آنلردن مضرتى دفع ايدوب ومنفعته سوق ايلمكدر المؤمن عزشانه
وعلا معناسى انبياء عليهم السلاملرى تصديق ايديجى كلاميله دينورسه
صفت كلامه راجعدر اكر معجزات خلق ايتمكله دينورسه صفت فعليه
اولور بعضلر عندنده شويله دركه قوللره امين اولدى امن وامان براتمق ايله
ومخوف ومهلكه وآفاتلرى قوللردن دفع ايتمك سبيله بو معناجه صفت
فعليه اولور و بعضلر عندنده بو اسم شريفك معناسى بو دركه
يوم القيامتده خواص قوللرينى فزع اكبردن امين ايديجى كلاميله تكلم
قرأن كريمده بيورمشدر الاتخافوا ولاتحزنوا وابشروا بالجنة التى كنتم
توعدون وبرآيت كريمه ده ان الذين سبقت لهم منا الحسنى اولئك
عنها مبعدون لايسمعون حسيسها وهم فيما اشتهت انفسهم خالدون
لايحزنهم الفزع الاكبر وتتلقيهم الملائكة هذا يومكم الذى كنتم توعدون
بو صورتده صفت كلامه راجعدر ياخود آنلرده امن وامان خلق ايدوب انلرى
مطمئن ايدر بو معناجه صفت فعليه اولور زيرا صحراء عرصاتده متقيلر دخى
ذوق وراحت ايدوب ذره قدر آنلره غبار كلمز الاان اولياء الله لاخوف عليهم
ولاهم يحزنون الذين آمنوا وكانوا يتقون لهم البشرى فى الحيوة الدنيا
وفى الاخرة وسائر آيات قرأنيه واحاديث نبويه چوقدر كه جمله سى دلالت
ايدر كه اهل تقوى واهل صلاح اولنلر ايچون ميدان عرصاتده دورلو صفالر
واردر وانلر نعمتلر ولذتلر وذوقلرده اولورلر بو اسم شريفدن حصه
بودر كه عاقل حق تصديق ايده وناس آنك شرندن امين اوله وايماننده
قوت ومتانت تحصيل ايليه المهيمن عزشانه معناى شريفى زياده سيله
مراقبه وحفظ ايديجى لكن الرقيب اسم شريفنده زياده مبالغه ليدر
بعضلر عندنده شاهد معناسنه در يعنى عالمدر كه عالمنده مثقال ذره
خارج دكلدر بو تقديرجه صفت علمه راجعدر ياخود هركسك كسب
ايتديكى عمللره شاهد معناسنه در بو معناجه صفت كلامه راجعدر

وبعضلر

وبعضلر عندنده امين صادق معناسنه در و بعضلر عندنده خلقك
اعمالى وارزاقى وآجالى ايله انلرك اوزرينه قائم معناسنه در بو صورتده صفت
قدرته راجعدر بو اسم شريفدن حصه بودر كه عاقل قلبله مراقبه ايليه
واحوال شريفه سنى محافظه وقلبنى ذكردن منع ايدن اموردن كندوسنى
حفظ ايليه العزيز جل اسمه معناسى غالب ديمكدر صفت قدرته راجعدر
بعضلر عندنده عديم المثل معناسنه در بو صورتده تنزيهدن اولور
حصه بودر كه عاقل كندوسنى عزيز ايدوب دنيا طمعيله ذليل ايتميه
وعلوم دينيه ومعارف الهيه ايله عزيز اوله كه سائر خلق اكا دين اسلامده
محتاج اوله الجبار عزشانه مبالغه وزننده در جبردن مشتقدر اصلندن
جبر برشيئى زور ايله اصلاحه ديرلر ايدى بعده مجرد اصلاحه اطلاق
اولندى كاهيجه حضرت على رضى الله عنه ياجابر كل كسير ومسهل
كل عسير ديرايدى اصلاح مجرد معناسنه وكاهيجه قهر مجرد معناسنه
كلور لاجبر ولاتفويض كبى كاهيجه على طريق المجاز مجرد علو معناسنه
كلور غاينده يوكسك كه بركمسه نك الى يتميه جك خرما اغاجنه نخله
جباره دينور عالى معناسنه بعضلر عندنده خلقك مصلحتلرينى اصلاح
ايديجى معناسنه در بو صورتده صفت فعليه اولور بعضلر عندنده كندى
مرادى اوزرينه قوللرى حمل ايديجى معناسنه در بو تقديرجه بنه صفت فعليه
اولور بعضلر عندنده كائنلرك كيدندن وما كرلرك مكرلرندن وقاصدلرك
قصدلرندن متعالى ديمك معناسنه در تقديس وتنزيهه راجعدر بو اسم مباركدن
حصه بودر كه عاقل كندوسنى نقائصدن اصلاح ايدوب مكارم اخلاق
وفضائل اعمال الله تكميل ايليه وتقوايه ملازمت وطاعاته مداومت ايليه
ورياضات شرعيه ايله هواى نفس وشهواتنى كسر ايليه ماسوايه
التفاتدن مرتفع اولوب سكينت ووقار حليه سيله متزين اولوب تتابع
حوادث وتعاقب مصائب كندويه تأثير ايليه بلكه دخى زياده كمالده
ترقى اوله المتكبر عزشانه وجل كبرياؤه معناسى عظمت وكبريا ايله

متوحشدر كه ماعداسى انك نظرنده ذرّه قدر يوقدر كبر صفتى انجق
اكا مخصوصدر بر حديث قدسيده شويله دركه عظمت وكبريا بكا مخصوص
صفتلردر هر كيمكه بونلرده بكله نزاع وشركت زعم ايلسه بن انى نار جهنمه
القا ايدرم وبر روايتده هلاك ايدرم وارد اولمشدر بو اسم شريفدن
حصه بودر كه عاقل شهواته ودنيايه ميل ايتمكدن تكبر ايدوب سائر
حيوانات شهواتلرينه تابع اولدقلرى كبى وكفار متاع دنيايه شره
اولدقلرى كبى عاقل بونلره مشابهتده تعظيم ايليوب غايتده اجتناب
ايليه همان نظرنده وملاحظه سنده رضاى ربانى اولوب سعادت
ابديه يه جدّ وسعى ايليه الخالق عز اسمه معناسى لاعن اصل وماده شى
ايجاد ايديجى ديمك اولور خلق السموات والارض نظمى كبى كه كاهيجه
بر ماده دن بر نسنه تكوين ايتمك معناسنه كلور خلق الانسان من نطفة
وخلق الجان من مارج من نار نظم عزيزى كبى البارئ عز اسمه برءدن
مأخوذدر لغتده بر شى بر نسنه دن خلاص اولمغه ديرلر على طريق
التفصى تكلم برء فلان من مرضه فلان مرضدن برى اولدى وبرء المديون
من دينه مديون دينندن برى اولدى ديرلر خلاص اولدى معناسنه
ياخود على سبيل الانشاء تكلم برء الله زيدا ديرلر بلا عيب خلق ايلدى
معناسنه در ما ترى فى خلق الرحمن من تفاوت معناسى ملحوظ اولنور
تكلم بعضلر نظام كامله ايله خللدن برى مخلوقات خلق ايتدى ديمكدر
ديديلر المصوّر عز شانه كائناتك صورتلرينى ايجاد ايديجى وهر مخلوقه
بر صورة خاصه ويريجى او مخلوق غيريلردن او صورتله متميز اولور بو اوج
اسم شريفدن حاصل معنا بودر كه الله تعالى تقدير ايديجى وخلق
ايديجى بلا ماده يا ماده ايله وحكمة الهيه اقتضاسنجه وكلمه ربانيه
استدعاسنجه بلا تفاوت ولا اختلال نظام كامله ايله خللدن برى
ايجاد ايديجى وهر شيئك خواصنى انك اوزرينه ترتيب ايدر وكمالى انك ايله
تمام اولور صورة خاصه ويريجى وبو اوج اسم شريف صفات

افعالدندر والله اعلم بونلردن حصه بودر كه عاقل بر مخلوق كوردكده
خالق تعالينك كمال قدرتنى مطالعه ايله وتمام صنع وتدبيرنى تأمل ايدوب دائما
ملاحظه عالم القدس ايليه بر مرتبه ده كه هر نه يه نظر ايتسه آندن اوّل
خالق تعالينك كمالاتنى ملاحظه ايليه الغفار عز شانه معناسى بالمبالغه ذنوب
وسيئاتى مغفرت ايديجى عالم دنياده ستر وعالم آخرتده مؤاخذه وعقوباتى
ترك ايديجى ديمك اولور صفة فعليه دندر بوندن حصه بودر كه عاقل
مؤمن قرنداشندن سترى واجب اولان امور قبيحه سنى ستر ايدوب وامور
حسنه سنى اظهار ايليه وتقصيراتلرينى ممكن اولدقجه عفو ايدوب عذرلرينى
قبول ايده صفح جميل وانعام ايله معامله ايليه القهار عز اسمه بالمبالغه
قهر وغلبه ايديجى جميع كائنات تحت قدرتنده مقهور وحكمنه مسخر
وقبضه قدرتنده ذره قدر دكلدر صفة قدرته راجعدر بوندن
حصه بودر كه عاقل نفس اماره سنى قهر ايدوب نفس مطمئنه يه تابع قيله
شهواتنى كسر ايليه الوهاب عز اسمه بلا عوض نعمتلر ويريجى دائما اعطا
ايديجى معناسنه مفيددر صفة فعليه اولور بوندن حصه بودر كه عاقل
لطف واحسانى حق تعاليدن انتظار وتوقع ايده خالصا لوجهه الكريم
جميع ما ملكنى طريق رضايه صرف ايده حتى روحنى رضاسيچون بذل
ايدوب بر فردن جزا ومكافات طلب ايتميه الرزاق عز وجل رزقلر خلق
ايديجى ديمكدر فى الاصل رزق كندى ايله انتفاع اولنان نسنه در كرك مباح
اولسون كرك حرام اولسون اهل اعتزال رزق ملك معناسنه در وحرام
رزق دكلدر ديدكلرى فاسددر زيرا حيوانات ايچون رزق واردر واكا مالك
دكلدر وجميع كائنات الله تعالينك ملكيدر رزق دكلدر وحرام اكل ايدن
مرزوق اولممش اولور اهل اعتزالك مذهبلرى متلجلج ومذبذب اولور
قنغى مسئله ده اهل سنته مخالفت ايتسه لر كارلرى كساد وربحلرى
ضرر اولور ربنا لا تجعلنا مع القوم الظالمين بو مبارك اسم شريفدن
حصه بودر كه عاقل انجق رزقى الله تعاليدن انتظار ايليوب غيريدن

طمع ایتمیه زیرا رزاق الله تعالیدر وخلقك رزقنه وسیله اوله اجر جزیل
وثواب جمیله طمع ایچون الفتاح عزشانه بین العباد حکم ایدیجی
معناسنه کلور نتکم ربنا افتح بیننا وبین قومنا بالحق نظم عزیزی
حکم ایله تفسیر اولندی صفت کلامه راجعدر بعضلر عندنده خزائن
رحمتی فتح ایدیجی دیمکدر نتکم ما یفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها
نظم عزیزی بونی مفیددر بوندن حصه بودرکه فصل خصومتده
عدالت ایله حکم ایدوب مظلومك حقنی ظالمدن آلیویرمکدر ومشکلاتی
فتح ایدوب عسیرلری یسیر ایتمکدر ابواب قربات ودرجات ولایتك
فتحنه سعی ایلمکدر العلیم عزشانه بالمبالغه جمیع معلوماتی علی وجه
التفصیل بیلیجی صفت علمه راجعدر بوندن حصه عاقل اموردینیه
تحصیلنه حریص اولمقدر لاسیما معارف الهیه تحصیلنه که الله تعالینك
ذات جلیله وصفات علیا واسماء حسنی سندن بحث ایدر ومبداء
ومعاد احوالندن خبر ویرر وبر وجهله جاهللکه راضی اولممقدر زیرا
جارصفتیدر القابض عز وجل قبض ایدیجی بعض قوللرینه رزقی
ضیق ایدیجی یاخود مماتوقتنده روحلری قبض ایدیجی الباسط
جل شانه بعض قوللرینه رزقلرینی واسع ایدیجی یاخود حشر وقتنده
روحلری جسدلرینه نشر ایدیجی بو ایکیسی صفة فعلیه اولور بونلردن
حصه عاقل قبضی وبسطی الله تعالیدن بیله قبضی عدالت بیلوب
صبر ایده وبسطی فضل بیلوب شکر ایده وکندی قلبنده قبض وبسط
تحصیل ایدوب اسرار الهیه یی اهل اولمیاندن قبض واهل اولانه بسط ایده
الخافض عز اسمه خفض رفعك ضدیدر مثلا کفاری عقوبتله
خفض ایدیجی الرافع عزشانه رفع ایدیجی اهل ایمانی عزت وسعادتله
بونلردن حصه بودرکه عاقل باطلی خفض وحقی رفع ایده اعداء دینه
عداوت واهل اسلامه موالات ایلیه المعز عزشانه مراد ایتدیکی
قوللرینه عزت ویریجی المذل عز اسمه بعض قوللرینه ذلت ویریجی

فی الحقیقه اعزاز کشی یی مذلت احتیاجدن تخلیص وشهواته تابع
قیلمقدن خلاص وکندی نفسنه غالب وامورینه مالك قیلمقدر واذلال
بونلرك ضدیدر وبوندن حصهٔ عاقل اهل حقی اعزاز واهل باطلی
اذلال ایده ودنیاده وآخرتده مذلت وحقارت ویره جك جهالت
وذنوب کبی نسنه لردن اجتناب ایلیه السمیع عزّ وعلا اصواتی اشدیجی
البصیر عز وعلا مبصراتی کوریجی صفة ذاتیه لردر بونلردن حصه
بودرکه عاقل تفکر ایده که حق تعالی انی کوررنه محلده ایسه وسوزنی
اشیدر نقدر فسلدی ایدر ایسه ده بویله اعتقاد ایتدکده مؤدب اولوب
دائما استقامت ایلیه هر کیمکه خلقدن کورمسونلر دیو احتراز ایلدیکی
کناهی خالی مکانده کمسه کورمز زعمیله ارتکاب ایتسه الله تعالینك
نظرنی استهانت ایتمش اولور برکمسه الله تعالینك بلدیکنی وکوردیکنی
اعتقاد ایدرکن معصیت ارتکاب ایتسه تعجب جسارت وجرائت
ایتمش اولور واکر بیلمز وکورمز اعتقاد ایتسه تعجب کافر اولور رب
اعوذ بك من همزات الشیاطین واعوذ بك رب ان یحضرون الحکم
عزشانه حکم ایدیجی قضاسنه معارض یوق حقله باطلی فرق ایدیجی
بو تقدیرجه صفت کلامه راجعدر یاخود سعدایی سعادتله واشقیایی
عقوبتله تمییز ایدیجی دیمك اولور بعضلر عندنده فی الاصل حکم وحکمت
منع معناسنه در بعده تسمیه اولندی صاحبنی جاهللر احوالندن
وافعالندن منع ایتدیکی ایچون بو صورتده صفت علمه راجعدر بوندن
حصه بودرکه قوللر امرینه انقیاد وحکمته استسلام وقضاسنه رضا
ایلیه العدل تعالی شانه بالمبالغه عدالت ایدیجی هر ایشی مصلحت
وفائده ایله ایشلیجی وملکنده تصرف ایدیجی وهر شیئی محلنده
وزماننده ایشلیجی دیمك اولور بوندن وظیفه بودرکه عاقل تصرفات
الوهیت وتدبیرات ربوبیته اعتراض ایتمیوب هر شیئی عدالت وحکمت
بیله وکندوسی امورنده استقامت وعدالت ایلیه اللطیف عزشانه

لطف واحسان ایدیجی دیمك اولور صفۀ فعلیه دریاخود خفیات
اموری بیلیجی دیمك اولور صفت علمیه راجعدر وظیفۀ العبد بودرکه
اهل ایمانه لطف و رفق ایلیه الخبیر عز اسمه بواطن اشیایی بیلیجی
خبردن مشتقدر خفایای باطنه یه علم معناسنه در وظیفۀ عاقل بواطن
احوالدن تغافل ایتمیوب ظواهر و بواطنی اصلاح ایلیه الحلیم جل شانه
عقوبت واخذ انتقامده عجله ایتمیجی عجله دن تنزیه صفتیدر وظیفۀ عاقل کظم
غیظ ایدوب نار غضبنی حلمیله اطفا ایلیه العظیم عز شانه مراتب
عظمتنك نهایتنه بالغ دیمك اولور اولکه عقل تصوردن عاجز و بصیرت
کنهنی ادراکدن قاصر اولور صفت تنزیه اولور حصه بودرکه عاقل
نفسنی تحقیر ایدوب انك امرینه انقیاد ایلیوب و رضاسنه سعی ایلیه
الغفور عز اسمه بالمبالغه کناهلری مغفرت ایدیجی الغفار ایله بونك
فرقی غفار تدریجله مبالغه ایله مغفرت ایدیجی غفور دفعۀ جمله کناهی
مغفرت ایدیجی دیمکدر حصه معلومدر الشکور عز شانه عمل قلیل
مقابله سنده اجر جزیل و ثواب جمیل وسعادت ابدیه ویریجی یاخود
اهل طاعاته ثنا ایدیجی معناسنه در صفۀ فعلیه یه یاخود کلامه راجعدر
حصه بودرکه عاقل نعمتلر مقابله سنده شکر ایدوب مواجب شکره
مراعات ایلیه و ناسك احسانتی بیلوب آنلره دخی شکر و ثنا ایلیه
ناسك احسانته شکر ایتمین حق تعالی یه شکر ایتمز العلی عز اسمه
فعیل وزننده علودن مأخوذدر معناسی علو مرتبه سنك نهایتنه بالغدر
جمله اعلالر آندن اذنادر نصیب العبد بودرکه طاعاتده نفسنی ذلیل
وحقیر ایلیه و بذل مقدور ایدوب علم و عملده وسائر کمالاتده فائق اولوب
غیرینك مرتبه لری آندن ادنا اوله الکبیر عز شانه صغیرك ضدیدر
یعنی قدیمدر واجب الوجوددر کمالات ازلیه و ابدیه ایله موصوفدر جمیع
مکوناتك انك ذلیللری و حقیرلریدر حصه بودرکه عاقل نفسنی علمده
وعملده تکمیله سعی ایلیوب اکابر سعداندن اوله حضرت عیسی علیه

السلام

السلام علیه عمل ایدنلر ملکوت سمواتده بین الملائکه عظیم تسمیه اولنور
بیورمش زهی سعادت اول عاقله که سمواتده اسمی عظیم اوله الحفیظ
عز شانه بالمبالغه حفظ ایدیجی مخلوقاتی خللدن و نظام کاملی اختلالدن
وسمواتی سقوطدن حفظ ایدیجی معناسنه در حصه بودرکه عاقل
نفسنی مضراتدن و مفاسددن و بحار ایله رفیق اولمقدن کندوسنی
حفظ ایلیه المقیت عز شانه قوتلری خلق ایدیجی صفۀ فعلیه در
قریش لغتنده مقتدر معناسنه دیمشلر و بعضلر شاهد و مطلع
معناسنه در دیمشلر صفۀ ذاتیه دن اولور حصه بودرکه فقرایه
تصدق ایده و غافللری ارشاد ایلیه و عاجزلره یاردم ایده الحسیب
عز شانه هر امورده کفایت ایدیجی حسیب مطلق انجق اولدر زیرا
هر امورده کفایت اندن حاصل اولور بعضلر عندنده یوم قیامتده
قوللره حساب ایدیجی معناسنه در حصه بودرکه عاقل خلقك
حاجتلرینی اتمام ایلیه و کندی نفسنه محاسبه ایلیه الجلیل عز اسمه
صفات جلال ایله موصوفدر قدوس و غنی صفاتلری کبی که صفات
تنزیهیه لردر حصه بودرکه عاقل کندوسنی عقاید باطله و خیالات
زائفه و اخلاق ذمیمه و افعال رذیله دن تنزیه ایلیه الکریم عز شانه
طلبسز و وسیله سز عطا ایدیجی و بعضلر عقابده استقصا ایتمیجی
معناسنه در دیمشلر قدوس معناسنه ده دیمشلر وظیفه بودرکه عاقل
بلا طلب خلقه کرم ایلیه بخلدن اجتناب ایده مفاسد و مضراتدن
احتراز ایلیه الرقیب عز شانه حفظ ایدیجی که جمیع اشیایی مراقبه ایدر
سموات وارضده مثقال ذره علمندن خارج دکلدر وظیفه بودرکه عاقل کندی
احوالنی مراقبه ایدوب آخرتده ضرر ویره جك نسنه لردن اعراض
واجتناب ایلیه المجیب عز اسمه دعالری قبول ایدیجی و مرادلرینی
قوللرینه لطفله جواب ویریجی حصه معلومدر الواسع عز اسمه
جمیع معلوماته علمی شاملدر موجودات و معدوماتی بیلیجیدر حصه

بودركه معارف وعلوم تحصيلنه سعى ايده لر واعمال صالحه ايله سعادت
ابديه ده وسعت تحصيل ايده لر الحكيم عزاسمه حكمت صاحبى
علمى كامل وفعلى احسن ومحكم شيلرى خلق ايديجى وقوللرى اراسنده
حكم ايديجى معنالرينه كلور حصه بودركه عاقل قوة نظريه وقوة
عمليه لرينى تكميل ومحكم ايليه الودود عزاسمه خيرلرى سويجى وخير
ايدنلره احسان ايديجى ديمكدر حصه بودركه عاقل كندويه قصد ايتديكى
مؤمنلره قصد ايله خيره مشغول اوله المجيد عزاسمه كرمى واسع حصه
معلومدر الباعث عزشانه موتالرى بعث ايديجى ، ان الله يبعث
من فى القبور معناسنه در ياخود پيغمبرلرى بعث ايديجى صفة فعليه در
حصه بودركه بو معنالره ايمان ايدوب بعده مواجب شرع شريف ايله
عمل ايتمكدر الشهيد عزاسمه معناسى حاضر ديمكدر لكن عالم
معناسنه وخبير ونظر ايديجى معناسنه وخلقك عمللرينه شهادت
ايديجى معناسنه حصه معلومدر الحق عزشانه ثابت وموجود
معناسنه در حق اظهار ايديجى معناسنه ده كلور ايجاد ايديجى معناسنى ده
ويرمشلر حصه بودركه عاقل الله تعالى يى موجود اعتقاد ايليوب
كائناتى مضمحل كوره كل شئ هالك الا وجهه معناسى تأمل اولنه
الوكيل عزاسمه خلقك امورينى بيتوروب لوازملرى تحصيل ايديجى وياردم
ايديجى معنالرينى مفيددر وحصه اكا توكل ايليه القوى عزاسمه قوة
صاحبى المتين عزاسمه شدت واستحكام صاحبى كمال قدرت مرجعيدر
الولى عزاسمه محب ناصر معناسنه در وبعضلر خلقك امورنى اتمام
ايديجى ديمشلر حصه معلومدر الحميد عزشانه محمود وثنايه مستحق
ديمكدر وان من شئ الا يسبح بحمده معناسى ملاحظه اولنه بوندن حصه
عاقل كندوسنى قبايحدن تطهير ايليوب محمود حالردن اوله المحصى
عزشانه جميع معلوماتى على حده صايجى حصه سيأتدن صاقنمق
المبدئ عزشانه خلق ايديجى واظهار ايديجى المعيد عزشانه اعاده ايديجى

المحيى عزاسمه احيا ايديجى المميت عزاسمه اماته ايديجى معنالرى
وحصه لر ظاهر ومعلومدر الحى عزاسمه حيوة ايله موصوفدر علم وارادت
وقدرت وسائر صفات حقيقيه نك صحتنى افاده ايدن صفته حيوة تسميه
اولنور القيوم عزشانه معناسى بالذات قائم كه مكانه محتاج دكل
ومخلوقاتى مكانلرنده ووجودلرنده قائم ايديجى بو ايكى اسم شريفى اسم
اعظم در ديمشلر وبو اسم شريفك مفهوم شريفى انجق حق سبحانه
وتعالى يه مخصوصدر زيرا قائم بالذات انجق اودر وجميع كائنات ومخلوقاتك
وجودى ودوامى انك قدرتيله وامساكيله در ومعناسى نعوت جلال وصفات
افعالدن مركبدر وحصه بودركه عاقل ماسوادن استغنا واغياردن
انقطاعى مقدارنجه نصيب حاصل اولور الواجد عزاسمه طلب ايتديكى
بولوجى وبرشئ آندن فرار واختفا ايده مز مفهوم شريفى مفيددر الماجد
عزشانه واسع الكرم وكثير الفضل معناسنه در لكن المجيد بوندن
مبالغه ليدر الواحد عزاسمه ذاتنده وصفاتنده وافعالنده نظيرى
وشريكى يوقدر الاحد عزاسمه ذات جليله سى تجزى وانقسام قبول
ايتمكدن منزهدر الصمد عزشانه معناسى حاجاتده اكا احتياج اولنان سيد
ديمكدر مهمات اموردة كندويه احتياج اولنسان عاقللر ايچون بو اسم
شريفدن حظ وافر واردر القادر جل شانه قدرت كامله صاحبى المقتدر
عزاسمه قادرك مبالغه سيدر المقدم عزشانه بعض كائناتى بعض كائنات
اوزرينه تقديم ايديجى زمانده ومكانده ورتبه ده وشرفده المؤخر عزشانه
بحسب الحكمة الالهيه بعض اشيايى تأخير ايديجى زمانده ومكانده ورتبه ده
وشرفده الاول عزشانه ازلى الوجود بلا ابتداء الاخر عزاسمه ابدى
الوجود بلا انتهاء الظاهر عزاسمه ايات افاقيه ودلائل انفسيه ايله
وجودى ظاهردر الباطن عزشانه عقلك نظرندن وتصورندن حجاب كبريا
ايله محتجب واشارتدن متعاليدر الوالى عزشانه مخلوقاتك امورينه متولى
ومالكدر المتعالى عزاسمه عظمت وعلياتك نهايتنه بالغدر البر عزشانه

احسان ایدیجی التواب عز اسمه طاعاتی ملتزم اولان مذنب تائبك توبه سنی
قبول ایدوب رحمتله رجوع ایدیجی مبالغه معناسی ملحوظدر بعضلر عندنده
مذنبلره توبه اسبابنی تیسیر وتوبه یه توفیق ونوم غفلتدن تنبیه وعواقب
ذلاتك عقابنه مطلع ایدیجی معناسنه‌در لغتده توبه رجوع دیمكدر
اصطلاحده الله تعالیدن خوف ایچون معصیتنه ندامت ایدوب
فی الحال ترك ایدوب قادر اولدیغی وقتده ایتمه‌مكه عزیمت ایلمكدر
وصالحلرك توبه سی غفلتی ترك ایتمكدر اكا اوبه دینور صلوة اوابین
بوندن مأخوذدر اخشام ایله یاتسو اراسنده قیلنان نمازك اسمیدر
انه كان للاوابین غفورا آیت كریمه سی غفلتدن توبه ایدن صالحلر
حقنده دردیمشلر بو اسم مباركدن حصه بودر كه عاقل توبه ایتدكده
قبولنه اعتماد ایدوب رحمتدن مأیوس اولمیه اكا تقصیرات ایدن مجرملرك
عذرلرینی قبول ایدرسه اكا بو اسم شریفدن نصیب وافر اولور المنتقم
عز شانه اعدایه انتقام ایدیجی ومكروهات افعالی كریه كوروب عصیان
اوزرینه عقوبت ایدیجی حصه بودر كه عاقل نفس اماره سنه مخالفت
ایدوب ریاضات شرعیه ایله عقوبت ایلیه زیرا نفس اماره یمش بیك
شیطاندن اشد دردیمشلر العفو عز شانه سیئاتی محو ایدیجی
ومعاصیدن تجاوز ایدیجی دیمكدر غفوردن ابلغدر زیرا غفران ستر
معناسنی اشعار ایدر عفو محو معناسنی افاده ایدر حصه معلومدر
الرؤف عز شانه شدت رحمت صاحبی دیمكدر رحیمدن ابلغدر مالك
الملك جل اسمه حكمنی وارادہ سنی ملكنده تنفیذ ایدیجی اصلا قضاسنه
معارض یوقدر جمیع كائنات حكمنه مسخرلردر ذو الجلال والاكرام
عز شانه جلالت وعظمت وشرف وكمال واكرام صاحبیدر واكا
مخصوصدر المقسط جل شانه مظلوملرك حقلرینی ظالملردن
الیوریجیدر الجامع عز شانه حقایق مختلفه یی وامور متضاده یی
فی الانفس والآفاق مجاورت وامتزاجده جمع ایدیجی هر كیمكه علم ایله

عملی وكمالات روحانیه ایله آداب جسمانیه یی جمع ایدرسه اكا بو اسم شریفدن
حصه واردر الغنی عز اسمه ذاتنده وصفاتنده كامل وماعدادن
مستغنی المغنی عز شانه حكمت ربانیه مقتضاسنجه هر شیئك
حوایجنی توفیر وتتمیم ایدیجی وفضلیله اغنا ایدیجی دیمك اولور بوندن
حصه بودر كه عاقل خلقدن طمعی قطع ایده وانلردن انتظار ایتمیه
همان حاجتنی الله القدوس عز شانه یه عرض ایلیه بعض روایتده
المعطی وارد اولمشدر اعطا ایدیجی معناسنه‌در المانع عز اسمه
ابداندن واد یاندن هلاك ونقصان اسبابنی دفع ایدیجی فسادی وهلاكی
منع ایدیجی الضار عز شانه النافع عز اسمه ضرر ونفع شر وخیر
اندندر زیرا خالق كل شیدر النور عز شانه بالذات ظاهردر وغیریلری
اظهار ایدیجیدر الهادی عز شانه صراط مستقیمه دلالت وارشاد
ایدیجی بوندن حصه بودر كه خلقی صراط مستقیمه دلالت وحقه
دعوت ایتمكدر انبیاء كرام علیهم الصلوة والسلام وعلماء دین اسلام
علیهم رحمة الرحمن بو اسم شریفدن چوق حصه الدیلر البدیع
عز اسمه مسبوق بالمثل اولمیان شیلر ایجاد ایدیجی یاخود لا شریك له ولا نظیر له
معناسنه‌در الباقی عز اسمه ابدی الوجود دائم الذات بلا نهایه الوارث
عز شانه عباد فانی اولدقدنصكره اول باقی ملكلر فانی اولدقدنصكره
ملك بالكلیه اكا راجع دیمكدر الرشید عز شانه طریق سداد اوزره تدبیراتنی
غایاتنه سوق ایدیجی استشاره یه وارشاده محتاج دكلدر یاخود ارشاد
ایدیجی معناسنه عاقل رشیدا كادرلر كه تدابیر صائبه ایله مقاصد الدین
وشرایف الآخرته مظفر اولوب سائر خلقی مهما امكن سمت استقامته
ارشاد ایلیه الصبور عز شانه اهل عصیانی مؤاخذه ومذنبلری
معاقبه ده استعجال ایتمیجی آخرتده عقاب ایلمكی مشعردر اما حلیم
عفوی ومغفرتی اشعار ایدر ایكیسی ماییننده فرق بو قدر عاقل نفسنی
معاصیدن منع ایدوب طاعات اوزرینه حبس ایدوب ومداومت ایدرسه

بو اسم شریفـدن نصیب وافره ظفر بولور والله عنـده اجر عظیم
مقام ثانی ایمان بالملائکه بیانـنده اولوجیدر معلوم اوله که حق تعالینك
ملکلری واردر انلر جسم لطیفلردر اشکال مختلفـه ایله متشـکل اولمغه
قادرلردر کمی ایکی قنـادلی وکمی اوچ قنـادلی وکمی درت قنادلی وکمی دخی
زیاده قنـادلیدر جمهور اهل سنت عندنده ملائکه حقنده اوچ صفات
بیلمك واجبدر اولکسی ایمـاندر یعنی جمیع ملائکه مؤمنلردر حاشا وکلا
آنلر کفردن وشرکدن منزهلردر وایکنجیسی اوامر ربانیـه یه اتباع
ومنهیاندن اجتنابدر که جمله سی مطیعلردر اصـلا عاصی اولمازلر
واوچنجیسی خصائص انسـانیه دن منزهلردر مثلا یمکدن واچمدن
ارککلکدن ودیشیلکدن وطوغمقدن وطوغورمقدن منزهلردر المدن
وکدردن وتکاسلدن ویورلمقدن واویخودن وسائر لوازم بشریه دن
منزهلردر ودخی ملائکه نك مقربلری وافضللری واردر جبرائیل علیـه
السلام ملك مقربدر تبلیغ الوحی والقـاء العلومه مؤکلدر حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم لیلهٔ معراجده آنی التیوز قنـاد ایله کورمشدر
حق تعـالی جبرئیله عظیم قوت ویرمشدر قنادینك بر تویله بو جد طاغلری
قالدروب طاغیدر وصیحه سیـله بر بلده نك اهالیسنی هلاك ایدر وزمان
قلیلده یدی قات کوکدن یره اینر وهر شـکله کیرمکه قادردر اصحـاب
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرتلرینك احسن الوجه اولنلرندن
دحیـه ابن خلیفـهٔ الـکلبی رضی الله تعالی عنـه شکلنه کیروب کاه
بکاه اوبله حضور رسول اکرم صلی الله تعـالی علیه وسلمه کلور ایدی
وکاهیجه بیاض لباس کیوب کلور ایدی پیغمبرلردن غیری یه وحی کتورمز
میکائیل علیـه السلام رزقلر تعیینـه مؤکلدر واسرافیل علیه السـلام
صور نفخ ایتمکه مؤکلدر عزرائیل علیـه السـلام جان آلمغـه مؤکلدر
بونلر الله تعـالینك اولو ملکلریدر وپیغمبرلردر اهل سـنتك عنـدنده
انسـانك پیغمبرلری ملائکه نك پیغمبرلرندن افضـلدر وملائکـه نك

پیغمبرلری عامـهٔ بشردن افضـلدر وبشرك خواصی ملائکه نك
خواصندن افضلدر وعوام بشرك صلحـاسی ملائکه نك عوامنـدن
افضلدر بو مذکور جمهور اهل سـنت مذهبیدر بو تقدیرجه ابلیس
ملائکه جنسندن دکلدر سلطان المفسرین اولان ابن عباس رضی الله
عنهما عندنده ملائکه دن بر صنف واردر که اکا جن دیرلر وشیطـان اول
طائفـه دندر وآنلر اکل وشرب وجماع ایدرلر وطوغرلر وطوغوررلر
وعصیان ایدرلر محقق بیضـاوی رحمه الله بورواینی فسجد الملائکة
کلهم اجمعون الا ابلیس ایت کریمه سـنده نقل وتصریح واختیـار
ایلدی فصـل معلوم اولسونکه نوع ملائکه سائر انواع مخلوقاتدن
چوقدر امام فخر الدین رحمة الله تعالی علیـه شویله بیوردیکـه
حق تعـالینك کلامندن ورسول اللهك علیـه الصلوة والسـلام
حدیثندن ماعدا ملائکه وصفـنده حضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی
طالب کرم الله وجهه ورضی الله تعـالی عنهنك کلامندن اعلی واجلی
واجلی کلام منقول دکلدر احیانا اثنای خطبه ده بیورردی ان الله تعالی
فتق مابین السمـاء العلی فملاءهن اطوارا من الملائکة یعنی حق سبحانه
وتعـالی آسمـان مابینی فتق ایدوب اطوار ملائکه یی اسـکان ایلدی
منهم سجود لا یرکعون بعض ملائکه سـاجد اولوب سجـده حالنـدن
رکوع حالنه انتقـال ایتمزلر ورکوع لا یسجدون ولا ینتصبون وبعضلر
راکعلردر که حالت رکوعدن سجده وقیام حالنه انتقـال ایتمزلر وصافون
لا یتزایلون وبعضیسی صف اولمشدر اصلا متزائل اولمازلر ویسبحون
لا یسئامون دائمـا تسبیح ایدرلر اوصانمـازلر لا یغشاهم نوم العیون
انلره نوم احاطه وعارض اولمـاز ولا یسئام العقول ولا فترة الابدان
ولا غفلة النسیان آنلره ضعف عقول وفترة ابدان وغفلة نسیان عارض
اولماز ومنهم الامناء علی وحی الله ویبلغونه الی رسـله وبعضلری دخی
امین الوحی اولوب انبیـاء کرام علیهم الصلوة والسلامه مبلغلردر ومنهم

مخلوقون لقضاء الله وامره و بعضیسی قضاء الهی وامر ربانی خذمتنده
سعی ایدیجیلر در ومنهم الحفظة لعباده وملائکه نك بعضیسی قوللر
اوزرینه حفظه در بعض علما عندنده هرمؤمن قاتنده بش ملك واردر
بریسی صاغ جانبنده حسنات کتابت ایدر و بریسی صول جانبنده سیئات
کتابت ایدر و بریسی مواجهه سنده خیرات وعبادات تلقین ایدر
وبریسی خلفنده مضرات دفع ایدر و بریسی ناصیه سنده صلوة
شریفه کتوردکده رسول اکرم صلی الله علیه وسلمه تبلیغ ایدر
و بعض علما عندنده هر برمؤمن قاتنده التمش ملك واردر و بعضك
عندنده یوز التمش ملك واردر وسائر اختلافات دخی واردر وحفظه
ملائکه سی کفار قاتنده دخی واردر قول صحیحده ومنهم الخزنة
لابواب جنات وملائکه دن بعضیسی جنات عالیات خازنلریدر
رئیسلری رضواندر وجهنم اوزرینه مؤکل اولان ملائکه یه زبانیه دینور
اون طقوز ملکدر بعضلر بونلرر وسادر توابعی قتی چوق قدر دیمشلر
بونلرك رئیسلری مالکدر ففیهم الثابتة فی الارضین السفلی والبارقة
من السماء العلی اکا فهم ملائکه جنسندن شویله عظیم ملکلر واردرکه
ایاقلری یرالتنده و اموزلری آسمان اوستنده یتلففون بجشد اجنحتهم
قنادلریله تستر ایدرلر ومن دونهم حجب العزة واستار القدرة لایتوهمون
ربهم بالتصویر وبو ملائکه وراسنده حجاب العزة واستار القدرة واردر
وعرش اعلانك سراد قاتی واردر وانلر رب تعالی یی تصویر ایله توهم
ایتمزلر ولایجیزون علیه صفات المصنوعین صفات محدثات واحوال
کائناتدن تنزیه ایدرلر ولا یشیرون بالنظائر وحق تعالی یی شرکا
ونظایردن تقدیس ایدرلر ولایحدونه بالاماکن الله تبارك وتعالی یی
مکانلردن تنزیه ایدرلر فعلیهم السلام سلام اولسون ملائکه اوزرینه
حق تعالی وتبارك ملائکه حقنده بیورر اعوذ بالله من الشیطان الرجیم
ومن عنده لایستکبرون عن عبادته ولایستحسرون یسبحون اللیل

والنهار لایفترون یخافون ربهم من فوقهم ویفعلون مایؤمرون وقال
بل عباد مکرمون لایسبقونه بالقول وهم بامره یعملون لایعصون الله
ما امرهم ویفعلون مایؤمرون الذین یحملون العرش ومن حوله
یسبحون بحمد ربهم ویؤمنون به وتری الملائکة حافین من حول العرش
یسبحون بحمد ربهم فصل امام فخر الدین رحمه الله تعالی شویله
ذکر ایلدیکه بنی آدم جن طائفه سنك عشریدر بوایکیسی قراده اولان
حیواناتك عشریدر بونلرك جمله سی دریالرده اولان حیواناتك
عشریدر بونلرك کلیسی بنی آدمه مؤکل اولان ملائکه نك عشریدر
بونلرك کلیسی دنیا کوکنك ملائکه سنك عشریدر بونلرك کلیسی
ایکنجی قات سمانك ملائکه سنك عشریدر ایدنجی قات کوکه وارنجه
بوترتیب اوزره در بعده بونلرك جمله سی برسرادقده اولان ملائکه نك
عشریدر عرش عظیمك یوزبیك سرادقی واردر برسرادق جمیع سموات
وارض ومافیها ومابینهمایه مقابل اولنسه برشیء قلیل مقدارنجه اولور
بوسرادقاتك هر محلنده ملکلر واردرکه کیمی ساجد کیمی راکع کیمی قائم
صوت حسن ایله حق سبحانه وتعالی یه تقدیس وتسبیح ایدر و بونلرك
جمله سی عرش عظیمده وحوالنده اولنلره قیاس ایله دریایه نسبت قطره
کبیدر بعده لوح محفوظه مؤکل اولان ملائکه لرکه انلرك رئیسلری
اسرافیل علیه السلامدر بعض روایتده اسرافیل علیه السلامك
اون ایکی بیك قنادی واردر رب العزة علا شانه وجل برهانه ولا اله
غیره ایله انك ماینده یتمش حجاب نورانی واردر لوح محفوظ انك
منظریدر سائر ملائکه یه باذن الله تعالی امر معروف ونهی ایدر
نتکم کتب حدیثده مذکوردر مفصلا اسرافیل علیه السلام
بوقدر اولو لغیله الله سبحانه وتعالینك خوفندن سرچه قوشی
قدرجه اولور بوجمله ملائکه مالك الملك والملکوت ومعبود لایزال
واحد وصمد اولان الله عظیم الشان وعزیز البرهان تبارك اسمه

وتعالى جله يه انواع طاعات واصناف تقديسات واقسام تسبيحات
وتمجيدات ايدرلر دائما السنالرى ذكر الله عز اسمه ايله رطب اولوب
اصلا انلره فتور كلمز يسبحون الليل والنهار لايفترون اى عاقل
نظر ايت ملكوت سمواتى حق تعالى ملائكهٔ كرام ايله مزين ايدوب دائما
وابدا مقام عبادتده طرفة العين منفك اولماز بر حديث شريفده
شويله دركه اطت السماء وحق لها ان تئط مافيها موضع قدم الا وفيه
ملك ساجدا وراكع اوقائم الى اخره يعنى آسمان گجرده دى وگجرده مق
اكا لايق اولدى آسمانده برقدم موضع يوقدر الا آنده بر ملك واردر
ياسجده ايديجى يا ركوع ايديجى يا قيام ايديجيدر بعض روايتده شويله دركه
مخلوقات اراسنده ملائكه دن چوق مخلوق يوقدر هر شى كه خلق
اولنور اكا موكل واردر كه اثرده وارد اولدى يغمور قطره لريله بنى آدم
واولاد ابليسدن چوق ملك نازل اولوب قطره لرى مكانلرينه تعيين
ايدرلر وانلردن حاصل اولان رزقى صاحبنه تبليغ ايدرلر علماء حديثدن
برجماعت تخريج ايلديلر كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بيوردى
ان الله ملائكة ترعد فرائصهم من مخافته تحقيق الله تبارك وتعالينك
نيجه ملائكه سى واردر كه خوف ربانيه دن ناشى طمرلرى واعضالرى
مرتعش اولور مامنهم من ملك يقطر من عينيه دمعة الا وقعت ملكا
يسبح يعنى اول ملائكه دن بريسنك كوزندن ياش طمله سه فى الحال
ملك اولوب تسبيحه مشغول اولور وملائكة سجودا برصنف ملائكه
ساجدلردر منذ خلق السموات والارض خلاق عز اسمه آسمانى
وزمينى ايجاد ايده لبدن برو لم يرفعوا رؤسهم سجده دن باش
قالدرمديلر ولا يرفعونها الى يوم القيمة وشمدن كيرو يوم القيامته وارنجه
باشلرنى سجده دن قالدرمزلر وصفوف لم ينصرفوا عن مصافهم
وملائكه دن برصنف دخى صف صف اولوب صف اولدقلرى محلدن
منصرف اولمديلر ولا ينصرفون عنها الى يوم القيمة قيامته وارنجه

منصرف اولمازلر فاذا كان يوم القيمة قيامت اولدقده تجلى لهم
ربهم رب العزه جل شانه تجلى ايدر فنظروا اليه آنلر نظر ايدوب
كوردكده وقالوا سبحانك ماعبدناك كما ينبغى لك سنى سكا لايق اولميانه
نسنه لردن تنزيه ايده رز وسكا لايق عبادت ايده مدك امام طبرانى
حديثنده شويله ديديكه مافى السموات السبع موضع قدم ولا شبر ولا كف
الا وفيه ملك قائم ساجد يدى قات كوكلرده برقدم موضعى وبرقارش
مقدارى خالى يربوقدر الا آنده برملك واردركه يا قائم يا ساجددر فاذا كان
يوم القيمة قالوا جميعا قيامت كونى اولدقده جمله سى
ديرلركه سبحانك ماعبدناك حق عبادتك سكا لايق عبادتله عبادت
ايده مدك الا انالم نشرك بك شيئا لكن بز سنك الوهيتكده شريك اعتقاد
ايتمدك همان توحيد مز سكا لايقدر بعض روايتده جبرائيل عليه السلام
كونده بركره كوثره انغماس ايدر وهر برقطره سندن برملك خلق
اولنور كعب الاحبار رضى الله عنه دن منقولدركه روى زمينده ايكنه
مقدارى محل خالى دكلدر الا اكا برملك موكل اولمشدر ابن المنذر
رحمه الله تعالى تخريج ايتديكى حديث شريفده شويله دركه
بيت المعمورده هركون يتمش بيك ملك نماز قيلارلر بردخى عودت ايتمكه
نوبت كلمز وملائكهٔ كروبيون كه ملائكه نك ساداتيدر يسبحون الليل
والنهار لا يفترون صفتيله موصوفدر سائر ملائكه نك طقوز اعشاريدر
وعشر باقى اشيا حراستنه موكلدر وروايت صحيحه ده شويله دركه
سدرة المنتهاده شولقدر ملائكه واردركه عددنى انجق الله تعالى بيلور
وجبرائيل عليه السلامك مقامى سدرة المنتهادر والله تعالى اعلم
فصل معلوم اوله سونكه حق سبحانه وتعالينك يوم يقوم الروح
والملائكة صفا تنزل الملائكة والروح كبى آيت كريمه سنده ذكر اولنان
روحده روايات كثيره واقوال وافره واردر امام طيبى عليه الرحمة جبرائيل
عليه السلام ايله تفسير ايلدى بعضلر عندنده ملائكه دن برصنفدركه

انلره روح تسمیه اولنور و بعضلر عندنده بر ملك عظیمدر كه یالكز برصنف
اولور علامهٔ ابن حجر علیه الرحمه عندنده دخی جبرائیل علیه السلامدر
نزل به الروح الامین علی قلبك لتكون من المنذرین بلسان عربی مبین
آیت كریمه سی بحث چكدی ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن
منقولدر كه روح ملائكه نك اعظمندن بر عظیم ملكدر كه یوم القیامتده
الله تعالینك حضور معنویسنده قائم اولور شولقدر بیوكدر كه
اكر اغزنی اچسه جمیع ملائكه اكا برلقمه كبی اوله خوفلرندن یوقری
باقه مزلر بعضلر عندنده برملكدر كه آنك یتمش بیك یوزی واردر وهر یوزنده
یتمش بیك لسانی واردر وهر برلسانیله یتمش بیك لغت تكلم ایدر و بولغتلرك
جملهسیله الله تبارك وتعالی یه تسبیح ایدر وخلاق علیم جل شانه وعز
برهانه اول تسبیحلردن ملائكه خلق ایدر و انلر دخی تسبیح ایدرلر
یوم القیمته دك بو روایت حضرت علی رضی الله عنه دن سند ضعیف ایله
منقولدر ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت اولنور كه بو مذكور
روح برملكدر كه آنك اون ایكی بیك قنادی واردر اول قنادلردن ایكیسی
مغرب ایله مشرق اراسنده در و آنك بیك یوزی واردر وهر بر یوزنده
بیك لسانی وایكی كوزی وایكی دوداغی واردر یوم القیمته وارنجه
تسبیح ایدر و بعضلر عندنده برملكدر كه سائر ملائكه نك اشرفی
ومقربیدر و بعضلر عندنده برملكدر كه دردنجی قات كوكده اولور
سمواتدن وسائر ملائكه دن اعظمدر وهر یوم اون ایكی بیك تسبیح ایدر
وهر بر تسبیحدن بر ملك خلق اولنور یوم القیامتده برصف اولور بو روایتی
ابن جریر ابن مسعود رضی الله عنه دن تخریج و روایت ایلدی ابن عباس
رضی الله تعالی عنهمادن روایت اولندیكه مذكور روح مخلوقاتدن
برنوعدر بنی آدم صورتنده در ومجاهد رضی الله عنه دن بویله نقل
اولندی و ینه بونلردن شویله روایت اولندیكه مذكور روح برنوعدر كه
اكل وشرب ایدرلر آنلرك اللری وایاقلری و باشلری واردر و ملائكه

جنسندن دكلدر و ینه ابن عباس رضی الله عنهمادن منقولدر كه كوكدن
برملك نازل اولسه انك ایله بیله روحدن بریسی نازل اولور و ینه ابن عباس
رضی الله عنهمادن و اول دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن نكه
بیوردیلر الروح جند من جنود الله روح الله تعالینك مخلوقاتندن
وعسكرلرندن برعسكر وطائفه در لیسوا بملائكة آنلر ملائكه جنسندن
دكللردر لهم رؤس وایدو وارجل آنلرك باشلری واللری وایاقلری واردر
ثم قرأ یوم یقوم الروح والملائكة صفا بعده رسول كائنات علیه
افضل التحیات واشرف الصلوات الوافیات وازكی التسلیمات بو آیت
كریمه یی تلاوت ایلدی عبدالله ابن بریده رضی الله تعالی عنه دن
تخریج اولندیكه انس وجن وملائكه وشیاطین بو جمله سی روح
نوعنك عشرینه بالغ اولماز دیدی ابو الشیخ رحمه الله تعالی سلمان
رضی الله تعالی عنه دن تخریج ایلدیكه انسان جنك عشریدر وجن
وملائكه نك عشریدر وملائكه روح نوعنك عشریدر وروح
كروبیینك عشریدر وبعض روایتده روح صنفی ملائكه اوزرینه
حفظه در مجاهد دن نقل اولنور كه روح طائفه سی ملائكه جنسندندر
لكن ملائكه انلری كورمز بو جمله اقوال مشكات مصابیح شرحنده علی
القاری رحمه الله تعالی ذكر ایلدی الله اعلم واحكم فصل معلوم اولسونكه
حق سبحانه وتعالی عزرائیل علیه السلامی جان المغه مؤكل قیلمشدر
شویله وارد اولمشدر كه عزرائیل علیه السلامك توابعی واردر قچان
برمؤمن محتضر اولسه اكا ملائكه حاضر اولور وسلام و یررلر
وجنت ایله تبشیر ایدرلر حدیث صحیحده شویله در كه من احب لقاء الله
احب الله لقائه ومن كره لقاء الله كره الله لقائه هر كیمكه حق تعالی یه
ملاقات ایتمكه محبت ایدرسه الله سبحانه وتعالی انك لقاسنی سور
وهر كیمكه لقاسنی كریه كورسه حق تعالی انك لقاسنی كریه قیلور امام
بخاری روایتنده هشام طریقنده زیاده ایتدی قتاده دن اولدیغی

عائشهٔ صدیقه‌دن یاخود بعض ازواج طاهراندن رضی الله تعالی
عنهن معرض سؤالده دیدیلرکه انا لنکره الموت یعنی هرکس موتدن
استکراه ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم جوابده بیوردیلر
لیس ذلک یعنی موتی کریه کورمک دکل ولکن المؤمن اذا حضره الموت
لکن مؤمنه موت حاضر اولدقده یبشر برضوان الله وکرامته
الله تعالینک رضاسی وکرامتی ایله تبشیر اولنور فلیس شیءٌ احبّ الیه
مما امامه اکا آخرته کتمکدن زیاده سوکلو نسنه اولماز فانّه احبّ
لقاء الله پس امدی اول مؤمن لقاء اللهه محبت ایدر وانّ الکافر اذا حضره
تحقیق کافره اولوم حاضر اولدقده یبشر بعذاب الله وعقوبته
اکا حق تعالینک حاضر ایتدیکی عذاب وعقوبت خبر ویریلور
فلیس شیءٌ اکره الیه مما امامه اول کافره آخرته کتمکدن زیاده استکراه
ایتدیکی نسنه اولماز کره لقاء الله وکره الله لقائه اول لقائی کریه
صانور الله تعالیده انک لقاسنی استکراه ایدر بو حدیث شریفی بخاری
ومسلم وترمذی ونسائی تخریج ایتدیلر رحمهم الله تعالی وبو معناده
حدیث شریف چوقدر عمر ابن عبد العزیز رضی الله تعالی عنه
کلامنده شویله بر مؤمنه موت حاضر اولسه درت ملک قبض روحه
مباشرت ایدر بریسی صاغایاغندن جذب ایدر وبریسی صول ایاغندن
جذب ایدر وبریسی صاغ قولندن جذب ایدر وبریسی صول قولندن
جذب ایدر قچان روح حلقومه بالغ اولسه بالذات ملک الموت اولان
عزرائیل علیه السلام روحی قبض ایدر امام وکیع رحمه الله تعالی
حق تعالینک تتنزّل علیهم الملائکة الّا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا
بالجنّة التی کنتم توعدون کلام شریفنده ذکر اولنان تبشیر اوچ محلده
اولسه کرک دیدی بری اولوم وقتنده وبری قبرده وبری بعثده امام عطا
رحمه الله تعالی لهم البشری فی الحیوة الدنیا آیت کریمه سنده
دیدیکه موت وقتنده مؤمنلره رحمت ملائکه‌سی کلوب حق تعالینک

رحمتنی وکرمنی مژده ایدرلر وامام ازهری وقتاده رضی الله عنهما بو آیت
کریمه‌ده که بشارت موت وقتنده اولان بشارتدر دیدیلر وامام ضحاک
رضی الله تعالی عنه بو بشارت اولدر که مؤمن روح تسلیم ایتمزدن
اوّل‌جه کندویه قنغی درجه اوله جق ایسه خبر ویررلر دیدی ابن عباس
رضی الله عنهما اویله روایت ایلدیکه حضرت ابراهیم علیه السلامک
بر عبادت خانه‌سی واردر اکا کندودن غیری کمسه کیرمز ایدی بر کون
کوردیکه بر کمسه عبادت خانه سنده طورر ابراهیم علیه السلام
سنی بو خانه‌یه کیم ادخال ایتدی اولدخی بونک مالکی ادخال ایتدی
دیدکده سؤال ایدوب سن کیمسن دیدی اولدخی بن ملک الموتم دیدی
ابراهیم علیه السلام مؤمنلر ارواحنی قبضه کلدیکک صورتی بکا کوستر
دیدی اولدخی بندن اعراض ایت دیدی بعده التفات ایتدکده کوردیکه
احسن صورتده شاب امرد شکلنده غایتده حسن وجمال صاحبی اولمش
لباس فاخره ایله مزیّن اولمش مبارک رایحهٔ طیبه ایله عبادت خانه
طولدی بعده حضرت ابراهیم علیه السلام کافرلر ارواحنی قبضه
کلدیککک صورتی کوستر دیدی اولدخی نعم دیوب بندن اعراض ایت بعده
نظر ایت دیدی بوندنصکره نظر ایدوب کوردیکه سیاه کمسه اولمش کریه
المنظر رایحهٔ کریهه صاحبی آغزی ایچندن وبورنندن آتش علوی
هجوم ایدر العیاذ بالله تعالی ابراهیم علیه السلام استکراه ایلیوب
ملک الموت فی الحال کندو صورتنه دوندی ابو هریره رضی الله عنه
روایت ایلدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردی اذا حضر المؤمن
مؤمنه موت حاضر اولدیغی وقتده اتت ملائکة الرحمة بحریرة بیضاء
اکا جنت ملائکه‌سی جنت حریرلرندن بر بیاض حریر کتورر روحی اکا
صاروب مقامنه کتوررلر عالم دنیاده جسده کفن صاردقلری کبی
فیقولون ملائکه‌لر دیرلر اخرجی ای روح پاک جسد پاکدن عالم
علوی‌یه رجوع ایت راضیة حق تعالینک سکا حاضر ایتدیکی ثوابدن

ودرجاتدن راضی اولدیغك حالده ومرضاتك سن دخی الله سبحانه وتعالینك رضاسنه مظهر اولدیغك حالده الی روح رانك فتحیله راحت ورحمت وكرامت بی نهایه سنه رجوع ایت جسددن چیق ودنیا ظلماتندن وغموم وهمومدن خلاص اول وریحان ای رزق كريم وشموم عظیمه رجوع ایت ورب غیر غضبان سكا غضب ایتمیوب رؤف رحیم اولان رب عظیم الشانه ملاقی اولمغه رجوع ایت فتخرج پس امدی روح مؤمن ملائكه دن بومثللو بشارتی استماع ایتدكده عزت وسعادتله وفرح عظیم وسرور صافی وذوق وراحتله جسددن چیقار كاطیب ریح المسك مبالغه قوقولی مسك كبی حتی انه شولقدر مبارك رائحهٔ طیبه سی واردر كه اول روحی لینا وله بعضهم بعضا اول روحی ملائكه نك بعضیسی بعضیسنه ویرر اكا تعظیما وتكریما واناك رائحه سنی شم ایچون كه هر بریسی قوقلق ایچون حتی یأتوا ابواب السماء تا كه ملائكه اول روحی كوك قپوسنه كتوررلر فیقولون كوك ملكلری بری برینه دیرلر غایت اول رائحهٔ طیبه دن تعجب ایتدكلری ایچون ما اطیب هذه الریح التی جاءتكم من قبل الارض یرجانبدن سزه واصل اولان قوقو نعجب كوزل قوقو فیأتون به ملائكه اول روحی كتوررلر ارواح مؤمنین سائر ارواح مؤمنین اولان محله كتوررلر ان شاء الله تعالی بومحل احوال برزخ بیان اولنان مقامده تفصیل اولنور فلهم اشد فرحا فا تعقیبیة لام ابتدائیة ضمیر ارواحه راجعدر یعنی ارواح مؤمنین زیاده فرحاولردر به اول روحك كلدیكنه ارواح مؤمنین فرحی نه مرتبه اولدیغنی بیان ایچون رسول كائنات علیه وعلی آله وصحبه افضل التحیات والتسلیمات بیوردیلر كه من احدكم بغائبه یقدم علیه ای بنم اصحابم بریكزك غائب مسافری كلدكده نقدر فرح وسرور ایدرسه كه اندن زیاده ارواح مؤمنین اول روحك كلدیكنه فرح ومسرور اولورلر فیسئلونه

ارواح مؤمنین اول روحه سؤال ایدرلر ماذا فعل فلان ماذا فعل فلان كسه وفلان كسه حیاتده میدر نه ایشلدی یوخسه اولدیمی دیو سؤال ایدرلر فیقولون ارواح مؤمنین بر برلرینه دیرلر كه دعوه یوشمدی كلان روحه سؤال ایله نقلت ویرمیكوز فانه فی غم الدنیا تحقیق اول كلان روح دنیا غمنده ایدی ظاهر بودر كه انلر اول روحده نوعا یورغنلق مشاهده ایدرلر انكیچون سؤالی قطع ایدوب برمقدار استراحت ایتسون دیو آرام ایدرلر فیقول كلان روح جوابنده دیر قد مات یعنی سؤال ایتدیككز فلان كسه اولدی لیدی اما اتیكم سزه كلمدیمی دیر فیقولون ارواح مؤمنین دیرلر كه قد ذهب به الی امه الهاویه اكر اول كسه مؤمن اولمش اولسه بزه كتوررلر ایدی چونكه كلمدی انی هاویهٔ جهنمه كتورمشلردر العیاذ بالله تعالی نه الحق مرتبه درونه مردار مقامدر دیرلر وان الكافر اذا احتضر تحقیق كافر محتضر اولدیغی وقتده اتته ملائكة العذاب بمسح میمك كسریله پلاس معناسنه در یعنی كافره عذاب ملائكه سی اسكی پلاس كتوررلر روحی اكا صارمغه فیقولون ملائكه دیرلر اخرجی ساخطة ای روح كافر جسد خبیثكدن طشره چیق كریه اولوب واصل اوله جغك عذابدن راضی اولمدیغك حالده مسخوطا علیك ابدا الله تعالینك غضبی سنك اوزرینكه دائم اولدیغی حالده الی عذاب الله تعالی الله تعالینك عذابنه رجوع ایت عز شول خداوندكه عزیز وغالبدر آنك عذابنه یرلر وكوكلر تحمل ایده مزلر وجل اول پروردكاردر كه جلالت وعظمت انك صفتیدر وقضا وقدری كائناته نافذ وجاریدر وجمیع ما كان وما یكون انك حكمنه مسخر وفرماننه مطیعلردر فتخرج اول روح كافر ملائكه نك بومثللو عذاب وعقوبته دعوتی اشیدوب یك ندامت واستكراه حسرت والم وغصه وغمله جسددن چیقار كانتن ریح جیفة شول مردار لاشه نك رائحهٔ كریهه سندن زیاده

بدومردار قوقولار ایله که اول ملائکه اکا لعنت ایدرلر یأتون باب الارض
برقپوسنه کتوررلر فیقولون پرملائکه سی دیرلر ماهذه الریح
شوقوقوزیاده مردار در حتی یأتونبه ارواح الکفار نه مردار قوقودیه
دیه سائر کفارلرك ارواح خبیثه لرینه کتوررلر بعض حدیث
شریفلرده شویله درکه قچان عبد مؤمن دنیادن انقطاع وآخرته
اقبال وقتی کلدکده کوکدن ملائکه نازل اولور آنلرك یوزلری بیاض
ومنوّر درکه کونش کبی جنت کفنلرندن کفن کتوررلر وجنت حنوط
وطیبلرندن حنوط وطیب کتوررلر اول مؤمنه قریب کمال ادب ایله
اوتوررلر وبو ملائکه نك رئیسی آنك باشی قتنده اوتوروب دیرکه یاایتها
النفس المطمئنة ای نفس مطمئنه که عالم دنیاده عقائد پاك وعمل صالح ایله
جسدیکی تعمیر وتنویر ایدردك بوکون دعوت اولدك حق تعالینك
مغفرتنه ورضاسنه ونیجه درلو سعادت ونعمتلرینه جسد پاکدن
چقوب کل ربکه ملاقی اول دیرلر اول مبارك روح مؤمن بویله لطفله
بومثللو بشارت ودعوتی اشدنجه شول قربه دن صوطمله سی اقر کبی
سهولت ایله چقوب ملك الموت آلور وسائر ملائکه بر برلرینه الورلر
ویررلر وانك رائحهٔ طیبه سنی قوقلرلر کوکلره کتوررلر ملائکهٔ جماعتدن
قنغی جماعته مرور ایتسه اکا مرحبا ایدوب مدح وثنا وآنك سوکلو
اسمیله ندا ایدرلر ودیرلر که بوروح کیمدر یانسده اولان ملائکه جواب
ویروب فلان ابن فلاندر درلر جمله کوك قپولری اکا اچیلور هر کوکده
اولان مقرب ملکلر اول روحه تشییع واستقبال ایدرلر تاکه یدنجی کوکه
واردقده عرش الرحمن یاخود سدرة المنتهایه واصل اولدقده
الله سبحانه وتعالی ملائکه یه امر ایدوب بیوررکه بوقولومك کتابنی
علیینده یازك مؤمنلر دیوانده وابرارلر دفترینه کتابت ایدیکز وبوروحی
یربوزینه کتورك دیو امر ایدرتاکه قبرده جواب ویره واکا صالح عمل
رفیق اولور ودعا ایدرکه یاربّ قیامت کونی تیز اولسون تاجنته واروب

اهل

اهل وعیالم ایله قاوشم اما عبد کافر دنیادن انقطاع وآخرته اقبال وقتی
قریب اولدقده اکا ملائکه یوزلری سیاه ومخوف وهیبتلو واسکی پلاس
کتوررلر اکا قریب اوتوروب اول روحك چقمه سنه انتظار ایدرلر
بونلرك رئیسلری ملك الموت کلوب باشی اوجونه اوتورر ودیرکه ای روح
خبیث طشره چیق سکا حق تعالینك غضبی وعقوبتی حاضردر شول
دیکلو اغاچ طار محلدن چکلور کبی انك روحنی ملکلر نزع ایدوب مردار
قوقولر ایله چقوب ملائکه اول پلاس ایچنه قورلر انی رسوای ایتمك ایچون
ملائکه جماعتلرینك یانندن کچوررلر ملکلر بوروح خبیث کیمکدر دیو
سؤال ایدرلر قبض ایدن ملکلر جواب ویررکه بوفلان کافر ابن فلان روح
خبیثیدر دیوب اقبح اسمیله ندا ایدرلر تاکه سماء دنیایه کتوروب
قپویی دق ایدرلر وقپو اچلمز رسول الله صلی الله علیه وسلم بو آیت
کریمه یی بونك بیانده اوقودی لا تفتح لهم ابواب السماء ولا یدخلون
الجنة حتی یلج الجمل فی سم الخیاط بعده حق تعالی بیوررکه بونك
کتابنی سجینده یازیکز صکره انك روحنی یوقارودن اشاغی شدتله اتارلر
العیاذ بالله تعالی ودخی بومعناده حدیث شریفلر چوقدر مشکات
مصابیحده وغیریده مذکوردر حق سبحانه وتعالینك والنازعات
غرقا والناشطات نشطا آیت کریمه سنده حضرت علی وابن عباس
رضی الله عنهما ارواح قبضنه مؤکل اولان ملائکه در دیدیلر زیرا نازعات
کافرلرك روحنی قبض ایدن ملائکه درکه شدت ایله نزع ایدرلر
یوزلرینه وارقه لرینه ضرب ایدرلر نتکم الذین تتوفیهم الملائکة یضربون
وجوههم وادبارهم نظم شریفی ملاحظه اولنه واما ناشطات یعنی
ابن عباس رضی الله عنهمادن شویله مؤمنلرك روحلرینی نشاط ایله
قبض ایدن ملائکه در زیرا برمؤمن جام مماتی نوش ایده جك وقتی کلدکده
قبل الموت اکا جنت عرض اولنور کندویه عطیه واحسان اولنه جق
حورعین وغلمان کندویه کورینور واللر اول مؤمنی کندولری جانبنه

دعوت ایدرلر اول مؤمن نشاط ایله انلره میل ایدوب تسلیم روح ایدر
ودخی ملائکه وجن وسائر حیوانات روحلرینی دخی ملك الموت قبض ایدر
والله الموفق نعم المولی ونعم النصیر فصل قرأن عظیمده ذکر اولنان
هاروت وماروت قصه سی حقنده روایات چوقدر لکن عند الاکابر
المحققین روایت مقبوله بودرکه ابو العباس احمد بن تیمیه ذکر ایلدی
برزمان بین الناس سحر چوق اولدی عادته مخالف امور غریبه چوق
اولوب دعوای نبوت ایدنلر شایع اولدی پیغمبر ایله ساحری فرق
ایده مزلر ایدی حق تعالی کوکدن ایکی ملك ارسال ایلدی بری هاروت
وبری ماروت بو ملکلر کلوب اول وقتك کسه لرینه سحر تعلیم ایتدیلر
تاکه خلق سحرینه ایدیکنی بیلوب ساحر ایله پیغمبری فرق ایده لر وما انزل
علی الملکین ببابل هاروت وماروت وما یعلمان من احد حتی یقولا
انما نحن فتنة فلا تکفر آیت کریمه سی بو روایته موافقدر تأمل ایله
معلوم اولور وبعضلر عندنده هاروت وماروت بنی آدم ملوکندن ایکی
رجلدر صلاح وتقوالری اولدیغیچون ملك تسمیه اولندی نتکم علی الملکین
لامك کسریله قراءت اولنمق بونی تأیید ایدر اما شول حکایت که جاهللر
ماینده نقلی اولنور ملائکه نك زیاده متقی وزاهدلرندن ایکی ملکی
حق تعالی یره انزال ایلدی وانلری ابتلا ایچون بنی آدم کبی انلرده شهوة
ونفس خلق ایتدی بعده انلری شرکدن وقتلدن وشرب خمردن نهی
ایلدی واول وقتده بر فاجره عورت وار ایدی اسمی زهره ایدی اول
ملکلر اول عورتله زنا ایتدیلر وخمر ایچدیلر وقتل نفس ایتدیلر وبت
پرست اولدیلر وانلر اسم اعظمی بیلورلر ایدی اول فاجره یه تعلیم ایتدیلر
اول فاجره اسم اعظمی اوقیوب کوکه چقدی حق تعالی انی معهود زهره
یلدزی ایلدی واول ملکلر صعود ایده مدیلر وحق تعالی انلره عذاب ایلدی
دیو نقل اولنور العیاذ بالله تعالی ملائکه حقنده افترادر ویهود
طائفه سندن منقول حکایات مردوده درنتکم عبده اصنام ملائکه

الله تعالینك قزلری در دیدکلری کبی کذب اولدیغی تأمل ایدن عاقللره
اشکاره در معلومدر که ملائکه اصلا عصیان ایتمزلر وقرأن کریمده
نیجه محللرده حق تعالی ملائکه یی صفات مادحه ایله ذکر ایلمشدر
وکمال طاعات وانقیادلرینی بیان ایلمشدر وحضرت آدم علیه السلامك
قصه سنده ذکر اولنان اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء ونحن
نسبح بحمدك ونقدس لك آیت کریمه سنده اولان ملائکه نك سؤالی
شبهه عرض ایلمك طریقیله در حاشا اعتراض وجدال دکلدر
افساد وسفك دمایی ذکر ایلمك غیبت دکلدر زیرا اول وقتده آدم
وذریتی هنوز یوق ایدی تسبیح وتقدیس کندولرینه نسبت ایلمك حاشا
تزکیهٔ نفس وعجب وتکبر قبیلندن دکلدر بلکه تتمهٔ سؤالدندر صقین
ای غافل افراط وتفریط ایتمه طریق عدل اوزره ثابت قدم اول یا مقلب
القلوب ثبت قلوبنا علی دینك مقام ثالث ایمان بالکتب بیاننده
اولیجه درمعلوم اولکه الله تبارك وتعالی یر یوزنده اولان پیغمبرلرك
بعضیسنه کوکدن کتاب ایندرمشدر توریة حضرت موسی علیه
السلامه وزبور حضرت داود علیه السلامه وانجیل حضرت
عیسی علیه السلامه وقرأن حضرت سید الکائنات محمد مصطفی
علیه وعلی آله وصحبه الصلوة والسلامه ایندرمشدر بویله اعتقاد ایتمك
فرض عیندر زیرا ضروریات دینیه دندر وبونلر مدون کتابلردر وبعض
روایتلرده یوز درتدر دردی بومذکورلردر یوزی صحفدرکه صحیفه لردن
عبارتدر نتکم ابوذر رضی الله عنه روایتنده شویله درکه اون صحف
حضرت آدم علیه السلامه واللی صحف شیث علیه السلامه
واوتوز صحف ادریس علیه السلامه واون صحف حضرت ابراهیم
علیه السلامه ایندرمشدر لکن اولی اولان توقفدر وبو کتابلرك جمله سی
کوکدن ایندیکی منوال اوزره صادقلردر وحق ناطقلردر والله تعالینك
کلامیدر نظمی وترتیبی الله تعالیدندر مخلوق ترتیبی دکلدر وجبرائیل

عليه السلام واسطه سيله نازل اولمشدر وقرآن عظيم زاده الله تعالى شرفا جمله دنصكره نازل اولمشدر حكمت استدعا ايتدكجه ومصلحت اقتضا ايتدكجه مقتضاى حاله موافق آز آز وحى اولنمشدر حضرت رسول كبريا صلى الله عليه وسلم آخرته تشريفله تمام اولمشدر جمله معجزاتك اعظمى قرآن كريمدر اقصر سوره سنك نظيرن كتورمكدن جميع فصحا وبلغا عاجز اولديلرتكم حق تعالى وان كنتم فى ريب مما نزلنا على عبدنا فأتوا بسورة من مثله وادعوا شهداءكم من دون الله ان كنتم صادقين فان لم تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التى وقودها الناس والحجارة اعدت للكافرين وبر محلده دخى قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله ولوكان بعضهم لبعض ظهيرا وجه اعجاز بودركه بعض اهل سنت عندنده نظم عربيدركه مطالعنده ومقاطعنده ومخاتمنده عرب عندنده متعارف اولان نظمه غايتده مخالفدر حتى عرب عرباء بونلرده بيله عاجز اولديلر وبعض اهل سنت عندنده دقايق علومى وفنون حكمتى ومصالح دينيه ودنيويه يى اشتمالنيدر وبعض اهل سنت عندنده اختلاف وتناقضدن عالى اولديغيدر وبعض معتزله وشيعه عندنده صرف ذهن ايله در يعنى عرب عرباء نظيركتورمكه قادرلر ايدى لكن الله تعالى انلرك عقللرينى صرف ومنع ايتديكيچون كتوره مديلر ديديلر بومذهب قرآنه مخالفدر وباطلدر والحاصل قرآن عظيم جمله معجزاتدن اعظم وافضلدر حق سبحانه وتعالى مدح وثنا بيورمشدر ومبارك اسملر ايله تسميه ايلمشدر كلام الله كتاب الله قرآن عظيم قرآن عربى فرقان هدى للمتقين حبل الله كتاب مبين كتاب مبارك نور الذكر موعظة شفاء رحمة تبيان لكل شئ بشرى قيم غير ذى عوج الذكر الحكيم قرآن حكيم قرآن كريم تنزيل العزيز الرحيم قرآن مجيد ذكر للعالمين قول فصل احسن الحديث كتابا متشابها مثانى كتاب عزيز

وبونلركبى اسملر ووصفلر ايله مدح ايلمشدر ورسول اكرم صلى الله عليه وسلم حديثلرنده قرآن كريمى مدح ايلمشدر شافع مشفع ماحى مصدق مادبة الله حبل الله المتين نور مبين شفاء نافع عصمة نجاة الذكر الحكيم صراط مستقيم كتاب الله خير الحديث وغيريلركبى اسماء شريفه نك كثرتى مسمى نك كثرت فضائلنه دلالت ايدر ودخى سائر معجزات دائم اولمدى لكن قرآن كريم يوم القيامته دك دائمدر نتكم حق تعالى بيورر انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون فصل معلوم اولسونكه قرآن كريمك آيتلرينك وسوره لرينك ترتيبى توقيفيدر برآيت كريمه نازل اولدقده رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابه امر ايدوب بو آيتى فلان سوره يه وفلان آيتك عقبنه كتابت ايديكز ديرايدى حتى جمله دن صكره نازل اولان آيت كريمه واتقوا يوما ترجعون فيه الى الله آيت كريمه سيدر جبرائيل عليه السلام امر ايدوب آية الربا ايله آية المداينه اراسنده وضع ايتديلر وسوره لرك ترتيبى دخى الله تعالينك امريله در بسملهٔ شريف فصل سوره ايچون نازل اولمشدر ونزولى مكه ده در ابو داود وحاكم رحمهما الله ابن عباس رضى الله عنهما دن تخريج وتصحيح ايتدكلرى حديث شريفده مصرحدر شرح مشكات مصابيحده مذكوردر امام طيبى نقل ايتديكه اصحابدن برجماعت حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلمك زمان سعادتلرنده قرآنك جملهسنى حفظ ايتديلر ابى ابن كعب ومعاذ بن جبل وزيد بن ثابت وابى درداء رضى الله تعالى عنهم كبيلر لكن قرآن كريم اول وقتده جمع اولنميوب هركس برمقدار يازمش ايدى بعده حضرت ابو بكر رضى الله عنه خلافتنده حضرت عمر رضى الله عنه ايله مشورت ايدوب برمصحفده جمع اولنمسنى خيرلو كورديلر بعده زيد بن ثابت رضى الله عنه ابو بكرك امريله صحيفه لردن وحافظلردن اخذ ايدوب برمصحف يازدى بعده حضرت عثمان رضى الله عنه خلافتنده كبار صحابه دن زيد بن ثابت وعبد الله

بن زبير وسعيد بن العاص وعبدالله بن الحارث بن هشام رضى الله
عنهم انلره امرايدوب برروايتده يدى مصحف يازديلر وجميع صحابه
رضى الله تعالى عنهم اول مصحف اوزرينه اجماع ايتديلر بريسنى
مدينهٔ منورده آليقويوب وبريسنى مكه يه وبريسنى بحرين جانبنه
وبريسنى شام جانبنه وبريسنى كوفه يه وبريسنى يمن جانبنه
وبريسنى بصره جانبنه ارسال ايلدى انكچون حضرت عثمان
رضى الله عنه حضرتلرينه جامع القرآن دينلدى جمله اصحاب
رضوان الله عليهم حضرت عثمان رضى الله عنهنك رأينه اجماع ايدوب
تواتر ايله قرنا بعد قرن روايت اولنديغى بالاتفاق حكم شويله دركه دفتين
بيننده اولان كلام اللهدر هر كمكه زياده ونقصان اعتقاد ايتسه كافر
اولور وفقنا لما يرضى من الاقوال والعقائد والاعمال ورزقنا تلاوته
آناء الليل واطراف النهار بحسن الحال وصلى الله عليه وعلى آله وصحبه
وسلم بما هو اهله فى الحال والمآل وحشرنا معهم تحت لواء الحمد
ذى الفضائل والاقبال آمين مقام رابع ايمان بالرسل بياننده
اولجيدر عليهم السلام معلوم اولسونكه نوع انسان پيغمبرلره
وشريعتلرينه هم امور دنياده وهم امور آخرتده محتاجدر وارسال رسل
وانزال كتب كونينك اصلاحنى وسعاداتنى مشتملدر اما امور دنياده
احتياج شو وجهله دركه البته انسان بالضرورة بربرلرينه محتاجدر
مثلا حوايج مأكولات وكسى مشروبات وبناء مساكن ووضع اساس
اماكن وكسى عمل ملبوسات وسائر ضرورات انسانيه ولوازم بشريه ايله
مشغول اولوب هربريسى برصنعت ايله اشتغال وبرى برلرينك حاجتلرينى
دفع ايتمك ضروريدر بعده بينلرنده معاملات واقع اولور مثلا بيع
وشرا كبى معاوضه كه مثلا اخذ وعطا ومناكحات ومعارضه ومخاصمه
جارى اولور بو تقديرجه بونلرك شو امور مذكوره صحيح وسالم اولمقده
وواقع اولان اختلال ومشاجره يى دفع وفصل خصومت واصلاح

ذات البين وحق مستحقنه ايصال ودفع مظالم عباد ومنع ظلمه وسياست
وانتظام امور حسنه وسعادت دنيويه ومطالب مستحسنه ومقاصد
شريفه وقهر اعداء اهل عدل وسائر امور لازمه نك حصولى ونظام
واحد اوزره اجتماعى والى نهاية الزمان بقاسى بين العباد قيام عدالت
ودوام استقامته موقوفدر وبو عدالت استقامت دخى احكام كليه وقوانين
مسلمه كه اصلا انده شائبهٔ ظلم ورايحهٔ غدر اولمق وجه اوزره بو طرز
احكام وقوانينك وجودينه موقوفدركه بين الناس واقع اولان حوادث
متكاثره وقضاياى جزئيه اول احكام كليه دن استنباط اولنور
بين العباد اجرا اولنه پس امدى اول احكام كليه وقوانين مؤسسه
عدل حكيم على الاطلاق علام الغيوب حى قيوم رؤف رحيم
مالك الملك والملكوت عز شانه وجل برهانه ولا اله غيره نك جانب
اقدس متعاليسندن اولمق لازمدركه حتى جمله عباد تسليم ايدوب
راضى ومنقاد اوله لر پس سيرت عدالتى وطريقت استقامتى مشتمل
ومبين اولان احكام كليه شريعتلردر من عند الله العدل الحكيم العليم
الرحيم على طريق الوحى احسان اولنمشدر پس امدى من طرف الله
العلى الاعلى عز وجل وحى اولنان شرايعى وضع وتعيين ايتمكه
برامين معصوم عاقل وامور دنيانك حسن انتظام واصلاح امور عباد
طريقنه عارف وهر وجهله اخلاق ذميمه دن وافعال لئيمه دن مبرا
وسائر اعراض فاسده دن ونيات كاسده دن معرا ذات شريف
الخصال وعالم نظيف الاحوال ولطيف الاقوال لازمدركه حتى
اولا كندوسى بالفعل احكام بين العباد ايدوب فصل خصومت
ودفع مشاجره وحق صاحبنه ويرمك نه طريقله در وقصاص
ومقاصه نوجهله اولور واهل بغى وفساده وارباب كفر وعناده نه كيفيتله
قتال وجهاد اوله جغنى على حده قولا وفعلا خلقه بيان ايده كه انلر
انبياء كرامدر عليهم الصلوة والسلام واما نوع انسانك امور آخرتده

انبیایه وشریعتلره احتیاجی شویله درکه دنیانك فناسنی بیانند نصکره دار آخرتك دار الخلد وملك الابد اولوب انده اهل ایمان وارباب صلاح واصحاب طاعات اولنلره رؤف غفور رحیم شکور اولان الله عظیم الشان وجلیل البرهان عزّ وجلّ عندنده فضلا وکرما من غیر وجوب ولا ایجاب ثواب عظیم باقی ودرجات جنات عالیات ونعمهٔ ابدیّه مهیا اولدیغنی اخبار واهل کفر وارباب فسق وطغیان واصحاب مشایخ فجور وارباب خبائث عصیان اولنلره عزیزٌ ذوانتقام شدید العقاب قهار جبار قویّ وقدیر غنیّ عن العالمین علام الغیوب اولان الله الکبیر المتعال جلّ جلاله ولا اله غیره عندنده عقوبةً وانتقاما ونکالا عذاب شدید وعقاب الیم وجهنم ابدی الوجود وسرمدی العذاب حاضر اولدیغنی اعلام وکفریات ومحرّمات منهیات ومنکرات مکروهات لاجرم طریق جهنم اولوب سلاسل واغلال وانکال وانواع عذاب وکرفتار عقوبات وهمدم شیاطین وعقارب وحیات وحمیم وغسلین وغساق وسائر عصارهٔ اهل النار وبئس الشراب اولنلری نوش ایتمکه سبب قویّ وباعث مقضی ومیوهٔ عذاب اولان ثمرهٔ زقوم که *انّ شجرة الزّقوم طعام الاثیم انها شجرة تخرج فی اصل الجحیم طلعها کانه رؤس الشیاطین* نازل اولمشدر آتشدن وقطراندن لباسلر وطعام عقوبت اولان ضریع که *لیس لهم طعام الا من ضریع* شاننده نازل اولمشدر اکل وبلع ایتمکه باعث قوی اولدیغنی بیان وایمان وانواع صالحات واصناف طاعات مقبولات ووجوه خیرات ومبرات قولیه ومالیه وسائر قربات بلا ارتیاب طریق جنات عالیات ابدی الوجود اولوب جوار الله ومشاهده ورضوان اکبر درجات کلستان جنات ملك الخلد فی دار الخلود ومقامات رفیعهٔ بهیه ونازنین زوجات مطهره وحور عین کامثال اللؤلؤ المکنون وغلمان مخلدون ولباس سندس واستبرق ودیباج حریر وتاج مزین *ولکم فیها ما تشتهیه الانفس

وتلذ الاعین ذوقنه وصول وانتم فیها خالدون خطابنه مخاطب اولمغه وهمدم انبیاء ومرسلین وسائر مجالس علماء فاضلین وشهداء وصالحین ونوش شراب کافور وزنجبیل وشراب طهور وانهار من عسل مصفی ولبن وخمر لذیذ وماء صافی ورحیق مختوم ختامه مسك وسائر عیون وسلسبیل واکل ضیافات اصحاب الجنة خصوصا ضیافهٔ ربّ العالمین ایله مشرّف اولمغه سبب قوی شریف باعث مقضی اولدیغنی بیان واخبار ایدوب شریعت مطهره نك امور آخرته متعلق اولان احکام اعتقادیه وعملیه سنی بیان ایتمك اهم والزم اولدیغی معلوم اولدیسه وینه معلوم اولسونکه اول احکام شریعت شریفه درو تأسیس احکام الهیه ایدنلر انبیا علیهم السلام حضرتلریدر پس امدی صلاح معاش ومعاد شرعه ورسله موقوف اولدیغی ثابت وظاهر اولدی حق سبحانه وتعالینك پیغمبرلر کوندروب وکتابلر کوندرمه سنده نتیجه حکمت بالغه ومصالح عظیمهٔ دنیویه واخرویه واردر ومقصود بالذات تحصیل معرفت وتکمیل مراتب ونیل درجاتدر بو فصلده بونلرك جمله سنه اشارت اولندی تأمل اولنه معلوم اولسونکه رسول لغتده واسطه یه وبر جانبدن برجانبه کوندریلن کمسه یه دیرلر فعول وزننده در اکرم بابنك اسم مفعولی معناسنه درکه مرسل دیمکدر ونبی نبأ ینبأ نبأدن فتح یفتح بابندن کاور فعیل وزننده اسم فاعل معناسنه خبر ویریجی دیمکدر وشریعتده تعریفی انسان بعثه الله تعالی الی الخلق لتبلیغ ما اوحی الیه یعنی رسول انساندر انی الله تعالی سائر خلقه کوندریر اکا وحی ایتدیکی احکامی وشریعتی خلقه تبلیغ ایچون پس امدی انسان دیمك ایله ملك وجن خارج قالدی زیرا رسول شرعی نوع انسانه مخصوصدر امّا ملائکهٔ اربعه که جبرائیل اسرافیل عزرائیل میکائیل بونلر لغت معناسنجه پیغمبرلردر وجنده دخی معنای شرعیجه رسول یوقدر انجق معنای شرعی اوزره پیغمبر انساندن اولور وانسانه کوندریلور لکن رسول الله

محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم جمله انسه وجنه رسول اولمشدر
صحيح مسلم حديثلرندن جابر ابن عبدالله الانصارى رضى الله تعالى عنه
روايت ايلدى رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردى اعطيت
خمسا لم يعطهن نبى قبلى يعنى بكا بش نسنه اعطا اولندى بندن
اوّل كلان پيغمبرلره اعطا اولنمدى كان كل نبى يبعث الى قومه خاصة
يعنى هر پيغمبر مخصوصا كندى قومنه كوندرلدى و بعثت الى كل احمر
واسود دخى بن هر بر احمره واسوده بعث اولندم امام مجاهد رحمه الله احمر
جندر واسود انسدر ديدى يعنى بن جنه وانسه كوندرلدم ديمكدر واحلت لى
الغنائم دخى بنم ايچون اموال غنائم حلال اولندى ولم تحل لاحد قبلى
بندن اوّل كلان پيغمبرلرك بريسنه حلال اولنمدى انلر اموال غنائمى
احراق بالنار ايدرلر ايدى وجعلت لى الارض مسجدا وطهورا دخى بنم ايچون
يرمسجد وطهور قلندى فاىّ ما رجل ادركته الصلوة قنقى رجل كه
اكا وقت صلوة ايريشه صلى حيث كان اولديغى محلده نمازى قيلار
يعنى جمله يرمسجد قلندى هر يرده نماز قيلمق جائز اولدى ونصرت
بالرعب بين يدى مسيرة شهر دخى بن منصور اولدم اعدايه خوف
حاصل اولمغله بر آيلق يولدن اعدايه خوف واقع اولوب قلبلرى متفرق
وخائف اولور واعطيت الشفاعة بكا شفاعت كبرى ويرلدى برروايتده
واعطيت جوامع الكلم وارد اولمشدر يعنى لفظ شريفى قليل معناى
شريفى كثير كلام بكا ويرلدى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بويله
تكلم ايدردى ابو هريره رضى الله تعالى عنه روايتنده وبعثت الى الخلق
كافة وختم بى النبيون وارد اولمشدر يعنى جميع خلقه بعث اولندم
وبنم ايله پيغمبرلر ختم اولندى بومثللو حديث صحيح وشريفلر دلالت ايدركه
سائر پيغمبرلر بر طائفه يه كوندرلمشدر وجنه پيغمبر اولمشدر حضرت
سليمان پيغمبر صلوات الله على نبينا وعليه وسلامه جنلره حكومت
ايتديكى سلطنت حسبيله در نبوة جهتيله دكلدر الله سبحانه وتعاليٰنك

يا

يامعشر الجن والانس الم يأتكم رسل منكم نظم عزيزنده اهل تفسير
شويله بيورديلركه رسل فريقين جنسندن دكلدر زيرا رسل نوع انساندندر
منكم خطابنده تغليب واردر چونكه رسول آخر الزمان صلى الله عليه
وسلم ثقلين بلكه جمله كائناته رسول اولديغيچون بو آيت كريمه ده انس
جنه تغليب اولنوب جنس واحد حكمنده اعتبار اولندى تكليفده اتحاد
وذاتده تفاوت اولديغيچون ياخود بو آيت كريمه ده رسل تعميم اولنوب
رسل رسله عام وشامل مراد اولندى زيرا ثابتدركه جن طائفه سندن
برنفر كلوب قرآن كريمى استماع ايدوب سائر قوملرينه تبليغ وانذار
ايتديلرنتكم حق تعالى بيورر واذ صرفنا اليك نفرا من الجن يستمعون
القرآن فلما حضروه قالوا انصتوا فلما قضى ولوا الى قومهم منذرين قالوا
ياقومنا انا سمعنا كتابا انزل من بعد موسى مصدقا لما بين يديه يهدى
الى الحق والى طريق مستقيم ياقومنا اجيبوا داعى الله وآمنوا به يغفر لكم
من ذنوبكم ويجركم من عذاب اليم الايه جن طائفه سندن قرآن كريمى
استماع ايلين طائفه كه شو آيت كريمه ده ذكر اولندى ايدى انلر
قوملرينه كيدوب تبليغ ايتدكلرى اجلدن واسطه اولديلر ولغت معناسنجه
رسل اولديلر عبدالله ابن عباس رضى الله عنهما دخى بويله ديدى
و امام مجاهد رحمه الله دخى بويله ديدى دخى تفسير ابو السعودده
مذكوردر و امام قرطبى تفسيرنده ذكر ايلدى وكلان هر پيغمبرك كلبسنك
هم جنه وهم انسه پيغمبر اولمشلردر ديديكى باطلدر بو حديث شريف
انى رد ايدر ديو امام قرطبى يامعشر الجن والانس آيتنى تفسيرده بيان
ايلدى قطعا معلوم اولديكه هم انسانه وهم جنه پيغمبر اولمق انجق
آخر زمان پيغمبرى محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمه مخصوصدر
بر پيغمبر جنه پيغمبر اولمشدر و بر پيغمبر بر قومه بعث اولندقده اول قوم
آنك امتى اولور ايمان ايدنلره امت اجابت ديرلر ايمان ايتميوب كافر
اولنلره امت دعوت ديرلر چونكه آخر زمان پيغمبرى جمله انسه وجنه

مبعوثدر جمله انسان وجن اکا امت اولمشلردر ایمان ایدوب مؤمن
ومسلم اولنلره امت اجابت دینور اسلامی قبول ایتدیکی ایچون ایمان
کتورمیوب کافر اولنلره امت دعوت دینور انلر اسلامه دعوت اولنوب
اجابت ایتمدیلر دعوتده قالدقلری اجلدن پس نقدر یهود ونصاری
ومجوسی وسائر کافر وار ایسه جمله امت محمد دن اولوب دعوتده قالدیلر
وانلره امت دعوت دیرلر جن طائفه سنک مؤمنلری امت اجابت
کافرلری امت دعوتدر بو بلجه اعتقاد ایلمک فرض عیندر فی زماننا
جهالت شایع اولدیغیچون اکثر ناس نصارایی عیسی پیغمبرک امتی
یهود طائفه سنی موسی پیغمبرک امتی ظن ایدرلر حاشا بویله ظن ایلمک
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک جمیع انسانه پیغمبر
اولدیغنی انکار ایتمکدر بویله ظن ایسه کفردر نعوذ بالله تعالی عن ذلك
ودخی شیخمز امام ابو منصور ماتریدی رحمه الله تعالی عندنده
شویله درکه جمیع پیغمبرلر رجالدندر خاتونلردن پیغمبر کلمشدر نتکم
حق تعالینک وما ارسلنا من قبلك الا رجالا کبی آیت کریمه لرده
بوکا دلیل واردر ودخی پیغمبرلر امتلریله غزایه کیتمك کرکدر واشکاره
رجاله تبلیغ احکام ایتمك لازمدر بو ایسه رجال حالیدر خاتونلر بو حالدن
ممنوعه در خصوصا نماز ده امام اولمق وغسل میت ایتمك وکا هیجه
بالذات النه سلاح الوب میدانده کفار ایله جهاد ایتمك بو اموردن
خاتونلر محجوره در حضرت شیخ ابو الحسن الاشعری رضی الله عنه
عندنده رجولیت شرط دکلدر انکیچون درت خاتونك پیغمبر لکنده
اختلاف ایتدی وامام قرطبی بوکا موافقت ایتدی مریم وآسیه وساره
وهاجره علامهٔ سراج الدین متقن ابن الملقن حوّایی وحضرت موسی
علیه السلامك والده سنی بونلره الحاق ایتدی بزم شیخمز حضرت امام
ابو منصور ماتریدی عندنده بو خاتونلر صالحاتندر انبیادن دکلدر
والله اعلم واحکم فصل پیغمبرلرك اوصاف جمیله لری بونلردر

ایمان تفصیلی هر پیغمبرك ایمانی تفصیلیدر وعلوم دینیه وشرعیه لری
تفصیلاً معلومدر بعض احکامده اجتهادلری ثابتدر اجتهادده خطا
ایتمك نقص دکلدر پیغمبرلره الله تعالی جانبندن علی الفور خبر کلور
یا جبرائیل ایله یاخود الهام ایله خطا اوزره قلمازلر اما سائر مجتهدلره طرف
حقدن خبر کلمیوب خطا اوزره قالورلر لکن کاهیجه انلره ده الهام ایله
تنبیه اولنور لکن خطا معفو وکندولری اصابت ایتدیکی حکمده
ایکی قات مأجور خطا ایتدکلری ماده ده براجر ایله مأجورلردر
امانت هر پیغمبر امیندر انلره عرض یاخود اموال امانت اولنسه حفظ
وصیانت ایدرلر حاشا ثم حاشا خیانت نظردن منزهلردر الله تعالی
طرفندن امر اولندقلری احکامی تبلیغ ایدوب بعث اولندقلری قومه
تعلیم وتفهیم ایدرلر کتم ایتمکدن منزهلردر صدق احکام شرعیه ده
وغیریسنده صادقلردر اصلا انلردن کذب صادر اولماز عدالت پیغمبرلر
عادللردر نتکم قرآن عظیمده ذکر اولنور وجعلناهم ائمة یهدون بامرنا
حاشا ظلمدن ومداهنه دن منزهلردر فکیف انبیاء اللهدن نیچه لری
حق سویلیوب عدالت واستقامت ایدوب کثرة اعدادن قورقیوب
امر حقی یرینه کتورمکدن اوتوری جام مماتی جهة شهادتدن نوش
ایتدیلر حاشا لله عن ذلك که حق تعالی ظالم وکاذب ومداهن
پیغمبر کوندرمدی عصمت جمله انبیاء علیهم السلام جمیع کبائر وصغایر
خسیسه دن منزهدر قبل النبوة وبعد النبوة بونلردن جمله سی
معصوملر ومحفوظلردر علماء اهل سنت اکثری قبل النبوة وبعد النبوة
سهو طریقله بعض کبیره نك صدورنی تحت امکانده کوردیلر لکن
قبل النبوة کبیره یی قصدیله ممکن کورمدیلر لکن بالاتفاق کفردن
وشرکدن وکذبدن وعلناً فسقدن منزهدر مثلا زنا ولواطه وسائر بین الناس
مذموم وخسیس اولان نسنه لردن وخلقك نفرت ایلدیکی اموردن انبیاء
کرام علیهم السلام منزهلردر قصص انبیاده ذکر اولنان بعض ذنوب

صورتنده نسنه‌لر كرك قرآن كريمده اولسون وكرك احاديث صحيحه‌ده
اولسون تأويل اولنوب محمل صحيحه حمل اولنور نسيان ايله ياخود
قبل الوحى دردیمك ايله ياخود مقاصد حسنه‌يه نظر ايله اول نسنه
ذنب كبيدر ديمكله وسائر طريق حسن ايله اما معتزله طائفه‌سى عندنده
كبائر اصلا قبل النبوة و بعد النبوة عمدًا وسهوًا جائز دكلدر زيرا
انلرك هيبتلرينك انعدامنى ورتبه‌لرينك انحطاطنى ايجاب ايدوب خلقك
انلردن نفرتنى وعدم اتباعلرينى اقتضا ايدر ديديلر نصوص قرآنيه
واحاديث نبويه‌دن غافل وجاهل اولنلر ومفرط متعصب اولان كمسه
جاسر معتزله مذهبنى صواب كوروب بو بابده مذهب اهل سنتى ترك
ايتديلر انبياء كرام عليهم السلامى تنزيه زعميله هيهات هيهات حكمت
الهيه واسرار غيبيه‌دن بالكليه غفلت ايتديلر صورت ظاهردن كمالات
باطنه‌يه انتقال ايده مديلر امن العزل هر بر پيغمبر منصب نبوتدن هيچ
عزل اولنمازلر فى الدنيا والاخر پيغمبرلر در شريعتلرينك بعض احكامى
منتسخ اولمقدن عزل لازم كلمز جمله‌سى دنياده وآخرتده پيغمبرلردر
وعادللردر عليهم السلام ودخى جمهور علماء كرام رحمهم الله عندنده
رسول ايله نبى بيننده فرق واردر يانندە كتاب منزل اولانه رسول ديديلر
اولا اكا نازل اولسون وكرك آندن مقدم اولان پيغمبره نازل اولسون
واما نبى يانندە كتاب اولمق لازم دكلدر رسول يانندە شرع جديد اولمق
شرط دكلدر حضرت اسمعيل عليه السلام رسولدندر شرع جديدى
يوقدر نتكيم حق تعالى بيورر واذكر فى الكتاب اسمعيل انه كان صادق الوعد
وكان رسولا نبيا ومحقق بيضاوى تصريح ايتدى بو تقديرجه رسول ايله
نبى بيننده عموم وخصوص مطلق واردر هر رسول نبيدر وهر نبى رسول
دكلدر رسل اوچيوز اون اوچدر ديديلر نته كيم بعض روايتده بويله وارد
اولدى بعض علما عندنده رسول ايله نبى مساويدر هر رسول نبى وهر نبى
رسولدر ديديلر والله تعالى اعلم واحكم ودخى رسلدن اولو العزم واولو الثبات

مرسللر وار محقق بيضاوى شويله ذكر ايلديكه اولو العزم شول پيغمبرلره
ديرلر كه شريعتنى تأسيسده جد وسعى ايدوب تبليغ وتقريرنده اجتهاد
ايده‌لر ومشقت كثيره‌يه تحمل اوزره صبر ايده‌لر مشهور اولنلر نوح وابراهيم
وموسى وعيسى ومحمد صلوات الله على نبينا وعليهم وسلامه حضرتلريدر
وبعضلر ديديلر كه صبر وتحمل ايدنلردر حضرت نوح طقوز يوز اللى
يل قومنك اذاسنه صبر ايتدى وحضرت ابراهيم نمرود آتشنه صبر ايتدى
واوغلونى ذبح ايتمكه صبر وتحمل ايلدى وحضرت يعقوب سوكلى
اوغلى يوسفدن ايريلوب صبر ايلدى وحضرت يوسف قيويه دوشديكنه
صبر ايلدى وحضرت ايوب بونجه زمان خسته لكه صبر ايلدى لكن
قورد حكايه‌سى عند المحققين مردوددر وحضرت موسى بونجه زمان
فرعونله وقوميله اشتغال ايدوب صبر ايلدى وحضرت داود فرقسنه
بكا ايلدى لكن اوريا قصه‌سى مردوددر نقل ايلينلره تعزير شديد اولنور
زيرا انبياء كرام خلقك طبيعتلرى نفرت ايلديكى نسنه‌لردن ومذموم
اولان اموردن منزهلردر وحضرت عيسى برطاشى برطاش اوزرينه
قومدى ودخى انبياء كرام عليهم السلام حضراتنك نيچه‌لرى فقرادر
لكن فقرلرى اختياريدر حاشا سائر فقرا كبى اضطرارى دكلدر ونيچه‌لرى
اغنيادر بلكه ملوكدر حضرت داود وسليمان ويوسف عليهم السلام
كبى لكن دنيايه محبت طريقيله دكلدر خلق اراسنده اجراى عدالت
وظالملى منع ومال ايله دخى عبادت ايتمك وفقرايه بذل وسائر نيات صادقه
ايچوندر زيرا جمله انبيا عليهم السلام اخلاق جميده ايله موصوفدر
اخلاق ذميمه‌دن وافعال لئيمه‌دن معصوملردر ومحفوظلردر واحتلام
اولمقدن منزهلردر وسائر ماليعنيدن وطبيعت انسانيه‌نك نفرت ايتديكندن
مبرا ومعرادر مبتلاى سوء اعمال كبى وسائر قصور وعيبلر كبى وخلقك
عندنده معتبر اولميان جنسدن پيغمبر كلمشدر زيرا پيغمبرلرك سلسله‌سى
معتبر نسبدندر كوله‌دن وطاغلرده وبيابانلرده متمكن اولان اتراك

وحیوانه بکزرکسه‌لردن انبیاء ظهور ایتمشدر زیرا پیغمبرلر فطانت
وذکاء وکمال عقل وحسن ادراك صاحبلریدر حسب ونسبلردر خسته
اولمق مانع دکلدر وسائر ضرورات انسانیه که اکل وشرب ونوم
واضطجاع و بعض نسنه‌یی اونوتمق وتزوّج وکسب وتجارت وغیریلر
کبی که اندن نوع انسان منفك اولمز واشراف خلق انی تعاطی وتعامل
ایدرلر بومثللو نسنه عیب دکلدر بلکه فی الحقیقه کمالدن وعدالتدن
وحسن خلقدندر فصل قرآن عظیمده اسمی ذکر اولنان پیغمبرلردن
بریسی حضرت آدم علیه السلامدر جمله انسانك اوّلیدر اندن اول
انسان یوقدر ابو البشردر انی الله تبارك وتعالی قدرتیله قوریمش چامور دن
خلق ایتمشدر نته‌کیم قرآن عظیمده ذکر اولنور ولقد خلقنا الانسان
من صلصال من حماءٍ مسنون بزانسانك اصلنی صویه کثرت مجاورت
وشدة اتصال ایله قوروموش وانسان صورتیله مصور اولمش واوزرنده
نیجه یللر مرور ایتمشکه زیاده قوروموش دوقندقده اندن صوت حاصل
اولور بالچقدن یراتدق برمحلده دخی خلق الانسان من صلصال کالفخار
دیو ذکر اولنمشدر بوندن معلوم اولدیکه آدمك باباسی واناسی یوقدر
حوّا دخی بویله‌در زیرا آدمك صول جانبنك ایکو کوکندن یرادلمشدر
حق سبحانه وتعالی آدمی خلق ایتمك مراد ایتدکده یردن برقبضه
طپراق الدی طاغلردن ودوزلردن وانی قدرتیله بالحق یوغردی انکچون
اولادی کونا کون ظهور ایدرکمی سیاه وکمی بیاض وکمی خشن وکمی
لطیف وکمی خبیث وکمی طیب نته‌کیم بعض حدیث شریفلرده مذکوردر
ومنقبه‌سی چوقدر وصورت انسانده اولدقدنصکره مکهٔ مکرمه ایله
طائف اراسنده قرق یل یاتدی جانسز بعض روایتده بویله‌در و بعض
تواریخده امام السدی آدم علیه السلام دنیاده خلق اولندی دیدی
ومنذر بن سعید وعلمادن برجماعت دنیا باغچه‌لرندن برباغچه‌ده خلق
اولندی دیدی بهجة النفوس صاحبی جمهور علمادن نقل ایدوب جنت

عدنده خلق اولنوب صکره ایتدی دیدی جمعه کوننده ایدی التمش
ارشون بویی وار ایدی قرق سنه‌دنصکره حق تعالی اکاجان ویردی
جمیع اسمایی اکا تعلیم ایدوب بامر الله تعالی ملائکه‌یه خبرویردی
صکره الله تعالی ملائکه‌یه سجده ایدیکز آدمه دیمشدر نته‌کیم قرآنده ذکر
اولنور واذ قلنا للملائکة اسجدوا لادم فسجدوا الا ابلیس یعنی
یا محمد صلی الله علیه وسلم ذکر ایت شول وقتی که بز دیدك ملائکه‌یه آدم ایچون
سجده ایدیکز فی الحال سجده ایتدیلر الا ابلیس سجده‌دن ابا وامتناع ایلدی
و برمحلده فسجد الملائکة کلهم اجمعون الا ابلیس ذکر اولنمشدر مآلی
بردر و بعض علما سجده ایله امر اولنان سماده‌کی ملائکه‌لردر دیدی و بعض
علمابر یوزنده‌کی ملائکه‌دردیدی و بعضلر ابلیس ایله جن مخاربه‌سنده اولان
ملائکه‌در دیدی سجده‌ده اختلاف ایتدیلر بعضلر سجده‌دن مراد نمازده‌کی
کبی یوز یره قودیلر لکن بو صورتده سجده حق تعالی‌یه آدم علیه السلامك
شاننه تعظیم ایچون آدم قبله اولدی و بعضلر سجده لغتده تواضع دیمکدر
مراد تواضع ایتمکدر چونکه آدم علیه السلامك علمی وفضلی ومرتبهٔ
علیاسی ظاهر اولنجه حق تعالی امر ایدوب آدمه تحیة وتعظیم ایچون
تواضع ایدیکز دیو امر ایلدی والله تعالی اعلم تتمة چونکه ابلیس حق تعالینك
سجده ایله امر ایتدیکنی بلدکده بو امری مناسب کورمدی ودیدیکه بنی
آتشدن خلق ایتدك وآدمی طیندن خلق ایتدك امدی آتش علوی
وخفیفدر طین ایسه سفلی وثقیلدر پس بن علویدن خلق اولندم اول
سفلیدن خلق اولندی بن اندن خیرلیم وافضلم دیدی زعم ایتدیکه حکمت
بویله اقتضا ایتمز بلکه اوبکا تواضع ایتمکله امر ایتسك مناسب وحکمته
موافق اولوردی زعمیله الله تعالینك بو سؤال اوزره امرنی مناسب کورمدی
پس آنك ایچون حق تعالی سؤال ایدوب یا ابلیس ما منعك ان تسجد
اذ امرتك یعنی یا ابلیس سکا سجده ایت دیو امر ایتدیکمده سجده
ایتمکدن سنی نه شیٔ منع ایتدی بیوردقده ابلیس جواب ویروب دیدیکه

انا خير منه خلقتني من نار وخلقته من طين يعني بن اندن خيرليم زيرا بني
آتشدن خلق ايتدك وآني طيندن خلق ايتدك ديدكده پس ابليس
بو اعتقاد فاسد وزعم كاسد ايله سجده يي ترك ايدوب حضرت الهيه ده
بو طرز جواب باطل اظهارينه جسارت وابراز بحث فاسده يه جرأت
ايتديكي خوش اولميوب بي ادب وسوء حركت ومخالفت امر الهي
ايتديكيچون جانب حق تعاليدن لعنته مظهر اولوب قال فاخرج
منها فانك رجيم وان عليك لعنتي الى يوم الدين خطابيله مخاطب اولوب
كوكلردن وجنتدن وملكلر زمره سندن اخراج اولندي چونكه بو مثللو
لعنتدن خلاص ونجات بوله جغندن مأيوس اولدي وتمني ودعا ايدوب
رب فانظرني الى يوم يبعثون يعني يارب يوم بعثه دك بكا مهلت وير ديدي
حق تعالى مهلت آنك حقنده مقدر اولديغني خبر ويروب قال فانك
من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم ديدي تحقيق سن وقت معلومه دك
مهلت ويرلدك ديدي وقت معلوم حقنده اختلاف اولندي بعضلر
يوم القيامتدر ديدي وبعضلر نفخه اوليدر ديديلر وبعضلر دابة الارض
خروج ايتديكي وقتدر ديديلر ابليس بو مهلت خبرني اشتدكده آدمه
واولادينه اظهار عداوت ايدوب يمين ايليوب ولاضلنهم ولامنينهم
ولامرنهم الاية ديدي يعني والله بني آدمي اضلال ايده رم صراط
مستقيمدن چيقاروب طريق جهنمه ايلتيرم وانلره درلو درلو امنيه لر
ووسوسه لر ايده رم وانلره معصيتلر ايله امر ايده رم محرمات ومنهياتي انلره
مزين كوستروب سيأتي لذتلي وكوزل كوستريرم ديدي بعده ولا تجد اكثرهم
شاكرين يعني بني آدمك چوغني شاكرين بولمازسك ديدكده حق تعالى
ان عبادي ليس لك عليهم سلطان الا من اتبعك من الغاوين ديو
بيوردي يعني يا ابليس تحقيق بنم قوللرم سنك ايچون آنلرك اوزرلرينه
تسلط وقوة غلبه يوقدر مگر ازغينلردن سكا اتباع ايدنلر انلره مسلط
اولورسك واضلال ايدرسن ديدكده وبعزتك لاغوينهم اجمعين الا عبادك

منهم

منهم المخلصين ابليس ديديكه سنك عزتك حقيچون بني آدمك جمله سني اغوا
واضلال ايده رم الا سنك بني آدم اراسنده مخلص قوللريكي اضلال ايده مم
ديدي بو مخلصلر انبياء عليهم السلام وانلره اتباع ايدن اهل ايمان
واهل طاعت اولنلردر زيرا انبياء معصوملردر واتباع موفقلردر بونلرده
شيطان ايچون نصيب يوقدر الله تعالى ابليسه چوق اولادو يردي بني
آدمك اوزرينه مسلط اولديلر انسانك ايچنه كيروب قان طمرده آقر
كبي ايچر وسنده كزرلر قلبك صول قولاغندن وسوسه ايدرلر وقلبك
صاغ قولاغنده بر ملك موكل اولوب خيرلي نسنه لر الهام ايدر ذكر الله
ايتدكده كشي شيطان قچر ايتمزسه قلبي بر لقمه كبي اغزينه الوب غايت
وسوسه ايدرلر كوجله بر كمسه يي كافر وعاصي ايده مزلر نصيحت قصه دن
مطلوب ايچق حصه در عقلا يه اولا معلوم اولسونكه آدم عليه السلام
تواضع ايتدي حق تعالى سؤال ايدوب يا آدم سني كيم خلق ايتدي
ديدي يارب سن خلق ايتدك ديدي وحق تعاليدن رحمت ومغفرت
طلب ايتدي ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين
ديدي حوا ايله بيله وحق تعاليدنك فتلقى آدم من ربه كلمات فتاب عليه
كلامنك سرينه مظهر اولوب ثم اجتبيه ربه سعادتنه محل اولدي
پس عاقل دخي كندي تقصيراتني اعتراف ايدوب دائم تضرع ونيازده
اوله كه سر اجتبيه يه نائل اوله ابليس استكبار ايدوب حضرت آدمك
ظاهرينه نظر ايدوب كندندن ادني عد ايتدي الناس صناديق مقفلة
مفاتيحها التجاريب فحواسنجه بيلديكه حضرت آدمك قلبي معارف
الهيه خزينه سيدر وحق تعالى قلبه نظر ايدر وآنك عقلي علوم كليه
وجزئيه مخزنيدر عاقل بو حاله نظر ايده كندندن صفت كبري ازاله ايدوب
تواضع كسب ايليه زيرا كبر شيطان صفتيدر تواضع انبيا واصفيا واتقيا
صفتيدر وبر نسنه نك ظاهرينه نظر ايتميه زيرا ظاهره نظر ايتمك حماقت
علامتيدر شيطان نظر يدر ومخاطره دن خالي دكلدر زيرا چوق كمسه لر

واردر كه ظاهر حالى كوزل كورينور باطنى شيطان كبيدر وچوق كمسه‌لر واردر كه ظاهرى ادانيدر اما باطنى ملك كبيدر انسان قپالو صنديغه بكزر تجربه صادقدر آنك دفتاحيدر حقيقت حاله نظر ايتمك عقلا حاليدر وكمال عقل علامتيدر ودخى عاقل شيطانى كندويه دشمن بيلوب من كل الوجوه مخالفت ايليه بوكا جهاد اكبر ديرلر حق تعالى بيورر ان الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا يعنى تحقيق شيطان سزك ايچون دشمندر آنى دشمن طوتوكز هر كسك حالنه كوره وسوسه ايدر صالح كمسه‌لره صورت صلاحده نسنه‌لر امر ايدر اما مرادى يا افضلى ترك ايتدرمكدر يا ريا وعجب يا كبر وغيرى اخلاق ذميمه‌يى خوى ايتدرمكدر امدى هر حالده مخالفت ايتمك لازمدر نته كيم قصيدهٔ برده‌ده ذكر اولنوربيت * وخالف النفس والشيطان واعصهما * وان هما محضاك النصح فاتهم * يعنى نفس اماره‌يه وشيطانه مخالفت ايت انلره عصيان ايت نقدر سكا نصيحت ايدرلرسه ده سن انلرى متهم ايت زيرا دشمندن نصيحت طوتمق غايت خطادر والحاصل نفس وشيطان بيوك دشمنلردر بصيرت اوزره اولوب آنلره مخالفت لازم وشرلرندن احتراز كركدر نعوذ بالله تعالى من شرور انفسنا وشر الشيطان والله اعلم واحكم قرآن عظيمده ذكر اولنانك بريسى دخى نوح عليه السلامدر بعض تواريخده ذكر اولنديكه اسمى شاكر ايدى چوق بكا ونوحه ايتديكيچون نوح تسميه اولندى طوفاندنصكره سائر خلقك ذريتى قالمدى انجق نوح عليه السلامك اوچ اوغلى قالدى بريسى سام عرب وفارس بونك نسلندندر وبريسى حام حبش وسند وهند بونك نسلندندر وبريسى يافث يأجوج ومأجوج وسقلاب وترك بونك نسلندندر حق تعالينك وجعلنا ذريته هم الباقين كلامنى بوكا حمل ايتديلر و بونك ايچون نوح عليه السلامه آدم ثانى تسميه اولندى بريسى دخى هود پيغمبردر ادريس وصالح وابراهيم شيخ الانبياء ولوط واسمعيل واسحق

ويعقوب ويوسف وموسى وهارون عمران اوغللرى وشعيب خطيب الانبياء وزكريا ويحيى وعيسى بن مريم وداود وسليمان عليهم السلام تفسير ابى السعودده ذكر اولنديكه شول حكايتله بلقاغزانندن اوريا نامنده كمسه‌نك بر جميله خاتونى وارايدى حضرت داود كوردى وميل ايتدى اوريايى ايكى يا اوچ دفعه محاربه‌يه كوندردى آخر الامر شهيد اولدى حضرت داود نوعاقر حلنوب خاتونى نكاح ايلدى ديو سويلنور افك وافترادر وبدعت مكروهه‌در ومكر محترعدر طبيعتلر بو حكايتدن نفرت ايدر وقوهٔ سامعه رد ايدر خسران بونى احداث ايدنه وهلاك بونى شايع قيلانه حتى حضرت على رضى الله عنه بيورمشلركه هر كيمكه شو حكايتى نقل ايتسه اكا يوز التمش دكنك اوروردم پيغمبرلره بهتان ايدنك حد تعزيرى بودر ديدى وغير تفسيرلرده دخى مذكوردر وسليمان والياس واليسع وذو الكفل وايوب قورد حكايتى كذبدر انجق برقاچ زمان خسته اولدى رب انى مسنى الضر وانت ارحم الراحمين ديو دعا ايتدى ضردن مراد حمى كبى ثقيل خسته‌لكدر دمشلر ويونس ومحمد خاتم النبيين عليه وعليهم السلام بونلر بالاتفاق پيغمبرلردر اما ذو القرنين اسمى اسكندردر حضرت ابراهيم عليه السلام وقتنده‌در وعزير ولقمان بو اوچنده اختلاف واردر بعضلر انبيادندر ديديلر بونك جمله‌سى يكرمى سكزدر قرآن عظيمده مذكوردر بيلمه‌سى واعتقاد ايتمه‌سى لازمدر ودخى تبع نبوتنده اختلاف اولندى وخضرده دخى اختلاف واردر بعضلر پيغمبردر دمش وبعضلر رسولدر دمش وبعضلر وليدر دمش والله اعلم عظماء علمادن نيچه‌لرى شويله دمشلركه انبيادن دردى حياتده‌در برى خضر وبرى الياس يرده‌در برى ادريس وبرى عيسى كوكده‌در دمشلر وجمله انبيانك آخرى محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمه كلنجه پيغمبر كلمشدر عددينى الله تعالى بيلور بر روايتده يوز يكرمى درت بيك وبر روايتده ايكيوز يكرمى درت بيك اكن عدد تعيين اولنمق

لازمدر و بو پیغمبرلرك هر بریسی بر طائفه‌یه كوندرلمشدر و بزم پیغمبریمز
آخرزمان پیغمبری محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمدر نته‌كیم حق تعالی
بیورر ماكان محمد ابا احد من رجالكم ولكن رسول الله وخاتم النبیین
وحدیث شریفلرده وختم بی النبیون یعنی پیغمبرلر بمله ختم اولوب
نبوت تمام اولدی واجماع جمیع امت بونك اوزرینه منعقد اولمشدر
انسانه وجنه پیغمبردر و بلكه جمله كائناته رسولدر حق تعالی بیورر
وما ارسلناك الا رحمة للعالمین یعنی یا محمد صلی الله علیه وسلم بز سنی
كوندرمدك الا جمله عالملره رحمت كوندردك و بر محلده واذ اخذ الله
میثاق النبیین لما آتیتكم من كتاب وحكمة ثم جاءكم رسول مصدق لما معكم
لتؤمنن به ولتنصرنه قال ءاقررتم واخذتم علی ذلكم اصری قالوا اقررنا قال
فاشهدوا وانا معكم من الشاهدین بو آیت كریمه‌دن مفهوم بودر كه
رسول آخرزمان سائر انبیایه دخی رسولدر دیدیلر حتی لیلهٔ معراجده
ارواح مرسلینه امام اولدیغی وامتلرینه آخرزمان پیغمبرینی خبر و یردكلری
آنلره رسول اولمقده دلیل كافیدر دیدیلر جمله انبیاء علیهم السلام وصف
نبوتده مساویدر ولكن بعض فضائلده بری برلرندن افضلدر مثلا
حضرت ابراهیم خلیلیت مرتبه‌سنه واردی وحضرت موسی كلیمیت
مرتبه‌سنه واردی وسائر فضیلتلری بو قیاس ایله رسول اكرم صلی الله علیه
وسلم جمله‌دن افضلدر وفضائلی بی حسابدر نته‌كیم قصیدهٔ برده‌ده
ذكر اولنور * فان فضل رسول الله لیس له * حد فیعرب عنه ناطق بفم * یعنی
تحقیق حضرت رسول كائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
فضلی ایچون حد یوقدر حتی ناطق اولان اوحدیثی خبر و یره * فمبلغ
العلم فیه انه بشر * وانه خیر خلق الله كلهم * حضرت سید كائنات صلی الله
علیه وسلم حقنده مبلغ العلم بو یله‌دركه اول انساندر وخیر خلق اللهدر
جمعا بوندن زیاده بیلنمز زیرا حقیقتلرینی وفضیلتلرینی الله بیلور دیمكدر
و بر محلده دخی ذكر اولنور * وانه شمس فضل هم كواكبها

یظهرن انوارها للناس فی الظلم یعنی حضرت حبیب صلی الله علیه وسلم سماء
فضائلك كونشیدر سائر مرسلر كواكبلریدر كه طلوع شمس اولمقدن
مقدم ناسه نور اظهار ایتدیلر ایدی وظلمات كفری كندی امتلرندن
ازاله ایتدیلر ایدی بوندن معلومدر كه جمله كواكبی كونشه قیاس ونسبت
ایتسك برابر و بلكی نصفی اولماز فكذلك رسول اعظم وحبیب معظم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك جاه عظیم منزلتلری بر مرتبه‌دركه
سائر انبیاء ومرسلین حضرتلرینك مراتب ومقاملری اكا نسبت كونش
نورینه نسبتله كواكب انواری كیبیدر قصیدهٔ همزیه‌ده ذكر اولنور * كیف
ترقی رقیك الانبیاء یا سماء ما طاولتها سماء * یعنی ای رسول انس وجان
سنك بالغ وواصل اولدیغك جاه عالی منزلته سائر انبیاء نیجه مرتقی ونائل
اولورزیرا ای فلك جناب سن بر فلك الافلاكسن كه سكا بر آسمان دخی
یتشمز وقصیدهٔ برده ذكر اولنور * محمد سید الكونین والثقلین * والفریقین
من عرب ومن عجم * وحدیث شریفده انا اكرم الاولین والاخرین
من عند الله ولا فخر وارد اولمشدر یعنی بن اولین وآخرینك اكرمییم
مرادم افتخار دكلدر واقعی بیاندر وحق تعلیم دروصفاتك حق تبلیغدر
زیرا بو یلجه اعتقاد لازمدر دخی بو مثللو احادیث شریفه چوقدر واجماع
بونك اوزرینه منعقده اولمشدر زیاده كشف براهین عقلیه وحجج قاطعهٔ
نقلیه ایله ثابت اولمشدر رسول الثقلین صلی الله علیه وسلمك عند الله
درجات عظیمه‌سی ومراتب علیه‌سی ومقامات رفیعه‌سی واردر خصوصا
وسیله درجه‌سی كه انك فوقنده بر درجه دخی یوقدر ودخی شریعتی
قیامته دك باقیدر وسائر شریعتلردن انفع واحسندر واحسن كلام
وابلغ نظام اولان قرآن عظیم الشان اكا نازل اولمشدر واعظم المعجزاتدر
فكیف فی زماننا تاریخ بیك یوز آلتمش درت سنه‌یه بالغ كویا هنوز نازل اولمش
كبی جمله لطافتی وحلاوتی موجوددر هر كره استماع اولندقده درلو
حلاوت ظهور ایدر وهر دفعه ملاحظه ومطالعه اولندقده كونا كون

معانی لطیفه ظهور ایدر تفسیرندن علماء اعلام رحمهم الله تعالی انمدی بونجه آثار شریفه‌سنی وخواص لطیفه‌سی واردر که بی حسابدر ودخی رسول اکرم صلی الله علیه وسلمك امتی خیرلیدر وچوقدر زیرا قیامتده وارنجه جمله انس جن اکا امتدر حق تعالی بیورر كنتم خير امة يعنی سز لر سائر امتلرك خیرلوسی اولدیکز وعلمای امتی سائر امتلرك علماسندن افضلدر وچوقدر فکیف هر بر وقتده بونجه علما بولندیکه هر بریسی حقایق ودقایق بیان ایدوب شبهه صاحبلرینك شبهه‌لرینی حل ایدوب حقی کونش کبی اظهار ایتدیلر وآثار جمیله‌لری نفخهٔ صوره دك قالوب اسملری ومنقبهٔ شریفه‌لری لسانلرده ذکر اولندی وهر بریسی عصرنده انبیاء بنی اسرائیل کبی مقام تبلیغده اولوب جمیع دنیا خلقنه تعلیم شریعت غرا وتفهیم ملت بیضا ایتدیلر خصوصا اصحاب اجتهاد اولان امامدر رحمهم الله تعالینك قیامته دك مذهب شریفلرینه اقتدا اولنوب اقوالری بین الانام فتوی وحجت اولمشدر شومثللو فضائل انجق امت محمدیه‌یه مخصوصه‌در امتك فضائلی چوق اولمق پیغمبرك افضل اکمل اولدیغنه دلیلدر

فصل معلوم اولسون که خوارق عادات التیدر معجزه ارهاص کرامت معونت استدراج اهانت پیغمبرك یدنده نبوة وقتنده دعوای نبوة ایله ظاهر اولورسه اکا معجزه دیرلر سائر خلق انك کبی ایتمکدن عاجز اولدیغیچون وانبیانی دعوای نبوتده تصدیق ایچون حق تعالی انلره معجزه خلق ایدر اکر قبل النبوة دعوای نبوتدن اول ظاهر اولورسه اکا ارهاص دیرلر اول ذاتك پیغمبر اولمسنه علامت معناسنه‌در معجزه ایله ارهاص انبیایه مخصوصدر اولیادن ظاهر اولسه کرامت دیرلر عوام اهل اسلامك صالحلرندن ظاهر اولسه معونت دیرلر فسقه وکفره‌دن ظاهر اولوب مرادنه موافق ایسه استدراج دیرلر واکر مخالف ایسه اهانت دیرلر نه کیم مسیلمة الکذابدن نقل اولنور که بر کوزی شاشی کمسه‌یه دعا ایتدی کوزی صحیح اولسون صحیح کوزی دخی شاشی اولدی اهانت

ایچون ومعلوم اوله که معجزه‌نك یدی شرطی واردر اولکیسی حق تعالینك فعلی یاخود فعل مقامنه قائم نسنه اوله ایکنجی عادته مخالف اوله اوچنجی اکا معارضه ایتمك محال اوله مثلا شق قمر بردخی کیمسه‌یه میسر اولور دردنجی معارضه طلبنه مقارن اوله تصریح دعوی شرط دکلدر بلکه قرائن احوال کافیدر بشنجی دعوایه موافق اوله مثلا پیغمبرلك دعواسی ایدندن معجزه طلب اولنسه اول دخی شو حیوان بنم نبوتمی تصدیق ایدر دیسه حیوان نطق ایلیوب شو مدعی کاذبدر دیسه دعواده صدقی معلوم اولماز بلکه کذب احتمالی قوت بولور اما اول مدعی نبوة شو میتی احیا ایتمك بنم معجزه‌مدر دیسه ومیت صاغ اولوب شو کمسه کاذبدر دیسه ضرر ویرمز زیرا آنك صاغ اولمسی معجزه‌در صاغ اولدقدنصکره فاعل مختاردر دیلرسه تکذیب ایدر ودیلرسه تصدیق ایدر التنجی دعوای نبوة‌یدنجی معجزه دعوایی تکذیب ایتمیه وکرامت دعوای نبوته مقارن اولمق حسبیله معجزه‌دن فرق اولنور تعریف الخوارق المعجزة امر خارق للعادة مقرون بدعوى النبوة يخلقه الله تعالى لرسوله والارهاص امر خارق للعادة مقدم على النبوة يخلقه الله تعالى علامة لنبوة من سيكون نبيا والكرامة خارق للعادة غير مقرون بدعوى النبوة ولا يتقدم عليه يخلقه الله تعالى على يد المؤمن المتقى العارف بالله تعالى وصفاته اكراما له واشعارا لرتبته العالية والمعونة امر خارق للعادة غير مقرون بدعوى النبوة يخلقه الله تعالى على يد بعض صالح المؤمنين تخليصا له عن المحن والمكاره والاستدراج امر خارق للعادة يخلقه الله تعالى على يد العاصى والكافر زيادة واستدراجا فى غيه وضلاله والاهانة امر خارق للعادة يخلقه الله تعالى على يد العاصى والكافر على خلاف مراده تكذيبا له واهانة حق سبحانه وتعالی پیغمبرلره معجزه‌لر ویرمشدر تا که دعوای نبوتده امتلر انراسنده صدقلری ظاهر اولوب امتلر آنلرك نبوتلرینی اعتقاد ایدوب اتباع ایده‌لر وهر بر پیغمبرك معجزه‌سی امتلرینك عندنده مرغوب ومستحسن

اولان نسنه‌لره مشابهدر مثلا حضرت عیسی وقتنده طب ایله امراضه
دفع وصحت تحصیل ایتمك مرغوب ایدی حق تعالی عیسی علیه السلامه
شویله نسنه خلق ایتدیکه نفسیله خسته‌لر شفا بولوردی ومیتلری احیا
ایدردی حضرت موسی علیه السلام وقتنده سحر مرغوب اولوب آنك
ایله امور عجیبه وآثار غریبه اظهار ایدرلر ایدی حق تعالی موسی علیه السلامه
عصاسی یوب اژدر اولوب اعجب العجایب اولوردی وحضرت سلیمان
وقتنده ملك وسلطنت وزیاده عسکر وآتلره بنمك مرغوب ایدی حق تعالی
سلیمان علیه السلامه بتون دنیا ملکنی ویروب سلطنت کبری ویردی
وجمله وحوش طیور وانس وجنی اکا مسخر ایدوب روزکاری اکا بنده ایتدی
وحضرت سید المرسلین صلوات الله وسلامه علیه وعلیهم اجمعین
حضرتلرینك وقت سعادتلرنده جمله بلغا وفصحا عندنده مرغوب فصاحت
وبلاغت ایله کلام نظم ونثر ایدوب بین البلغا مشار الیه اولمق ایدی حق
تعالی رسول اکرمه کندی کلامنی ویردیکه جمله عالم خلقی انس وجن
وملائکه جمع اولسه نظیرین کتوره مزلر وقادر دکللردر معلوم اولسونکه
حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلمك معجزاتی چوقدر فکیف
الله تعالی مواد کائناتی مسخر ایتدی واولدخی حاجت اولدقجه حاجت
قدر اظهار ایلدی ان شا الله تعالی برمقداری ذکر اولنور قصیدهٔ
برده‌ده * وکل آی اتی الرسل الکرام بها * فانما اتصلت من نوره بهم * یعنی
رسل کرام علیه السلامك کتوروب اظهار ایتدکلری ایات معجزات انجق
انلره نور محمدیدن نور متصل اولدی ایدی اول سببدن ایات معجزات اظهار
ایتدیلر دیمکدر فصل رسول الله صلی الله علیه وسلمك خصایص
شریفه‌سندندر که حق تعالی رسول اکرمك ثنا وفضائلنی اسماء نبویه‌ده
مندرج ومضمون ایتدی وسائر انبیاء مرسلین علیهم السلامی کندی
اسملریله ندا ایدر مثلا یا آدم یا نوح یا صالح یا ابراهیم یا موسی یا عیسی وغیریلو
کبی اما رسول کائنات صلی الله علیه وسلم اوصاف جلیله‌سنده ذکر

وندا

وندا ایدر تکریما وتفضیلا * یا ایها النبی یا ایها الرسول کبی بعض محققین
رسول الله صلی الله علیه وسلمك بیك اسم شریفی واردر دیدیلر وبالجمله
هر اهل تحقیق ادراکی قدر استخراج ایلدی جمیع اسماء شریفه‌نك
اشهری محمددر جدی شیخ مکهٔ مکرمه عبد المطلب رضی الله عنه تسمیه
ایتمشدر بعضلر سؤال ایدوب نیچون محمد تسمیه ایتدك اجدادنده بو اسم
یوقدر دیدکده جواب باصواب ایدوب دیدیکه رجا بودرکه اهل سما واهل
ارض اکا حمد وثنا ایلیه دیدی زیرا محمد معناسی کندویه چوق حمد وثنا
اولنمش دیمکدر بعض علما شویله بیان ایتمشدرکه عبد المطلب رؤیاده کندی
ارقه‌سندن کومشدن بر زنجیر ظهور ایتدی برطرفی سمایه بالغ وبرطرفی
یره متصل وبرطرفی مشرقه منتهی وبرطرفی مغربه واصل بعده برشجرهٔ
عظیم اولدی سدرة المنتهی کبی هر بر یپراغی اوزرنده برنور عظیم لمعان
ایدر جمیع اهل مشرق ومغرب اول شجره‌یه تشبث ایدرلر صکره بو رؤیایی
تعبیر ایدوب دیدیلرکه سنك نسلکدن بر ذات شریف ظهور ایتسه
کرکدرکه جمیع مشرق ومغرب آنك ملتنه تشبث ایدرلر وجمیع اهل سماء
وارض اکا حمد وثنا ایدرلر دیدیلر والده‌سی آمنه حضرتلرینه ندا
کلوب سنك اوغلك سید کائناتدر وضع حمل ایتدکدنصکره محمد تسمیه
ایت دیدیلر وبردفعه دخی رؤیاده امر اولنوب احمد تسمیه ایت دیدیلر احمد
اسمنده بر احد یوق ایدی اما محمد اسمنده ولادت وقتنه قریب اون اش قدر
کمسنه محمد تسمیه اولندی نبوة مأمولی ایچون زیرا بیلورلر ایدی آخر زمان
پیغمبرینك اسم شریفی محمد اولدیغنی الله اعلم حیث یجعل رسالته حق
تبارك وتعالی آدم علیه السلامی خلق ایتمزدن اول بلکه جمله خلقی
خلق ایتمزدن ایکی بیك بیل اول رسولنه محمد تسمیه ایلدی برحدیث
شریفده ان اول ما خلق الله نوری وبر روایتده دخی وارد اولمشدر
ابو سلمه وابو هریره رضی الله عنهمادن روایت اولنور بعض اصحاب
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین سؤال ایدوب یا رسول الله متی وجبت

كنت النبوة يعنى يارسول الله صلى الله عليه وسلم سكا نبوة نه زمان ثابت اولدى
قال جوابنده بيوردى كنت نبيا وآدم بين الروح والجسد يعنى بن پيغمبر
اولدم دخى آدم روح ايله جسد بيننده ايدى يعنى روح جسدينه كيرممش
ايدى زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم اوّل المخلوقاتدر بو حديث
شريفدن معلوم اولديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم عالم دنيايه
نبوتله بيله كلمشدر قرق ياشنده بعث اولنمشدر وخلقى حقه دعوت ايله مأمور
اولمشدر و بر حديث شريفده بويله دركه انّ الله اصطفى من ولد آدم
اسمعيل حق تعالى ولد آدمدن حضرت اسمعيلى اصطفا واختيار
ايتدى واصطفى من ولد اسمعيل بنى كنانة ولد اسمعيلدن بنى كنانه يى
اصطفا ايتدى واصطفى من بنى كنانة قريشا بنى كنانه دن قريشى
اختيار واصطفا ايتدى واصطفى من قريش بنى هاشم قريشدن
بنى هاشمى اختيار ايتدى واصطفانى من بنى هاشم بنى بنى هاشمدن اختيار
واصطفا ايتدى رسول اكرم صلى الله عليه وسلمك بر اسم شريفى دخى مصطفى
اولديغى ثابتدر معناسى بو اسم شريفدن منفهم اولور و بر حديث شريفده
انا دعوة ابراهيم و بشارة عيسى وارد اولمشدر يعنى بن ابراهيم عليه
السلامك دعا ايتديكى وعيسى عليه السلامك مژده ايتديكى پيغمبرم ديمكدر
حضرت ابراهيم عليه السلام دعا ايدوب ربنا وابعث فيهم رسولا منهم الاية
رسول الله صلى الله عليه وسلم قومنه خبر و يرمشدر وحضرت عيسى عليه
السلام قومنه مژده ايتمشدر نته كم قرآن كريمده ذكر اولنور واذ قال
عيسى ابن مريم يا بنى اسرائيل انى رسول الله اليكم مصدقا لما بين يدى
من التورية ومبشرا برسول يأتى من بعد اسمه احمد بر حديث شريفده
شويله دركه قرآنده اسمم محمددر انجيلده احمددر توراتده احيددر همزه نك
فتحيله حانك سكونيله يانك فتحيله نار جهنمى امتدن صرف ومنع
ايتديكيچون توراتده احيد تسميه اولندى شويله روايت اولنور كه
حضرت داود دعا ايدوب دير ايدى اللهم ابعث لنا يعنى ناس ايچون

ديمشلر مقيم السنة يعنى ولن يقبضه حضرت محمد صلى الله عليه وسلم
بعد الفترة وتوراتده ذكر اولنمشدركه الله تعالى حتى يقيم به الملة العوجاء
بان يقولوا لا اله الا الله جبير ابن مطعم رضى الله عنه ديديكه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردى بنم بش اسمم واردر بن محمدم واحمدم
وماحى يم بنم ايله حق تعالى كفرى محو ايدر بن حاشرم ناس بنم قدملرم
اوزرينه حشر اولنور بن عاقبم كه بندنصكره پيغمبر كلمز ناس آنك ملتى
اوزرينه حشر اولنور معناسنه در قدمم اوزرينه حشر اولنور ديمك
ياخود خلق بنم اوكمده حشر اولنور ديمكدر وغيرى معنالرى واردر
بر اسم شريفى دخى داعيدر خلق الله تعالينك رضاسنه دعوت ايديجى
معناسنه وداعيا الى الله باذنه ادع الى سبيل ربك قل هذه سبيلى ادعوا
الى الله وغيرى آيتلردن مفهومدر على ابن ابى طالب رضى الله تعالى
عنه شويله تحقيق وبيان ايتديكه حق سبحانه وتعالى جميع خلايقى
دحو ارض ورفع سمادن اول تقدير ايدوب و بريه يى ذرء ومبدعاتى ابداع
ايتدى وخلقك ماهياتنى صوره نصب ايتدى ملكوتنده منفرد
وجبروتنده متوحد ايكن كندى نورندن بر نور اظهار ايتدى آنك
ضياسندن بر قبس لمعان ايدوب ساطع اولدى بعده اول نور صور
خفيهٔ مذكوره نك وسطنده مجتمع اولوب حضرت محمد صلى الله عليه
وسلمك صورة شريفه سنه موافق اولدى بعده حق تعالى بيوردى
سن مختارسك ومنتخبسك و بنم نورم سنك عندنده مستودعدر وكنوز
هدايتم سنده در سنك اجلك ايچون بطحايى مسطوح ايدرم وصويى سنك
ايچون تخريج ايدرم سمايى سنك ايچون رفع ايده رم ثوابى وعقابى جنتى ونارى
سنك ايچون قيلارم ديدى بعده خليفهٔ مذكورى عالم غيبده اخفا ايدوب
مكنون علمنده تغييب ايتدى صكره عوالمى نصب وزمانى بسط وماى
مزج ايدوب عرشى صو اوزرينه وضع وارضى وجه ماء اوزرينه سطح
ايتدى بعده حق تعالى ابداع ايتديكى انواردن ملائكه يى ايجاد

ایتدی کندی توحیدینی محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك نبوتنه مقارن قلدی یعنی لا اله الا الله کلمه سنه محمد رسول الله کلمه سنی مقارن ایدوب بعثتدن اول کوکلرده نبوة محمد صلی الله تعالی علیه وسلم مشهور اولدی وقتا که حق تعالی آدمی خلق ایدوب آنك فضلی ملائکه یه ظاهر اولدی وملائکه یی حق تعالی اراءت ایتدی آدمه خاص اولان سابقهٔ علمدنکه اسماء اشیائی استنباء وقتنده ملائکه یه تعریف ایلدی وحق تعالی آدمی محراب وکعبه وباب وقبله قیلوب اکا ابراری وروحانیتی وانواری اسجاد ایتدی بعده حق تعالی آدمده ودیعه اولان نور اعظمی تنبیه ایدوب آدمه متین علیه اولان نورك عظمتنی کشف ایتدی ملائکه عندنده آدم امام تسمیه اولندقدنصکره حق سبحانه وتعالی اول نور معظمی اخفا ایدردی اصلاب طاهر یندن ارحام طاهراته انتقال ایدوب تا که حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم عالم دنیایه ظاهر اولدی پس جمله خلقی ظاهرا وباطنا دعوت ایتدی وسرّا واعلانا داعی اولدی اول نوره متقدمدن کمسه لرکه برقیسه موافق اولدیسه اول هدایت بولدی وهر کمسه که غفلته ملتبس اولدیسه سخط وغضبه مستحق اولدی دیمك معناسنی افاده ایتدی شیخ ابو محمد عبد الجلیل بیوردیکه بو تحقیقدن معلومدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم جمیع مخلوقاتدن مقدمدر خلق روح وبدأ انوار عندنده دعوة الخلق الی الحق ایتمشدر جسد شریفی ایله وقت سعادتنده دعوت ایتدیکی کبی پس حق تعالینك واذ اخذ الله میثاق النبیین الایة نظم شریفی عالم ارواحه محمولدر جمیع خلق اکا ایمان کتورمشدر وابو الارواحدر حضرت آدم ابو الاجساد اولدیغی کبی ملاحظه ایت حق تعالی بیوردر تبارك الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا عالمین جمیع خلایق دیمکدر وجمله عوالمی انذار ایتدی وکلنسی اکا ایمان کتوردی اوائلده وآخرینده اول نور مکرم اصلاب طاهر یندن ارحام طاهراته انتقال ایده رك آخر زمانده

عالم

عالم دنیایه کلوب ختم نبوت ایتدی وشیخ تقی الدین السبکی شویله دیدیکه بوندن ظاهر اولدی ایکی حدیث شریفك معناسی بری بعثت الی الناس کافة بونك معناسی بو تحقیقه بناء جمیع نوع انسانه بعث اولندم دیمکدر اولا وآخرا ایکنجی کنت نبیا وآدم بین الروح والجسد وبونك معناسی بو تقدیرجه بن پیغمبر اولدم خلقة آدم ترتیب اولمزدن نیجه زمان اول دیمك اولور شیخ فرغانی شویله ذکر ایلدیکه فی الحقیقه اولدن آخره وارنجه داعی الی الله انجق شو حقیقت احمدیه درکه اصل جمیع انبیاء در وانبیاء آنك اجزاسی وتفاصیلی کبیدر انبیاء ورسلك دعوتی من حیث الجزئیه در وحق تعالینك وما ارسلناك الا کافة للناس کلام شریفنده بوکا اشارت واردر بالاصاله داعی اولدر کیف انبیاء ورسل وجمیع امم متقدمین ومتأخرین کافهٔ ناسده داخلدر بالاصاله داعی اولدر جمیع انبیاء ورسل آنك خلیفه لریدر دیدی بوندن ملاحظه ایت شونك معناسنی * وکل آی اتی الرسل الکرام بها * فانما اتصلت من نوره بهم * فانه شمس فضل هم کواکبها * یظهرن انوارها للناس فی الظلم * براسم شریفی نوردر وشاهد وبشیر ونذیر وسراج منیر وبو اسماء شریفه قرآن کریمده مذکوردر حق تعالی بیوردر یا ایها النبی انا ارسلناك شاهدا تحقیق بز سنی امتك تصدیقنه وتکذیبنه ونجاتنه وضلالنه شاهد کوندردك ومبشرا تصدیق واقرار ایدنلره جنتله تبشیر ایدیجی ونذیرا تکذیب ایدنلره عذاب جهنم ایله اللهه دعوت ایدیجی کوندردك باذن الله تعالی وسراجا منیرا سراج منیر کبی کفر وجهالتی محو ایدوب نور ایله وشریعتله جمله جهانی نور ایمان وضیاء معارف وعلوم ایله تنویر ایدیجی کوندردك وبشر المؤمنین بان لهم من الله فضلا کبیرا ومژده ایت مؤمنلره که تحقیق انلر ایچون من عند الله فضل کبیر واردر ابو هریره رضی الله عنه دیدیکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن احسن نسنه کورمدم مبارك وجه مقدسی اوستنده کونش جریان ایدر کبی وجه شریفی اناره واضاءه

ایدر ثابتدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم کیجه لرده ازواج مطهره
رضی الله تعالی عنهن بیوت سعادتلرنده کونش کبی تنویر ایدوب اول
نور ایله ثوب خیاطه ایدرلردی وثابتدرکه برمکانده جالس اولوب اثناء
مکالمه ده تبسم ایتسه لر مبارک فم مقدس منفتح اولسه کونش طلوع ایدر
کبی ظاهر اولوردی قهقهه وضحک صادر اولمازدی الا تبسم چوق ظاهر
اولوردی ونیجه راویلر روایت صحیحه ایله روایت ایتدیلرکه حضرت
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم مبعوث اولمزدن اول مبارک رأس
اکسیر سعادتلری اوزره برقطعه بلوت که سحابهٔ بیضاء یاخود رقیقه
یاخود مطلقا علی اختلاف الاقوال سایبان اولوردی ارهاص وتاسیس
نبوت ایچون بعد البعثه روایت اولنمدی الا مبارک جسد مقدسنک ظلی
زمین اوزره واقع اولمازایدی زیرا بالکلیه نور ایدی کوزده کولکه اولماز
وبر اسم شریفی متوکلدر توراتده بویله مسمی اولمش وذکر اولنمشکه
یا ایها النبی انا ارسلناک شاهدا ومبشرا ونذیرا وحرزا للامیین انت
عبدی ورسولی سمیتک المتوکل لیس بفظ ولا غلیظ ولا سخاب فی الاسواق
ولا یجزی بالسیئة السیئة ولکن یعفو ویصفح ولن یقبضه الله حتی یقیم
الملة العوجاء بان یقولوا لا اله الا الله ویفتح بها اعینا عمیا وآذانا صما وقلوبا
غلفا عبدالله بن سلام روایتیله امام بخاری تخریج ایلدی والحاصل
کتب سماویه نک جمله سنده مذکور ومنعوت ایدی وجمیع انبیاء مرسلین
اکا ایمان ایدوب حق تعالی انلردن عهد آلمش ایدی وقتنده بولنق مقدر
اولسه ایدی جمله اکا اتباع ونصرت وامتثال امر ایده لر نته کیم واذ اخذ الله
میثاق النبیین آیتنده مذکوردر وامتلرینه اکا ایمان ایله امر ایدرلر وبر
اسم شریفی صاحب الخاتم در خاتم النبوة سائر پیغمبرک صاغ جانبلرندن
ایدی اما رسول الثقلین صلی علیه وسلم حضرتلرینک مبارک ارقه سنده
ایکی اموزلری اراسنده کوکرجین یمورطه سی قدر وار ایدی بو مثللو خاتم
وبو محلده اولق رسول اکرم صلی الله علیه وسلمه مختصدر بر اسم

شریفی جباردر زبورده حق تعالی جبار دیو تسمیه ایتدی نته کیم
روایتده وارد اولدی فاضت النعمة من شفتیک من اجل هذا بارکک الله
الی الابد تقلد ایها الجبار سیفک فان ناموسک وشرایعک مقرونة بهیبة
وسهامک مسنونة وجمیع الامم یخرون تحتک بو خطاب رسول اکرم
صلی الله علیه وسلمه در ودخی رؤف رحیم حبیب مختار وغیریلر اسماء
نبویه دندر ومعنالری معلومدر قدم صدق علماء سلفدن چوغی بونی
اسماء شریفه دن عد ایتدیلر حتی زید بن اسلم حق تعالینک وبشر الذین
امنوا ان لهم قدم صدق عند ربهم کلام منزلنده اولان قدم صدق
محمد صلی الله علیه وسلمدر دیدی حضرت علی رضی الله عنه اولدخی
بویله تفسیر ایلدی قدم صدق شفیع مصدق معناسنه زیرا عادتا شفیع
امی تقدیم ایدر وابو سعید الخدری رضی الله عنه شفاعت ایله تفسیر ایدوب
شفیع مصدق یاخود شفیع صدق معناسنه در دیدی وقتاده وحسن
رضی الله عنهما بو یلجه شفیع صدق معناسنه دردیدی وقتاده وحسن
رضی الله عنهما بو یلجه بیان ایتدیلر وبعضلر سابقهٔ رحمتکه حضرت
محمد صلی الله علیه وسلمده ودیعه قلنمش معناسنه دیدیلر وحکیم ترمذی
امام الصادقین والصدیقین الشفیع المطاع والسائل المجاب معناسنه در
دیدی والله اعلم فاتح وخاتم ابواب خیری وخزائن رحمتی فتح ایدیجی ونبوتی
ختم وتکمیل ایدیجی معنالرینه کلور مفتاح الجنة حدیث شریفنده
شویله درکه باب جنت رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن اول برکمسنه یه اچلمز
اما مسلم وامام احمد رحمهما الله تعالی تخریج ایتدیلر انس رضی الله
عنهدن رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی اتی الباب الجنة جنت
قبوسنه کلورم فاستفتح استفتاح ایده رم فیقول الخازن من انت
خازنکه رضوان سن کمسین دیر فاقول سنده دیرم محمد محمد فیقول
خازن دیر بک امرت ان لا افتح لاحد قبلک سکا اچمق ایله امر اولندم سکه
سندن اول کمسه یه اچمیم ولا اقوم لاحد بعدک سندن صکره کمسه یه

قيام اتمم رسول الرحمة وما ارسلناك الا رحمة للعالمين آيت كريمه سی
بوكا شاهددر وبالمؤمنين رؤف رحيم بوكا حجتدر عالم دنياده كفار
ومشركيندن عذاب آخرته تأخير اولنمدی زيرا ظهوری عالمره رحمت
اولدی جامع سائر انبياء مرسليندن متفرق اولان كمالاتی جامع ديمكدر
ودخی امتنده اولان علماء عاملين وصديقين وسائر مراتب عاليهٔ اخرويه
صاحبلری كمالاتی جامعدر زيرا انلر رسول اكرم صلی الله عليه وسلمك
خلفاسی ونائبلريدر زيرا نقدر عالم وصديق وسائر اهل كمالات وار ايسه جمله
نور محمدی وضياء احمديدن اقتباس ايتمشلردر وهر بريسی بحار علوم
محمديده سابح وقلزم معارف احمديدن مستمددر فكيف جميع انبياء
مرسلين صلوات الله وسلامه علی نبينا وعليهم اجمعين حضرتلری
بی اشتباه حضرت رسول معظم وروح اعظم ونور اقدم يعسوب الارواح
صلی الله عليه وسلمدن مستمدلر وملتمسلردر قصيدهٔ بردهده ذكر اولنور
وكلهم من رسول الله ملتمس * غرفا من البحر اورشفا من الديم * مآل بيت
بودركه رسول اكرم صلی الله عليه وسلم بر دريای محيطدركه جميع انبياء
وعلما وصديقين وسائر ارباب سعد اوسعتی مقداری اول دريادن ملتمس
اولوب نصيبلرينی آلدقلری قدر آلمشلردر نبی التوبه مؤمنلرك روحلری
غرغرهيه كلنجهيه دك توبهلری مقبول اولديغی ايچون نبی التوبه تسميه
اولندی طيب رسول اكرم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك
جسد شريفلری ظاهرا وباطنا طيب ايدی فضلاتلری طيب ايدی
قچان بر محلده قضای حاجت واقع اولسه ارض شق اولوب غائب اولوردی
واول محلده مسك وعنبر رائحهسی شم اولنوردی وبركسه اول خروج
ابدنه مطلع اولمدی ام ايمن وغيريلر بيلميوب بول شريفنی ايچديلر اصلا
طعم بول بولمديلر بلكه رائحهٔ طيبه بولديلر عبد الله بن الزبير رضی الله
عنه دم شريفلرينی ايچدی نه زمان آغزينی اچسه رائحهٔ مسك ظهور
ايدردی ومبارك دست مقدسلرندن مسك وعنبردن زياده رائحهٔ طيبه

ظهور ايدردی وبر صبينك باشنی اللريله مس ايتسهلر سائر صبيان اراسنده
اول رائحهٔ طيبه سبيله ممتاز اولوب بيلورلردیكه بونی رسول الله مبارك
اليله اوخشامش ديرلر ايدی مبارك اللری بنهدن يومشق ايدی مبارك
عرق شريفلرينی الوب مسك وعنبر وسائر كوزل قوقولی نسنهلردن
زياده رائحهٔ طيبه حاصل اولمق ايچون انلره قتارلر ايدی وبر يولدن مرور
ايتسه اول رائحهٔ طيبهدن مرور ايتديكنی بيلورلر ايدی بركسه
مصافحه ايتسه اول كون الندهٔ رائحهٔ طيبه قالور ايدی جابر بن سمره رضی الله
عنه شويله ديركه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم ايله صلوة الظهر
قلدم بعده صبيان رسول اكرمه قارشو كلديلر مبارك اليله بر بر صبيانك
يكاقلرن اوخشادی بنده يكاغمی اوخشادی مبارك الی يومشق ايدی
اولقدر مسك وعنبر قوقار ايديكه كويا مبارك الينی مسك وعنبر حقهسندن
چقارمش كبی بالاتفاق رائحهٔ طيبه سنه مشابه بر رائحهٔ طيبه يوقدر
ودخی مادهٔ خلقنی اولان نطفه بالاتفاق طاهردر ودخی سائر انبياء دخی
بويلهدر وروح تسليم ايتدكدنصكره انبياء طاهرلردر بالاتفاق لكن
سائر خلق مردار اولور بويلهجه اعتقاد ايتمك لازمدر وسائر اسماء شريفهلری
چوقدر فصل معلوم اولسونكه رسول الله صلی الله عليه وسلم
مكهٔ مكرمهده دنيايه كلمشدر قرق ياشندهمبعوث اولمشدر نظر عبرتله
اثبات نبوت ايتمكده علماء كاملون رحمهم الله تعالی ايكی مسلك بيان
ايتديلر مسلك اول شويلهدركه حضرت سيد العالم صلی الله عليه وسلم
بعث اولنمزدن اول قرق سنه مدتده اصلا عقلا ومروة وشرعا بر امر قبيح
ايشلمدی غايتده كمال صفانده وفصاحتده وبلاغتده ايدی ونهايت خير
وسماحتده وكمال توكلده اولدی وجميع خلق امانت وصداقتنی يقينا
اعتقاد ايدوب امين تسميه ايتديلر ايدی وجبل حراده خلوت ايدوب
رب العالمين جل جلالهيه تقرب اكتساب ايدردی وعبادت ايدردی حتی
اركيای عر بدن نيجهلری رسول اكرم صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك

بوحالنه نظر ایدوب الآن محمدا عشق ربه دیرلر ایدی ومبعوث
اولدقدنصکره تبلیغ رسالتده مشاق عظیمه تحمل وصبر ایدوب اصلا
کندویه فتور کلمدی بلکه جدوا فروسعی بلیغ ایدوب دعوت الخلق الی
الحق اوزرینه ثابت اولدی بعده اعداء الله اولنلره جهاد ایدوب اوزرلرینه
غالب اولدقده وحکمنی تنفیذ وامرنی اجرا ایتمکده مرتبهٔ علیایه ورتبهٔ
قصوایه بالغ اولدی واول کی حال شریفندن اصلا متغیر اولمیوب انلره
ذره قدرجه شائبهٔ ظلم ورایحهٔ غدر ایتمزدی ونهایت عدالتده اولوب
استقامت ایدردی وامتنه غایت شفقتده وسخاوتده اولدی ودائما
اصحابنه کمالات تعلیم ایدوب تقربات عظیمه اوزرینه ترغیب ایدردی
وزخارف دنیویه‌دن غایتده احتراز ایدوب اصحابنی دخی تنفیر ایدردی
فقرا ومساکین وغرباء ایتام ایله غایتده تواضع ایدوب انبساط ایدردی
واغنیاء اهل دنیادن غایتده ترفع وتعظم ایدردی وجمله اصحاب وجهان
پهلوانلرندن شجیع اولوب غزالرده وسائر مخاوفده انلرك هجوم ایده مدیکی
محلره بالذات کندوسی هجوم ایدردی وعلوم اولین وآخرینك منبعی
ایدیکه تکلم ایتدیکی کلامك حقایق ودقایقندن افاضل علما واکابر حکما
عاجزلردر پس امدی بو احوال شریفهٔ مذکوره‌نك جمله‌سی نبوت
ورسالت اوزرینه حجج قاطعه وبراهین ساطعه‌در مسلك ثانی شویله‌درکه
حضرت رسول کائنات علیه الصلوة والسلام شول قوم اراسنده بعث
اولندیکه انلرك کتابلری وحکمتلری یوق ایدی وحقدن اعراض ایدوب
باطل اوزرینه اصرار ایتمشلر ایدی مثلا جهلهٔ قریش کبی وعبادت اوثان
ایدرلر وفرس کفار عهر الامهات وتعظیم نیران اوزرینه ایدیلر وترك
کفره‌سی ظلم عباد وتخریب بلاد ایدرلردی وهند کفره‌سی عبادة البقر
وتعظیم الاحجار ایدرلردی ویهود کفره‌سی ترویج اکاذیب وترویج اباطیل
وکتم حقوق ایدرلردی ونصاری کفره‌سی تثلیث معبود واثبات ولد
وصاحبه ایدرلردی پس رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بونلرك جمله‌سنك

اعتقادات باطله واعمال فاسده ومعاملات کاسده‌لرینی تضلیل وابطال
ایتدی واساس دولتلرینی هدم وشوکتلرینی کسر ایتدی وکثرت عساکر
وقوه وافره صاحبلری اولان ملوك اوزرینه قلیل اصحابله غزا ایدوب
انلری مقهور ومنهزم قیلاردی واطراف دنیایی نور ایمان وضیاء صلاح
ایله طولدردی ودین اسلامی جمیع ادیان اوزرینه عالی قیلدی واطراف
بلده‌لرده اولان عقلاء کاملون بعد تأملات صادقه فوج فوج ایمان
کتوروب دین اسلامه اعوان وانصار اولدیلر وبونلرك امثالی نیجه
معجزات باهراتلرك جمله‌سی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمك
نبوتنه ورسالتنه شاهد وعادللردر وبرهان قاطعلردر معراج بر کیجه‌ده
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم جسم شریفیله مسجد حرامده مسجد
اقصی‌یه واردیغی قرآن عظیم ایله ثابتدر انکاری کفردر اندن سما جانبنه
عروج ایتدیکی احادیث مشهوره ایله ثابتدر اندنصکره جنته یاخود
عرشه یاخود عالمك بر طرفنه واردیغی احادیث ایله ثابتدر وقوعی تکرار
اولمشدر عددنی الله تعالی بیلور بعض روایتده اوتوز درت معراج
معلوم اولمشدر بری جسمانی ماعداسی روحانی لکن بو قدره حصر
یوقدر حضرت عایشهٔ صدیقه وحضرت معاویه رضی الله عنهمادن
روایت اولنور که حضرت رسول روحیله معراج ایتدی وجسدی غائب
اولمدی بو روایت معراج روحانی حقنده‌در وکبار اصحابدن نقل اولنور که
ابو بکر وعمر وغیریلر رضی الله عنهم یقظه حالنده جسمیله معراج ایتدی
دیدیلر بو روایت معراج جسمانی حقنده‌در وابن صعصعه‌نك روایتی که
معراج حطیمدن اولدی روحیله بو روایت معراج روحانیٔ نقلدر وابی ذرك
روایتی معراج پیغمبریمز خانه‌سندن اولدی یقظه حالنده جسدیله روایت
معراج جسمانیٔ نقلدر وبعضلر دیدیلر که معراج دخی ایکی کره‌در بریسی
یقظه حالنده جسدیله مکه‌دن سمایه وبریسی مکه‌دن بیت مقدسه
صکره سمایه‌درنته کیم مشهور بودر والله اعلم ودخی علماء کرام رحمهم الله

تعالى اختلاف ايتديلر رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
رب العالمين جل جلاله يى كوردكده بعضلر قلب كوز يله كوردى ديدى
و بعضلر باش كوز يله كوردى ديدى معراجك تفصيلى كتب مفصله ده
مذكوردر ودخى رسول اكرم صلى الله عليه وسلمك معراجى چوقدر
ان شاالله تعالى بعضيسى ذكر اولنور تفسير قرطبى ده مذكوردر كه
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اصحاب كهفى كوردك مراد ايتدكده
حق تعالى وحى ايتديكه عالم دنياده سن انلرى كوره مزسن لكن كبار
اصحابدن درت كمسه ارسال ايله اصحاب كهفه سنك نبوتكى تبليغ ايتسونلر
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم جبرائيل عليه السلام ايله مشورت ايتدكده
جبرائيل ديديكه يارسول الله كسوتى بسط ايله برطرفنه ابو بكر و برطرفنه
عمر و برطرفنه عثمان و برطرفنه على رضى الله عنهم اوتورسونلر بعده
دعا ايدوب سليمان عليه السلامه مسخر اولان روزكارى طلب ايله الله
تعالى نى سكا مطيع قيلار ديدى بعده بويله ايتدى پس روزكار كلوب
انلرى كتوردى تا كه مغاره قپوسنه وارديلر بر بيوك طاش قلع ايدوب ايچرو
كرديلر قطمير بونلره قارشو كلوب تبصبص ايدرك اصحاب كهفه كتوردى
و بو اصحاب رضى الله عنهم اصحاب كهفه سلام ويروب السلام عليكم
ورحمة الله وبركاته ديديلر حق تعالى انلرى اوياندروب جمله قالقوب
وعليكم السلام ورحمة الله وبركاته ديديلر بعده اصحاب رضى الله تعالى
عنهم ديديلركه يا معشر الفتية تحقيق نبى محمد بن عبدالله صلى الله عليه وسلم
سزلره سلام ايلدى والمردخى ديديلركه وعلى محمد رسول الله السلام
مادامت السموات والارض وعليكم بما ابلغتم ديديلردين اسلامى قبول
ايدوب جملهسى مسلم اولديلر بعده محمد رسول اللهه بزدن سلام ايديكز
ديو بنه ابو ديلر حضرت مهدى زماننده اويانورلر پس بو قصهيى
جبرائيل رسول اكرم صلى الله عليه وسلمه خبر ويردى واول اصحاب
رضى الله عنهم روزكار ايله كلديلر و پيغمبر عزانلره سؤال ايدوب اصحاب

كهفى نه كيفيتده بولديكز ديدكده انلره خبر ويرديلر بعده رسول عليه
الصلوة والسلام دعا ايدوب بنم ايله اصحابمى تفريق ايتمه بكا واهل بيت
نبوتمه محبت ايدنلره مغفرت ايت ديدى بو معجزهٔ شريفه سليمان عليه
عليه السلامك كوشكنى روزكار كتورديكى معجزهسنه نظيرهدر وشق قمر
امهات معجزاتدن بر معجزهٔ عظيمهدركه انبيادن برينه واقع اولمدى
شيخ علامه ابن السبكى رحمه الله تعالى شويله بيورديكه انشقاق قمر متواترا
ثابتدر وقرآن عظيمده مذكوردر حق تعالى بيورر اقتربت الساعة
وانشق القمر قسطلانى مواهب لدنيه سنده بو آيت كريمه اول معجزهٔ
باهره حقنده درديو بيان وتحقيق ايتدى وجميع اهل تفسير واهل حديث
انشقاق قمر رسول الله صلى الله عليه وسلم ايچون واقع اولمشدر وانجق
رسول الله صلى الله عليه وسلمه مخصوصدر ديديلر وانشقاق قمر حديثنى
صحابهدن جماعت كثيره روايت ايتمشلردر بعده تابعيندن جماعت كثيره بعده
جماعتدن جماعته شمديكى زمانه كلنجه روايت اولنور رضى الله عنهم ابن
عباس رضى الله عنهمادن روايت اولنور هجرتدن بش سنه اول مكهٔ
مكرمهده اولان مشركلردن بر جماعت كلوب ديديلر يا محمد عليه الصلوة
والسلام اكر سن دعواى نبوتكده صادق ايسك قمرى شق ايت ديديلر
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم دعا ايتدى فى الحال قمر ايكى شق اولدى
بر پارهسى طاغك بر طرفندن و بر پارهسى بر طرفندن كوروندى وانس رضى الله
عنه روايت ايتديكه اهل مكه بر كون رسول اللهدن بر معجزه طلب ايتدكده
مبارك شهادت پرمغيله قمره اشارت ايدوب قمرى ايكى شق ايتدى امام
قرطبى رحمه الله تعالى شويله بيورديكه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك مبارك پرمغندن صواقديغى تكرار واقع اولوب مواطن
كثيرهده ظاهر اولمشدر ومشاهد عظيمهده صادر اولمشدر وروايات
كثيره ايله روايت اولنمشدر تواتر معنوى ايله متواتردر بو مثللو معجزهٔ شريفه
غيرى پيغمبرلردن ايشيدلممشدر حضرت موسى عليه السلام طاشدن

صواقندی امارمقلرندن اقق که اتودری وبکك وقان وطمردن عبارتدر
بو یله اشیاء مختلفة الطبايعدن صو اقمق اعجبدر صحابه دن برجماعت
رضی الله عنهم روایت ایتدیلر شیخان ابن مسعوددن تخریج ایلدی وامام
احمدو بیهقی وابن شاهین وغیریلر نقل ایتدیلر وصو یك ظهوری کیفیتنده
ایکی قول واردر بریسی علماء کرام رحمهم الله تعالینك اکثری شو یله
بیوردیلر که صورسول اکرمك مبارك پرمقلرندن ظهور ایدوب آقدی صحیح
بودرو بریسی دخی صو پرمقلری اراسندن طاشدی بوقول ضعیفدر علما
رحمهم الله تعالی شو یله بیوردیلر که مبارك پرمقلرندن اقان صو دنیاده
وآخرتده اولان صولردن افضل واشرفدر بالا تفاق بعضلر زمزم وکوثردن
افضلدر دیدیلر جابر رضی الله عنه شو یله روایت ایتدیکه حدیبیه غزاسنده
صوسزلق واقع اولدی اصحاب رضی الله عنهم کلوب دیدیلر که یارسول الله
آبدست المغه وایچمکه سنك مطهر کدن غیری صو یوقدر دیدیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم مبارك الینی مطهره اوزرینه قودی فی الحال پرمقلری
اراسندن صولر اقدی جمله مز ایچدك وآبدست الدق جابره قاچ کشی
ایدیکز دیو سؤال اولندقده بیك درتیوز کشی ایدك لکن یوز بیك کشی
اولیدق جمله مزه کفایت ایدردی دیدی روایات صحیحه ده شو یله درکه
ابو جهل جمله اهل مکه ایله چیقوب اون بیکدن زیاده کفار ایله بدره کلدی
ورسول الله صلی الله علیه وسلم ایله محاربه طلب ایدوب مجموعی اوچیوز اون
مقداری صحابهٔ کزین ایله پیغمبریمز مدینهٔ منوره دن چیقوب بدره
واردی آلات حربدن التی قلج و برقاچ اوق یای والتی قدر دوه لری واراایدی
وکفارك جمله سی مسلح اولوب مؤمنینه فی الجمله ضعف طاری اولدقده
پیغمبریمز مبارك اللرینی قالدیروب دعا وتضرع ایتدکده جبرائیل کلوب
بیوردیکه یردن برقبضه اوفاق طاشلر الوب شاهت الوجوه دیوب کفاره
طوغری آت دیدی پیغمبریمز بو یله آتدی اول اوفاق طاشلر کفارك
جمله سنك کوزینه اصابت ایدوب هرکس کوزیله مشغول اولدقده

اصحاب کرام انلرك اوزرینه هجوم ایدوب نیچه لرینی قتل ونیچه لرینی اسیر
ایتدیلر بو معجزه دخی متواتره در ومارمیت اذرمیت ولکن الله رمی شانندە
نازلدر وروایت صحیحهٔ مشهوره شو یله در که غزاء احدده واثنای محاربه ده
ابن نعمان حضرتلرینك کوزی آقوب یره دوشدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم الوب یرینه قودی اولکندن زیاده کوردی عمری آخر اولنجیه دك
ابن عمر رضی الله عنهما بیوردیکه پیغمبریمزه بر اعرابی کلدی و پیغمبریمز
صلی الله علیه وسلم اعرابی یه نره یه مراد ایدرسن دیدی اول اعرابی دخی
اهلمه رجوع مراد ایدرم دیدی پیغمبریمز بیوردیکه هیچ سنك ایچون
بر خبر وارمیدر اعرابی اول خبر ندر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
شهادة ان لا اله الا الله وحده لا شریك له وان محمدا عبده ورسوله در
بیوردی واعرابی دخی سنك ایچون بوکا شاهدك وارمیدر دیدی پیغمبریمز
نعم شاهد وار بیوردی اول محلده بر بیوك اغاج وار ایدی پیغمبریمز اول
اغاجی دعوت ایتدی اول یری چفت سورر کبی شق ایدەرك حضورینه
کلوب طوردی وشهادت کتوروب حق رسول سن دیدی و یرینه کندی
اعرابی فی الحال ایمان کتوردی بخاری تخریج ایتدی ابن مسعود رضی الله
عنهدن شو یله بیوردیکه بن رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله طعام اکل
ایدردك طعامك تسبیحنی اشدردك دیدی امام ترمذی وامام بیهقی تخریج
ایتدیلر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بر مقدار خسته اولدی
جبرائیل علیه السلام رطب انجنده رمان وعنب کتوردی و پیغمبریمز
اللردن اکل ایتدی وانلر تسبیح ایدرلردی یعلی ابن مرة الثقفی رضی الله عنه
شو یله دیدیکه سفرده بر محله واردق اول محلده رسول الله صلی الله علیه
وسلم خوابه واردقده بر بیوك اغاج یری شق ایدەرك کلوب پیغمبریمزه سایبان
اولدی بعده یرینه کتدی پیغمبره نقل ایتدم بیوردیلر که اول اغاج بکا
و یسندن سلام و یرمکه اذن استدی و بسی دخی اذن و یروب کلدی بکا
سلام و یردی بو حدیث شریفی امام بغوی ذکر ایلدی جامع الازهارده

مذکوردرکه عقیل ابن ابی طالب رضی الله عنه بیوردیکه پیغمبریمزایله
سفره کتدم برمحلده قضای حاجت مراد ایتدیلر بکا امرایدوب شومحلده
اولان اغاچلری دعوت ایدوب ای اغاچلر کلك سرتی رسول الله دعوت
ایدر نقض وضوء مراد ایدرکلوکز پرده اولکز دیدی بن دخی واروب
اغاچلره بو کلامی سویلدکده جمله سی یرلرندن قوپدی کوکلری اوزرینه
یوریوب بری شق ایده رك کلوب اطرافنه حواله اولدیلر قضای حاجت
ایتدکدنصکره هر بریسی مکانلرینه کتدیلر بو یله اغاچلرك کلدیکی مواطن
کثیره ده واقع اولمشدرنته کیم قصیدهٔ برده ده ذکر اولنور جائت لدعوته
الاشجار ساجدة تمشی الیه علی ساق بلاقدم دخی امام ترمذی ودارمی
وامام حاکم تصحیح ایتدیلر حضرت علی رضی الله عنه شو یله بیوردیکه
بن رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله بیله مکهٔ مکرمه نك بعض نواحی سنه
چیقدم قچان براغاچ یا برطاش قارشومزه کلسه رسول اللهه سلام ویروب
السلام علیك یارسول الله دیرلر ایدی وعایشه صدیقه رضی الله عنهادن
روایت اولنورکه رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیلرکه وقتاکه جبرائیل
علیه السلام بکا رسالت کتوردکده برطاشه و یا راغاچه مرور ایتدکده
السلام علیك یارسول الله دیر ایدی دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمه نیجه
اغاجلر سجده ورکوع ایتمشلردر خواص وعوام کوروب روایت ایتمشلردر
لکن اغاچلرك سجده سی میل ایتمکدن عبارتدر بوخسه مؤمنلرك کبی باش
یره قیوب وجهه یی یره قومقله دکلدر سجده امت محمده مخصوصدر تسبیح
الحصا محمد بن یحیی رحمه الله تعالی تخریج ایتدی ابوذر رضی الله عنه
روایتیله که رسول الله صلی الله علیه وسلم یردن برقبضه اوفاجق طاش الدی
مبارك النده تسبیح ایتدیلر حتی سنکك اوازی کبی اوازایشدلدی بعده
ابو بکره ویردی رضی الله عنه کذلك انك النده دخی تسبیح ایتدیلر بعده
یره قودی تسبیح ایتمدیلر ینه الوب حضرت عمره ویردی رضی الله عنه
کذلك تسبیح ایتدیلر وینه الوب یره قودی تسبیح ایتمدیلر وینه الوب

حضرت عثمان بن عفانه رضی الله عنه ویردی کذلك انك النده
تسبیح ایتدی بعده یره قودی تسبیح ایتمدیلر امام بیهقی روایت ایلدی
ومواهب لدنیه ده مذکوردرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
صحابه دن رضی الله عنهم برجماعت ایله برمحلده ایکن براعرابی برضب
یعنی کلر صید یدوب بیله کتوردی بعده سؤال ایدوب بو ذات شریف
کیمدر دیدی صحابه جواب ویروب رسول اللهدر دیدیلر صید ایتدیکی
کلری میدانه قیوب بوکلر نبوتی تصدیق واقرار ایتمدکجه اینانمم دیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم کلره سؤال ایدوب ضب دیدکده لسان
فصیح ایله کلر لبیك وسعدیك دیدی بعده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
کیمه عبادت ایدرسن دیدی کلر جواب ویروب الذی فی السماء عرشه
وفی الارض سلطانه وفی البحر سبیله وفی الجنة رحمته وفی النار عقابه دیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم سؤال ایدوب بن کیمم دیدی کلر جواب
ویروب رسول رب العالمین وخاتم النبیین سن سنی تصدیق ایلین فلاح
بولدی تکذیب ایدن خائب وخاسر اولدی دیدی اعرابی فی الحال
ایمان کتوردی ونیچه حق رسول الله سن دیو شهادت ایتمشلردرنته کیم
حدیث شریفده مذکوردر ابو هریره رضی الله عنه شو یله روایت ایلدیکه
یردوه کلوب حضور رسول اللهده صلی الله علیه وسلم سجده ایلدی دیدی
برحدیث شریفده شو یله درکه جن ایله انس عاصیلرندن یعنی کافرلرندن ماعدا
جمله اشیا بنم رسول الله اولدیغمی بیلورلر دیو بیوردی وچوق دوه لر سویلمشدر
ویوم خیبرده شاة مسمومه تکلم ایدوب مسمومه اولدیغنی خبر ویردیکی
تواتر ایله منقولدر وابو سعید الخدری رضی الله عنه شو یله روایت ایتدیکه
برراعی غنمنی رعی ایدرکن برقورد برقوینی قاپدی وراعی قیونی خلاص
ایچون قورد ایله قیون اراسنده طوردی قورد فصیح لسان ایله تکلم ایدوب
یا چوبان سن اللهدن قورقرمسن بو قیون بنم رزقم در الله تعالی شو قیونی
بکا رزق ویردی سن بنم رزقمه مانع اولورسن دیدی معهود چوبان تعجب

ايدوب العجب من ذئب يتكلم بكلام الناس ديدكده قورد تكلم ايدوب
اى چوبان اكاه اول‌كه بوندن اعجبنى سويله‌يم شو اراكزده اولان محمد
صلى الله عليه وسلم حق رسول دركه ناسه كچمشده بيلمدكلدى خبرلرى
بيان ايدر ديدى چوبان فى الحال قيونى الوب رسول الله صلى الله عليه
وسلمك حضور عز وسعادتلرينه كلدى كندوسيله قورد ارا سنده اولان
ماجرايى وقوردك كلامنى خبر ويردكده رسول الله صلى الله عليه وسلم
صدق ان من اقتراب الساعة كلام السباع ديو بيوردى يعنى قورد
كرچك سويلدى ويوم القيامتك قريب اولديغندندر يرتجى حيوانلرك
انسان كبى كلام ايتملرى ديمكدر امام طبرانى وامام بيهقى وابو نعيم
وحافظ منذرى وحافظ ابن حجر تخريج ايتديلر وعلامه سبكى رحمهم الله
تعالى ديديكه تسبيح الحصا وتسليم الغزالة معنا متواتردر ونيجه روايات
كثيره ايله منقولدر ديدى ام سلمه رضى الله عنها روايتنده شويله دركه
رسول الله صلى الله عليه وسلم صحراده كيدركن برمنادى يارسول الله
ديو اوچ كره ندا ايتدى اول طرفه نظر ايتدكده ناكاه كورديكه بر كيك
بر اعرابى عندنده باغلو طورر كيك ديديكه بكا يقين كل يارسول الله سكا
سويليه جكم واردر ديدكده رسول الله صلى الله عليه وسلم سؤال ايدوب
نه در سوزك ديدكده كيك ديديكه شو اعرابى بنى صيد ايتدى شو طاغده بنم
ايكى ياورم واردر بنى قويوو برواره‌يم انلرى امزيره‌يم وكله‌يم ديدى رسول الله
صلى الله عليه وسلم كرچك كلورميسك ديدى كيك اكر كلمزسم الله تعالى
بكا كرجيلر عذابى كبى عذاب ايتسون ديدى بعده كيكى قويويردى
كندى وسودويردى وينه كلدى رسول الله صلى الله عليه وسلم برينه
باغلدى واعرابى يا نور ايدى اوياندى رسول اللهى باشى اوجنده كوردى
سنك مرادك وارميدر ديدى رسول الله صلى الله عليه وسلم واردر ديدى
بو كيكى قويويرسن ديدى اعرابى قويويردى وكيك سكردوب
كيدركن اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله ديرايدى اعرابى اهل

اسلامدن ايدى وشويله روايت اولنوركه رسول كائنات صلى الله عليه وسلمك
حضور سعادتنده برذوه صاحبنك برائتنه شهادت ايدوب والذى بعثك
بالكرامة يارسول الله ان هذا لما سرقنى ولا ملكنى احد سواه ديدى يعنى
يارسول الله سنى كرامتله حق رسول بعث ايلين الله تعالى يه قسم ايدرمكه
شو صاحبم سرقه ايتمدى وبوندن غيرى بركمسنه بكا مالك اولمدى
ديمكدر وبو مثللو نيجه دوه‌لر وسائر حيوانلر وجمادات لسانه كلوب
رسالت ونبوتنه شهادت ايتمشلردر بخارى ومسلم وسائر كتب حديثده
وشرح وحلرنده تفصيلا ذكر اولنمشدر وسائر معجزات دخى چوقدر
از جمله اوزون بويلوكمسنه يانندهٔ اوزون بويلو اولمق واورته بويلو كمسنه
يانندهٔ اورته بويلو اولمق كبى بعض احيانده وكندى قامتلرى فى نفس
الامر اورته بويلودن اوزنجه ايدى اوزون بويلودكل ايدى ويوم الخندقده
جابر رضى الله عنه برصاع ارپه وبرقوزى ايله طعام ايدوب رسول الله
صلى الله عليه وسلم مبارك براق شريفلرينى اول طعامه القا ودعا
ايتمك سببيله بيك نفر اصحاب رضى الله عنهم اكل ايدوب اصلا اول
طعامدن برلقمه اكسلمدى ديو تواتر ايله روايت ايدرلر وسائر غزالرده
نيجه درلو معجزات صادره اولوب خاص وعام مشاهده ايتمشلردر كتب
مفصله‌ده مذكوردر وامام بيهقى وقاضى زكريا الانصارى رضى الله عنهما
تخريج ايتديلر معقب يمانى رضى الله عنه شويله بيورديكه حجة الوداع
ايتدم بعده مكه‌ده براوه داخل اولدم اول خانه‌ده رسول الله صلى الله عليه
وسلمى كوردم واندن عجب نسنه‌لر مشاهده ايتدم واهل يمندن بررجل
كلدى يانندهٔ اول كون دنيايه كلمش برغلامى وار ايدى رسول الله صلى الله
عليه وسلم اول غلامه خطاب ايدوب ياغلام بن كيم ديدكده غلام سن
رسول الله سن ديدى رسول الله صلى الله عليه وسلم صدقت بارك الله فيك
ديو بيوردى واول غلام بعده وقتى كلنجه‌يه دك تكلم ايتمدى واكا مبارك
اليمانى تسميه ايدوب بو اسمله مشهور اولدى رسول الله صلى الله عليه وسلم

باذن الله تعالى حيای اموات ایتمشدر ابن شاهين وخطيب بغدادى والدارقطنى وابن عساكر رحمهم الله تعالى تخريج ايتديلر وضعنه ذاهب اولمديلر واهل حديث باجمعهم ثابت الاصل اولديغنه اتفاق ايتديلر اختلاف انجق ضعفنده در حضرت عايشهٔ صديقه دن رضى الله عنها روايت اولنديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم دعا ايدوب باذن الله تعالى اناسى وباباسى حيوة بولديلر ايمان واسلام ايدوب آخرته كتديلر رضى الله عنهما ابو حنيفه نك رضى الله عنه كتابنده مذكور اولان كلام قلم ناسخدن واقع اولمشدر ياخود تأويل صحيح ايله مأولدر وسائر قيل وقال ايدنلرك ابحاث زائفه سى مردوددر ودخى روايت اولنوركه بركسه يى اسلامه دعوت ايتدى آنك برقيزى اولمش ايدى احيا ايتمك طلب ايتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم دعا ايدوب حيوة بولدى ونبوتنه شهادت ايلدى وجابر رضى الله عنه برقيون بشردى ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم مبارك النى قيونك اوزرينه قودقده انسان كبى تكلم ايده رك قالقدى قويروغى ايله اوزرندن توزو كل سلكردى حاضر اولنلر تعجب ايدوب سبحان الله ديديلر واما رسول الله صلى الله عليه وعلى آله وصحبه وسلم مكاشفات ومشاهدات وعلومى تحت حسابده داخل وحدعددنده منحصر دكلدر لكن على وجه الايجاز ذكر اولنور بتوفيق الله تعالى ازجمله مبارك ارقه سندن كورمك او كندن كورديكى كبى ومعراجك صباحنده بيت مقدسك وصفنى طلب ايلديلر مكهٔ مكرمه دن حق تعالى بيت مقدسى كشف ايدوب سؤال ايدنلره تعريف ووصف ايلدى وكاربانلرك احوالنى بيان ايدوب فلان كون طلوع شمس ايله كلورو عددلرينى وكيفيتلرينى بالتمام خبر ويردى مكاشفه طريقيله جنتى وجهنمى وبلكه جميع ملكوت سمواتى وملكوت ارضى وعرش عظيمى وسدرهٔ منتهايى ولوح محفوظ وقلم اعلى وسائر ملائكه يى والله تعالى يى مشاهده ايدوب بالذات مكالمه ايتمشدر ويرده جن طائفه سى وشياطينى

كورمشدر

كورمشدر وانبياء كرامى عليهم السلام مشاهده ومشافهه ايدوب وامتلرينى مشاهده ايتمشدر وكندى امتنى قيامته دك كله جكلرينى مشاهده ايتمشدر وغيرى مكاشفه لر كبى واما علومى مرتبهٔ عليا ورتبهٔ قصوا ده در اول كائناتدن خبرويرمك وآدم عليه السلام وحوا قصه سنى بيان ايتمك وسائر قصص انبيا عليهم السلامكه مثلا نوح وطوفان وهود ولوط وابراهيم وكعبه يى بنياد ايتديكى ونمرود قصه سى واسمعيل ويعقوب ويوسف حكاياتى وموسى وقصهٔ فرعون وعيسى وسائر قصص وعبرتلر ووقايع وغيرى امور ماضيه يى بيان ايتمك كبى كه سائر كتب سماويه يه مطابق وكله جك زمانده اوله جق نسنه لرى خبرويرمك كبى حضرت انس رضى الله عنهدن روايت اولنديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم بنت ملحانك خانه سنه داخل اولوب برنسنه يه طيانادى تبسم ايتدى بنت ملحان نيچون تبسم ايتديكز يارسول الله ديدكده بيورديكه بنم امتمدن برازناسلر بحر اخضرده سفينه لره بنوب ملوكلر سريرلر اوزرنده اولدقلرى كبى فى سبيل الله جهاد ايتسه كزكدرو بنت ملحان يانبى الله دعا ايله الله تعالى بنى انلردن قيلسون ديدى ودعا ايتدى براززماندن صكره ينه تبسم ايتدى وبنت ملحان اولكى كبى سؤال ايتدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم سن اولكى غزاده بيله سن اخرنده دكل سن بيوردى بوندن صكره عباده بن صامت رضى الله عنه بنت ملحانى تزويج ايتدى اولكى غزاده اصحابله بيله غزايه كتدى ابوموسى الاشعرى رضى الله عنه دن روايت اولنديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم بربستانه كيروب بكا قپويى حفظ ايت ديدى بعده قپويه بركسه كلوب كيرمكه اذن استدى رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورديكه اذن ويردم كيرسن واكا مژده ايتكه اول اهل جنتدندر ديدى ناكاه كوردمكه كلان ابو بكر الصديقدر رضى الله عنه بعده پس بركمسه دخى كلوب كيرمكه اذن استدى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم اذن ويردم كيرسن ومژده ايتكه اهل جنتدندر ناكاه كوردمكه كلان

عمر الفاروق در رضی الله عنه و برکسه دخی کیرکه اذن استدی
وینه اولنکی کبی اذن ویردم کیرسن و مژده ایتکه اهل جنتندر
واکا برمصیبت اصابت ایده جکدر وآنك اوزرینه جنتده مرتبهٔ
علیایه نائل اوله جقدر تا که کوردم که عثمان بن عفان رضی الله
عنه صکره اول مصیبت ظهور ایتدی خلافتنده قصه سی چوقدر
شروح بخاریده وغیریلرده مذکوردر ودخی عدی رضی الله عنهدن
روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه یاعدی اکر
سنك ایچون حیات وعمر اوزون اولورسه کنوز کسرایی کوررسن ومالك
اولورسن برخندتدن صکره بیوردیغی کبی کنوز کسرایی فتح ایتدك وصحابهٔ
عظام رضی الله عنهم کنوزی برلرینه انفاق ایتدیلر دیو بیوردی
کسری دیو ملك فرسه دیرلر وقیصر دیو ملك رومه دیرلر ونجاشی دیو ملك
حبشه یه دیرلر و فرعون دیو ملك مصره دیرلر وخاقان دیو ملك ترکه دیرلر ودخی
رسول الله صلی الله علیه وسلم غزای خندقده بلدهٔ حیره و بلدهٔ حمره
و بلدهٔ صنعانك فتحیله اصحابه رضی الله عنهم مژده ایلدی وسائر نسنه لردن
خبر ویردیکی کبی ظهور ایلدی واحوال قیامتدن وعلامتلرندن مثلا
خروج مهدی ونزول عیسی علیهما السلام کبی وقیامتك کیفیتدن خبر
ویرمك کبی ومیدان عرصاتده اوله جق حساب وسؤال ومیزان وصراط
وغیری موقفلردن واحوال اهل جهنمدن واحوال اهل جنتدن
وابدالابدین نعمتلردن ولذتلردن خبر ویرمك کبی ونیجه حقایقدن ودقایقدن
خبر ویردیکی که ادراکدن عقول عقلاء عاجزدر و حکمتدن حکیم تحریر
قاصردر والحاصل حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلمده علوم
الاولین والاخرین جمع اولمشدر که قصیدهٔ برده ده ذکر اولنور وان من
جودك الدنیا وضرتها یعنی یا رسول الله صلی الله علیه وسلم سنك جود
وسخاوتندندر دنیا وآخرت زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم جود
کائناته باعث وحدوث موجوداته سبب اولمشدر نته کیم بو حدیث

شریفده

شریفده اول ما خلق الله نوری ومن نوری خلق کل شیء وبو معناده
غیری حدیث شریفده واردر وکبار علما رحمهم الله تعالی شویله بیان
ایتدیلر که سائر ارواح انبیاء علیهم السلام اول نور اعظمدن برشعاعدر
وملائکهٔ مکرمین اول شعاعلردن اجزادر آتش شعله سنك قغلجملری
کبی ومن علومك علم اللوح والقلم یعنی لوح محفوظك علمی وقلم
اعلینك علمی سنك علمکدن بعضدر زیرا علم الخلقندر حضرت آدم
علیه السلامه بو علومدن علم اسما ویرلمشدر وقصیدهٔ برده ده ذکر
اولنور که کفیك بالعلم فی الامی معجزة فی الجاهلیة والاداب فی الیتم
یعنی یا عاقل وقت جاهلیتده رسول امی که اصلا برکسه دن تعلیم ایتمامش
آنده بو قدر علوم اولمق و یتملك ایله نشأت ایتمش ایکن بنه بو نیجه بی حساب
آداب وکمالات بولنمق معجزه لکده کافیدر نظر عبرت ایله نظر ایدنلره بر بیوك
معجزه در وقرآن عظیم الشان اعظم معجزه در فصل شویله مذکور
ومرویدر که جبرائیل علیه السلام حضرت رسول کائناته علیه وعلی
آله وصحبه افضل الصلوات واکمل التحیات یکرمی درت بیك کره نازل
اولمشدر وحضرت آدم علیه السلامه اون ایکی کره نازل اولمشدر
وحضرت ادریس علیه السلامه درت کره نازل اولمشدر وحضرت
نوح علیه السلامه اللی کره وحضرت ابراهیم علیه السلامه قرق ایکی
کره نازل اولمشدر وحضرت موسی علیه السلامه درت یوز کره
وحضرت عیسی علیه السلامه اون کره نازل اولمشدر تفسیر ابن عادلده
ومواهب لدنیه ده وغیریلرده مذکوردر ابن مسعود رضی الله عنه
حضرتلرندن شویله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
جبرائیل علیه السلامی کندی شکلنده ایکی کره مشاهده ایتدی برکره
یرده وبرکره لیلهٔ معراجده سماده کوردی اما احمد ابن حاتم وابو الشیخ
رحمهم الله روایت ایتدیلر ودخی روایت اولندیکه اکثر وقتده جبرائیل
علیه السلام دحیة بن خلیفة الکلبی رضی الله عنه شکلنده کلوردی

وجبرائيل عليه السلامى كندى شكلنده غيرى پيغمبرلر هيچ كورمدى
وروايات كثيره ده كلمشدر حضرت جبرائيل عليه السلام باذن الله تعالى
وامره حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلمك مبارك صدر منورلرينى
شق ايتمشدر وحكمت الهيه وقوت قدسيه ايله طولدرمشدر ودفعات عديده
ايله واقع اولمشدر وقلب شريفى جمله قلوبك خيرليسيدر امام بيهقى تخريج
وامام حاكم تصحيح ايتديلر حضرت عمر بن الخطاب رضى الله عنهدن روايت
اولنوركه حق تبارك وتعالى آدم عليه السلامه شويله بيورديكه يا آدم
لولا محمد ماخلقتك يعنى يا آدم اكر محمد صلى الله عليه وسلمى خلق
ايتميه جك اوليدم سنى خلق ايتمزايدم وابن عساكر رحمه الله تعالى تخريج
ايتدى حضرت سلمان رضى الله عنه بيورديكه هبط جبرائيل على النبى
صلى الله عليه وسلم فقال ان ربك يقول ان كنت اتخذت ابراهيم خليلا
فقد اتخذتك حبيبا وماخلقت خلقا اكرم على منك وقد خلقت الدنيا
واهلها لاعرفهم كرامتك ومنزلتك عندى ولولاك ماخلقت الدنيا
يعنى جبرائيل عليه السلام رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه
نازل اولوب ديديكه ربك سبحانه وتعالى شويله بيورديكه بن ابراهيمى
خليل ايتديسم سنى حبيب ايتدم وبنم قاتمده سندن اكرم كمسه خلق ايتمدم
دنيايى واهلنى خلق ايتدم بنم قاتمده سنك كرامتكى وفضيلتكى ومنزلتكى
انلره بلدرمك ايچون خلق ايتدم اكر سن اولمسك ايدى بن دنيايى خلق
ايتمزايدم ديو جبرائيل عليه السلام بو تبليغى ايلدى صلوات الله وسلامه
على نبينا وعلى سائر النبيين والمرسلين وعلى آلهم وصحبهم اجمعين
والحمد لله رب العالمين تمه رسول الله صلى الله عليه وسلم مكى المولد
ومدنى الهجرة والموطندر ومدينهٔ منوره ده دار آخرته انتقال ايتمشدر تبليغ
رسالت وتأسيس شرايع وتكميل مراتب وتعليم علوم وتأديب امت
وتتميم ملت وسائر اوامر جزئيه وكليهٔ الهيه يى على وجه الكمال بيان وادا
ايتدكدنصكره دنياده اولمق ضرورى دكلدر پس جناب حبيب الله

صلى الله عليه وسلمكه كمال ايله عاليجناب وامام حضرت رب الارباب
اكا جمله ارواح انبيا وملائكه مشتاق وروايتلر شويله دركه وقت انتقال
قريب اولدقده جبرائيل عليه السلام كلوب يا رسول الله ربك سكا مشتاقدر
ديدى بوندن بويله خدمات الهيه تمام اولوب كمال بولدقدنصكره شويله
ذات مقدسه بويله دار محنت وملك فناده اقامت ايتمك مناسب اولمديغه بناء
سراى بقاء وجوار كبرياء ورفيق اعلى يه روح انور واعظملرى عروج
ايتمشدر صلى الله على روحه وجسده وسلم اول جسم مقدس دفن
اولنديغى بقعهٔ مباركه بالاتفاق زمين وسموات وجنات عاليات وعرش
اعلى دن افضل واشرفدر نته كيم امام فاكهانى وابى عقيل حنبلى
تصريح وتحقيق ايتديلر بعده جمهور فقها رحمهم الله تعالى عندنده
مسجد حرام ومكهٔ مكرمه مدينه نك قبر شريفندن ماعداسندن افضلدر
زيرا حق تعالى رسول الله صلى الله عليه وسلمه زياده تعظيم ايتمشلر
وثنا ايتمشلردر المسجد الحرام البلد الامين جعل الله الكعبة البيت
الحرام قياما للناس ان اول بيت وضع للناس للذى ببكة مباركا وهدى
للعالمين فيه آيات بينات مقام ابراهيم ومن دخله كان آمنا وعهدنا الى ابراهيم
واسمعيل ان طهرا بيتى للطائفين والعاكفين والركع السجود واذ بوأنا
لابراهيم مكان البيت الا تشرك بى شيئا وطهر بيتى للطائفين والقائمين
والركع السجود واذ جعلنا البيت مثابة للناس وامنا واتخذوا من مقام
ابراهيم مصلى الآية وغيريلر كبى وحديث شريفلرده والله انك خير
ارض واحب ارض الله الى الله ماطيبك من بلد واحبك الى ولولا قومى
اخرجونى منك ماسكنت غيرك ودخى كعبهٔ مكرمه عبادتده قبله اولمق
واكا حج ايلمك فرض اولمق بونلرك جمله سى مكهٔ مكرمه نك افضل اولديغنه
دليللردر ديديلر لكن امام مالك رضى الله تعالى عنه مدينهٔ منوره يى
مكهٔ مكرمه اوزرينه تفضيل ايتمشدر لكن اول جسم شريفك دفن
اولنديغى بقعهٔ مباركه جمله يردن وسمواتدن وعرش عظيمدن افضلدر

بالاتفاق انس رضی الله عنه روایت ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه صلوة فی مسجدی هذا تعدل بعشر الاف صلوة یعنی شو بنم
مسجدمده نماز قلمق اون بیك نمازه معادل اولور صلوة فی مسجد الحرام
تعدل بمائة الف صلوة مسجد حرامده نماز قلمق یوز بیك نمازه معادل
اولور والصلوة بارض الرباط تعدل بالفی صلوة ارض رباطده نماز قیلمق
ایکی بیك نمازه معادل اولور واکثر من ذلك کله الرکعتان یصلیها العبد
فی جوف اللیل لایرید بهما الا ثوابا من عند الله یعنی بونلرك کلیسندن
شول ایکی رکعتدر که عبد کیجه ایچنده اول ایکی رکعتی قیلار انلر ایله
مراد ایتمزلر الا الله عندنده ثواب وفضل مراد ایدر ودخی رسول الله صلی الله
علیه وسلم مدینهٔ منوریه چوق دعا وثنا ایتمشدر بردعاسی بودر اللهم ان
ابراهیم عبدك وخلیلك ونبیك وانی عبدك ونبیك فانه دعاك لمکة وانی
ادعوك للمدینة بمثل مادعاك لمکة ومثله معه وغیریلر کبی تذییل رسول الله
صلی الله علیه وسلمك خاتونلری واردر خدیجه بنت خویلد القرشیة
سوده بنت زمعة القرشیة عایشهٔ صدیقه بنت ابوبکر الصدیق حفصه
بنت عمر ابن الخطاب زینب بنت خزیمة الهلالیه ام سلمة بنت ابی امیه زینب
بنت جحش جوریه بنت الحارث ام حبیبه بنت سفیان صفیه بنت حیی
بن اخطب میمونه بنت الحارث وبریسی دخی ریحانة القرظیه در لکن
بعضلر جوریه دنصکره تزوج ایلدی دیدیلر بعضلر ام حبیبه دنصکره در
دیدیلر و بعضلر سریه در دیدیلر رضی الله تعالی عنهن وسراری درتدر
ماریه بعضنك عندنده ریحانه وجمیله وبریسی دخی زینب بنت جحش
رضی الله تعالی عنها در رسول الله صلی الله علیه وسلمه هبه ایتدی رضی الله
عنهن ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلمك اولادی اولمشدر اوغللری
قاسم قبل البعث طوغوب قول صحیحده اون یدی آی تمام اولدقده قبل
البعث آخرته کتمشدر وعبد الله که اسمی طیب وراسمی طاهردر عند البعض
وبعضلر طیب وطاهر عبد اللهك غیریدر دیدیلر بعد البعث طوغوب

کوچك ایکن مکه ده آخرته کتدی وابراهیم رضیع ایکن آخرته کتدی
یتمش کونلك یاخود زیاده اوله دیمشلر وقزلری فاطمه ورقیه وزینب وام کلثوم
رضی الله عنهن اجمعین جمله سی حضرت خدیجه رضی الله تعالی
عنهادن اولمشدر ابراهیمدن غیری اول حضرت ماریه رضی الله عنهادن
اولمشدر وجمله اولادی اوکنجه وفات وفاطمه رضی الله عنهادن غیری اولده
رسول الله صلی الله علیه وسلمدن التی آی صکره وفات ایتمشدر حضرت
علی رضی الله عنه یه تزویج ایدوب حسن وحسین رضی الله عنهما اندن
اولمشدر جمله قزلرینك افضلیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك
سوکلی سیدر برحدیث شریفده فاطمه بندن برقطعه در بر کسه انی اغضاب
ایلسه بنی اغضاب ایتمش اولور ودخی اکثر علماء رحمهم الله تعالی حضرت
خدیجه رضی الله عنها حضرت عایشه رضی الله عنهادن افضلدر زیرا
حق سبحانه وتعالی جبرائیل علیه السلام واسطه سیله اکا سلام
کوندرمشدر وحضرت عایشه یه جبرائیل علیه السلام واسطه سیله سلام
کوندرمشدر دیدیلر وبرحدیث شریفده کمل من الرجال کثیر ولم یکمل
من النساء الامریم وآسیة وخدیجة یعنی رجالدن چوق کسه لر کامل
اولدی ونسادن کامل اولمدی الا مریم وآسیه وخدیجه کامل بولدی
وفضل عایشه علی النساء کفضل الثرید علی الطعام سائر نسوان
اوزرینه عایشه نك فضیلتی ثرید طعامنك سائر طعام اوزرینه فضلی
کبیدر بو بابده بعض علماء توقف ایتمشلر مناسب بودر زیرا تفاضل
حقنده بحث لازم دکلدر خصوصا ادله ده تعارض اندفاعی توجهله
اولدیغی مبهم اولوب باب توفیق معلوم اولمیه بوندن بویله سکوت الیقدر
دیدیلر بعض علما رحمهم الله تعالی حضرت فاطمه رضی الله عنهایه
برکسه معادل اوله مز دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلمدن برقطعه در
مدت عمرنده حیض ونفاس واقع اولمشدر انکیچون فاطمة الزهری دینور
ایکی رکعت نماز قضایه قالمغه سبب اوله جق نسنه صدور ایتمدیکیچون

وعبادتده كمال اوزره خشوع وخضوع ايدوب جناب حضرت الله المعبود
الصمد عز شانه وجل برهانه يه توجه كامله ايله توجه ايتديكيچون بتول
تسميه اولندى حتى امام سبكى رحمه الله تعالى شويله بيورديكه بنم
عندمده مختار بودر فاطمه بنت محمد صلى الله عليه وسلم صكره خديجه
صكره عايشه رضى الله عنهن بويله ترتيب دردديلر و بعضلر بو بابده
دخى توقف ايتدى جاى سلامت بودر زيرا مقام امر عظيمدر وادله
متعارضه در هر برينده نيجه صفات جليله واردر كه عقول متحيردر
حق تعالى انلر حقنده بيورمشدر يانساء النبى لستن كاحد من النساء
ان اتقيتن وغير آيت كريمه لر واردر مثلا النبى اولى بالمؤمنين من انفسهم
وازواجه امهاتهم كبى و نيجه حديث شريفلر واردر مثلا امام نسائى
روايتنده فاطمة سيدة نساء اهل الجنة فصل معلوم اولسونكه
انبياء كرام عليهم السلامده خصال حميده واحوال شريفه وافعال
جميله واردر ومقامات معنويه واردر لكن جمله كمالاتك اعلاسى واكملى
مقام نبوتدر جمهور اهل سنت عندنده بر پيغمبر اولا ولايت كسب ايدر
بعده اكا نبوت عطيه اولنور بونك تحقيقى بودر كه منصب نبوت تحتنده
جميع كمالات علميه وعمليه واخلاقيه وسائر قربات مندرجدر بلكه جميع
كمالاتك عينيدر ومقام نبوت وحى الهى ونزول جبريل امين اقتضا ايدر
ومقتداى انام ومتبوع خاص وعام اولمق استدعا ايدر وتأسيس شرايع
وتبيين آيات وتبليغ وحى وسائر كمالات علميه وعمليه بيان ايتمك وسائر امور عامه
وخاصه جهت نبوت ايله تبليغ اولديغى مقام نبوتك مقام ولايت نبوتيه اوزرينه
افضل واشرف اولديغنه برهان قاطعدر مع هذا حق سبحانه وتعالى انبيا
عليهم السلامى قرآن كريمده وصف نبوت ايله توصيف ومدح ايتمشدر
مثلا انبياء الله والنبيين ورسل الله والمرسلين كبى و بعضلر ولايت نبويه
نبوت اوزرينه مفضلدر ديديلر بو مذهب صاحبلرى اهل سنتدندر لكن
جمهوره مخالفدر وجملرى سخيفدر نته كيم مطولاتده مذكوردر اما

اولياده اولان ولايت انبياده اولان ولايتدن ناقص اولديغنده اهل
سنت عندنده هيچ اختلاف يوقدر زيرا اوليا انبيانك توابعيدر انبيا عليهم
السلام متبوعلردر ومقتدالردر معلوم اولسونكه ولى لغتده محب وصادق
وقريب معناسنه كلور غالبا وشرعده تعريفى بودر هو العارف بالله
وصفاته وسائر العقائد اللازمة بقدر الامكان المواظب على الطاعات
المجتنب عن السيئات المعرض عن الانهماك فى اللذات والشهوات المباحة
يعنى ولى شول كمسه در كه حق تعالى يه وصفاتنه معرفت تحصيل ايدوب
وسائر عقائد حقه يى معتقد اولوب طاعات اوزرينه مداوم سيئاتدن
اجتناب ايدوب لذات وشهوات مباحه يه انهماك واشتغالدن اعراض
واحتراز ايدر اهل سنت عندنده شروط معتبره غالبا درتدر اولكى عقائد
اهل سنتى تفصيلا بيلوب معتقد اوله ايكنجيسى شرعيه لازمه يه عالم اوله
اوچنجى اخلاق حميده ايله مهما امكن متصف اوله خصوصا سخاوت
كندنده موجود اوله دردنجى اخلاق ذميمه نك جملهسندن مهما امكن
مجتنب اوله خصوصا عجب وريا وحب ماسوادن غايتده بعيد اوله بويله
اولان كمسه لره اولياء الله ديننور مقربون واهل تقوى وصديقون
واهل الله والسابقون دينور اللهم احشرنا معهم امام ابو حنيفه وامام
شافعى رحمهم الله تعالى بيورديلر كه اولياء علمادن اولمزسه اصلا
برولى بولنمق لازم اولور يعنى اولياء اهل علمدن اولور غيريدن اولماز
وكنديده بالفعل على وجه الكرامه خارق عادت ظهور ايتمك شرط
دكلدر وحق سبحانه وتعالى اولياء اولان قوللرنده عادت ناسه مخالف
كرامت خلق ايدر عند الله تعالى درجهٔ رفيعه لرى اولديغنه بناء انلره اكرام
ايچون اهل سنت عندنده كرامت واردر اهل اعتزال انكار ايتديلر اهل
سنتك دليلى بودر كه كرامات اوليا تواتر ايله منقولدر نته كيم آصف حضرتلرى
بلقيسك كوشكنى اوچ ايلق محلدن طرفة العينده كتورديكى قرآن كريمده
حضرت سليمان عليه السلام قصه سنده مذكوردر شو آيت كريمه لر

قال الذی عنده علم من الکتاب انا آتیك به قبل ان یرتد الیك طرفك الآیة
وحضرت مریم علیها السلامده ظهور ایدن کراماتکه قیش وقتنده
یازمیوه سی وبازوقتنده قیش میوه سی حاصل اولدیغی کبی نته کیم قرآن
عظیم الشانده ذکر اولنور کلما دخل علیها زکریا المحراب وجد عندها
رزقا قال یا مریم انی لك هذا قالت هو من عند الله ان الله یرزق من یشاء بغیر
حساب ودخی ابو الدرداء ایله سلمان فارسی رضی الله عنهما طعام
ایدرکن اوکلرنده قصعه که صحن تسبیح ایدوب سبحان الله دیدی وانلر
ایشتدی ورسول الله صلی الله علیه وسلمه نقل ایتدیلرده رسول الله
صلی الله علیه وسلم دخی الله عظیم الشان جل شانه‌نك بویله ایلدیکی
سیزلره اکرامدر وتعظیمدر دیو بیوردیلر ودخی روایت صحیحه‌ده شویله
نقل اولندیکه حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه ایام خلافتنده
ساریه رضی الله عنه‌یی سرعسکر ایدوب عسکر ایله دیار بکر جانبنه
کوندردی زمان مرور ایتدی خبر کلمدی برکون حضرت عمر رضی الله
عنه خطبه اوقورکن مدینهٔ منوره‌ده علی طریق المکاشفه کوردیکه
حضرت ساریه ایله برطاغك قربنده قونمشلر دشمن دخی طاغك
آردندن اوزرلرینه عسکر چیقروب غارات ایده جکلر بو حالی حضرت
عمر رضی الله عنه خطبه اثناسنده کوروب اوج آیلق قدر یولدن یا ساریة
الجبل الجبل دیدی وساریه حضرتلری علی طریق المکاشفه حضرت
عمری کوردی وسوزنی ایشتدی وعسکر ایله بیله دشمندن مقدم طاغه
چیقوب دشمنه غالب اولدیلر رضی الله عنهم اجمعین ودخی کراماتك حدی
وحصری یوقدر ونیجه سلف صالحین ومتقدمین ومتأخریندن نیجه
درلو کرامات ومکاشفات نقل اولنور تواتر طریقیله که انکاره مجال یوقدر
وولینك کرامتی تام اولدیغی پیغمبرك معجزه سیدر حق سبحانه وتعالینك
ولقد کرمنا بنی آدم وحملناهم فی البر والبحر الآیة نظم کریمی کرامت
اولیا حقنده دکلدر بلکه بنی آدمك سائر حیوانات اوزرینه مکرم

اولدیغی

اولدیغی حقنده در جاهللرك اکلدیغی کبی دکلدر لسانلرینی بیلمدکلری
آیات کریمه‌دن واحادیث شریفه‌دن حفظ ایدوب تفسیر وتعبیردن احتراز
لازمدر زیرا مردود ومخالف معنایه حمل ایتدیکندن کفردن قورقولور
والحاصل آیت کریمه واحادیث شریفه تفسیری وروایتی علماء کرام
وظیفه سیدر همان جاهللره سکوت واستماع لازمدر فصل معلوم
اولسونکه نصب امام مؤمنلر اوزرینه واجبدر شرعا جمهور اهل سنت
عندنده واکثر معتزله وبعض شیعه عندنده عقلا واجبدر وبعضیسنك
عندنده عقلا وسمعا واجبدر وخوارج عندنده نصب امام واجب دکلدر
بلکه جائزدر وبعضلر فتنه‌دن خوف عندنده عقلا واجبدر واکثر شیعه
وبعض معتزله عندنده الله تعالی اوزرینه واجبدر عقلا بو مسئله فروع
شرعیه‌دندر لکن حقنده مذاهب مختلفه‌ده اختلافات کثیره اولدیغیچون
مسائل اعتقادیه‌یه الحاق اولندی شاننه اهتمام اجلیچون زیرا حدیث
شریفده من مات ولم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة وارد اولمشدر
یعنی بر کمسه وقتنك امامنی بیلمدن اولسه جاهلیت اولومیله اولوردیمکدر
چونکه مذهب اهل سنتده مؤمنلر اوزرینه شرعا واجب اولدیکه بر خلیفه
نصب ایدوب اکا بیعت ایده لر واکا شرع شریفه موافق اولان امورده
اتباع ایده لر حضرت رسول کائنات علیه وعلی آله وصحبه افضل
التحیات واشرف التسلیمات سرای بقایه انتقال ایتدکدن صکره
کبار صحابه رضی الله عنهم اجمعین بنی ساعده‌نك سقیفه سنده جمع اولوب
امر خلافتده مشورت واجتهاد اولی واحری اولانی تحری ایتدیلر جمله سی
حضرت ابو بکری تقدیم ایدوب اکا متابعه ایتدیلر لکن حضرت سید
الکائنات صلی الله علیه وسلم حضرت ابو بکر رضی الله عنه‌نك خلافتی
خصوصنده تصریح ایتدیمی یوخسه ایتدیمی اختلاف اولندی جمهور
اشاعره وبعض معتزله وخوارج تصریح یوقدر دیدیلر بلکه رسول
علیه الصلوة والسلام ابو بکرك خلافتنه اشارت ایتدی دیدیلر وبعض

علمانصريح واقع اولدی دیدیلر حتی حسن بصری رحمه الله تعالی
بیوردیکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نص خفی ایله نص
ایتدی حتی آخرته تشریفندن برقاچ کون مقدم نمازه تقدیم ایدوب خلفنده
نماز قلدی و بعض محدثین نص جلی روایت ایتدیلر و برحدیث شریف
تخریج ایتدیلر حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وعلی آله وصحبه
وسلم آخرته تشریفندن مقدمجه کبار صحابه یه امر ایدوب ائتونی بدواة
وقرطاس لاکتبن لابی بکر کتابا لا یختلف فیه اثنان بیوردی دیدیلر شیعه
طائفه سی نص ولشارتی انکار ایتدیلر وحضرت علی رضی الله عنه نك
خلافتی حقنده برقاچ حدیث موضوع نقل ایتدیلر وخلیفهٔ اول اودر
دیدیلر والحاصل مذهب تحقیقده شویله در جمله اصحاب مهاجرین
وانصار سقیفه یه مجتمع اولوب بعد المشاورة والمراجعة حضرت ابی بکر
رضی الله عنه نك خلافتنه اتفاق واجماع ایدوب بالطوع آندن بیعت
ایتدیلر حتی حضرت علی رضی الله عنه بیعت ایتدکدنصکره حضرت
ابی بکره خلیفهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم دیو لقب ایتدی ودخی
معلوم اولسونکه انبیاء ومرسلین صلوات الله وسلامه علی رسولنا وعلیهم
اجمعین حضرتلرندن ماعدا جمله ناسك افضلی ابو بکردر رضی الله عنه
جمله اولیانك افضلیدر تاج اولیادر اونورانور مسك اذفر صدیق اکبر
خلیفهٔ اول شیخ اعظم ابو بکر بن ابی قحافه رضی الله تعالی عنه ایکی
سنه درت آی بر روایتده التی آی خلیفه اولدی وقتا که وفاتی قریب
اولدقده حضرت عثمان رضی الله عنه یی دعوت ایدوب حضرت
عمر ایچون رضی الله عنه عهد خلافت فرمانی تحریر ایلدی شویله امر
ایلدیکه اکتب بسم الله الرحمن الرحیم هذا ما عهد ابو بکر ابن
ابی قحافه فی آخر عهده من الدنیا خارجا عنها واول عهده بالاخرة
داخلا فیها حین یؤمن الکافر ویوقن الفاجر انی استخلفت عمر ابن
الخطاب فان عدل فذلك ظنی به ورأیی فیه وان جار فلکل امرئ ما اکتسب

والخبر

والخیر اردت ولا اعلم الغیب وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون بعده
بو کتابی مهرلیوب کتابده مذکور اولنه بیعت ایله امر ایلدی جمیع اصحاب
مهاجرین وانصار رضی الله عنهم اجمعین بیعت ایدوب خلافتنه اتفاق
ایتدیلر مدت اون سنه اولوب عدالت واستقامت اوزره اعدایی قهر ودین
اسلامه وشریعت مصطفویه یه زیاده نصرت ایلدی حتی بلاد مشارقی
فتح واکاسره یی قهر وقیاصره دن اخذ خراج و بلادلرینی هدم
واموالرینی غارت وغنیمت واولادلرینی اسیر وامور اسلامیه یه حسن
انتظام ایله ترتیب وفقرا ومساکین اوزرینه غایتده مرحمت ومزخرفات
دنیویه دن غایتده احتراز ایدوب حتی ایام خلافتنده کیدوکی کوملکنده
یقاسنه قریب محلده اوج یماسی وار ایدی وآندن غیری کوملکی یوغیدی
وغایتده شجیع اولوب امر معروف ونهی عن المنکر ایتمکده متانت
وصلابت صاحبی ایدی رضی الله عنه وارضاه وقتا که ابولؤلؤة نام غلام
ایله جام شهادت نوش ایتدکده بامر الله تعالی وحکمه انتقال وقتنده
امر خلافتی برکسیه تعیین ایتمیوب کبار صحابه دن التی صحابه بیننده که عثمان
وعلی وزبیر وطلحه وعبد الرحمن بن عوف وسعد بن ابی وقاص رضی الله
تعالی عنهم بونلره تفویض ایلدی بونلر دخی عبد الرحمن بن عوفك
اجتهادنه تفویض ایتدیلر بعده اول دخی واروب عثمان بن عفان
رضی الله عنهدن بیعت ایتدکده جمله سی حسن رضالریله بیعت اختیار
ایتدیلر وخلافتی اوزرینه اتفاق ایتدیلر عثمان بن عفان رضی الله عنه
سرای عقبایه رحلت ایتدکده جمیع اصحاب مهاجرین وانصار رضی الله
عنهم حضرت علی رضی الله عنه دن بیعت ایدوب خلافتی اوزرینه
اتفاق ایتدیلر مدت خلافتی التی سنه در حضرت رسول کائنات ومفخر
موجودات صلی الله علیه وسلمك حدیث شریفی که الخلافة بعدی
ثلثون سنة ثم یصیر ملکا عضوضا یعنی خلافت بندنصکره اوتوز
سنه در بعده ملك عضوض اولور دیو اوتوز سنه حضرت علی رضی الله

عنهنك خلافتيله تمام اولمشدر بعضلر عندنده حسن بن على رضى الله
عنهمانك التى آى خلافتى واردر آنك ايله تمام اولمشدر بودخى حديثده
خلافتدن مراد خلافت حقيقيهٔ كامله در بونلردنصكره اولان امامله
خلفا تسميه اولدى وفقهاء رحمهم الله تعالى سلطان الوقت اولنلره
خليفه اطلاقى جائزدر ديديلر والله اعلم بالصواب وعنده حسن المآب
فصل معلوم اولسونكه اصحاب شول انسانلردركه حضرت رسول الله
صلى الله عليه وسلمك حال حياتنده موجود اولوب شرف اسلام ايله
مشرف اولدقده اول رسولى كورمش اوله ياخود رسول آنى كورمش اوله
اكثر علما عندنده بويله در امام بخارى عندنده كورمك واقلى مرتبه برساعت
كورمك شرطدرو بعض محدثين عندنده طول مجالسه لازمدر و بعض
اصوليين عندنده رؤيت لابددر شول مؤمنلركه اول وقتده موجود اولوب
كورمك ميسر اولممش آنلره مخضرم دينور قول صحيحده تابعين زمره سندندر
و بعضلر عندنده اصحابدندر و بالجمله انبيادن ماعدا افضل ابو بكر
رضى الله عنه حق سبحانه وتعالينك وسيجنبها الاتقى الذى يؤتى ماله
يتزكى وما لاحد عنده من نعمة تجزى الا ابتغاء وجه ربه الاعلى ولسوف
يرضى نظم عزيزى حضرت ابو بكرك مدحى حقنده نازل اولمشدر
وحق تعالى اكا صاحب تسميه ايتمشدر نته كيم بيورر اذ يقول لصاحبه
لا تحزن ان الله معنا دخى رسول الله صلى الله عليه وسلم انى مدح
حقنده بيورر والله ما طلعت الشمس ولا غربت بعد النبيين والمرسلين
على احد افضل من ابى بكر يعنى والله انبياء ومرسليندن صكره ابو بكردن
افضل بركسنه اوزرينه كونش طلوع وغروب ايتمز ابن عمر رضى الله عنهما
بيورديكه كنا نقول ورسول الله حى افضل امة النبى بعده ابو بكر ثم عمر ثم
عثمان وحضرت على رضى الله عنه بيورديكه خير الناس بعد النبيين
ابو بكر ثم عمر ثم عثمان ثم الله اعلم ودخى چوق حديث شريفلرده مدح وارد
اولمشدر وايام خلافتنده آثار جليله سى واردر چوق تأليف قلوب وتتابع

فتوح واهل ردتى قهر وجزيرهٔ عربى شركدن تطهير ورومى شامدن
اخراج وفرسى حدود سواددن طرد بونلردن زياده سيله شوكت وشكيمه لرى
وارايكن ابو بكردنصكره افضل عمر بن الخطاب رضى الله عنه در شوذكر
اولنان حديث شريفلرده مذكوردر وايام خلافتنده ايلديكى عدل
واستقامت يوقاروده ذكر اولندى بعده جمهور اهل سنت عندنده عمر
رضى الله عنه دنصكره حضرت عثمان بن عفاندر رضى الله عنه ذكر
اولنان حديث شريفلرده مذكوردر وزمان خلافتنده چوق بلاد فتح
ايتدى وجيوش مسلمينى تجهيز ايتدى ومصحف شريفى چوق يازدروب
اطرافه شايع قلدى وصاحب حيا ايدى شول مرتبه ده كه حتى رسول
كائنات صلى الله عليه وسلم انك حقنده بيوردى الا استحى ممن تستحى
منه ملائكة السماء بركسه دن نقل اولنمدى بر پيغمبره ايكى كره داماد
اوله عثمان رضى الله عنهدن غيرى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم قزى
رقيه يى اكا تزويج ايتدى اول آخرته كتدكدنصكره قزى ام كلثومى
تزويج ايلدى اول دخى آخرته كتدى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
بيورديكه اكر برقزم دخى اولسيدى سكا تزويج ايدرايدم بوندنصكره افضل
على بن ابى طالب رضى الله عنه در رسول الله صلى الله عليه وسلم قزى فاطمه يى
اكا تزويج ايلدى وعموجه سى اوغليدر لكن بعض متأخرين حضرت على
حضرت عثماندن افضلدر ديديلر و بعضلر توقف ايتديلر والحاصل
علامات اهل سنتدن تفضيل الشيخين ومحبت الحسنين رضى الله عنهم
بونلردن صكره سائر عشرهٔ مبشره حديث صحيحده شويله دركه * عشرة
فى الجنة ابو بكر فى الجنة وعمر فى الجنة وعثمان فى الجنة وعلى فى الجنة
والزبير فى الجنة وطلحه فى الجنة وعبد الرحمن بن عوف فى الجنة وابو عبيدة
بن الجراح فى الجنة وسعد بن ابى وقاص فى الجنة وسعد بن زيد فى الجنة
و بونلردنصكره اهل بدره و باقى احد و باقى اهل بيعة الرضوان بالحديبيه
بونلر افاضل اصحابدر ابن ماجه رحمه الله تعالى رافع بن خديجدن

روايت ايتديكه جبرائيل ياخود برملك رسول الله صلى الله عليه وسلمه
كلوب ديديكه ما تعدون من شهد بدرا فيكم لو اخيارنا قال كذلك
عندنا خيار الملائكة يعنى بدر غزاسنه حاضر اولنلرى بيكزده نجه
عدايدرسز ديدى جواب ويروب انلر بزم خيرليلرمزدر ديديلر ملك ديديكه
كذلك بزم عنديمزده دخى ملائكه دن خيرليلردر ديدى اهل بيعة الرضوان
حقنده حق تعالى بيورر لقد رضى الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة
ابوداود روايت وامام ترمذى تصحيح ايتديكه رسول كائنات وافضل
من فى الارض والسموات عليه وعلى آله وصحبه الصلوات والتسليمات
بيورديكه لا يدخل النار احد ممن بايع تحت الشجرة يعنى تحت
شجرة ده مبايعه ايدنلردن بركسه ناره كيرمز جمله سى اهل جنتدر وبالجمله
السابقون الاولون من المهاجرين والانصار غيرى صحابيدن افضلدر
نته كيم الله العزيز الحكيم العليم الرحيم جلت جلالة وجهه الكريم
وبهرت آيات فضله العظيم بيورر * لا يستوى منكم من انفق من قبل
الفتح وقاتل اولئك اعظم درجة من الذين انفقوا من بعد وقاتلوا وكلا
وعد الله الحسنى * وسائر صحابه افاضل اهل اسلامدر رضى الله عنهم
اجمعين ودخى حضرت فاطمه رضى الله عنها سيده وامام حسن وامام
حسين رضى الله عنهما اهل جنتدر وحضرت خديجه وعايشه وسائر
ازواج مطهرات رضى الله عنهن اهل جنتدر حديث شريفلرده
مصرحدر والحاصل جمله اصحاب كزين رضوان الله عليهم اجمعين
اهل خير واهل سعادتدر حق سبحانه وتعالى قرأن عظيم الشانده
مواضع كثيره ده انلرى مدح ايتمشدر * يا ايها النبى حسبك الله ومن اتبعك
من المؤمنين * لقد تاب الله على النبى والمهاجرين والانصار * لقد رضى الله
عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة * والذين معه اشداء على الكفار
رحماء بينهم تريهم ركعا سجدا * ولا تحسبن الذين قتلوا فى سبيل الله امواتا
بل احياء عند ربهم * الاية وسائر آيات كريمه لر دخى چوقدر ورسول الله

صلى ا

صلى الله عليه وسلم مدح ايتمشدر اصحابى كالنجوم بايهم اقتديتم اهتديتم
لا تسبوا اصحابى فلو ان احدكم انفق مثل احد ذهبا ما بلغ مد احدهم
ولا نصيفه اكرموا اصحابى فانهم خياركم الله الله فى اصحابى لا تتخذوهم غرضا
من بعدى فمن احبهم فبحبى احبهم ومن ابغضهم فببغضى ابغضهم ومن
اذاهم فقد اذانى ومن اذانى فقد اذى الله ومن اذى الله يوشك ان يأخذه
حق سبحانه وتعالى رسولنه صحابه اولمسنى اختيار ايدوب وقت سعادتنده
انلرى دين اسلامه معين ايتمشدر وشرف صحبتيله مشرف اولوب
فى سبيل الله نيچه لرى روحلرينى حضور رسول الله ده بذل ايدوب اعداء الله
ايله مجاهده ده جام مماتى دست شهادتدن نوش ايتمشدر فمنهم من قضى
نحبه ومنهم من ينتظر وما بدلوا تبديلا ونيچه لرى دين اسلامى وشريعت
غراى صاحب شرعدن اخذ ايدوب غائبلره تبليغ ايتمشلردر امت
محمديه نك افضللريدر وهر بريسى شفاعت ايتسه كركدر بز جمله سن
سورز وشفاعتلرينى اومارز رضوان الله تعالى عليهم اجمعين فصل
معلوم اولسونكه تابعين شول مؤمنلردر كه حال حياتنده صحابه يى ياخود
صحابه انى كورمش اوله عند الاكثر وبعضلر عندنده طول ملازمت
لابددر وبعضلر عندنده صحة السماع لازمدر وبعضلر عندنده سن
تميز شرطدر صحابه دن صكره افضل بونلردر افضل تابعينده اختلاف
اولندى اهل مدينه سعيد بن المسيبدر ديديلر اهل بصره حسن بصريدر
ديديلر اهل كوفه اويس القرنيدر ديديلر زيرا حضرت عمر بن الخطاب
رضى الله عنه بيورديكه بن ايشتدم كه رسول الله صلى الله عليه وسلم
بيورديكه ان خير التابعين يعنى تابعينك خيرلوسى رجل بر رجلدركه
يقال له اويس انك اسمنه اويس ديرلر ودخى حقنده حديث شريفلر
واردر حتى آخرتده قبيله قدر كمسه لره شفاعت ايدر ديو خبر وارد اولمشدر
رضى الله عنهم اجمعين وحسن بصرى رضى الله عنه نيچه قدر كبار
صحابه يه ملاقى اولمشدر وزهد وتقواده كمال بولمشدر ولى كاملدر فضائل

شریفه سی چوقدر رضی الله عنه ودخی معلوم اولسونکه معتقد اولمق
لازمدر که افضل الائمة المجتهدین واکمل الفقهاء الفاضلین حضرت
امام اعظم وهمام اقدم سراج امة محمدیه چراغ ملت احمدیه نعمان
حقایق عمان معانی ودقایق عارف وعالم امام جهان ابو حنیفهٔ کوفی
رضی الله عنه وارضاه حضرتلری افاضل تابعیندندر علمده وعملده
کاملدر درجهٔ ولایتده ذروهٔ علیایه واصل تاج العلماء المتبحرین رحمه الله
علیه وعلیهم اجمعین غایتده فضائل شریفه ومناقب لطیفه سی
چوقدر حتی حقنده کتابلر تألیف اولنمشدر بعده امام مالک رضی الله عنه علمده
وعملده کاملدر وتقواده مرتبهٔ قصوایه نائلدر بعده امام ذو الشرفین الشافعی
رضی الله عنه بعده امام احمد بن حنبل رضی الله عنه وبونلرک نیجه شاکردلری
واردر وبونلر اتباع تابعیندندر بالاتفاق واقع شودرکه بعد الانبیاء والمرسلین
صلوات الله وسلامه علی نبینا وعلیهم اجمعین اشرف الناس وافاضل
اهل اسلام علماء صدیقون عاملوندر زیرا صفت علم بر صفتدر که حق سبحانه
وتعالی انی اصطفا واختیار ایتدیکی قوللرینه اعطا واحسان ایدر نته کیم
قرآن کریمده بیورر ثم اورثنا الکتاب الذین اصطفینا من عبادنا الآیة حق
جل وعلا ایله قوللری بیننده واسطه‌لردر احکام الهی قوللره تبلیغ ایدرلر
انبیاء کرام علیهم الصلوة والسلامک وارثلری وخلیفه‌لریدر طلب
علم حالی اعتبار ایله حدیث شریفده بیورر طالب العلم یستغفر له کل شیء
حتی الحیتان فی البحر وحتی النملة فی جحرها یعنی طالب علم ایچون هرشیء
استغفار ایدر حتی دریاده بالقلر ویواسنده قرنجه‌لر دخی اکا استغفار ایدر
وبالفعل عالم اولنلر حقنده بیورر فضل العالم علی العابد کفضلی علی
ادناکم یعنی عالمک عالم اولمیان عابد اوزرینه فضلی سزلرک ادناکز اوزرینه
فضلم کبیدر وسائر آیات کریمه وحدیث شریفلر واردر بو حدیث
شریف مدح حقنده کفایت ایدر بونلردنصکره مرتبهٔ شهادتدر بونلرک
حقنده نیجه نشلر واردر قرآن عظیمده وحدیث شریفده بونلردنصکره

اهل جهاد مرتبه سیدر بونلردنصکره حجاج مرتبه سیدر بونلردنصکره
عامهٔ مؤمنلرک صالحلرک مرتبه سیدر کتب مفصله ده تفصیلا ذکر اولنمشدر
والله اعلم بالصواب وحسبنا الله ونعم الوکیل تکمله معلوم اولسونکه
مبشر بالجنه اولنلردن ماعدا برکسه حقنده اهل جنتدر دیو حکم اولنماز
الا صفت ایمان ایله توصیف قیلنوب حکم اولنور مثلا اگر مؤمن اولدیغی
حالده آخرته کیدرسه اهل جنت اولور کذلک جمیع اهل ایمان اهل
جنتدر دینور وکذلک برکسه‌یه اهل جهنمدر دیو حکم اولنماز مگر الله تعالی
ورسول الله صلی الله علیه وسلم خبر ویرمش اوله اما صفت کفر ایله
توصیف قیلندقدنصکره جهنمله حکم اولنور مثلا فلان کافر اگر
آخرته کیدرسه اهل جهنمدر دینور کذلک کافرلر اهل جهنمدر دینور
برمؤمن حقنده آخرته کفرله کتسون دیو بددعا ایتمک جائز دکلدر نقدر فاسق
وفاجر وظالم اولورسه ده حضرت موسی علیه السلام فرعونک حقنده
دعا ایدوب ربنا اطمس علی اموالهم واشدد علی قلوبهم فلا یؤمنوا
حتی یروا العذاب الالیم الآیة بویله دیدیکی حاشا مؤمنلر حقنده دکلدر
ومؤمن ظالم حقنده ظلمندن اوتوری عذابی دائم اولسون ایچون کفرله
کتسون دیو بددعا ایتمک جائزدر دیوب بو آیت کریمه‌یی دلیل کتورمک
فاسددر وحضرت موسی علیه السلامه افترا ایتمش اولور زیرا حضرت
موسی علیه السلام والله العظیم مؤمنلره بو دعایی ایتمدی فرعون وقومی
کافرلر ایدی وانلری ایمانه دعوت ایلدی بونجه مدت مدیده بو قدر
معجزه کوستردی ایمان کتورمیوب دخی زیاده استکبار وعناد ایتدیلر
ومؤمنلره درلو درلو جفا واذا ایتدیلر بعده حضرت موسی علیه
السلام بونلرک ایمانه کلمه‌جکلرینی اکلیوب بویله‌جه دعا ایتدی نته کیم
کتب تفسیرده قصص انبیا علیهم السلامی مطالعه ایدن عاقللر بوکا
شاهددر ودخی برکسه حقنده لعنت ایتمکله امر بو قدر ابلیس حقنده
بیله اکا لعنت ایدیکوز دیو طرف شرعدن امر صادر اولمدی اگر دیرسک

حق سبحانه وتعالى ورسول الله صلى الله عليه وسلم بعض طائفه يه
لعنت ايتديلر كتاب اللهه نسنه زياده ايدنلر وتقديرى تكذيب ايدنلر واهل
اسلام اوزرينه جبروقهر ايله مسلط اولنلر وحق تعالينك عزيز ايتديكنى
ذليل وذليل ايتديكنى عزيز ايتمك ايچون سعى ايدنلر وسنت رسولى ترك ايدنلر
واسم اللهدن غيرى اسمله ذبح ايدنلر وانا سنه و باباسنه لعنت ايدنلر دين
اسلامده بدعت سيئه احداث ايدنلر وربا اكل ايدنلر وايتدورن وكاتبى
وشاهدى اولنلر واكسنه ايله يوزينه دورتوب اوزرينه برلون ايله بنك ايدن
وايتدورن وصدقه وزكوتى منع ايدن وشول عورت كه زوجى اكا غضب
ايتمش اوله وامور شرعيه ده اذان محمدى ايشيدوب اجابت ايتمينلر ورشوت
الان وويرن وخمر صقان وصقدرن وايچن وساقى اولان وكتورن وكتوردن
وصتان وآلان وهبه ايلين واقچه سنى اكل ايدن وحله ايدن وايتدورن
وشول كمسنه كه انك امامتنى قومى كربه عدايدوب راضى اولميه لر اولدخى
دكليوب انلره امام اوله وغيريلر دخى واردر بونلره جانب شريعتنده
لعنت صادر اولمشدر لكن امر اولنمدق بونلره لعنت ايتمكله الله تبارك
وتعالى ورسولى عليه الصلوة والسلام بونلره لعنت ايتدكلرينك حكمتنى
ينه انلر بيلور اكر بركسنه ابليسه وغيريسنه هيچ لعنت ايتمسه اكا سن
نيچون لعنتى ترك ايتدك ديو آخرتده اصلا سؤال يوقدر واما لعنت ايتسه
شايدسن بونكله امر اولنمش ايكن نيچون ايتدك ديو سؤال اولنه مع هذا
امام مسلم رحمه الله تعالى ابو الدرداء رضى الله عنه دن تخريج ايلدى
اولدخى يوردىكه بن ايشتدم رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردىكه
ان اللعانين تحقيق لعنت ايديجى كمسنلر لايكونون شهداء ولا شفعاء
يوم القيمة يوم قيامتده انلر شاهد وشافعلر اولمازلر ولعنت كلمه سنى
تكلم ايتمك آفات لساندندر وامام حضرت معاويه رضى الله عنه نك
اوغلى يزيد حقنده سوز چوقدر بعضلر آل رسوله صلى الله عليه وسلم
تزبداهانت ايتدى وقتل ايتدردى مجرد رياست دنيويه ايچون كافر اولدى

واعنت ايده رز ديديلرنته كيم سعد الدين شرح عقايدده بونى اختيار
ايتدى و بعضلر قتل صحابى كفر دكلدر حلال ديمدكچه وتحقير ايتمدكچه
بو صورتده يزيد حقنده توقف ايدرز ديديلر و بعضلر يزيد كافر بيله
اولديسه ينه لعنت ايتميوز ديديلر والحاصل خلاصة الفتاويده شويله
ذكر اولنور كه يزيد اوزرينه وحجاج اوزرينه لعنت ايتمك لايق دكلدر زيرا
رسول الله صلى الله عليه وسلم نماز قيلانلره واهل قبله اولنلره لعنت
ايتمكدن نهى ايتدى و بالجمله كف لسان جاى سلامتدر يا عجبا يزيد
ابليسدن اشد دكل ايكن ابليس حقنده لعنت ايله امر اولنمدق بوندن
عبرت آلنه عبرت عظيمه واردر والله اعلم واحكم مقام خامس ايمان
باليوم الاخر بياننده اولنجيدر اولا معلوم اولسونكه دار اوچدر
دار الدنيا ودار البرزخ ودار الجزاء و بعضلر عندنده دردر بريسى دخى
رحمدر و بعضلر ايكيدر ديديلر الدنيا والاخرة و بالجمله دار البرزخدن
مراد موت وقتندن قيامت وقتنه دك اولان زمان ومكاندر بو مقامده
عالم البرزخ عالم الاخرته ملحق اعتبار اولنوره مذهب تحقيق اوزره احوالندن
بحث اولنور باذن الله تعالى فصل سؤال قبر احوالى بياننده
اولنجيدر معلوم اولسونكه سؤال قبر حقنده چوق حديث شريفلر وآثار
كثيره لر واردر كه اصلا انكار وتوقف ايتمكه مجال يوقدر سؤال قبردن
مراد موتدن صكره قيامتدن اول اولان سؤالدر مقبور اولميانلر ايچون
دخى سؤال واردر تحقيق بودر كه روح بدندن چقمق ايله بالكليه ادراك
وشعور منقطع اولماز بلكه روحك جسدنه تعلق حسبيله جسدده
برنوع حيوة خفيه حاصل اولوب سؤالى استماع ايدوب جواب ويرمكه
قدرت بولنور لذت نعمى والمى انك سببيله ادراك ايدر سؤال روحله جسدك
مجموعنه اولور و بعضلر كيفيتنده توقف ايتديلر والله اعلم بحقيقة الحال
حديث شريفلرده ذكر اولنور اذا قبر الميت ميت قبره واردقده
اتاه ملكان اسودان اكا ايكى سياه ملك كلور ازرقان كوزلرى كوك

يقال لاحدهما منكر وللآخر نكير * برینه منكر و برینه نكیر دینور * فیقولان
میته سؤال ایدرلر * ما كنت تقول فی حق هذا الرجل * شو نبوت ورسالتله
مشهور اولان رجل كه محمد صلی الله علیه وسلمدر سن دنیاده آنك حقنده
نچه اعتقاد ایدوب سویلردك * فان كان مؤمنا * اكر میت مؤمن ایسه
یقول * سویلر هو عبد الله ورسوله اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا
عبده ورسوله دیوب جواب ویرر * قد كنا نعلم انك تقول هذا ملكلر دیرلر كه
تحقیق بز سنك بویله جواب ویره جككی بیلوردك * ثم یفسح له فی قبره سبعون
ذراعا فی سبعین ذراعا * بوندن صكره انك قبرنده وسعت اولنور یتمش
ارشون اوزنلغی و یتمش ارشون انلولكی اولور * ثم ینور له * صكره منور
اولور ثم یقال له نم صكره اویو دینور * فیقول ارجع الی اهلی فاخبرهم
میت دیركه بن دنیایه واروب اهلمه شو ذوق وصفایی خبر ویره یم * فیقولان
نم كنومة العروس الذی لا یوقظه الا احب اهله * ملكلر اكا دیرلر كه
اویو شول یكی كویكو اویخوسی كبی كه انی انجق زیاده سوكلی اهلی
اویاندیرر * حتی یبعثه الله من مضجعه ذلك * اول مومن قبرنده بو حال
ایله دررتا كه حق تعالی انی شول مرقدندن بعث ایده نه دك * وان كان منافقا
اكر میت منافق كافر ایسه فیقول دیر كه سمعت الناس یقولون
بن ایشتدمكه ناس دیرلر ایدی فقلت مثله لا ادری بنده انلر كبی سویلدم
بیلم دیر رسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده فیقولان ملكلر دیرلر
قد كنا نعلم تحقیق بز بیلوردك انك تقول ذلك تحقیق سن بیلم دیر سن
فیقال للارض التأمی فتلتئم علیه یره امر اولنوب ملتئم و مجتمع اول
دینور پس اول منافق كافرك اوزرینه مجتمع اولور فتختلف اضلاعه
ایكی جانبده اولان كمكلری بری برینه كیرر * فلا یزال فیها معذبا حتی
یبعثه الله من مضجعه ذلك * قبردن بعث اولنه دكین عذابدن زائل اولمازلر
و بالجمله قبرده اهل طاعته نعمت واهل فسقه عقوبت حقنده اول قدر
احادیث صحیحه وارد اولمشدر كه مضمون مشتركلری مرتبهٔ تواتره بالغ اولوب

شك وترددی قبول ایتمز استنزهوا من البول فان عامة عذاب القبر منه یعنی
بولدن احتراز ایدیكوز زیرا تحقیق عامهٔ عذاب قبر آندندر و بر حدیث شریفده
القبر روضة من ریاض الجنة او حفرة من حفر النیران یعنی قبر جنت
باغچه لرندن بر باغچه در یاخود آتش چقورلرندن بر چقوردر و بر حدیث
شریفده ان القبر اول منزل من منازل الاخرة تحقیق قبر آخرت
منزللرندن اولكی منزلدر فان نجا منه كیمكه اندن نجات بوله فما بعده
ایسر اندن صكره كه منزللر اساندر وان لم ینج فما بعده اشد منه اكر
قبردن نجات بولمز سه اندن صكره اولان منزللر اشد اولوب عذابی زیاده اولور
رسول كائنات ومفخر من فی الارض والسموات علیه وعلی آله الصلوات
المباركات والتسلیمات الزاكیات ركون ایكی كسه لرك قبرلری یاندن تشریف
ایدركن بیوردیكه انهما لیعذبان فی كبیر تحقیق شول ایكی كسه لر عذاب
اولنورلر بل لان احدهما بلكه تحقیق ایكیسندن بریسی كان لا یستنزه
عن البول بولدن احتراز ایتمز ایدی والاخر كان یمشی بالنمیمة اول
اخری نمیمه كتورردی یعنی قوغجیلق ایدردی آنكیچون عذاب اولنور
دیمك اولنور وغیری حدیث شریفلردخی قتی چوقدر ودخی میت قبره
واردقده قبرانی صقار نقدر مؤمن كامل اولسه ننه كیم كبار اصحابدن
سعد بن معاذ رضی الله عنه حضرتلری بی حساب فضائل وكرامات
صاحبی ایدی حتی آخرته كتدكده عرش الرحمن رعشه ایتمش ایكن
قبره واردقده ارض انی صقدی ننه كم حدیث شریفده لقد ضغطه
الارض تحقیق ارض سعد بن معاذی صقدی ضغطة رصقمق ایله كه
اختلف بها ضلوعه ایكی جانبده اولان كمكلری بری برینه قارشدی
لكن كافرلر حقنده قبرك صقمقلغی عقوبتدر مؤمنلر حقنده مرحمتدر
مثلا بر والده ولدنی غیب ایدوب بعد زمان بولسه نیجه سرورندن ومرحمتندن
ولدنی قوجاقلیوب محبتله صقدیغی كبی اولور وكبار سعدا حقنده لطف
وتعظیمله صقار والله اعلم بحقیقة الحال والیه المآب والمآل بعض اهل

علم شویله تحقیق ایتدیلرکه سؤال ملکلرینه منکر ونکیر تسمیه اولندیغی
انکیچوندرکه بونلرك صورتلری وخلقتلری انسانه وسائر حیوانه وسائر
ملائکه یه وجن طائفه سنه اصلا بکزه مز وانلر ایله انسیت اولماز کیمکه
کورسه قورقار هیبتلرندن اوتوری امام قرطبی رحمه الله تعالی شویله
بیان ایتدیکه ایکی ملك حلقه سؤال ایدرلر زیرا حق سبحانه وتعالی انلره
شویله خاصه وقوه ویرمشدرکه اماکن متعدده ده وقت واحدده خلق
کثیره اول قوتله سؤال ایدرلر ومخاطبلری دخی ایشدوب کندن غیری
مخاطب اولانی ادراك ایتیوب همان کندی سؤالیله مشغول اولور لکن
بعضلر عندنده سؤال ملائکه سی چوقدر حفظه ملائکه سی کبی
شافعیه دن شیخ حلیمی بونی اختیار ایدوب منهاج اسمنده کتابنده شویله ذکر
ایتدیکه ملائکة السؤال جماعت کثیره در بعضیسی منکر و بعضیسی نکیر
تسمیه اولنوب هر میت ایچون ایکیسی کلور دیدی فصل سؤال انجق
الله تعالی دن ورسول الله صلی الله علیه وسلمدن ودین اسلامدن اولور صحیح
بودر و بعضلر عندنده جمیع عقائددن و بعضلر عندنده بعض عقائددن
و بعضلر عندنده عقائددن و بعضلر عندنده اعمالدن و بعضلر عندنده
انجق توحیددن سؤال اولنور مؤمنلر بتوفیق الله تعالی جواب ویرر
ودخی سؤال القبر امت محمدیه یه می مخصوصدر یوخسه زمان سابقده
کذران ایدن امتلرده ده سؤال اولورمی ایدی اختلاف اولندی بعضلر
عندنده امت محمده مخصوصدر زیرا امام احمد وابوداود وامام بیهقی وامام
طبرانی وابن ابی الدنیا رحمهم الله تعالی تخریج ایتدیلر حضرت انس
رضی الله عنهدنکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی ان هذه الامة
تبتلی فی قبورها یعنی شول امت محمدیه قبورنده ابتلا اولنور یعنی سؤال اولنور
دیمکدر حضرت عائشه رضی الله عنها سؤال ایدوب دیدیکه یا رسول الله
تبتلی هذه الامة فی قبورها شول امت محمدیه قبورنده ابتلا اولنور فکیف
بی وانا امرأة ضعیفة بن نه حالده اولورم کیم حال بوکه بن ضعیفه خاتونم

دیدکده

دیدکده قال رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه یثبت الله الذین
امنوا بالقول الثابت فی الحیوة الدنیا وفی الاخرة یعنی حق سبحانه
وتعالی مؤمنلره دنیاده وآخرتده یعنی عالم برزخده قول ثابت ایله که
لا اله الا الله قولیدر ثبات ویردیمکدر فضلندن والطافندن ورحمتندن
مؤمنلره اول مضطر حالده بالذات کندوسی یاردم ایدوب جوابه قدرت
ویروب انی حیرتده قوماز و بعضلر عندنده امم سابقه یه سؤال وار ایدی
بوقول صحیحدر حکیم ترمذی رحمه الله تعالی تخریج ایلدیکه قچان
میت قبرده سؤال اولندقده شیطان کوربنور سنك ربك بنم دیرانکیچون
رسول الله صلی الله علیه وسلم دفن وقتنده اللهم اجره وبر روایتده
اعذه من الشیطان ومن عذاب القبر دیوب امته بودعایی تعلیم ایلدی
ای عاقل حق سبحانه وتعالینك کمال رحمتنی وعظیم لطفنی وغایت کرمنی
اکله که حافظ ابونعیم وامام بیهقی وامام ابن ابی الدنیا رحمهم الله تعالی
روایت ایتدیلرکه حفظه ملکلرینه حق تعالی امر ایدوب قوما ای
ملکلر طوروکز علی قبر عبدی قولومك قبری اوزنده فسبحانی
وهللانی وکبرانی الی یوم القیمة یوم قیامته دك بکا تسبیح وتهلیل وتکبیر
ایدیکز واکتباه لعبدی ثوابنی قولومك دفتر اعمالنه کتابت ایدیکوز ودخی
مژده و بشارت حدیث شریفلرندندر وامام طبرانی وامام اصبهانی
رحمهما الله تعالی تخریج ایتدیلر حدیث شریف ابن عمر رضی الله
عنهمادنکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه لیس علی
اهل لا اله الا الله وحشة عند الموت ولا فی قبورهم ولا فی منشرهم یعنی
اهل لا اله الا الله که اهل ایمان واهل توحید اولنلره موت وقتنده وقبورده
ونشر وقتنده وحشت یوقدر بو حدیث شریفك مثلی عیون تفاسیرده
وتفسیر ابی السعودده سورۂ یس دن مقدمجه مذکوردر اللهم یسر لنا کما
بشرتنا انه کریم بعض حدیث شریفلرده ذکر اولندیکه کافرلره اعمال
سیئه سی چرکن صورتده قبرلرنده رفیق اولور ومؤمنلره اعمال صالحه سی

كوزل صورتده رفيق اولور بشير بن الحارث رحمه الله تعالى نعم
المنزل القبر لمن اطاع الله ديو بيوردى يعنى حق تعالىيه اطاعت ايدن
ايچون قبرى كوزل منزلدر و بعض تفسيرلرده مقاتل رحمه الله تعاليدن
نقل اولنمشكه قچان بر مؤمن آخرته كتدكده حق سبحانه وتعالى اكا
رومان نامنده بر ملك كوندررا ولدخى كلوب ديركه اى مؤمن سمدى سكا ايكى
ملك الله تعاليدن و پيغمبردن ودين اسلامدن سؤال ايدرلر صقين خوف
ايمه دنياده ايمان كتورديكك كبى جواب و يردير بعده معهود ملكلر كلور
كشى عالم دنياده نيجه عاقل ايسه سؤال وقتنده ينه اويلهدر فصل
روايات صحيحهده شويلهدر كه سؤال بركره اولور صحيحده بودر واول يدى
كونده اولور و بعضلر اول كون اوچ كره اولور ديديلر و بعضلر اوچ كره
اولوب كونده بركره اولمغله اوچ كونده تمام اولور ديديلر و بعضلر عندنده
يدى كون سؤال اولنور و بعضلر قرق كون سؤال اولنور ديديلر اطفال
مؤمنين ايچون سؤال يوقدر صحيح بودر بعضلر واردر ديديلر حتى اناقرنده
طشره چقمامش اناسيله بيله آخرته كيدنلر ايچون بيله سؤال واردر ديديلر
لكن رفيق واطفله در ديديلر واطفال كافرين حقنده ده اختلاف
اولندى حق بودر كه انلرهده سؤال يوقدر ودخى انبياء كرام عليهم
السلام حضرتلرينه قول صحيحده سؤال يوقدر و بعضلر واردر ديديلر
لكن تعظيم وتكريم ايلهدر نته كيم بعض روايتده صالحلره ملكلر كوزل
صورتده كلوب تعظيمله ايدرلر ديو وارد اولمشدر و انبيانك اولاد كراملرى
حقنده قول صحيحده سؤال يوقدر بعض كاملر بونده توقف ايتدى شهدا
حقنده بالاتفاق سؤال يوقدر علماء صديقون ايچون سؤال يوقدر حدود
اسلاميهده جهاد نيتيله مرابط اولنلره سؤال يوقدر وهر كيجه سورهٔ
ملك تلاوت ايدنلره سؤال يوقدر جمعه كيجه سنده ياخود كونده آخرته
كيدنلره سؤال يوقدر اسهالدن واستسقا مرضندن كيدنلره سؤال
يوقدر طاعوندن كيدنلره وطاعون زماننده نقدر غيرى سببدن كيدرسه ده

سؤال

ده سؤال يوقدر وفترت جاهليتده كيدنلره ومجنونلره وغايتده احمق اولنلر
حقنده توقف واردر والله اعلم بالصواب بونلرده سؤال يوقدر ملائكه
وجن حقنده اختلاف واردر والله اعلم بونلرهده سؤال يوقدر مرض
موتنده سورهٔ اخلاص تلاوت ايدنلره سؤال يوقدر نته كيم حافظ ابو نعيم
تخريج ايلدى عبد الله رضى الله عنه دنكه رسول الله صلى الله عليه وسلم
بيورديكه من قراء قل هو الله احد فى مرضه الذى يموت فيه هر كيمكه
قل هو الله احد سوره سنى قراءت ايتسه اولوم خستهلكنده لم يفتن فى قبره
قبرنده مفتون اولمازفتنة القبردن مراد سؤالدر ديمشلر وحملته الملائكة
يوم القيمة اول كشى يى قيامت كوننده ملكلر باكفهما اللرى اوزرينه
الوب حتى يجيزه من الصراط الى الجنة صراطدن جنته كچوررلر امام
سيوطى بو حديث شريفى نقل ايلدى فصل معلوم اولسونكه
حياتده اولنلر برخير عمل ايدوب ثوابنى موتاره هبه ايتسهلر بالاتفاق واصل
اولور امام طبرانى اوسط نامنده كتابنده تخريج ايتديكه حضرت انس
رضى الله عنه بيوردى بن ايشتدم رسول الله صلى الله وسلم بيوردى مامن
اهل بيت يموت منهم ميت فيتصدقون عنه يعنى هر كيمك اهل بيتنده
بركسه آخرته كيتسه واندن اوتورى صدقه و يروب ثوابنى اكا بغشليهلر
بعد موته الا اهداها جبرائيل عليه السلام على طبق من نور جبرائيل
عليه السلام انى نوردن طبق اوزرنده ايصال ايدوب ثم يقف شفير القبر
قبر كنارنده واقف اولوب فيقول ديركه ياصاحب القبر العميق هذه
هدية ياصاحب قبر شو هديهدر اهداها اليك اهلك سكا اهلك واحبابك
اول هديهيى كوندردى فاقبلها انى قبول ايت فتدخل عليه اول اكا
واصل اولور فيفرح بها ميت اول هديه ايله فرحلنور ويستبشر
سرور و بشارت حاصل اولور ويحزن جيرانه الذين لا يهدى اليهم شئ
هديه كوندرلمين قومشى محزون اولورلر ابن ابى الدنيا نقل ايتدى عمرو بن
جريردن شويله بيورديكه قچان بركسه آخرته كتمس مؤمن قرنداشى

ایچون دعا و برخیر عمل ایدوب ثوابنی باغشلسه بر ملك آنی الوب اول کمسه‌یه
کتوروب دیر که احبابکدن فلان کمسه بونی سکا هدیه کوندردی دیر امام
مسلم ابو هریره دن رضی الله عنه تخریج ایلدیکه رسول الله صلی الله علیه
وسلم اذا مات الانسان برمؤمن سرای بقایه انتقال ایتدکده انقطع
عنه عمله انك عملی اندن منقطع اولور الا من ثلثة الا اوچ نسنه‌دن
عملی منقطع اولمیوب دفتر اعمالنه حسنه یازیلور علی وجه الخصوص
من صدقة جارية دنیاده ایتدیکی خیرات جاریه سندن او علم ینتفع به
انکله انتفاع اولنور علمدن خلقه علم تعلیم ایتمك و کتاب تألیف ایتمك کبی
او ولد صالح یدعو له ولد صالحدنکه اکا خیر دعا ایدر معلوم اولسونکه
شول عبادتلر و دعالر که آنده کافهٔ مؤمنین و مؤمنات یاد اولنور علی وجه العموم
اندن جمیع اهل ایمانه حصه واردر رحمه الله علیهم اجمعین برکمسه
مؤمنك قبرنه واروب اکا سلام ویرسه اول ایشیدوب سلامنی الور و آنك ایله
انسیت ایدر انکیچون رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اهل قبوره سلام
ویرمکی و زیارت ایتمکی مشروع ایدوب امته تعلیم ایلدی نته کیم
حدیث شریفده ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت اولنور که حضرت
سید کائنات علیه و علی آله و صحبه افضل التحیات و اکمل التسلیمات بیوردیکه
ما من احد یمرّ بقبر اخیه المؤمن کان یعرفه فی الدنیا فیسلم علیه الا عرفه
وردّ علیه ابو محمد عبد الحق بو حدیث شریفی تصحیح ایلدی و بر حدیث
شریفده ما من رجل یزور قبر اخیه و یجلس علیه الا استأنس به یعنی
برکمسه دین قرنداشنك قبرنی زیارت ایدوب یاننده اوتورسه انك ایله
استیناس ایدر و بویله حدیث شریفلر چوقدر و دخی معلوم اوله که
برمؤمن صلوات شریفه کتورسه فی الحال ملائکه او صلواتی الوب
حضرت فخر المرسلین صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین
حضرتنه تبلیغ ایدرلر نته کیم امام احمد و النسائی روایت ایتدیلر امام
حاکم تصحیح ایتدی بو لفظله که ان لله ملائکة سیاحین فی الارض

یبلغون عن امتی السلام یعنی تبارك و تعالینك یرده سیاح ملائکه‌سی
واردر امتمدن سلام کتوررلر و بر حدیث شریفده ان احدا لن یصلی
علیّ الا عرضت علی صلاته حین یفرغ عنها یعنی برکمسه بکا صلوة ویرمز
الا انك صلوتی بعد الفراغ فی الحال بکا عرض اولنور بالذات یاخود ملك
واسطه‌سیله و امام اصبهانی روایت ایتدی شویله لفظیله ان لله
ملکا اعطاه سمع العباد کلهم فما من احد یصلی علیّ الا ابلغنیها و اگر
اول مبارك روضهٔ مقدسه یاننده صلوة و سلام کتورسه حضرت رسول
کائنات صلی الله علیه وسلم بالذات کندوسی ایشیدوب و سلامنی آلورنته کم
چوق حدیث صحیح شریفلرده مذکوردر فصل معلوم اولسونکه
انبیاء کرام علیهم السلام حضرتلرینك جسد شریفلری چورومز
چوق حدیث صحیحده مذکوردر الانبیاء احیاء فی قبورهم و بعض
علماء عندنده شهیدلرك جسدلری دخی چورومز اگر آلات حرب ایله پاره لنمیسه
و امام قرطبی ذکر ایلدیکه مؤمن صابر سالك آخرت اولان کمسه‌لرك
جسدلری چورومز و بعضلر عندنده اول جسد که گناه ایتمامش اوله اولدخی
چورومز و دخی علماء عامللرك و حملهٔ قرآن و رضاء الله تعالی مؤذن اولنلر
و اهل ولایت اولنلرك جسدلری چورومز بلکه کفنلرینه طپراق دوقنمز
انلره حق سبحانه و تعالیدن کرامتدر و سائر خلقك جسدلری چوررنته کیم بر حدیث شریفده بویله‌در که کل ابن آدم یأکله التراب هر ابن
ادمی طپراق اکل ایدر یعنی جسدنی چوروردر الا عجب الذنب عجب
الذنبدن غیری اول بر کمکدر که مقعدده اولور او چورومز منه خلق و منه
یرکب اول کمکدن خلق اولندی و یوم البعثده ینه اول کمکدن ترکیب اولنور
اجزای جسد انك اوزرینه بنا اولنور بو حدیث شریفی چوق محدثلر
روایت ایتدیلر فصل معلوم اولسونکه روحك حقیقتنده اختلاف
کثیره واردر بعضلر دیرلر که روحك حقنده بحث اولنمق صحیحدر زیرا
حق تعالی و تبارك قل الروح من امر ربی دیو بیورمشدر دیدیلر اگر

حدیث شریفده واخبار صحیحه‌ده وارد اولان معانی ومضامین اوزره
تفتیش اولنسه شویله تحقیق اولنورکه روح جسم لطیفدر بدنه سرایت
ایتمشدر وجسده مشابك ومشابهدر امدی بوندن ظاهر بودرکه هر حیوانك
روحی کندی جسمی کبی اوله وجسد روحه محل اولمشدر بو قول صحیحدر
امام بیضاوی علیه رحمة القوی العزیز حضرتلری سورهٔ بقره‌ده
بیوردیکه ارواح بنفسها قائمه‌در و بعد الموت کمال ادراك اوزره علی
حالها قالور اهل تصفیه مشربیدر تابعیندن وصحابیدن رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین نیجه فضلاء کاملون بوکا ذاهب اولمشدر لکن جمهور
علماء رحمهم الله بومقامده سکوتی وتوقفی اولی واصح کورمشلردر روح
جسددن مفارقت ایتدکدنصکره قنده قرار ایدر روایات عدیده
ومذاهب متخالفه واردر شرح الجوهره‌ده ابراهیم اللقانی اقاویل کثیره
نقل ایدوب بعضیسی حقنده بعضلردن تصحیح و بعض آخر حقنده
بعض اخردن ترجیح روایت ایلدی وامام سیوطی شرح الصدورده
وثقات مخرجیندن ابن القیم شویله تحقیق ایتدیلرکه روایات متخالفه
واقاویل متعارضه‌یی محامل صحیحه‌یه حمل شووجهله‌درکه اشقیا وسعدا
ایچون بر محل اولمیوب بلکه بو ایکی طائفه‌نك هر صنفی ایچون علی حده
واردر اهل شقاوتك شقاوتنده درجاتی واهل سعادتك سعادتنده
درجاتی مقدارنجه ارواح اشقیا عالم الافات ودار العقوبتده درکه اکا
سجین دیرلر اکا محبوس ومعذب اولور قنغی طائفه‌دن ایسه انلر ایله جمع
اولور مثلا یهودی یهود ایله نصاری نصاری ایله ومجوسی مجوسی
ایله العیاذ بالله تعالی وارواح سعدا عالم قدس ودار لطافتده وطهارت
صحرالرنده وقدس باغچه‌لرنده اولورکه اکا علیین دیرلر علو اوستنه علو
وسعادت اوستنه سعادت دیمکدر شویله بر مکان عالی ومقدسدرکه اصلا
اندن غنا کلمز وانك شان وکیفیتی عقل ایله ادراك اولنماز زیرا عالم آخرتدر
مشاهده اولنان عالم دنیا کبی دکلدر قیاس دخی اولنماز امور آخرتك

کیفیتی انجق حق تعالی بیلور عقلا ونقلا ادراك اولنمیان قبیلدندر
همان اهل ایمان اوزرینه واجب اولان آخرته ایمان کتورمکدر کیفیتندن
بحث وتفتیش لازم دکلدر امدی سعدا صنف صنف اولمق حسبیله هر بر
صنف ایچون علی حده مقر واردر برصنف ارواح اکابر سعداء اعلیء
علیینده درا کاملاء اعلی تسمیه اولنور حضرت رسول کائنات علیه
وعلی آله وصحبه افضل الصلوات واکمل التسلیمات حضرتلری سرای
بقایه تشریف وقتنده که روح معظملرینی تسلیم ایدرکن آخر دعالری
بو ایدی اللهم اغفرلی وارحمنی والحقنی بالرفیق الاعلی اهل حدیث
رفیق اعلادن مراد ملاء اعلادر دیدیلر انلر ارواح انبیاء علیه السلامدر
بونلردخی درجاتلرنده متفاوتدرنته کیم لیلهٔ معراجده حضرت سید
الکونین صلی الله علیه وسلم برنجی فلکده حضرت آدم علیه السلامی
کوروب ایکنجیده عیسی ایله یحیی علیهما السلامی کوردی اوچنجی
فلکده یوسف علیه السلام ایله ملاقی اولوب دردنجی سماده ادریس
علیه السلام ایله ملاقی اولمشدر بشنجی فلکده هارون علیه السلام
ایله ملاقی اولمشدر آلتنجی آسمانده موسی علیه السلامی کوروب
یدنجی آسمانده ابراهیم علیه السلامه ملاقی اولمشدر وسائر انبیاء علیهم
السلامك درجه‌لری علی مراتبهم اعلاء علیینده دروددخی ارواح علما
رحمهم الله تعالی علی مراتبهم ارواح انبیاء علیهم السلامك قریبنده
وارواح شهدا حقنده صحیح مسلم حدیث شریفلرندن برحدیث شریفده
شویله‌درکه ارواحهم فی اجواف طیر خضر لها قنادیل معلقة بالعرش
تسرح فی الجنة حیث شاءت ثم تأوی الی تلك القنادیل یعنی ارواح شهدا
جسدلرندن مفارقت ایتدکدنصکره یشل قوشلر جوفلرنده اولوب اول
قوشلرك عرش عظیمده معلق قندیللری واردر جنتده استدکلری مکانلرده
سیر ایدوب بعده معهود قندیللره رجوع ایدرلر دیمکدر ای عاقل صادق
بو حدیث شریف مثللو حدیث شریفلرده اولان قوشلر وقندیللر تعبیرندن

دنیاده کی قوشلر وقندیللر کبی نسنه ظن ایتمیه سن زیرا بو بشقه کیفیتدر که
حقیقتی مشاهده اولونمینجه بیلنمز ابن ابی شیبه رضی الله عنه مسندنده
شویله ذکر اولندیکه حضرت سید کائنات صلی الله علیه وعلی آله
وصحبه بیوردیکه الشهداء بنهر اوعلی نهر یقال له بارق عند باب الجنة
فی قباب خضر یأتیهم رزقهم منها بکرة وعشیا یعنی ارواح شهدا
جنت قپوسی یاننده بارق نامنده بر ارمق اوزرنده درکه یشل قبه‌لر تحتنده
اولوب انلره جنتدن هر زمان رزق کلوردیمکدر ار باب البابه خفی اولمیه که
انده اخشام وصباح یوقدر زیرا اوعالم نورانیدر اسدی بو حدیث شریفده
ذکر اولنان بکره وعشی دوامدن کنایه اولمق کرکدر امام مجاهد رحمه الله
تعالی شویله بیوردیکه ارواح شهدا جنت یمشلرندن وطعاملرندن
اکل ایدرلر لکن جنته کیرمزلر دیدی لکن بو سوز صحیح مسلم روایتنه
مخالفدر مکر حافظ ابن کثیر رحمه الله تعالی توجیه ایتدیکی کبی توفیق
اولنه که بعض ارواح شهدا ایچون جنته دخول ایتمکه اذن ویریله
وبعضیسی معهود نهر بارقده اوله بحسب مراتبهم ابن منده رحمه الله تعالی
تخریج ایلدی ام کبشه‌دن شویله روایت ایتدیکه برکون حضرت سید
کائنات صلی الله علیه وسلم بزم یانمزه کلدکده روحدن سؤال ایلدک
جواب ویروب بیوردیلر که ان ارواح المؤمنین فی حواصل طیر خضر
تحقیق مؤمنلرک روحلری یشل قوشلر قورساقلرنده در ترعی فی الجنة
وتأکل من ثمارها وتشرب من ماءها جنت یمشلرندن اکل وصویندن
شرب ایدر وتأوی قنادیل من ذهب تحت العرش عرش آلتنده
آلتوندن قندیللره رجوع ایدرلر یقولون دیرلر که ربنا الحق بنا اخواننا
وآتنا ماوعدتنا ای بزم ربمز دین اسلام قرنداشلریمزی بزه الحاق ایت
وبزه وعد وکرم ایتدوکن نعمتلری وسعادتلری اعطا ایت دیمکدر امدی
بو حدیث شریف جمله اهل ایمان اولنلره شاملدر لکن دین وانک مثلی
نسنه سببیله محبوس اولان ارواح مؤمنین همان بر مکانده محبوس اولور

دیمشلر ودخی امام احمد مسندنده کعب بن مالک رضی الله عنه‌دن مرویدر که
نسمة المؤمن طائر تعلق ای تأکل فی شجر الجنة حتی یرجعه الله الی جسده
یوم یبعثه یعنی مؤمنک روحی طیران ایدیجیدر اوچار وجنت اغاجلرندن
اکل ایدر تا که یوم البعثده حق تعالی انی جسدنه کوندرنجیه‌دک امام
قرطبی کعب بن مالک روایتنده همان نسمة المؤمن طائر نقل ایتمشدر
ودروایت اخریده فی صورة طیر بیض واردر وبر روایتده فی جوف
ودروایت اخریده فی حواصل واقع اولمشدر چونکه حوصله اوزرینه
جوف اطلاقی شامل اولدیغندن روایتین بیننده تعارض یوقدر بعض
اهل العلم عندنده بومثللو احادیث شریفه شهدا حقنده در سائر مؤمنلر
حقنده دکلدر لکن ظاهر بودر که جمیع مؤمنلره شاملدر حتی حافظ ابن
کثیر دیر که کعب بن مالکک روایتنده هر بر مؤمنه بشارت عظیمه ومژده‌لر
واردر نقدر شهید اولمزسه‌یله جنته کیروب کندویه حاضر ومهیا اولنان
نعمتلری ودرجه‌لری مشاهده ایدوب جنت نعمتلریله تنعم ایدوب مسرور
اواورلر دیدی وام کبشه روایتی دخی بویله در وبونلر کبی دخی حدیث
شریفلر واردر ان شاء الله تعالی بعضیسی بوندنصکره کی فصلده
ذکر اولنور امام احمد رحمه الله تعالی تخریج ایلدی ابن عباس رضی الله
عنهما دن رسول کائنات صلی الله علیه وسلم شهداء احد حقنده بیوردیکه
قالوا شهدا دیدیلر یالیت اخواننا یعلمون ماصنع الله بنا لئلا یذهلوا
عن الجهاد ولاینکلوا عن الحرب یعنی غزاء احدده جام شهادتی نوش
ایدن زمرۀ صحابی رضی الله عنهم روحلری جسدلرندن مفارقت
ایتدکدنصکره کندولره وعد اولنان نعمت ربانیه وعطایای الهیه
انلره واصل اواوب اماکن علیه‌ده استقرار وقدس باغچه‌لرنده قرار
ایدوب دنیای فانیدن خلاص بولدقلرینه قات قات شکر وحمد وثنا
ایلیوب کندولره عطیه قیلنان سعادت عظمی ودولت کبری محض فضل
الهیدر لکن شهادت اکا سبب اولدیغی ایچون دیدیلر که دنیاده اولان

دین اسلام قرنداشلریمز بزم شویله سعادت عظمی یه نائل اولدیغمزی
بلمیدیلر جهادو محاربه دن ذهول ونکول ایتمیدیلر دیدیلر قال الله تعالی
انا ابلغهم عنکم حق تبارك وتعالی انلره بیوردیکه بانداتت بز سزك
طرفکزدن دنیاده مؤمن قرنداشلریکوزه سزك سعادتکزی واحوالکزی
تبلیغ ایده رم دیوب بو آیت کریمه یی کوندردی اعوذ بالله ولا تحسبن الذین
قتلوا فی سبیل الله امواتا یعنی صاقن فی سبیل الله مرتبهٔ شهادته نائل
اولنلری میت صانمه ظاهر جسدلرینی مجروح و بی روح کوروب همان
بونلر میت اولمشلردر صانمه بل احیاء عند ربهم بلکه انلر ربلرینك
حضرت معنویه سنده برطرز حیوة طیبهٔ حقیقیه ایله احیادرکه حیوة
دنیانك یاننده برشی دکلدر یرزقون فرحین انلره رزق ویریلورنته کیم
ابی شیبه روایتنده شهدایه هرزمان جنتدن رزق کلوردیو ذکر اولندی
ایدی والمرفر حلنمجی اولدقلری حالده بما اتیهم الله من فضله الله
سبحانه وتعالی کندی فضلندن عطالر ونعمتلر احسان ایتمك سببیله
ویستبشرون بالذین لم یلحقوا بهم من خلفهم هنوز انلره لاحق اولممش
مؤمنلره استبشار ومژده لر ایدرلر ان لاخوف علیهم ولاهم یحزنون
تحقیق عذاب خوف انلر اوزرینه یوقدر ومطلوبه ظفر بولمامزی دیو
محزون اولمزلر زیرا مطالب عالیه یه مظفر اولدیلر الی اخر الایة وبر روایتده
شویله درکه حضرت شمس کونین ورسول ثقلین صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه یاجابر الا اخبرك انه ما کلم الله احدا قط الا من وراء حجاب وانه
کلم اباك کفاحا ای مواجهة بلا حجاب کذا فی القاموس فقال سلنی
اعطیك قال اسئلك ان ارد فاقتل فیك ثانیة فقال الرب عزوجل انه سبق
منی ای فی علمه الازلی اوفی اللوح المحفوظ انهم لایرجعون الی الدنیا قال
ای رب فابلغ من ورائی فانزل الله تعالی ولا تحسبن الذین قتلوا الایة یعنی
رسول علیه السلام بیوردیکه یاجابر سکا خبر ویره یمی که الله تبارك
وتعالی برکمسه یه هیچ اصلا بلا حجاب تکلم ایتممش ایکن سنك باباکه

بلا

بلا حجاب تکلم ایدوب دیدیکه ایسته بندن سکا اعطا ایده یم سنك باباك
دیدیکه ای کریم رحیم حضرتدن طلبم شودرکه بن عبدیکی بردفعه دخی
دنیایه کوندر که برکره دخی سنك رضاك طریقنده روحمی فدا ایدوب
حضرتکده دخی زیاده مقبول اولوب زیاده مقربلردن اولایم دیدکده الله
تعالی بیوردیکه ازلده ولوح محفوظده بندن شویله حکم سبقت ایتدیکه
قوللر آخرته کلدکدنصکره بردخی دنیایه رجوع ایتمزلر باباك دیدیکه
ای رب العزة دنیاده اولنلره بزم سعادتمزی ابلاغ ایله پس حق تعالی
شو آیت کریمه یی کوندردی شهدا حقنده ذکر اولنان ایات کریمه واحادیث
شریفه جمیع شهدای اسلامه الی یوم القیامه شاملدر یالکز احدده
شهید اولنلره مخصوص دکلدر ودخی برآیت کریمه ده ولا تقولوا لمن
یقتل فی سبیل الله اموات یعنی فی سبیل الله قتل اولنان مؤمنلره میتلردر
دیمکز بل احیاء ولکن لاتشعرون بلکه انلر ربلرینك حضرت
معنویهٔ قدسیه سنده حیوة طیبهٔ حقیقیه ایله حی لردر لکن سز انلرك
حیاتنی وکیفیتنی بلمزسکوز دیمکدر هیهات هیهات عالم دنیاده انلرك
جسدلری پاره لنوب قان وطپراق اراسنده قالوب رایحهٔ کریهه ظاهر
اولور وحیوانات جمع اولوب انلرك لحومنی اکل ایدرلر ونیجه شهدلر
دریالرده دوشوب حیوان بحریه یه لقمه اولور ونیجه لری کافرالنده پاره پاره
اولور ونیجه لری درلو درلو مصیبتلره کرفتار اولور امدی دنیاده اولان
شهدانك بو ظاهر حاللرنی کوررلر حقیقت حال بویله دکلدر بلکه رسول
کائنات صلی الله علیه وسلمك بیان ایلدیکی کبیدر امدی حق تعالی
ورسول الله صلی الله علیه وسلم شهدایه احیادر انلر فیلرد کلدر دیدکده
انبیاء کرام علیهم السلام حضرتلری بالطریق الاولی احیا اولمش
اولورخصوصا که اهل حدیث هر پیغمبرده شهادت وارددر دیدیلر وعلمای
کرام رحمهم الله تعالی دخی احیادر حضرت معنویه ده انلرده مکرملردر
نته کیم حضرت ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایتدی رسول اکرم

صلى الله عليه وسلم بیوردیلرکه من جاء اجله وهو يطلب العلم لقى الله
ولم يكن بينه وبين النبيين الا درجة النبوة یعنی هر کیمکه اجلی ا کا کلسه
حال بو که او علم طلب ایدر ایدی اول کمسه حق تعالی یه ملاقی اولور حال
انکاء پیغمبرلر اراسنده درجهٔ نبوتدن غیری مرتبه یوقدر دیمکدر امدی
علمادن بعید اولمز حال بویله درکه بو حدیث شریف طالب العلم حقنده در
نقدر حروف الهجا طالبی اولورسه ده عثمان بن عفان رضی الله عنه
روایت ایلدی رسول اللهدن صلی الله علیه وسلم بیوردیکه يشفع
يوم القيمة الانبياء ثم العلماء ثم الشهداء یعنی یوم القیامتده اولا انبیا شفاعت
ایدرصکره علما شفاعت ایدر بوندنصکره شهدا شفاعت ایدر دیمکدر
ودخی چوق حدیث شریف صحیح اردە علمانك مدح وثنا اولنمشدر وانبیایه
الحاق اولنمشلردر عالم برزخده دخی ملحقلردر بعض اهل علم شویله
بیوردیکه طاعوندن آخرته کیدنلر معرکه ده شهید اولنلره ملحقدر نته کیم
بخاری ومسلم تخریج ایتدیلر انسدن رضی الله عنه مرفوعا الطاعون
شهادة لكل مسلم واردا اولمشدر نقدر فاسق اولسه بیله امام احمد
ابو هریره دن وامام طیالسی عایشه دن رضی الله عنهم روایت اتدیلرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیلرکه الطاعون شهادة وسائر
حدیث شریفلر دخی واردر معلومدرکه کشی یوم الحسابده قنغی طائفه
ایله حشر اولهجق ایسه کذلك عالم برزخده دخی انلر ایله جمع اولور قنغی
طائفه نك عمللریله عامل اولدیسه انلر ایله حشر اولور مثلا عالم علماء
ایله شهید شهدا ایله وغیرلر بوكا قیاس ایله امام مالك رحمه الله تعالی
شویله بیوردیکه بلغنی ان الروح ترسل مرسلة تذهب حيث شائت
یعنی بكا شویله بالغ اولدیکه روح جسددن مفارقت ایتدکدنصکره
ارسال اولنور یعنی قو یو یریلور دیلدیکی محله کیدر دیمکدر و امام
احمد شویله بیوردیکه ارواح المؤمنين فى الجنة وارواح الكافرين فى النار
وبعض اهل العلم شویله بیوردیکه ارواح المؤمنين کلبسی جنت المأویده

درکه اولدخی عرش عظیم تحتنده در جنت المأوینك نعمتلریله متنعم
اولوب رایحهٔ طیبه سیله ذوق ایدرلر و حافظ ابن حجر فتاواسنده شویله
ذکر ایتدیکه ارواح مؤمنین علیین ده در وارواح کافرین سجین ده در نته کیم
بر روایتده شویله در که * ان ارواح بعض المؤمنين فى اجواف طيور خضر
وياوى الى قناديل معلقة تحت العرش وارواح الكفار فى اجواف طيور
سواد فى سجين * یعنی بعض مؤمنلرك ارواحی یشل قوشلر ایچلرنده اولوب
جنت یمشلرندن اکل ایدرلر عرش التنده معلقه اولان قندیللره رجوع
ایدرلر و کافرلرك روحلری سیاه قوشلر ایچنده اولوب سجین ده در دیمکدر
ودخی خفی اولمیه که بعض ارواح عصاة تنور النارده معذبدرکه انلر شول
کمسه لردرکه زنایه مصر اولدیلر و بعض ارواح عصاة قان ایرمغنده
معذبه اولورلر باو مال یتیم اکل ایدرلر وسائر بی ودخی ارواح سفلیهٔ ارضیه
ملاء اعلایه واصل اولیوب ارضده مقبره لرنده محبوس قالور زیرا ارواح
سفلیه ارواح علویه ایله عالم دنیاده برابر اولمدیغی کبی عالم برزخده و عالم
جنتده دخی برابر کلمدر و بعض ارواح دخی حقوق عباددن برنسنه سببیله
جنتده محبوس اولور و بعض ارواح دخی سمایه عروج ایده میوب مقبره لر
صحراسنده قالور علمده و عملده چوق تقصیرات وکبائره اصرار وظلم ایدنلر
اولمق کرکدر و اروا حدن برصنف دخی واردرکه روح تسلیم ایدنلره قارشو
کلوب اول وقتده حاضر اولورلر اطفال مؤمنین حضرت ابراهیم علیه
السلامك کفالتنده وساره رضی الله عنهانك کفالتنده در یوم قیامتده
صالح بابالرینه وصالحه انالرینه تسلیم ایدرلر دیو خبرده واردر و برصنف
ارواح میکائیل علیه السلامك کفالتنده و برصنف آخر آدم علیه
السلامك کفالتنده و برصنف دخی مطلقدرکه استدیکی محللرده کزرلر
قورنده کوکده سنی زیارت ایدرلر وسائر صنف دخی واردرکه بونلرك
حقیقتی علم الهیه یه مفوضدر فصل معلوم اوله که مذهب اهل
سنت شویله درکه ارواح بری برینه ملاقی اولور بری برینه زیارت ایدرلر

ومكالمه ایدرلر خصوصا جمعه كیجه سنده بربرلریله كوروشوب مكالمه ایدرلر علیین مقاملرنده وقدس باغچه‌لرنده امام احمد رحمه الله تعالی تخریج ایلدی عبدالله ابن عمردن شویله روایت ایتدیكه حضرت فخر جهان صلی الله علیه وعلی اله وصحبه صلوات الرحمن بیوردیكه انّ روحی المؤمنین لتلتقیان علی مسیرة یوم ومارأی احدهما صاحبه قط یعنی ایكی مؤمنلرك روحلری بر كونلك مسافه‌ده ملاقی اولورلر حال بوكه عالم دنیاده بری برلرینه اصلا كورممش ایدی وامام بزاز تخریج ایلدی ابو هریره رضی الله عنهدن مرفوعا * انّ المؤمن یصعد روحه الی السماء فیأتیه ارواح المؤمنین فیستخبرونه عن معارفه من اهل الدنیا واذا قال تركت فلانا فی الدنیا اعجبهم ذلك واذا قال انّ فلانا قدمات قالوا ماجیء به الینا * یعنی مؤمنك روحی سمایه عروج ایدر فی الحال ارواح مؤمنین اكا كلوب دنیاده كی معلومی اولنلردن سؤال ایدرلر اولدخی فلان كمسه‌یی دنیاده ترك ایتدم یعنی حیوتده‌در دیدكده بو سوزانلره تعجب ویررفلان اولدی ایدی دیسه انلردیركه اول بزم طرفمزه كلمدی دیرلر بعض اهل العلم شویله بیورمشلركه وصیت ایتمه‌دن آخرته كیدنلر عالم ارواحده تكلم ایتمكه اذن ویرلمز سكوت ایدر وسائر ارواح اندن بیلورلر اول كمسه وصیت ایتمامش دیرلر تابعیندن محمد بن المنكدر رحمه الله تعالی حضرت جابر رضی الله عنه روح تسلیم ایدركن یانه واروب بندن رسول الله صلی الله علیه وسلمه سلام ایت دیدی و برحدیث شریف طویلده شویله وارد اولدیكه فاذا انتهی الی اخرانه سألوه روح مؤمن دین قرنداشلری اولان ارواح اهل ایمانه وارد قده اكا سؤال ایدرلر كما تسألون الركب یقدم علیكم من بلاد كم سزلك بلده‌لریكزه كلانراكبلره سزلر اهل وعیال واقربالریكزی سؤال ایتدوككز كبی دیو بیوردی ودخی ابو الشیخ رحمه الله تعالی قیصربندن مرفوعا روایت ایلدی قیل یارسول الله هل یتكلم الموتی قال نعم ویتزاورون یعنی سؤال اولندیكه یارسول الله صلی الله

تعالی علیه وسلم میتلر تكلم ایدرمی جواب ویروب تكلم ایدرلر وبری برینی زیارت ایدرلر بیوردی ابن سعد روایت ایلدی امّ بشر رضی الله عنها دیدیكه یارسول الله علیه الصلوة والسلام موتی بربرینی بیلورمی جواب ویردیكه النفس الطیبة تطیر فی الجنة یعنی روح طیب جنتده قوش كبی اوچار فان كان الطیر یتعارفن فی رؤس الشجر فانهم یتعارفون یعنی چونكه قوشلر اغاج باشلرنده بیلشورلر كذلك ارواح مؤمنین دخی بربرلرینی بیلورلر وكوروشورلر ودخی بو بابده چوق اخبار واثار واردر بوقدرجه ذكر اولندی زیرا بو مقدارده اولوالالبابه كفایت ایدر تذییل سلف صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرتلرندن بعض رؤیای صحیحه منقولدر اصحاب قبور حقنده كه ارواح مؤمنینك عالم برزخده سعادتلرینه دلالت ایدر واول رؤیای صادقه‌لری علماء كرام رحمهم الله ذكر ایتدیلر بناء علیه بعضیسی بو محلده ذكر اولندی بشر بن غالب رحمه الله تعالی شویله بیوردیكه رابعة العدویة رضی الله عنهایه چوق دعا ایدردم بر كیجه دوشمده كوردم بكا دیدیكه یا بشر سنك هدیه‌لرك بكا كلور نوردن طبقلر ایچنده اوزرنده حریردن مندیللر ایله مستور ومهمور واصل اولور دیدی عبد الرحمن بن عثمان رضی الله عنهما شویله بیوردیكه معاذ بن جبل رضی الله عنه آخرته كتدكده اوچ كوندنصكره دوشمده كوردم ابلق فرس اوزرنده وخلفنده چوق رجال واركه جمله‌سی ابلق فرسلره بنمشلر شویله دیدیكه * یالیت قومی یعلمون بما غفرلی ربی وجعلنی من المكرمین * صكره صاغ جانبنه وصول جانبنه باقوب دیدیكه الحمد لله الذی صدقنا وعده واورثنا الارض نتبوّء من الجنة حیث نشاء فنعم اجر العاملین * دیو بنمله مصافحه ایدوب بكا سلام ویردی دیدی سفیان الثوری رحمه الله تعالی آخرته كتدكدنصكره رؤیاده كوریلوب حق تعالی سكانه معامله ایتدی دیو سؤال اولندقده جواب ویردیكه برایاغمی صراطه باصوب اوبرینی جنته باصدم دیدی صخر بن راشد شویله

ديديكه عبدالله بن المبارك آخرته كتدكدنصكره دوشمده كوروب
ديدمكه سن اولمدكمى ولدحى اولدم ديدى صكره حق سبحانه وتعالى
سكا نه معامله ايتدى ديدم ديديكه بكا شول قدر مغفرت ايتديكه جمله
كناهمى محو ايتدى بن ديدمكه سفيان الثورى قنده در ديديكه پيغمبرلر
وصديقلر وشهدالر وصالحلر ايله بيله در ديدى قبيصه بن سفيان شويله
ديديكه سفيان الثورى آخرته كتدكدنصكره دوشمده كوردم وصوردمكه
حق سبحانه وتعالى سكا نيجه معامله ايلدى بكا بو شعرى اوقودى شعر *
نظرت الى ربى عيانا فقال لى * هنيئا رضائى عنك بن سعيد * لقد كنت قوما
اذا الليل قد دجى * بعبرة محزون وقلب عميد * فدونك فاختر اى قصر تريده *
فزرنى فانى عنك غير بعيد * ابن عيينه ديديكه سفيان الثورى آخرته
كتدكدنصكره دوشمده كوردم جنتده اوچاردى براغاجدن براغاجه
وديرايديكه لمثل هذا فليعمل العاملون آندن سؤال اولنديكه نه سببدن
جنته كيردك جواب ويرديكه تقوى وورع سببيله ديدى على ابن عاصم
قنده در ديو سؤال اولندقده بن انى يلدزكبى بوكسك كوردم ديدى شعبة
بن الحجاج ومسعر بن كدام بو ايكى كبار محدثيندن ايدى آخرته كتديلر
ابو احمد زبيدى شويله ديديكه ايكيسنيده دوشمده كوردم شعبه نك يانته
قريب اولوب ديدمكه حق تعالى سكا نه لطف ايلدى بكا ديديكه حق
تعالى توفيق ايلسون سوزمى دكله ديوب بو شعرى سويله دى ❁ حباني
الهى فى الجنان بقبة * لها الف باب من لجين وجوهرا * فقال لى الجبار
ياشعبة الذى * تبحر فى جمع العلوم واكثرا * تمتع بقربى اننى عنك ذورضى *
وعن عبدى القوام بالليل مسعرا * كفى مسعر عزا بان سيزورنى * واكشف عن
وجهى فيدنو لينظرا * وهذا فعالى بالذين تنسكوا * ولم يألفوا فى سالف
الدهر منكرا * عاصم بن الحرا ز ديديكه دوشمده بشر بن الحارثى كوردم
ديدمكه قندن كلورسن عليندن كلورم ديدى احمد بن حنبل قنده در ديدم
ديديكه عبدالوهاب ايله بيله حضرت الهيه جنت طعاملرى وشرابلرى

يوب ايچرلر ديدى بعض صالحلر ديديلركه بشر بن منصورى دوشمده
كوروب حالندن صوردم سكوت ايله معامله ايتدى ابن مالكدن صوردم
شمدى براقه يتوب حق تعالى زيارتنه كتدى ديدى بعض صالحلردن
بررجل صالح ديديكه بنم براوغلوم وارايدى شهيد اولدى عمر بن عبد
العزيز آخرته كتديكى كيجه اوغلومى كوردم ديدمكه اى بنم اوغلوم سن
اولدك ايدى ديديكه بن اولمدم بكا طرف حقدن رزق كلور بن ديدمكه
نيچون كلدك ديدكده اهل سماده منادى ندا ايتدى نقدر پيغمبر ونقدر
صديق ونقدر شهدا وار ايسه عمر بن عبد العزيزك نمازنه حاضر اولسون
ديو بنده كلدم وسيزى كورمك وسلام ويرمك ايچون سزه اوغرادم
ديدى امام بيهقى وابن ابى الدنيا نقل ايتديلر ابن ابى حاتم الجحدريدن
شويله يورديكه عاصم الجحدرى رحمه الله تعالى آخرته كتدكده نيجه
زماندنصكره دوشمده كوردم وديدمكه سن اولدك ايدى ديديكه بلى اولدم
بن والله جنت باغچه لرندن برمفرح باغچه ده يم بن وبنم تلا مذمدن
واصحابمدن برجماعت ايله هر جمعه كيجه سنده وكوندزده ابو بكر عبدالله
المزنى نك مقامنده جمع اولوب سزى سويلشوب خبريكزى الورز ديدى
بن ديدمكه جسملريكز ايله مى ملاقى اولورسز يوخسه روحلريكز ايله مى
ديديكه هيهات جسملر چورودى ملاقى اولان ارواحدر ديدمكه بزم
قبوريكزه زيارتمزى بيلورميسز ديديكه بلى جمعه اخشامى وكونى
وجمعه ارته سى طلوع شمسه دك بلورز ديدى ديدمكه سببى ندر ديديكه
جمعه نك فضيلتى وعظمتى سببيله ديدى ابو جعفر ديديكه بشر بن الحارث
ايله معروف الكرخى يى دوشمده كوردم ديدمكه قندن كلورسز ديديلركه
جنت فردوسدن كلورز آنده واروب حضرت موسى كليم اللهى زيارت
ايتدك ديديلر شيخ عمرانى سيد شريف عبدالنور شيخ ابو العباس نقل
ايتدى حضرت شيخ ابا عبدالله بن سلطاندن نقل ايتدى شويله بيورديكه
برليلهٔ مباركه ده دوشمده حضرت عين الاعيان ولسان حجة الله فى كل

زمان وعروس مملكة الرحمن رسول آخر الزمان نبی انس وجان سلطان زمرهٔ انبياء و برهان فرقهٔ اصفياء واتقياء حضرت احمد حبيب مجتبى ومحمد نبی مقتدی ورسول مختار مصطفی عليه وعلی آله وصحبه واتباعه افضل الصلوات واكمل التحيات حضرتلرينك شرف مشاهده سيله مشرف اولوب بن بيك اشتياق ايله اولمقام عاليشان سدره مكانلرنده واروب نور شمس جماليله مشرف اولدم اول حالده خاطريمه كلديكه حضرت جناب جنت ماٰبلرينه بر نكتهٔ حكمت ربانيه سؤالنی عرض ايدمكه مبارك لسان معدن اسرار واحسانلرندن بر كلام درمكنون وجوهر مصون استماعيله قات قات شرفياب اولام بو خاطری محض الهام الٰهی بيلوب بر مقدار صفوف اهل مجلس مقدسنده حضرتك فلك جنابلرينه تقرب ايلدم وبالجمله مواجههٔ مقدسه لرينه دك قريب اولدم هله استحيا ايده رك فتح كلام وصلوات وسلام ايدوب ديدمكه ای حضرت رب العالمينك بردانه سی رسول ذيشان وای بن فقيرك وسائر خلقك سيدی وای كونين وثقلين پيغمبری انت مدد الملائكة والمرسلين جناب عاليشانك جميع ملائكه والمرسلينك مددی وغوثی مبسن فقال حضرت سيد كائنات صلی الله عليه وسلم بيورديكه ای شيخ طالب نكتهٔ حكمت انا مدد الملائكة والنبيين والمرسلين وسائر خلق الله اجمعين * يعنی بن ملائكه وانبياء ومرسلين وسائر خلق الله اجمعينك مددی يم بونلرك جمله سی بندن مدد طلب ايدرلر وانوار الٰهيه واسرار ربانيه طلب ايدرلر ونور الانوار ومعدن الاسرار ديمك معناسنی مفيددر وانا اصل الموجودات سموات والارض والمرده نكه وار جنات وسائر امور ملكيه وملكوتيه جمله سنك اصلی بنم واشرفی بنم والمبدأ مبدأ بنم حق تعالی موجوداتی ايجاد ايتمكه بندن بدأ ايتدی والمنتهی منتهی بنم نحن الاولون ونحن الاخرون حديث شريفی معناسنی مفيددر خاتم نبوت بنده نهايت بولدی هر ارباب استعداد عله كمال بولور بنم مددم ونورم ايله مقصودنه نائل اولور وانی غاية الغايات

وجمله كمالات وتقربانك غايتلر غاياتی بنده غايت بولور ولا يتعدانی بنی كچمز هر نه دكلو الله تعالی يه تقرب كسب ايتسه كشی عاقبت بنده تام ونهايت بولور انك ايچون صلوات مباركات وتحيات متواليات وتسليمات متتاليات اول حضرتك جنابلرينه اولسون دخی آلنه واصحابنه وازواجنه واحبابنه واتباعنه وامتنه اولسون دائما ابدا فصل فی اقتراب الساعة واشراطها بو محلده قيامتك قريب اولديغی وعلامتلری ذكر اولنور بتوفيق الله تعالی حق سبحانه وتعالی بيورر اقترب للناس حسابهم وهم فی غفلة معرضون يعنی ناس ايچون حسابلرينك زمانی قريب اولدی حال بو كه انلر غفلت ايچنده اولوب حقدن وطاعتدن اعراض ايدیجيلردر امام بخاری تخريج ايلدی ابن عمردن رضی الله عنهما كه رسول الله صلی الله عليه وسلم بيورديكه انما اجلكم فی اجل من خلا من الامم ما بين صلوة العصر الی غروب الشمس يعنی امم سالفه نك زمانلری يانندده سزك زمانكز صلوة العصر ايله غروب شمسه دك اولان وقت قدرجه‌در ديمك اولور يعنی عمر دنيا بر كون فرض اولنسه طلوع فجردن صلوة العصر وقتنه دك امم سالفه نك زمانلری ايدی صلوة العصر وقتندن غروب وقتنه دك سزك زمانكزدر وغروب وقتی يوم القيامتك اوليدر ودخی يوم حسابك قريب اولديغنه دلالت ايدر چوق آيات كريمه وچوق احاديث شريفه واردر اما يوم القيامتی تعيين كه نه زمان اولور بونك علمی انجق الله تعالی يه مفوض وامری كلاسلمدر نته كيم حق تعالی بيورر * يسئلونك عن الساعة ايان مرسيها قل انما علمها عند ربی لا يجليها لوقتها الا هو ثقلت فی السموات والارض لا تأتيكم الا بغتة ان الله عنده علم الساعة اليه يرد علم الساعة يسئلونك عن الساعة ايان مرسيها فيم انت من ذكريها الی ربك منتهيها * وغيريلر كبی بر حديث شريفده شويله دركه خمس من الغيب لا يعلمهن الا الله يعنی غيبدن بش نسنه واردر كه انلری الله تعالیدن غيری بر كمسنه كرك بشر وكرك ملك بيلمزلر بو آيتی اوقودی

ان الله عنده علم الساعة وينزل الغيث و يعلم ما في الارحام وماندری نفس
ماذا تكسب غدا وماندری نفس بای ارض تموت ان الله علیم خبیر* بو آیت
کریمه ده اولان بش نسنه قیامت زمانی یغمور یاغمق زمانی آنه رحمنده اولان
نسنه ارکك میدر قزمیدر بوخسه بشقه برنسنه میدر وکشی ارته کوننده نه
کسب ایده جك وقنغی محلده اجلی وقنغی زمانده اجلی کله جك بونلری
کمسه بیلمز الله تعالی لینك علمنه حواله اولنمش اموردندر ودخی علامات
قیامت ایکی قسمدر برقسمنه صغری تسمیه اولنور قتی چوقدر و برقسمنه
کبری تسمیه اولنور علامت صغرینك برمقدارینی ذکر اولنور بتوفیق الله
تعالی حدیث شریفلرده مذکوردر که امانت رفع اولمقدر واسافل
رفعت بولمقدر واماء اربابنی ولادت ایتمك وفتنه‌لر چوق اولمق وقتال
الترك وامور شدّت بولمق وعلوم رفع اولوب جهالت چوق اولمق زنا
چوق اولمق خمر ایچمك نسوان چوق اولوب رجال قلیل اولمق حتی قرق
قدر نسوان بر رجله تعلق ایدرلر ومغنم دولت اولمق وامانت مغنم اولمق
وزکوة منع اولنمق وکشی خاتوننه اطاعت ایلیوب والده سنه عصیان
ایتمك واحبابنه ایلك وانقیاد ایدوب باباسنه جفا ایتمك ومسجدلرده
وجامعلرده اصوات رفع اولمق نته کم فی زماننا مؤذنلر تغنیلری واصوات
مهمله‌لری کبی وادنی کمسه‌لر مجلسلرده سوزسویلك کشی‌یه شرّینی دفع
ایچون اکرام اولنمق وحریردن لباس کیمك وسفره اوزرینه حاجتدن
زیاده اتمك قونمق لعب ولهو آلاتلری بین الناس استعمال اولنمق وصکره
کلنلر اوّل کلنلری تجهیل وتحمیق ایتمك رجال ایله نسا ارا سنده حرامی
واسطه اولنلر چوق بولنمق وامین کمسه‌لر اقل قلیل اولمق شویله که فلان
محلده برامین کمسه وار ایمش دیوسویلنور وادنی ابن ادنی دنیاده اعلا
اولوب بین الناس معتبر اولمق برحدیث شریفده شویله وارد اولدیکه فلان
کمسه زیاده عاقل وظریف وچلبی کشی در دیدکلرنده مثقال ذره قلبنده ایمان
یوقدر بویله کمسه‌لر چوق اولمق قتل چوق اولمق امام بخاری ابوهریره

رضی الله عنه دن روایت ایلدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
لا تقوم الساعة حتی تقاتلوا الترك صغار الاعین حمر الوجوه* یعنی
قیامت قوپمزتا که سز کوچك کوزلو قزل یوزلو اولان ترك طائفه سیله
قتال ایدرسز و برحدیث شریفده *لا تقوم الساعة حتی تقاتلوا قوما
کان وجوههم المجان المطرقة* بویله بیان اولنمشدر که الترك یوزلری
قلقان کبی وکوزلری کوچك وقزل یوزلو دیمك اولور ودخی دنیاشدتندن
اولوری بابن مقبره دن کچرکن کاشکی بن شوقبرك صاحبی اولیدم دیرلر
برحدیث شریفده * لا تقوم الساعة حتی یمرّ الرجل بقبر الرجل فیقول
یالیتنی مکانه* و برحدیث شریفده شویله در که رسول کائنات صلی الله
علیه وسلم بیوردیکه * کیف بکم اذا فسق فتیانکم *یعنی سزلر نیجه
حاله ملابس اولورسکز کرك کنجلر یکز فسق ایتدیکی وقتده معلوم اوله که
فسق لغتده طریقدن چقمغه دینور غلاسلرده یعنی کنجلرده نسوان
صفاتی بولنمق که مفعول اولمق حالیدر طریق رجالدن خارج اولمق
حسبیله بو حدیث شریفده اولان فسق بو کلمه تفسیر اولنسه بعید اولمق
کرکدر فسق بو معناجه شبان وفتیان طائفه سنه حمل ایتدکده لوم زیاده
ظاهردر وتخصیص بالذکر ایتمکه وجه واردر نته کیم ذوق سلیم وذهن
مستقیم اصحابنه روشندر وته نجه نسائکم دخی خاتونلریکز طغیان
وحدود شرعیه‌یی تجاوز ایتدیکی وقتده نیجه اولورسز دیمکدر طغیاندن
مراد فاحشه ارتکاب ایتمك یاخود مأکولات ومشروباتده وملبوساتده
اسراف وتکلیف مالا یطاق و بغیر لاذن حرکت ایتمك وزوجنه قارشو
مخالفت ایتمك وسائر اخلاق ذمیمه وعادات قبیحه قالو یارسول الله وان
ذلك لکائن حاضر ومستمع اولان اصحاب اولو الالباب رضی الله عنهم کمال
غیرت اسلامیه دن ناشی تعجبانه دیدیلر که شو احوال تحقیقا اوله جقمیدر
یا رسول الله صلی الله علیه وسلم قال نعم رسول الله صلی الله علیه وسلم
بونسنه‌لر اولور واشده و بوندن اشد نسنه‌لر اولسه کرکدر دیدی

وکیف بکم اذا لم تأمر بالمعروف ولاتنهون عن المنکر سز نیجه اولورسز
امر بالمعروف ایتمیوب ونهی عن المنکر ایتمدیککز وقتده قالوا یارسول الله
وان ذلك لکائن دیدیلر که شول حال اولوجی میدر قال بیوردیکه نعم واشده
بو اولور واندن اشد نسنه لر اولاسه کرکدر وکیف بکم اذا امرتم بالمنکر ونهیتم
عن المعروف سز نه حالده اولورسز منکر ایله امر ایدوب معروفدن نهی
ایتدیککز وقتده قالوا یارسول الله ان ذلك لکائن قال نعم واشد کیف
بکم اذا رأیتم المعروف منکرا والمنکر معروفا نیجه اولورسز معروفی منکر
بیلوب منکری معروف بلدیککز وقتده بو حدیث شریفی ابو مالك
الاشعریدن تخریج ایلدی جامع الاصولده مذکوردر ودخی امام بیهقی
رحمه الله تعالی شعب الایمان نام کتابنده ذکر ایلدیکه حضرت علی
رضی الله عنه روایتیله رسول مکرم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه یوشك
ان یأتی علی الناس زمان یعنی قریب اولور که ناس اوزرینه بر زمان کله که
لایبقی من الاسلام الا اسمه اسلامدن انجق اسمی قاله مساجدهم
عامرة مسجدلر ظاهر حالده معمور درلکن وهی خراب من الهدی
هدایت وارشاددن خالی وخرابدر تقوی اوزرینه مؤسس اولمیوب
ایچنده عبادت ایلین جماعتلرك اکثری جاهل وغافل میت کبی امام
وخطیب ومؤذنلر وظایف امامت واقامت ایتمك حسبیله مسجد وجامعلر
فی الحقیقه هدایتدن بعید وخراب اولمش اولور علماؤهم شر من تحت
ادیم السماء ناسك علماسی اول وقتده تحت آسمانده اولان کسه لرك
زیاده سیله شرلیدر * من عندهم تخرج الفتنة وفیهم تعود * فتنه انلردن
خروج وظهور ایدوب ینه انلره عود ورجوع ایدر ودخی بو علامتلر علامت
صغری درکه قنی چوقدر مثلا بدعتلر ظهور ایدوب سنت نبویه ترك اولنمق
وامانات شرعیه که قضا وامامت وخطابت ومشیخت وتأذین اهل
وارباب اولمیانلر کسه لره ویرلمك دجاللك وکیلاری وخلیفه لری چوق
اولوب ضعفای مؤمنینی اضلال ایتمك وجبارلر کوشه بکوشه ظهور

ایدوب

ایدوب ظلما وقهرا عباد اللهك اموالنی غصب ایتمك مواد اسلامیه محو
اولمق ناطق بالحق اولنلری ناس دفع ایتمکه سعی ایتمك بنی اسرائیل وقتنده
ظهور ایلین افعال قبیحه واحوال شنیعه وعادات خبیثه ظهور ایلمك خوف
آخرت اولممق وغیریلر کبی بو ذکر اولنان علامات صغرانك اکثری
فی زماننا شایع ومستعملدر وبین الناس معتبردر نیجه لری ظرافت
ومعرفت عد اولنوب افعال اهل مذاقدن معدود درنه کیم کوشهٔ
وحدتده منفرد اولوب سم الخیاطدن بتون آفاقی وبلکه افعال خفیه یی
مشاهده وتجربه ایلین عارف ذی المعارفه خورشید کبی روشندر وعلامات
کبری حضرت حذیفه بن اسید الغفاری رضی الله عنه شویله بیوردیکه
اصحاب کرامدن بر جماعتله قیامتی سویلشوردك حضرت رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم یانمزه کلوب نه ذکر ایدرسز دیدی انلر دیدیلر که قیامتی
ذکر ایدرز بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه انها لن تقوم
حتی تروا قبلها عشر آیات یعنی قیامت البته قوپمز تا که اندن اول اون
علامت عظیمه کورنجیه دك بعده رسول الله علیه السلام دخان ودجال
ودابة الارض وشمس مغربدن طلوع ایتمکی وعیسی بن مریم علیه السلام
نزول ایتمکی ویأجوج ومأجوج خروجنی واوچ خسوف بری مشرقده
وبری مغربده وبری جزیرهٔ عربده وبونلردن صکره بر آتش یمندن ظهور
ایدوب خلقی محللرینه طرد ایتسه کرکدر امدی بو آیات عشر بو حدیث
شریفده مذکوردر وسائر احادیث صحیحه لرنده حضرت مهدی دخی
مذکوردر بو علامتلرك بریسی ظهور ایتدکنجه ماعداسی بربری عقبنده
ظهور ایدر ابی سعید الخدری رضی الله عنه بیوردیکه رسول الله صلی الله
بیوردی المهدی منی * یعنی مهدی بنم ذریتمدندر * اجلی الجبهة اقنی
الانف یملاء الارض قسطا * بتون دنیایی عدالت ایله طولدرر * کما ملئت
جورا * ظلم ایله طولدیغی کبی * یملك سبع سنین * یدی سنه ملك اولور کندی
اسمی محمد باباسی اسمی عبد الله در حضرت فاطمه رضی الله عنها

اولاد ندن بر امام عادل خليفهٔ زمان ولى الله كامل و مجتهد مطلق حق سبحانه
وتعالى مراد ايتديكى وقتده خلق وارسال ايدر دين اسلامه نصرت
ايچون ايام خلافتده ايكى كشى وايكى حيوان اراسنده عداوت قالميه
كركدر هر مؤمن ولى صديق اولوب ملحدلر موحد وزنديقلر صديق اولسه
كركدرو بو بحه فتوح وغنايم ايله جمله اهل اسلامى اغنا ايتسه كركدر
وحضرت عيسى عليه السلام ايله جمع اولسه كركدر ودجالى اولدرسه
كركدر وذميلردن جزيه يى رفع ايدوب اسلامه كلملرينى ايمانى قبول ايدوب
كلمين كافرلرى قتل ايتسه كركدر بونك تحقيق بودر كه حضرت فخر
عالميان صلى الله عليه وسلم بيان ايلديكه جزيه نك نهايت حكمى نزول
عيسى زماننده در قچان عيسى عليه السلام نزول ايتدكده جزيه يى
آلموب اسلام ياخود سيف اجرا ايدرسبى بودر كه يهودى ونصارى
شريعت محمديه سائر شريعتلرى نسخ ايتديكنى وجميع عالملره رسالتى عام
وشامل اولديغى حقنده شبه ايتديلر جانب شرع احمديه دن
شبهه لرينى ازاله ومشكللرينى حل ايتمه لرى ايچون مهل ويريلوب ممالك
اسلاميه ده توطن واقامت ايتمكه استيذان ايدوب شو قدر درهم كومش
بيت الماله ويرمكى التزام ايدنمسلريله بعده ذمتلرنده ديوان اولمق اوزره
جانب شريعت مطهره دن اذن ويرلمش ايدى وقتا كه حضرت عيسى
عليه السلام سمادن نزول ايدوب شبهه لرينى ازاله ايدوب حضرت محمد
مصطفى عليه افضل الصلوات واكمل التسليمات خاتم النبيين وافضل
اولين وآخرين اولوب كافهٔ بنى آدمه دوعامهٔ كائناته رسول مرسل اولديغى
تبيين وتحقيق وتوثيق ايتدكده بالكليه اهل كفر وارباب عناددن
شبهه لرى دفع اولديغى ايچون احكام جزيه زمانى نهايت بولوب اسلام
ياخود سيف ايله عمل اولنور وحضرت مهدى وحضرت عيسى عليهما
السلام شريعت محمديه ايله عمل ودين اسلامى تأييد وامت محمديه يه نصرت
ايدرلرى وحضرت محمد عليه السلام خاتم النبيين وآخر المرسلين اولديغى

اثبات وتحقيق وشريعت محمديه نك حكمى باقى قيامته دك انكله عمل لازم
وواجب اولديغى تأييد وتقويه وتوثيق ايدن شاهدلردندر وبو امت
محمديهٔ مرحومه كمال عنايت الهيه وتمام سعادت رتابيه دنكه حضرت
حبيب رب العالمين عليه افضل الصلوات واوفر التسليمات حضرتلرى
ومبلغ دين اسلام ومعلم شريعت مطهره اولدى ونهايت آخر زمانده
حضرت مهدى وحضرت عيسى عليهما السلام خروج وظهور ايدوب
اهل اسلامه نصرت وتأييد شريعت وتفهيم ملت وقهر اعدا ايتسه لر
كركدر واجتهاد ايدوب مذاهب اربعه يه تقليد ايتمسلر كركدر كندى
اجتهادلريله عمل ايده لر قول مختار بودر ابن عباس رضى الله عنهمادن
روايت اولنديكه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم * اصحاب الكهف
اعوان المهدى * بيوردى يعنى انلر اويانوب حضرت مهدينك اعوانى
وانصارى اولورلر اما حضرت مهدى حضرت عيسى عليه السلامه
نمازده امامت ايتمكه اشارت ايدوب اولدخى امتناع ايدوب حضرت
مهدى امامت ايدر مشهورى بويله در وبعضلر حضرت عيسى امامت
ايدر ديمشلر ابن الجوزى رحمه الله تعالى تخريج ايتدى ابن عمر رضى الله
عنهما روايتيله كه حضرت رسول كائنات صلى الله عليه وسلم بيوردى
ينزل عيسى بن مريم الى الارض * عيسى عليه السلام ارضه نزول ايدر
فيتزوج ويولد له تزوج ايدوب ولد دنيايه كلور ويمكث خمسا واربعين
سنة يرده قرق بش سنه قالور ثم يموت فيدفن معى فى قبرى صكره آخرته
كيدوب بنم ايله قبرمده دفن اولنور واقوم انا وعيسى بن مريم من قبر واحد
بين ابى بكر وعمر يعنى بن عيسى ايله برقبردن قالقرم ابى بكر ايله عمر
اراسنده بو حديث شريف مواهب لدنيه ده مذكوردر تحقيق النصره دن
منقولدر بو حديث شريفده صحيح مسلمدن يدى سنه وبر روايتده قرق
سنه مكث ايدر ديو مذكوردر وابو داود طيالسى روايتنده قرق سنه مدت
بعده وفات ايدوب مؤمنلر نماز ين قيلار واقع اولمشدر امام طبرانى وامام

احمد مسندنده وابو الشيخ وابن حبان كتابنده بونك مثللو ذكر ايتديلر
والله اعلم بحقيقة الحال ودخی صحيح بخاری حديث شريفلرندن ابو هريره
رضی الله عنه روايتيله شويله دركه لاتقوم الساعة حتی يخرج رجل
من قحطان يسوق الناس بعصاه يعنی قيامتدن اول قحطاندن بر رجل خروج
ايليوب ناسی عصاسيله سوق ايدر و صحيح مسلمده ينه ابو هريره رضی الله
عنه روايتيله شويله دركه لاتذهب الليالی والايام حتی يملك رجل يقال له
جهجاه قحطاندن خروج ايده جك رجل بو حديث شريفده ذكر
اولنان جهجاهدر ديمشلر و اما دجال حقنده چوق حديث شريفلر وارد
اولمشدر امام مسلم وامام ابو داود شويله تخريج ايتديلر كه انس بن مالك
رضی الله عنه روايتيله حضرت رسول اكرم صلی الله عليه وسلم بيوردی
ما من نبی الا وقد انذر امته الاعور الكذاب الحديث يعنی زمان سابقده
كلان انبياء ومرسلين علی نبينا وعليهم الصلوة والسلام شاشی و كور
كذاب اولان دجالك فتنهٔ كبيره ومصيبت عظيمه اولديغی خبر ويروب
شرندن تحذير ايتديلر زيرا آدم عليه السلام زماننده‌ن يوم القيامته دك
انك كبی بيوك مصيبت اولوردشمن كلمشدر نعوذ بالله تعالی من شره
بعض اهل حديث بيورمشلر كه دجالك اسمی يهود عندنده مسيحدر آخر
زمانده ظهور ايدوب قريه ودياره مالك اولسه كركدر و بر حديث
شريفده شويله دركه دجال كذابك مدتی قرق كوندر اولكی كونی بر سنه در
ايكنجی كونی بر آی قدر اوچنجی كونی بر هفته قدر سائر كونلری ينه سائر
كونلر قدردر و دجالك يانده ايكی ايرمق اوله بری صو و بری آتش لكن صو
كورينن آتش و آتش كورينن صودر و بر حديث شريفده شويله دركه
سزدن بريكز دجاله يتشوب صو ايچمك استسه آتش ايرمغندن ايچسن
زيرا صودر و ابن مسعود رضی الله عنه بو حديث شريفی بويله جه ايشتدم
ديو بيوردی امام مسلم صحيحنده انس بن مالك رضی الله عنه روايتله
حضرت رسول اكرم بيوردی يتبع الدجال من يهود اصبهان سبعون

الفا عليهم الطيالسة اصبهان يهودندن يتمش بيك طيلسانلی كمسنه
تابع اولورلر امام ترمذی تخريج ايلدی ابو بكر الصديق رضی الله عنه
روايتيله كه رسول كائنات صلی الله عليه وسلم بيوردی الدجال يخرج
من ارض بالمشرق يقال لها خراسان يعنی مشرق جانبندن خراسان
نامنده محلدن دجال چقسه كركدر يتبعه قوم كأن وجوههم المجان
المطرقة اكابرقوم تابع اولورلر كه يوزلری يعنی قلقان كبيدر بر كمسنه
انی قتل ايده مز عيسی عليه السلامدن غيری اكر حضرت عيسی حربه
ايله ضرب ايتمسه ده دجال توز كبی اريدی زيرا نفس عيسی كافرلری قتل
ايدر و كوزمزلی محلدن اريشوب حربه ايله قتل ايدوب حربه وجنده قانی
اهل اسلامه كوسترر كتب حديثده تفصيلا مذكوردر ودخی صحيح بخاری
ومسلم حديث شريفلرندن ابو هريره رضی الله عنه روايتيله حضرت
رسول الله صلی الله عليه وسلم بيوردی * علی انقاب المدينة ملائكة * مدينهٔ
منوره نك طاغلرينك يوللری اوزرنده موكل ملائكه واردر لايدخلها
الطاعون ولا الدجال * انلر مدينهٔ منوره يی حراست ايدوب طاعون
عسكری و دجال اكا كيرمز و صحيح مسلمده انس بن مالك رضی الله عنه
روايتيله حضرت فخر عالم صلی الله عليه وسلم شويله بيورديكه * ليس
من بلد الا سيطؤه الدجال الا مكة والمدينة * يعنی بر بلده يوقدر الا دجال
اكا اياغيله بصسه كركدر الا مكه ايله مدينه يه كله مز * وليس نقب من انقا
بها الا عليه ملائكة صافين تحرسها * مكه ومدينه يوللرنده صف اولمش
عظيم ملائكه واردر انلری حراست ايدرلر ودخی علامات كبرانك بريسی
دخی كعبهٔ مكرمه نك هدم اولمسيدر صحيح مسلمده ابو هريره رضی الله عنه
روايتيله حضرت رسول اكرم صلی الله عليه وسلم بيورديكه * يخرب الكعبة
ذو السويقتين من الحبشة * بر روايتده * ذو السويقتين يخرب بيت الله
عز وجل واقع اولمشدر يعنی كعبهٔ مكرمه يی حبش طائفه سندن ساقلری
اينجه كمسنه خراب وهدم ايدر بو معناده چوق خبرلر واردر ابو سعيد الخدری

رضی الله عنه روایتیله حضرت سید کائنات علیه الصلوة والسلام
بیوردیکه * لیحجن البیت ولیعمرن بعد خروج یأجوج ومأجوج * یعنی
یأجوج ومأجوج دنصکره بیت الله حج وعمره اولنور بو حدیث شریفه
کوره خراب یأجوج ومأجوج دنصکره اولمق کورینور والله اعلم بالصواب
ودخی یأجوج ومأجوج طائفه سنك خروجی حقنده آیات کریمه واردرکه
حق تعالی بیورر * حتی اذا فتحت یأجوج ومأجوج وهم من کل حدب
ینسلون * یعنی یأجوج ومأجوج سدی شق وهدم وفتح اولندقده انلرهر
ربو کسك یرلردن سرعت ایده رك چیقرلر اهل حق شویله تحقیق ایتدیلر
یأجوج ومأجوج حضرت نوح علیه السلامك اوغلی یافث اولادلریدرکه
شولقدر چوقدرکه سائر بنی آدم اوزرینه طقوزقات اولور برحدیث صحیحده
شویله درکه حضرت سید کائنات صلی الله علیه وسلم او یقودن اویانوب
مبارك یوزی محمر اولمشیدی اوچ کره * لا اله الا الله * دیوب بیوردیکه
شمدی یأجوج ومأجوج سدندن شوقدری فتح وهدم اولدی دیوب باش
پرمغی ومسبحه پرمغی جمع ایدوب اشارت ایتدی حضرت زینب رضی الله
عنها سؤال ایدوب دیدیکه یا رسول الله یرده صالحلر وار ایکن هلاك
اولورمیوز جواب باصواب ایدوب بیوردیکه * نعم اذا کثر الخبیث * یعنی
خبیث چوق اولدقده هلاك جمله یه شاملدر صحیح مسلمده شویله درکه
عیسی علیه السلام دجالی قتل ایتدکدنصکره حق تعالی اکا وحی
ایدرکه بن بر طائفه ارسال ایلرم بتون دنیایه که برکسه انلره قتال ایده مز
قوللریمی الوب طوره طاغنه مکث ایدوب قوللریمی محافظه ایت پس
حق تعالی یأجوج ومأجوجی اخراج ایدر انلر دخی طاغلردن وصحرالردن
سکردشوب آفاقه منتشر اولوب اوکیجه کلان طبریه دریاسنی ایچوب
آرندیجه کلانلر بونده بر زمانده صوو وار ایمش دیرلر و بر روایتده شویله درکه
بو یأجوج ومأجوج شولقدر چوق جماعتلر وطائفه لردرکه هر جماعت
درتیوز بیك کسه اول مرتبه برینك بیك اولادی اولور دنیانك خرابات

محلنه دك کیدرلر فرات ودجله وطبریه صولرینی ایچرلر تا که بیت المقدس
اطرافنه کلورلر حضرت عیسی علیه السلام واصحابی محصور اولوب
قحط عظیم ظهور ایدر حتی براوکوز باشی یوز آلتوندن قیمتلو اولور انلره
صکره یأجوج ومأجوج امام ترمذی روایتنده بیت المقدسده طاغلر
اوزرینه چیقوب یرده اولنلری قتل ایلدك کوکده اولنلری دخی قتل ایده لم
دیوب دمرنلی اوقلر آتوب حق تعالی اوقلرك اوجنی قان ایلیوب انلره
کوندرر حضرت عیسی علیه السلام اصحابیله دعا ایدوب حق تعالی
قبول بیوروب یأجوج ومأجوج رقبه لرنده نغف یاره سی چیقوب همان
جمله سی دفعة واحدة اولوب شخص واحد اولمش کبی وحضرت عیسی
اصحابیله اشاغی اینزلر لکن یرده برقریش مقداری محل خالی قالممشدر
انلرك لاشه خبیثه لرندن پس جناب حضرت الله تعالی یه تضرع ایدرلر
حق سبحانه وتعالی دوه بوینوکبی بیوك قوشلر کوندروب انلرك لاشه
لرینی الوب مراد اولنان محله طرح ایدرلر صکره بریغمور کلوب تطهیر
ایدر پس بامر الله تعالی یرده شولقدر برکت اولور که قیاسدن خارج
اوله نته کیم کتب مبسوطه ده مسطوردر ودخی طلوع الشمس من الغرب
صحیح مسلمده ابو هریره روایتیله رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
لاتقوم الساعة حتی تطلع الشمس من مغربها * یعنی قیامت قوپمز
کونش مغرب جانبندن طلوع ایدنجه یه دك فاذا طلعت من مغربها آمن الناس
کلهم اجمعون * مغربدن طلوع ایتدکده جمیع خلق یهود ونصاری
ایمان کتورر لکن فائده ویرمزینه صحیح مسلمده ابوذر رضی الله عنه
روایتیله شویله درکه بر کون بیوردیکه * اتدرون این تذهب هذه الشمس
یعنی شو کونش قنده کیدر بیلورمیسز قالوا اصحاب دیدیلر که الله ورسوله
اعلم قال رسول علیه السلام بیوردیکه * ان هذه تجری حتی تنتهی الی مستقرها
تحت العرش * یعنی تحقیق شو کونش کیدر تا که عرش عظیم تحتنده
قرار ایده جك مکاننه وارر * فتخر ساجدة * انده حق سبحانه وتعالی یه

سجده ایدر * فلا تزال كذلك * دائما بویله طلوع ایتمكله اذن طلب ایدر
واذن ویریلوب مشرقدن طلوع ایدر تا كیم ذكر اولنور * حتى يقال لها
ارجعي من حيث جئت فترجع فتصبح طالعة من مطلعها ثم تجري لا يستنكر
الناس منها شيأ * چونكه كونش مراولوب مشرقدن طلوع ایدر عادت
اوزره ناس اندن برنسنه یی استنكار كورمیوب دائما عادات مستمریه موافقت
كوررلر * حتى تنتهي الى مستقرها ذلك تحت العرش تا كه تحت العرش
مكاننه واروب مشرقدن طلوع ایچون اذن استیوب سجده ایدر * فيقال لها
ارجعي واصبحي طالعة من مغربك فتصبح طالعة من مغربها * یعنی
كونشه امر اولنور كه كیرو كیدوب مغربدن طلوع ایت دینور كونش دخی
مغربدن طلوع ایدر * اتدرون متى ذلكم * بیلورمیسز نه زماندر شو ذلك
حين لا ينفع نفسا ايمانها لم تكن آمنت من قبل او كسبت في ايمانها خيرا
شول زمان شویله وقتدر كه مقدما ایمان كتورمامش كسه اول زمان ایمان
كتورمك نفع ویرمز شویله تحقیق اولنمشدر كه بر جمعه كیجه سی اولكی كبی
كونش غروب ایدوب اوچ كون مقداری طوغمیه عاقل وكامل اولنلر انجام
سرتی اكلیوب توبه وعبادات ایدرلر هر نمازك وقتنی قیاس ایلیوب قیلارلر
واهل غفلت اولنلر بو كیجه صباح كچ اولدی دیو حیوانات كبی غفلت
ایله اویخوده اولهلر قچانكه صباح اوله كورهلر كه طلوع فجر جانب مغربدن
واقع اولوب كونش قره ونوری كتمش مغربدن طوغه تا كه وقت عصر
یرینه كلوب ینه رجوع ایدوب اولكی كبی مشرقدن طوغه وتوبه قپوسی
سد اولوب بركسنه ایمانی وتوبه سی مقبول اولمیه ودخی دابة الارض
حقنده آیت كریمه واردر حق سبحانه وتعالى بیورر * واذا وقع القول
عليهم اخرجنا لهم دابة من الارض تكلمهم ان الناس كانوا باياتنا لا يوقنون
وچوق حدیث شریفلر واردر بر حدیث شریفده شویله در كه عند الله
زیاده سیله معظم اولان مسجددن خروج ایلیه بعض كبار مفسرین
دیمشلر كه مسجد حرامدن چیقر و یردن چیقر علما تحقیق شویله بیان

ایتدیلر كه دابة الارض فصیح عربجه سویلر و بر حدیث شریفده كلدیكه
انك یاننده موسى علیه السلامك عصاسی وسلیمان علیه السلامك خاتمی
اوله مؤمنك یوزینه عصا ایله دوقنوب بوكسه اهل جنتدر دیه وانك بتون
یوزی نور اوله وكافرلرك یوزینه خاتمی باصوب بو اهل جهنمدر دیه وانك
یوزی بتون قره اوله ودخی دابة الارض بر بیوك حیواندر بعض روایتده
اوچ كون چیقه هنوز تمام جسدی چقمیه وانده هر حیوانك رنك ومشابهتی
بولنه بر روایتده باشی اوكوز باشی كبی وكوزلری خنزیر كوزلری كبی وقولاغی
فیل قولاغی كبی وصدری ارسلان صدری كبی اوله شولقدر قوتلو اوله كه
كیمی مراد ایتسه اریشه و كیمكه اكا قصد ایلیه ظفر بولمیه وقصه سی
طویله در كتب مفصله ده مذكوردر واما دخان حقنده حذیفه رضی الله عنه
روایتیله كه رسول الله صلى الله علیه وسلم دخاندن سؤال اولندی و بو
آیت كریمه یی اوقودی * فارتقب يوم تأتي السماء بدخان مبين * صكره
بیوردیكه مشرق ایله مغرب اراسی طلوسی دخان اولور قرق كون وقرق
كیجه مكث ایدر اما المؤمن فيأتيه منه الزكام واما الكافر فكمنزلة السكران
تخرج من منخريه واذنيه ودبره یعنی مؤمنلره زكام حالتی كبی حالت عارض
اوله وكافرلر سرخوشلر كبی اولوب بورنلرندن وقولاقلرندن ودبرلرندن
چیقه دخی سائر روایتلر واردر كتب حدیثده مسطوردر واما اوچ خسف
حدیث صحیحلرده مذكوردر مسلم وابو داود تخریج ایتدیلر حضرت
حذیفه بن سعد الغفاری روایتیله كه حضرت رسول الله صلى الله علیه وسلم
بیوردیكه يكون قبل قيام الساعة ثلاث خسوف یعنی قیامتدن اول
اوچ خسوف واقع اولور خسف بالمشرق وخسف بالمغرب وخسف
بجزيرة العرب بر خسف مشرق جانبنده و بریسی مغربده و بریسی
جزیرهٔ عربده در ودخی چوق روایتلر واردر علامتلرك بریسی حیوانات
وجمادانلرك انسانه سویلمه سیدر نته كیم ابو سعید الخدری رضی الله عنه
روایتیله كه رسول الله صلى الله علیه وسلم بیوردیكه والذي نفسي بيده

لاتقوم الساعة حتى تكلم السباع الانس وحتى تكلم الرجل عذبة سوطه
وشراك نعله وتخبره فخذه بما احدث اهله بعده واما ارض الحجازدن نار ظهورى
ایمه سی احادیث صحیحه ایله ثابتدر مسلم حدیثلرندن ابو هریره رضی الله عنه
روایتیله شویله در که حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
لاتقوم الساعة حتى تخرج نار من ارض الحجاز تضیء اعناق الابل ببصری
یعنی قیامتدن اول ارض حجازدن بر آتش پیدا اولوب بصری مملکتنده
اولان دوه لرك عنقلرینه ضیا ویره یعنی ضیاسی اطرافه دك وارره بر روایت
صحیحه ده شویله در که آتش ظهور ایدوب خلقی جمع ایدر انلر صنف صنف
اولورلر کمی غایتده راغب وکمی غایتده راهب ایکی کشی بر دوه اوزرنده اوچ
کشی ودرت کشی وبش کشی بر دوه اوزرینه بنوب وبقیه لرینی دخی جمله سنی
آتش احاطه وحشر ایدوب انلر ایله بیله کیدر صباحده واخشامده
انلردن منفك اولماز بعض اهل حدیث بو آتش جمله علامتلرك اخریدر
دیدی امام مسلم تخریج ایتدی ابن مسعود رضی الله عنه دن رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * لاتقوم الساعة الاعلی شرار الناس * یعنی
قیامت انجق شرار کافرلر اوزرینه قوپار صحیح مسلمده مذکوردر که حق
سبحانه وتعالی بر مبارك ریح طیبه ارسال ایدوب جمله اهل ایمانك ارواح
طیبه لری قبض اولنوب همان اشرار وفجار وکافرلر قالورلر حیوانات کبی
وحمارلر کبی حرامی وحلالی فرق ایتمیوب همان شهوات خبیثه لرینه تابع
اولورلر شیطان لعین انسان شکلنه کیروب اصنامه عبادت ایتدیررلر او
درلو فسادلر وطغیانلر تعلیم ایلیوب بتون جهان کفر وضلالات وفساد
ایله طلوایکن صور نفخ اولنور انلرك باشلرینه قیامت قوپه کرکدر امدی
معلوم اوله که بو علامتلر اجمالیدر وترتیبه رعایت اولنمشدر روایات مختلفه
درحتی بعض روایتده اول علامات دجالدر وبعض روایت اخریده
کونشك مغربدن طوغمه سیدر وبعض علامتلر دخی واردر مثلا بین الناس
قتال اولمق ودجال مثلا وکذابلر ورزندیقلر چوق اولمق وناس علمایی ترك

ایدوب جاهللره اقتدا ایدوب انلردخی جهالتلریله کذب وافترا فتوالر
ویروب کندولری ضلالته دوشوب خلقی اضلال ایلمك وسفیانی نامنده
بر عسکر صاحبی کسه ظهور ایدوب خلقله مقاتله ایلمك وغیریلر کبی
تفصیلاتده مذکوردر والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب فصل
معلوم اولسونکه یوم القیامت فلان سنه ده فلان ماهده اولوردیمکه دلیل
عقلی وبرهان یوقدر العلم بالساعة عندالله تعالی لکن اندن مقدم اوله جق
علامتلر وجوده کلدکجه قیامت قوپمز حضرت ابی هریره رضی الله عنه
بیوردیکه سؤال ایدوب دیدمکه یارسول الله نیچون جمعه کوننه یوم الجمعه
تسمیه اولندی جوابده بیوردیکه * لان فیها طبعت طینة ابیك آدم
یعنی زیرا یوم الجمعه ده بابالك آدمك چاموری جمع اولدی * وفیها الصعقة
نفخهٔ اولی انده اولور والبعثة نفخهٔ ثانیه انده اولور وفیها البطشة
بطشهٔ کبری وطامهٔ عظمی انده اولور والحاصل قچان اهل جنت
واهل جهنم عددی تمام اولدقده قیامت قوپار بو حدیث شریفده
شویله در که کیف انعم وصاحب الصور قد التقمه واصغی سمعه وحنی
جبهته ینتظر متی یؤمر بالنفخ فیه یعنی نیجه فرحلنوب شاد اولورمکه اسرافیل
علیه السلام صوری اغزنده لقمه کبی طوتوب النی آچوب جناب حق
تبارك وتعالیدن اذنه انتظار ایدرکه نه زمان صوری اوفورمکه امر اولنه
ایمدی صور بیوك بو ینوز شکلنده بر نسنه در قچان وقتی کلدکده حق سبحانه
وتعالی اسرافیله امر ایلیوب انفخ نفخة الفزع یعنی فزع نفخه سنی
نفخ ایله دیجك اسرافیل علیه السلام صوری افوروب آندن بر شدید عظیم
صوت چیقه که دنیاده وسمواتده اولانلر ایشدوب غشی اولوب جان
ویره لر بوکا نفخة الخراب دینور حق سبحانه وتعالی بیورر * ونفخ فی الصور
فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله * یعنی صوره نفخ
اولنوب عقبنده کوکلرده اولانلر ویرلرده اولانلر صعقه وغشی اولورلر الا
الله تعالی صعقه دن حفظنی مراد ایتدیکی غشی وصعقه دن خلاص

اولور وبرآیت کریمه‌ده * ویوم ینفخ فی الصور ففزع من فی السموات
ومن فی الارض الا من شاء الله * واقع ولمشدر یعنی یارسول الله ذکرایت
شول کونیکه صوره نفخ اولوب کوکلرده ویرلرده اولنلر فزع ایدرالله تعالینک
فزعندن حفظ ایتدیکی قوللردن ماعدا اهل تفسیر شویله بیورمشلردر
بو آیت کریمه‌ده اولان فزع نفخهٔ اولیده جمله خلق مصعوق اولدقلری
وقتده ایلدکلری جزع وفزعدرکه جان ویرسه‌لر کرکدر واستثنا اولنان
جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل علیهم السلامدر اما ضحاک
رحمهم الله تعالی جنتده‌کی حور وجهنم خازنلریدر وحملهٔ عرش عظیمدر
دیدیلر وسائر روایتلر واردر بو نفخه‌ده احوال عالم تغیر اولسه کرکدر
وبتون دنیا وکوکلر اضطراب وحرکت شدید ایدوب هدم وخراب اولسه
کرکدر نته کیم حق تعالی بیورر * یا ایها الناس اتقوا ربکم ان زلزلة الساعة
شیء عظیم * یعنی ای قوللر ربکزدن قورقوب تقوی ایدیکز تحقیق قیامت
زلزله‌سی شیء عظیمدر زیرا جمله زمین دریاده سفینه چالقنور کبی حرکت
شدید ایدوب بوجه طاغلر هواده بولوتلر کبی رجانبدن برجانبه کیدر
غبار کبی طاغلسه کرکدر نته کیم قرآن عظیمده ذکر اولنور * وتری
الجبال تحسبها جامدة وهی تمر مر السحاب * یعنی سن بوجه طاغلری
کوروب مکاننده جامددر صانورسن اما اول ایسه بولوتلر کبی اوغرایوب کچر
بو وقتده یرده اولان بنالر هدم اولور حمللی اولان خاتونلر وضع ایدوب
اولادلرندن عزلت ایدرلر جن انسه قاریشوب وحشی حیوانلر انسان
یاننه جمع اولورلر چونکه بو نفخه وزلزله فجأة وبغتة اولدیغیچون بازارده
اولانلر اولرینه کلمیدر وصیت ایتمکه قادر اولمازلر هرکس نه حالده ایسه
اول حالده جان ویرر * لا یستطیعون توصیة ولا الی اهلهم یرجعون * یعنی
وصیته قادر اولموب وهللرینه رجوع ایده‌مزلر همان جان ویررلر حق
تعالینک * واذا البحار سجرت نظم شریفنده اهل تفسیر رحمهم الله
علیهم اجمعین چوق معنا ویردیلر ابن عباس ووهب وسفیان وابن عطیه

وابن زید جمیع دریالر وده‌لر آتش اولور دیدیلر امام ثعلبی ابن عباسدن
رضی الله عنهما نقل ایتدیکه حق تعالی کونشک وقمرک ویلدزلرک
نورینی الوب دریاره القا ایدرلر صکره بر روزکار کوندروب دریالر اوزینه
اسوب جمله دریالر آتش اولور وبر روایتده ابن عباس رضی الله عنهما
جهنم بحر اخضرده در کونش وای اودریایه آتیلور دیدی امام مجاهد
وامام ضحاک ومقاتل رحمه الله دریالر بری برینه قاریشوب جمله براولور
دیدیلر حضرت قتاده وحسن رضی الله عنهما جمله دریالر چکیلوب
برقطره صو قلماز دیدیلر امام ربیع بن جشم جمله دریالر طلوب اقرلر زیرا
برآیت کریمه‌ده * واذا البحار فجرت * کلمشدر تفجیر بو معنایه‌دردیدی
یریوزی شویله دوز اوله که براوجدن براوجی کوریور * وتری الجبال بارزة
نخواسنجه براغاج بیله قالمیوب جمله یر آشکاره اولور ودخی کوکلر حقنده
حق تعالی بیورر * فاذا انشقت السماء فکانت وردة کالدهان * یعنی کوک
پاره‌لنوب کل کبی قیزاروب زیتون یاغی کبی اریسه کرکدر ودخی بیورر
اذا السماء انشقت واذا السماء انفطرت * انشقاق وانفطار برمعنایه کلور
پاره‌لنمک معناسنه‌در * واذا الکواکب انتثرت * یلدزلر یره دوکلوب پریشان
اولورلر * واذا النجوم انکدرت * دخی بو معنایه‌در وبرمحلده بیورر * یوم
نطوی السماء کطی السجل للکتب * حق سبحانه وتعالی کوکلری
کاغد کبی دورر وبرمحلده * والارض جمیعا قبضته یوم القیمة والسموات
مطویات بیمینه * یدی قات یرلری ویدی قات کوکلری قبضهٔ قدرتنده
اولوب شول جهان پادشاهی جمله مملکت دفترلرینی الینه وقبضه‌سنه
الورهیئتنده حق سبحانه وتعالی خطاب ایدوب * لمن الملک الیوم * یعنی
شول کونده ملک وتصرف وکمال قهر وغلبه کیمکدر قنده در شول جبار
متکبرلر ملک بزمدر دینلر * اللهم مالک الملک * بنم شریکم ونظیرم یوقدر
دیوب ینه کندوسی جواب ویروب * لله الواحد القهار * یعنی ملک وتصرف
انجق راولان مبالغه ایله قهر ایدیجی اللهکدر واکا مخصوصدر دیه امدی

بر مدت بر روایتده قرق ییل خراب واصمسز قالوب یوم البعث زمانی کلنجه
حق سبحانه وتعالی بر یغمور ویروب قرق کون قدر یغمور یاغوب
بر یوزنده اون ایکی ارشون قدر صو جمع اولوب قرق ارشون قدر یره چکه
طبراغه دوشمش جسدلر اول یغمور سببیله تمام جسد اوله امام مسلم تخریج
ایلدی ابی هریره رضی الله عنه روایتیله که رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه ان الله سبحانه وتعالی ینزل من السماء ماء فینبتون کما ینبت
البقل الحدیث یعنی الله تعالی کوکدن یغمور کوندروب جمله جسدلر
بیتوب هر اعضا یرنده قرار ایدر معلوم اوله که جمهور اهل کلام بیوردیلر که
حشر اجزاء اصلیهٔ متفرقه جمع اولنوب ارواح اکا اعاده ایله اولور دیدیلر
اجزاء اصلیه اکا دیرلر که اول عمرندن آخر عمره دك بر مانع اولمسه جسدده
قالور مثلا باش وآنده اولنلر وال واباق وطرنق وداخل جسدده اولان طمرلر
ونسنه لر کبی جسد ایله بیله قالور بر آفت انی قطع ایتمسه و بعضلر معدومی
اعاده وجمیع ارواحی اعاده ایله اولور دیدی وغیر اقوال دخی واردر والحاصل
میدان حشره کلان بدن وروح دنیاده کی بدن وروح در دنیاده کفر
وعصیان ایدن بدن وروحدر انده جنتده نعمت بولان بدن وروح دنیاده
ایمان واطاعت ایدن بدن وروحدر مثلا برکسه بی قوردیمش اولسه
وقوردی قوشلر یمش اولسه وقوشلر آتشه یانوب کولی روزکار کتوروب
دریالره قارشدرمش اولسه بنه حق سبحانه وتعالی هر جسدك اجزاسنی
جمع ایدوب میدان حشره کتورر بعض تفسیرده مذکوردر که بر منافق
النه بر انسان کمکی آلوب اوفه لیوب اوفوردی دیدیکه یا محمد سن دیرسنکه
جمله اموات حیوة بولوب محشره کلور بو چورومش کمك بردخی
نیجه حیوة بولور دیدکده حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
تحقیق خلاق جهان اولان الله سبحانه وتعالی انی احیا ایدر وسنی دخی
اولدروب جهنمه ادخال ایدر بیوردی وحق سبحانه وتعالی بو آیت کریمه یی
تنزیل ایتدی * اولم یر الانسان انا خلقناه من نطفة فاذا هو خصیم

مبین

مبین * یعنی انسان بیلدیمی که تحقیق بز آنی بر قطره منیدن خلق ایتدك
اول ایسه خصیم اولوب بزمله اظهار خصومت ایدر وضرب لنا مثلا ونسی
خلقه * بزه مثل ضرب ایدر وکندی کیفیت خلقتنی اونودر اکر کندی
خلقتنده فکر مستقیم ایدیدی حشری انکار ایده مزدی قال من یحیی
العظام وهی رمیم اول کافر دیدیکه کمکلری کیم احیا ایدر حال بو که
کمکلر چورومشدر * قل یحییها الذی انشأها اول مرة یا رسول
ذیشان سن اول معانده جوابنده دیکه اول چورومش کمکلری اول ذات
عظیم الشان احیا ایدر که اول کمکلر اول مرده هیچ یوق ایکن ایجاد ایلدی
وهو بکل خلق علیم اول الله تعالی هر بر مخلوقلری ذره بذره بلیجیدر
ودخی حشر جسمانی حقنده آیات قرآنیه قتی چوقدر ثم انکم یوم القیمة
تبعثون الایة فسیقولون من یعیدنا قل الذی فطرکم اول مرة فاذا هم
من الاجداث الی ربهم ینسلون الایة ایحسب الانسان ان لن نجمع
عظامه بلی قادرین علی ان نسوی بنانه الایة وان الله یبعث من فی القبور
واذا القبور بعثرت انا نحن نحیی الموتی قالوا یا ویلنا من بعثنا من مرقدنا هذا
ما وعد الرحمن وصدق المرسلون * الایة * ثم اذا دعاکم دعوة من الارض
اذا انتم تخرجون یوم تشقق الارض عنهم سراعا ذلك حشر علینا یسیر
الایة * زعم الذین کفروا ان لن یبعثوا قل بلی وربی لتبعثن ثم لتنبؤن بما عملتم
وذلك علی الله یسیر * الایة * الا یظن اولئك انهم مبعوثون لیوم عظیم الایة
ذلك یوم مجموع له الناس وذلك یوم مشهود * الایة * وغیر آیات واحادیث
دخی چوقدر والحاصل حشر جسمانی تصدیق ایتمکله منکر آخرتدن
امتیاز حاصل اولور اکر تصدیق ایتمیوب العیاذ بالله تعالی فلاسفه وزنادقه
وسائر ملاحده کبی تکذیب ایدر فی الحال کافر اولور قتلی واجب اولور
زیرا حق سبحانه وتعالی قرآن کریمنده مواضع کثیره ده وسائر کتب
سماویه ده تأکید وتصریح ایله ذکر وبیان ایتمشدر وجمیع انبیا ومرسلین
صلواة الله وسلامه علی رسولنا وعلیهم اجمعین اتفاق واجماع قطعی

وكلى ايدوب امتلرينه حشر اجسادك وقوعنى تبليغ وايمانيله امر ايتمشلردر
وجميع مجتهدين وسائر مؤمنين يوم قيامتەدك بونلرك جملەسى وقوعنه
اتفاق واجماع قاطع ايتمشلردر ودخى عقل ايله وقوعى ادراك اولنور زيرا
عالم دنياده خلق ايكى فرقەدر مطيع وعاصى وقت اولور كه مطيع ثواب
طاعتى وثمرۀ عباداتى دنياده كورميوب بلكه زحمت ومشقت وانواع
مصيبت ايله عمرى كچر عاصى دخى عصيانك عقوبتنى دنياده كورميوب
بلكه رفاهيت وسلامت وصحت وعافيت ايله عمرى كچر امدى دنياده بونلر
مجازات اولمدقده معلومدر كه مطيع ثمرۀ طاعتى وثواب عباداتى
كورمكه وعاصى عقوبت عصيانى كورمكه برعالم لازمدر كه حتى مطيع
عاصيدن ممتاز اولوب هر كس سعى ايتديكن بوله اول عالم آخرتدر ودخى
معلوم اوله كه يوم القيامتك اسملرى واردر يوم القيمة يوم الحساب يوم
الواقعة يوم الراجفة يوم الرادفة يوم الغاشية يوم الزلزلة يوم العاصفة
يوم الازفة يوم الحاقة يوم الطامة يوم الصاخة يوم التلاق يوم الفراق يوم
الميثاق يوم القصاص يوم الساعة يوم القارعة يوم الفزع الاكبر يوم البطشة
الكبرى يوم العذاب يوم الموعود يوم الوعيد يوم المعلوم يوم المشهود
يوم الاخر يوم البعث يوم الفصل يوم الجاثية يوم عظيم يوم الفتح يوم القرار
يوم التناد يوم الصراط يوم الميزان يوم كبير يوم ميعاد يوم قمطرير يوم
محيط يوم مسيطر يوم عبوس يوم الدين يوم القضاء يوم الجزاء يوم الناقور
يوم الخلود يوم الحق يوم الاشهاد يوم الخروج يوم المرصاد
يوم البكاء يوم البلاء يوم الحشر يوم النشور يوم الجمع يوم العرض
يوم التغابن يوم عقيم يوم الندامة يوم الحسرة يوم الويل يوم دعوة يوم ثبور
يوم السلام وغيرى دخى واردر **فصل** حق سبحانه وتعالى بيورر
ونفخ فى الصور فاذا هم قيام ينظرون * يعنى يوم البعث زمانى كلدكده صور
بركره دخى نفخ اولور ناكهان هر كس قبرلرندن قالقوب اول كونك كمال
دهشتندن نظر ايدوب متحير اولورلر نته كيم برمحلده * كانهم جراد منتشر

ديو بيورمشدر يعنى خلق يوم القيامتده چكركه لر كبى پريشان اولورلر
علماء مفسرين رحمهم الله تعالى شويله ذكر ايتديلر كه حضرت اسرافيل
عليه السلام صخرۀ بيت المقدسده صورى اوفوروب كه ايتها العظام
البالية والاوصال المتقطعة واللحوم المتخرقة والشعور المتفرقة ان الله يأمر
كن ان تجتمعن لفصل القضاء * يعنى اى چورومش كمكلر اى قورمش
طمرلر اى چورومش اتلر اى طاغلمش قللر تحقيق الله تبارك وتعالى سزلره
امر ايدر كه جمع اولوب فصل قضا ايچون محشره كله سز معلوم اوله كه
حق سبحانه وتعالى عقلاء ومجنونلرى وصبيانى وملائكه يى وجميع جنى
وشيطانلرى وسائر حيواناتى وطيورى والحاصل كوكلرده ويرلرده ودرياده
نه كلو بيوك وكوچك جانلو وار ايسه جملەسنى ميدان عرصاتده حشر ايتسه
كركدر حضرت امام ابو حنيفه رضى الله عنه شويله تحقيق ايتديكه
هر بر مخلوق جانلو اوله حشر اولسه كركدر اما شول چوجق كه انا رحمندن
جان ويرلمزدن اول دوشوب تلف اولسه اول حشر اولمز زيرا جانلو
قيلندن نه كلدرا كر بر لحظه جان بدنه كلمش اوليدى حشر اولوردى حشر
روح ايله بدن جمع اولمقدن عبارتدر امام شعبى وابن سيرين شويله ذكر
ايتديلر كه قچان انا رحمندن دوشن چوجق بعض اعضاسى بللو اولديسه
نه قدر جان كلمديسه بيله ميدان قيامته كلوررديلر والله اعلم واحكم يالن اياق
وباشى آچق عريان حشر اولورلر صحيح مسلمده ابو هريره رضى الله عنه
روايتيله حضرت سيد كائنات صلى الله عليه وسلم بيورديكه * انا سيد ولد
آدم يوم القيمة واول من ينشق عنه القبر واول شافع واول مشفع * صدق
رسول الله يعنى يوم القيامتده جميع بنى آدمك سيدى واولوسى بنم جمله
دن اول قبردن قالقرم وجملەدن اول مقام شفاعتده شفاعت ايدرم وجملەدن
اول شفاعتم كمال قبول ايله قبول اولنوب شفاعتمه نائل اولنلر عذابدن نجات
بولورلر اللهم يسر انا بحرمة نبيك دخى بويله حديثلر چوقدر ودخى امام
ترمذى شويله تخريج ايلديكه ابو هريره روايتيله حضرت حبيب الله

صلى الله عليه وسلم بيورديكه * يحشر الناس يوم القيمة ثلثة اصناف
يعنى قيامتده خلق اوج صنف اوزره حشر اولنور صنف مشاة
بر بلوكى ايقلريله يوررلر بونلر شول مؤمنلردركه عملرى وعملرى قليلدر
وصنف ركبان * وبر بلوكى راكبلردر بونلر كبار اهل سعادتدر واهل رضا
واهل زهد وتقوى اهل واحسان واكرام اولنلردرتته كم فخر الدين رحمه الله
تعالى حق تعالى بيورر يوم نحشر المتقين الى الرحمن وفدا تفسيرنده
ذكر ايلدى وحضرت على رضى الله عنه شويله بيور ديكه والذى نفسى
بيده ان المتقين اذا خرجوا من قبورهم استقبلوا بنوق بيض لها اجنحة
عليها رحال الذهب يعنى يمين ايده رم اول عظيم الشانكه بنم روحم انك
قبضهٔ قدرتنده در متقيلر قبرلرندن چيقدقده آنلره بياض ناقه لر وبنكلر
قارشو كتوريلوب اول ناقه لرك قنادلرى واردر واوزرلرنده التوندن
بساطلر واردر اول متقيلر كمال عزت وكرامتلرندن اوتورى ميدان
عرصاته دك بيان يوريمزلر وصنف على وجوههم بر بلوكى دخى
يوزلرى اوزرينه سوريتور رسوايلق ايله حشر اولنور بونلر كافرلردر
نته كيم حق تعالى بيورر ونحشرهم يوم القيمة على وجوههم * الاية
يعنى كافرلرى قيامتده يوزلرى اوزرينه حشر ايده رز حديث شريفلرده
شويله دركه ايكى اياق اوزرينه يورودن الله تعالى قادردركه يوزى اوزرينه ده
يوريده وبعض احاديث شريفلرده شويله دركه عمل صالح ايلين مؤمنلر
قبردن قالقدقده حق سبحانه وتعالى انك اعمال صالحه سنى كوزل صورتده
تصوير ايدوب صاحبنه قارشوكلوب رفيق اولدقده اول مؤمن سؤال
ايدوب سن كيمسين ونه كوزل كشى سن دير اولدخى بن سنك عملكم ديوب
اكا نور اولوب جنته كتورر واما كافر قبرندن قالقدقده مردار اعمال خبيثه سى
چركن صورتده كيروب اكا رفيق اولدقده اول كافر ديركه سن كيمسين
ونه خبيث كشى سن اولدخى ديركه بن سنك عملكم ديوب تا كه جهنمه دك
كتورر والحاصل اولكونده هركس عملنى وجزاسنى كورسه كركدر وبو

محالده نيچه حديث شريفلر وآثار واردر بومقامده ذكر ايتمك كتاب بيوك
اولمسون ايچون همان اجمال ايلدك كفايت قدرجه معلوم اولسون ايچون
حافظ ابن حجر رحمه الله تعالى شويله ذكر ايلديكه هركس دنياده قامتى
نقدر ايسه ينه قبردن محشره اول قامت اوزره كلورلكن جنتده جمله سى
حضرت آدم عليه السلام صورتنده وقامتنده اولورلركه التمش ارشوندر
حديث شريفده شويله كه يحشر الناس على قدمى يعنى جميع ناس
بنم قدممده حشر اولور بو حديث شريفك بيانده اهل حق شويله
تحقيق ايتديلركه قيامتده حضرت رسول كبريا صلى الله عليه وسلم جميع
اهل محشرك سيدى وسلطانيدر وجميع خلق انك جناب عالى منزلت
وفلك جاهلرينه التجا واجتماع ايدرلر وانك مقام محمود وجاه معدودلرندن
استمداد ايدرلر حضرت آدم وحضرت خليل عليهما السلام وسائر
انبياء ومرسلين وصديقين وشهداء وصالحين وسعداء مؤمنين وغيريلر
بونلرك جمله سى اول حضرت افضل مخلوقات واكمل اهل ارض وسكان
سموات حبيب الله الملك الصمد محمد احمد صلى الله عليه وسلم وعلى
سائر النبيين والمرسلين وعلى اله وصحبهم اجمعين حضرتلرينك لواء
حمدى تحتنده حشر وجمع اولسه كركدر روايتلرده آدم ومن دونه تحت
لوائى وارد اولمشدر يعنى آدم عليه السلام واندن برونده كلو خلق وارايسه
جمله سى بنم لوامه حشر وجمع اولورلر فصل حق سبحانه وتعالى بيورر
فانما هى زجرة واحدة فاذاهم بالساهرة معلوم اوله كه حق تعالى يوم
تبدل الارض غير الارض والسموات وبرزوا لله الواحد القهار نظم
عزيزنده كبار اهل تفسير رحمه الله تعالى شويله تحقيق ايتديلركه حق
سبحانه وتعالى يرلرى بشقه يره تبديل ايدر ابن مسعود وابن جبير وكعب
الاحبار رضى الله تعالى عنهم بويله بيورديلركه حتى ابن جبير ومحمد
بن كعب ديديلركه بر بياض كمش كبى نسنه اولور وآنده طعام اولمغه
صلاحيت بولنور اهل ايمان محشرده آندن اكل ايدرلر ابن عباس رضى الله

عنهما شويله بيورديكه ارضك صفاتى تبديل اولنور طاغلر ومرتفع
مكانلر زائل اولوب دوز صحرا اولور عكاظى سختيان كبى مد وبسط
اولنور برطرفنده ارتفاع قلماز وقت تبديلده اختلاف اولندى ابن مسعود
رضى الله عنهما بيورديكه حسابدن اول تبديل اولنور بعضلر ديديلر كه
خلق صراط اوزرنده ايكن تبديل اولنور دخى يدى قات كوكلر قتاده
رضى الله عنه شويله بيورديكه قزل آلتون كبى اولور وغير روايتلر دخى واردر
امدى ارض محشرك اسمى ساهره در شولقدر بيوك طولى وعرضى
واسعدر كه جميع اولين وآخرين حيوانات درياده وقره ده يأجوج ومأجوج
وجن وشياطين ويدى قات كوكلرك ملائكه سى وجمله عرش وغيريلر
بونلرك جمله سى اول ميدانده زمان واحدده جمع اولسه كركدر زيرا شويله
تحقيق ايتديلر كه يدنجى قات كرك اهلى ارض محشرى احاطه ايدرلر كه
جمله انسان وجن وشياطين اورطه ده قالور بعده ايكنجى كوك اهلى
بونلرك جمله سنى احاطه ايدرلر بو منوال اوزره تا كه يدنجى قات كوكه وارنجه
اطراف محشره يدى صف اولور فصل صحيح مسلم تخريج ايلدى مقداد
رضى الله عنه دن رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورديكه *تدنو الشمس
يوم القيمة من الخلق حتى تكون منهم كمقدار ميل *يعنى يوم قيامتده اهل
محشره كونش شولقدر قريب اولور كه حتى بر ميل قدر قريب اوله وسائر
روايتلرده كونشك حرارتى دخى زياده اوله هركس كناهى قدرتر ايچنده
اوله كمى طوبوغنه دك وكمى ديزينه دك وكمى كوكسنه دك وكمى اغزينه دك
اوكمى قولاغنه دك وكمى باشنه دك وكمى دريالر كبى تر ايچنده قاله ودخى يمش
ركشون قدر يره كيده ودخى حق سبحانه تبارك وتعالينك *ويحمل عرش
ربك فوقهم يومئذ ثمانية *نظم عزيزنده شويله بيان ايتمشلر كه شمدكى
حالده عرش عظيمى درت ملائكه حمل ايدر لكن قيامتده سكز ملائكه
اوموزلرى اوزرينه الوب صوت حسن ايله تسبيح ايدرك كتورلر وسائر
ملائكه دخى كوزل صوت ايله تسبيح ايلوب سبحان ذى الملك والملكوت

سبحان رب العرش والجبروت سبحان الحى الذى لايموت سبحان الذى يميت
الخلائق ولايموت سبوح قدوس سبحان ربنا الاعلى سبحان ذى الجبروت
والملكوت والكبرياء والسلطان سبحانه ابدا ابدا بويله تسبيح صوتنده
افاق محشر طولوب اهل محشر متحير قاله وكرسى دخى برجانبه وضع اولنه
حق سبحانه وتعالينك *وازلفت الجنة للمتقين وبرزت الجحيم للغاوين
نظم كريمى شويله تفسير اولنمشدر متقيلر جنته قريب اولنور اهل غوايت
وضلالت اولنلره جهنم اظهار اولنور صحيح مسلمده عبدالله بن مسعود
رضى الله عنهما روايتيله رسول كائنات صلى الله عليه وسلم بيورديكه
يؤتى بجهنم يومئذ لها سبعون الف زمام مع كل زمام سبعون الف ملك
يجرونها *يعنى قيامتده جهنم كتورلور اول وقتده آنك يتمش بيك زمامى
واردر هر بر زمامنده يتمش بيك ملائكه ياپشوب چكرلر حق تعالينك *وجئ
يومئذ بجهنم يومئذ *آيت كريمه سى بويله تفسير اولندى عرش عظيمك
صاغ جانبنه جنت وصول جانبنه جهنم وضع اولوب جهنم هجوم ايدوب
حق تعالينك *انها ترمى بشرر كالقصر *نظم عزيزى ودخى *يرسل
عليكما شواظ من نار ونحاس فلا تنتصران *كلام شريفى فحواى
لطيفنجه جهنم اعاذنا الله منها اولا جن وانس عاصيلرى اوزرينه سياه
توتون صاچوب اردنجه صافى يالن آتشلر صاچه رق كوشكلر وقزل دوه لر
كبى قغلجملر صاچه رق اهل محشر اوزرينه هجوم ايتدكده هر عاصيلر
جزع وفزع ايدرلر فزع اكبر حاصل اولدقده اهل ايمان وصلاحى اولنلره
برضرر وخوف وحزن لاحق اولورمى يوخسه اولمزمى اختلاف اولندى
امام فخر الدين الرازى رحمه الله تعالى نقل ايلدى حاصلى بوكه انلر سلامتده
وراحتده در *فمن اتقى واصلح فلا خوف عليهم ولاهم يحزنون *يعنى
كيمكه تقوى وصلاح ايليه انلر اوزرينه خوف يوقدر ومحزون اولمزلر واما
امام بخارى تخريج ايلديكى حديث شريفك حاصلى حضرت آدم
ونوح وابراهيم وموسى وعيسى عليهم السلام اهل محشر بونلردن فصل

قضا ایچون شفاعت کبری طلب ایتدکلرنده بو پیغمبرلر جواب ویروب رب العالمین جل جلاله بو کونده شول مرتبه غضب ایلدیکه بوندن اول بو مثللو غضب ایتمش ایدی نه نفسمز کرك دیوب هر بریسی بری برینه حواله ایدوب نفسی نفسی دیوب آخر الامر اهل محشر حضرت خاتم النبیین وحبیب رب العالمین صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کلوب سن خاتم الانبیاسن ما تقدم وما تأخر حق تعالی مغفور ایتمشدر بزلره شفاعت کبری ایت دیو روایت اولنور لکن بو روایتده حاشا ثم حاشا انبیاء عظام ایچون خوف وحزن حاصل اولمسنه دلالت یوقدر چونکه عامهٔ اهل محشره فصل قضا ایچون شفاعت کبری که بعض علماء رحمهم الله تعالی مقام محمود بودر دیمشلر حضرت حبیب الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه مخصوص اولدیغیچون سائر پیغمبرلر اهل محشری نفسی نفسی دیمکله بری برینه دفع ایدرلر مقام محمود صاحبنه کلنجیه دك یوخسه نیجه خوف وحزن ملاحظه اولنور که حق سبحانه وتعالی متقیلر حقنده الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون* بیورر یعنی تحقیق اولیاء الله اوزرینه خوف یوقدر ومحزون اولمازلر* الاخلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو الا المتقین* یعنی دنیاده بربرلریله دوست اولنلر آخرتده بربرینه دشمن اولورلر الا متقیلر آخرتده ینه بربرلرینه دوست اولورلر وبر محلده* ان الذین سبقت لهم منا الحسنی اولئك عنها مبعدون* یعنی تحقیق شول قوللر که عالم دنیاده بزدن انلره خصلت حسنی سبقت ایلدی ایدی ایمان وتقوی واستقامت خصلتلری کبی انلر قیامتده جهنمدن بعیدلردر* لا یسمعون حسیسها* جهنمك صوتنی ایشتمزلر* وهم فیما اشتهت انفسهم خالدون* انلر نفسلری اشتها وطلب ایتدکلری ذوقلرده ولذتلرده ونازنین قدس باغچه‌لرنده ایدی مخلد اولیجیلردر لا یحزنهم الفزع الاکبر* انلره فزع اکبر حزن ویرمز ای عاقل تأمل ایله انلر محزن ایله یوقدر قنده قالدی نفسی دیمك* وتتلقیهم الملائکة* انلره

ملائکهٔ کرام استقبال ایلیوب دیرلر که* هذا یومکم الذی کنتم توعدون شو کون شو کونکزدر که سزه عالم دنیاده سعادت وکرامت وامن وراحت ودخول جنت ورضاء ولقا وسائر نعمتلره نائل اولورسز وعد اولندیغکز کوندر وبر محلده دخی* لهم البشری فی الحیوة الدنیا وفی الاخرة* یعنی اهل تقوی ایچون دنیاده وآخرتده بشارت ومژده واردر وبونك کبی آیات باهرات وبینات ظاهرات چوقدر آیات قطعیه‌یه احادیث معارض اوله‌مز مشهور یله اولسه قنده قالدی خبر واحد اوله نته‌کیم اربابی اولنلره خفی دکلدر معلوم اوله که عرش عظیم کولکه سنده عند الله مقرب اولمش جماعتلر واردر که انلره محشر شدتی وکونش حرارتی ضرر ویرمز بخاری ومسلم حدیث شریفلرندن برحدیث شریف صحیحنده ابو هریره رضی الله عنه روایتیله حضرت رسول کائنات وشفیع عرصات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه* سبعة یظلهم الله فی ظله یوم لا ظل الا ظله* یدی طائفه‌یی حق تعالی عرش کولکه سنده کولکه‌لندرر بریسی* امام عادل پادشاهلر وبکلر وبریسی* شاب نشأ فی عبادة الله* شول کنجلر که الله تبارك وتعالی‌یه عبادت ایتمکده نشأة بولمشدر وبریسی* رجل قلبه معلق بالمساجد شول کسه‌لردر که قلبی مسجدلره مربوط اوله یعنی نمازه وجماعته انتظار اوزره اوله وبریسی* رجلان تحابا فی الله اجتمعا علیه وتفرقا علیه* شول کسه‌لردر که بری برلرینه فی الله محبت ایدوب تا که موت وقتنه دك تقوی وصلاح اوزره محبتده اولهلر وبریسی* رجل دعته امرأة ذات منصب وجمال فقال انی اخاف الله* شول کسه‌لردر که انی حسب ونسب وجمال صاحبه‌سی بر عورت فعل شنیعه دعوت ایلدکده اولدخی انجق الله تعالی خوفندن ایچون ترك ویر الله تعالیدن قورقارم دیه وبریسی دخی* رجل تصدق بصدقه فاخفاها حتی لا تعلم شماله ما انفقت یمینه* شول کسه‌لردر که قچان صدقه ویردکده اصلا ریا ایتمیه وکسه‌یه کوسترمیه صاغ الیله ویردیکنی صول الندن صقلیه وبریسی دخی* رجل ذکر الله

ففاضت عيناه * شول كمسنه لردر كه الله تعالى يديكى وقتده خوفندن كوزندن ياش كله امدى بونلردن غيرى اهل ولايت وارباب قربات واصحاب جهاد وخيرات اولنلرك جمله سى عرش عظيم تحتنده ذوقلر وصفالر ايدرلر وانلره جنتدن نعمتلر وشربتلر كلور وحله لر وتاجلر كيوب بويله كرامتلره نائل اولور ودخى مسلم حديث شريفلرندن عبدالله بن عمر رضى الله عنهما روايتيله حضرت رسول كبريا وشفيع يوم الجزا صلى الله عليه وسلم بيورديكه ان المقسطين * تحقيق حكملرنده واهللرنده وسائر والى اولدقلرى نسنه لرده عدالت ايدنلر * عندالله * الله تبارك وتعالى عندنده * على منابر من نور * نوردن منبرلر وكورسيلر وتختلر اوزرنده اولورلر * عن يمين الرحمن وكلتا يديه * يمين حق تعالينك عرشنك صاغ جانبنده ودخى متقيلر حقنده حق سبحانه وتعالى بيورر * يوم نحشر المتقين الى الرحمن وفدا * قيامت كوننده متقيلرى الله جل وعلانك حضرت معنويه سنه جمع ايدرز وفدايه ركبان معناسى ويرديلرته كيم ابن عباس رضى الله عنهما شويله بيورديكه اهل تقوى ناقه لر وبراقلر اوزرينه بنرلر التوندن سرج وبساط ايله وزبرجددن زماملر ايله مزين حضرت على رضى الله عنه بيورديكه * ما يحشرون والله اعلم على ارجلهم الا على نوق رحائلها ذهب ونجايب سروجها يواقيت وان هو وابها سارت وان نهوها طارت * يعنى متقيلر ييان حشر اولمازلر نازنين ناقه لر وبراقلر اوزرنده التوندن اكرلر وياقوتدن اكرزوار بويله براقلره وناقه لره بنرلر مراد ايتسه لر يورلر ومراد ايتسه لر اوچارلر ودخى هركس كيملرك عملنى عمل ايتسه انلر ايله حشر اولنور واهل طاعات پيغمبرلر وصالحلر ايله حشر اولنورنته كيم حق سبحانه وتعالى بيورر * ومن يطع الله والرسول * كيمكه الله تعالى يه ورسولنه صلى الله عليه وسلم اطاعت ايده * فاولئك مع الذين انعم الله عليهم شول اطاعت ايدنلر انلر ايله بيله دركه الله تعالى انلر اوزرينه انعام ايلدى من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين * پيغمبرلردن دخى علماى

صديقدن دخى شهدالردن دخى صالحلردن * وحسن اولئك رفيقا شودرت طائفه مقرون كوزل رفيق اولدى والحاصل هركس كندى صنفيله حشر اولنور معركه ده شهيد اولنلر حديث شريفلرده شويله ذكر اولنمشدر * يبعثهم الله يوم القيمة بدم جروحهم واللون لون الدم والريح ريح المسك * يعنى شهداء معركه يى الله تعالى قيامتده شويله بعث ايدركه قانلرى آقه رق اونى قان لونى قوقوسى مسك كبى اوله مسلم عبدالله ابن عمر رضى الله عنهما دن روايت ايلدى حضرت رسول كبريا صلى الله عليه وسلم شويله بيورديكه * يغفر للشهيد كل الذنوب الا الدين يعنى شهادت سبب اولوب شهيدك جمله كناهلرى مغفرت وعفو اولنور حقوق عباددن ماعدا ازيرا اول عفو اولنماز لكن علما رحمهم الله بوقرده شهيد اولنلر حقنده در ديمشلر زيرا دريا معركه سنده شهيد اولنلرك حقنده ابن ماجه تخريج ايلدى امامه رضى الله عنه دنكه حضرت رسول كائنات صلى الله عليه وسلم بيورديكه * يغفر لشهداء البحر الذنوب كلها والدين * يعنى دريا معركه سنده شهيد اولنلرك جميع كناهلرى مغفرت اولنور حتى حقوق عباد اولان دين مال وقتل وطعن وسب وغيبت وضرب وغيرى حقوق كبى بونلر دخى مغفرت اولنور ودخى امت محمديه ده شهدا اقتى چوقدر از جمله بر روايتده بش طائفه بيان اولنمشدر * الشهداء خمسة المطعون * شهدا بش صنفدر بريسى طاعوندن كيدن حتى بونلر حقنده چوق حديث شريفلر وارد اولمشدر از جمله امام بخارى رحمه الله تعالى تخريج ايلدى حضرت عايشهٔ صديقه دن رضى الله عنها حضرت رسول رب العالمين صلى الله عليه وسلم بيورديكه * الطاعون كان عذابا يبعثه الله على من يشاء من عباده * يعنى طاعون عذاب ايدى الله تعالى مراد ايلديكى قوللره كوندررايدى * فجعله الله رحمة للمؤمنين * حق سبحانه تعالى امت محمدك مؤمنلرينه طاعونى رحمت قلدى * ما من عبد يكون فى بلد يكون فيه ويمكث فيه لا يخرج من البلد صابرا محتسبا يعلم انه لا يصيبه

الا ما كتب الله له الا كان له مثل اجر شهيد بو حديث شريفی حضرت
عايشه رضی الله عنهما طاعوندن سؤال ايتدكده بيوردی حاصلی
بودر كه هر كيمكه طاعون اصابت ايلديكی بلده ده مكث ايدوب چقميوب
حق تعاليدن اجر طلبيله و يقينا بلسه كه انجق بكا اصابت ايلرسه
الله تعالينك امريله وقضا سيله وتقديريله ولوح محفوظه كتابت ايتمسيله
اصابت ايلر حذر وفرار فائده ويرمز اول كمسه ايچون حق تعالی خلوصی
وصبری سببيله شهيد اجری احسان ايدر وشهيد دينور نقدر كندويه
طاعون اصابت ايتمسه بيله حتی علماء رحمهم الله تعالی شويله بيورديلر كه
اول كمسه نقدر طاعون زماننددن صكره وقرق ييلدن صكره ونه سببدن
آخرته كيتسه بيله ينه شهيد اولور الله تبارك وتعالينك فضلی ورحمتی
بی حسابدر اعطاسنه اصلا معارض يوقدر حقيقت طاعون حقنده
وخز اعدائكم من الجن * حديث شريفی واردا ولمشدر يعنی سزك
دوشمنلريكز واردر جن طائفه سندن انلرك ضرب ودورتمه سيدر ودخی
امام طبرانی وامام احمد رحمهما الله تعالی تخريج ايلديلر ابی عيب
رضی الله عنه ديركه بر حديث شريفك آخرنده * فالطاعون شهادة لامتی
ورحمة ورجز علی الكافرين * يعنی طاعون امتمه شهادت ورحمتدر
كافرلره رجز وعقوبتدر ودخی امام نسائی وامام احمد رحمهما الله
تعالی تخريج ايتديلر عرباض بن ساريه رضی الله عنه رسول كبريا وتاج
انبياء صلی الله عليه وسلم عليهم وعلی آل كل وصحبهم اجمعين بيورديكه
يختصم الشهداء والمتوفون علی فروشهم الی ربنا فی الموتی الذين يتوفون
بالطاعون * يعنی شهيد معركه ايله دوشكلری اوزرنده طاعونسز كيدنلر
ربمز جل ذكره حضرت معنويه سنده مرافعه اولورلر طاعوندن كيدنلر
حقنده * فيقول الشهداء اخواننا قتلوا كما قتلنا * شهداء ديرلر كه طاعوندن
كيدنلر بزم قرنداشلريمزدر بزم كبی انلر مقتول اولوب شهيد اولديلر * ويقول
المتوفون علی فروشهم اخواننا ماتوا علی فروشهم كما متنا * دوشكلرندن

كيدنلر ديركه طاعوندن كيدنلر بزم كبی دوشكلری اوزرنده تسليم روح
ايتديلر والحاصل شهدا انلر بزدندر ديوب بری بری ايله مخاصمه ومرافعه
ايدركن الله تبارك وتعالی امر ايدوب فيقول الله تعالی * انظروا الی جروحهم
فان اشبهت جروح المقتولين فانهم منهم * بيوررای ملائكه نظر ايديكز اگر
طاعوندن كيدنلرك يارەلری معركه ده يارەلنوب شهيد اولنلرك يارەسنه بكزر
ايسه انلر دخی انلردندر * فاذا جروحهم اشبهت جروحهم * فی الحال نظر
ايتدكده كوررلر كه طاعوندن كيتمشلرك يارەلری شهدانك يارەلرينه بكزر
اندن دخی شهيد كبی قان آقار لكن لونی قان لونی كيدر رايحه سی مسك
اوله نته كيم شهيدلرك بويله در و بر روايتده بويله تصريح اولنمشدر بوندن بويله
شهدايه الحاق اولنوب بيله جه جنته كيدرلر ودخی شهدانك بر قسمی
والمبطون * يعنی بطن وجعندن اسهال واستسقا كبی امراضدن وفات
ايدنلردر بريسی دخی * والغريق * صويه غرق اولنلردر * وصاحب الهدم
بريسی دخی اوزرينه بنا وديوار كبی نسنه لر يقيلوب وفات ايدنلردر * والشهيد
فی سبيل الله * بريسی دخی معركه ده فی سبيل الله وفات ايدنلردر ودخی
بومذكورلردن غيری شهيدلر واردر طلب علمده ايكن آخرته كيتمك
ناحق يره قتل اولنمق آتشه يانمق وغيريلر كبی ودخی كبار علما رحمهم الله
تعالی شويله تحقيق ايتديلر كه قيامتده زمره شهداء حضرت انبيادن
عليهم السلام حضرت زكريا و يحيی عليهما السلامك سنجاغنه وامت
محمديه نك احد غزاسنده رؤسلرينی فی سبيل الله حضرت رسول كائنات
صلی الله عليه وسلم حضورنده فدا ايدوب جام شهادتی نوش ايدن زمرهٔ
مقدسه كه از جمله حقنده سيد الشهداء بيوريلان حضرت حمزه رضی الله
عنه نك مجلسنه جمع اولورلر وعلی ابن ابی طالب دخی رئيس شهدادر
و كذلك حضرت حسين رضی الله عنه دخی اويله در والحاصل خلفاء
اربعه اعنی ابو بكر و عمر و عثمان وعلی رضی الله عنهم اجمعين وسائر
غزوات رسول الله صلی الله عليه وسلمده شهيد اولنلر زمرهٔ شهدانك

افضللری ورئیسلریدر ودخی اهـل حق شو یله تحقیق ایتدیلرکه هر بر
پیغمبرده شهـادت واردر حتی رسـول اعظم وحبیب معظم نبی مـکرم
صلی الله علیه وسـلم دخی شهیددر لکن سیف وغیر آلتله دکلدر بلکه
شاة مسمومه‌دن اکل ایتدی ایدی بعدزمان آخرته تشریف وقتنده اثری
مقارن اولمشدر ودخی سـائر فاسقلر وظالملر وفاجرلر دنیاده علم وعمل کسب
ایتمیوب ظلمـات جهالت ایچنده قالمشـلر بر محله حشر اولوب ازدحام
ومضایقه‌ده اولورلر قیامتك شدتنی انلر چکرلر فصـــل امم سالفه ایله
امت محمدیه اجتماع ایدوب قاریشورلر حتی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن
سؤال ایتدیلر یارسول الله کیف تعرف امتك بین الامم فیما بین نوح الی امتك
یعنی نیجه ممتاز اولور سـائر امتلر اراسنده حضرت نوحدن بو امته کلنجه
امتلردن امت اسلامیه نه طریقله بیلنور قال علیه الصلوة والسلام * هم
غر محجلون * یعنی بنم امتمك یوزلری وسائر ابدست عضولری بیاض ومنوردر
من اثر الوضوء * ابدسـت اثرندن * لیس ذلك لاحد غیرهم * بو صفت
امتمدن غیریده یوقدر * واعرفهم انهم یؤتون کتبهم بایمانهم * امتمی
بیلورم انلر صـاغ جانبلرندن کتابلرینی آلسه کرکدر * واعرفهم یسعی
ذریتهم بین ایدیهم * امتمی بیلورم انلرله کوچك اولاد چقلری اوکلرنده
کزیشرلر بو حدیث شریفدن معلوم اولدیکه بو امت محمدیه سـائر امم ایله
بیله جه وقوف ایدرلر ودخی نقدر زمان توقف ایدرلر اهـل تفسیر انده
اختلاف ایلدی وکمی توقف ایتدی ابن عبـاس وابن المسیب رضی الله
عنهم توقف ایتدیلر قرآن کریمده بر محلده * وان یوما عند ربك کالف سنة
مما تعدون و بر محلده * یدبر الامر من السماء الی الارض ثم یعرج الیه فی یوم
کان مقداره الف سنة مما تعدون * و بر محلده تعرج الملائکة والروح الیه
فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة * واقع اولدی یعنی آیات سابقه‌ده
بر کون بیك ییل مقدارنجه اولدیغی و بو آیت کریمه‌ده بر کون اللی بیك ییل
مقدارنجه اولدیغی بیـان اولندی تعارضدن اشتباه واندن توقف ایتدیلر

وسـائر علماء فاضلین شـو یله تحقیق وتدقیق ایتدیلرکه آخرتك بر کونی
دنیانك بیك ییلی مقدارنجه در چونکه میدان عرصاتده اللی محلده اهل محشر
توقف اولنوب هر برنده ایام آخرتك بر کونیکه دنیـا زمانیله بیك ییل ایدر
بر کون توقفدن اللی موقفده اللی بیك ییل ایدر و بعضلر دیدیلرکه اللی
بیك ییل کافرلر حقنده در اما متقیلر حقنده ایکی رکعت نمـاز قیله جق قدر
اولور فصـــل حق سبحـانه وتعـالی نك یوم تری المؤمنین والمؤمنات
یسعی نورهم الایة نظم عزیزنده علمـاء تفسیر شو یله تحقیق ایتمشلردر که
عرصـاتده اهل ایمان وصلاح اولنلرك صلاحی مقدارنجه نوره نائل اولور
بعض مؤمن صـالح اوله که نوری کوز ارمی قدر اوله و بعضنك نوری
ایکی فرسخ قدر و بعضنك نوری برمیل قدر و بعضنك نوری برذراع قدر
و بعضـنك نوری برقارش اوله و بعضنك نوری برسـاعت ظـاهر
اولوب و برسـاعت یوق اولوب ظلمـات ایچنده قاله واما کافرلر ومنافقلر
اصلا نوری اولمیوب ظلمـات ایچنده قالوب برجانبدن برجانبه کندوسنی
القایده رك اغلیوا غلیو فریاد ایدرك کورشدیکی مؤمنلره ایدرلر که انظرونا
نقتبس من نورکم ای مؤمنلر بزه سز که دنیـاده کورشدوك واشنالق
ایدردك شمدی بو کونده بزی محروم ایتمیوب توقف انتظـار ایدیکز سزك
نوریکزدن بز دخی ضیا النه لم پس مؤمنلر دیرلر که * ارجعوا وراءکم فالتمسوا
نورا * بز نوری دنیـادن الوب کلدك سز دخی کیرو دنیایه واروب نور طلب
ایدیکز دیوب علی طریق التعجیز والاستهزاء جواب ویره لر وظـالملر
ظلملری قدر ظلمـاتده قالورلر نتـه کیم خبرده * الظلم ظلمـات یوم القیمة
وارد اولمشـدر و برحدیث شریفك آخرنده * ابشروا یا معشر صعالیك
المهـاجرین * یعنی ای مهاجرین فقراسی سز فرحلنکوز * بالنور التام
یوم القیمة * یوم قیـامتده نور کامل ایله بو حدیث شریفده اشارت واردر که
اغنیـانك نوری فقرانك نورندن ناقص اوله فصـــل معلوم اوله که
علام الغیوب وغفار الذنوب تبارك وتعـالی قوللرینه بالذات کندوسی

سؤال ايدسه كركدرنه كيم حق تعالى بيورر *وقفوهم انهم مسئولون
يعنى ملائكه لر اهل محشرى حبس ايديكوز تحقيق انلر سؤال اولنسه
كركدر ابن مسعود رضى الله تعالى عنه دن امام ترمذى رحمه الله تعالى
تخريج ايلدى رسول كائنات صلى الله عليه وسلم بيورديكه *لاتزول
قدما ابن آدم يوم القيمة حتى يسأل عن خمس عن عمره فيما افناه وعن
شبابه فيما ابلاه وعن ماله من اين اكتسبه وفيما انفقه وماذا عمل بما علم
حاصلى بودركه يوم قيامتده هركس بش نسنه دن سؤال اولنور نره ده وقتنى
عمل ايچون صرف ايلديكندن سؤال اولنور ومالندن نره دن الدى ونره يه
صرف ايلديكندن سؤال اولنور علمندن وعملندن سؤال اولنور وبرحديث
شريفده *لاتزول قدما عبد حتى يسأل عن عمره فيما افناه وعن ماله من
اين اكتسبه وفيما انفقه وعن جسمه فيما ابلاه *بويله جه وارد اولمشدر امدى
بوحديث شريفلردن معلوم اولديكه عمر وعلم ومال وبدن حق تعالى
طرفندن قوللرينه بر بيوك سرمايه لردر انكله فوائد علميه وعمليه تحصيل
ايدنلر لاجرم اهل سعادتك عظيملرندن اولور كتاب جامع الصغيرده ابن
عمر رضى الله عنهما روايتيله برحديث شريفده شويله دركه *اول
مايسئلون عن الصلوة الخمس *يعنى قوللره آخرتده جمله دن اول بش
وقت نمازدن سؤال اولنور *فمن كان ضيع شيأ منها هر كيمكه صلوات
خمسه دن برنسنه ضايع ايتديسه *يقول الله تبارك وتعالى انظروا اهل
تجدون لعبدى نافلة من صلواة تمون بها مانقص من الفريضة *يعنى
الله تبارك وتعالى بيورركه اى ملائكه نظر ايديكوز قولومك نافله نمازنى
بولورمسكز فرضلرندن ناقص اولنلرى اتمام ايده سز بعده الله جل وعلا
ملائكه يه ديه كه *وانظروا فى صيام عبدى شهر رمضان *نظر ايديكوز
قولومك شهر رمضان صيامنه *فان كان ضيع شيأ منه *اكر صيام
رمضاندن برنسنه ضايع ايتديسه *فانظروا هل تجدون لعبدى نافلة
من صيام تمون بها مانقص من الصيام *نظر ايديكوز بولورسكز

قولومك نافله صيامنى انكله فرض صيامنى اتمام ايده سز *وانظروا
فى زكوة عبدى *نظر ايديكوز قولومك زكاتنه *فان كان ضيع منها شيأ
اكر زكاتندن برشى ضايع اولديسه *فانظروا هل تجدون لعبدى نافلة صدقة
تمون بها مانقص من الزكوة *نظر ايديكوز قولومك نافله صدقه سن
بولورسكز زكاتندن ناقص اولانى انكله اتمام ايده سز *فيؤخذ ذلك على
فرائض الله *نافله عبادتلر بومنوال اوزره فرضلره ضم اولوب تمام اولور
وذلك برحمة الله وعدله *نافله ايله ناقص اولان فرضلرى تكميل رحمت
الهيه وعدالت ربانيه در فان وجد فضل وضع فى ميزانه وقيل له ادخل
الجنة مسرور اكر زياده نافله موجود اولسه بومنوال اوزره ميزان فرائضه
وضع اولنور اول كشى يه مسرورا جنته داخل اول دينور *وان لم يوجد شئ
من ذلك *اكر نافله دن برشى بولنمسه *امرت به الزبانية *زبانيه ملائكه
سنه امر اولنوب فاخذ بيديه ورجليه ثم قذف فى النار *اللرندن وايقلرندن
طتوب جهنمه القا اولنور نعوذ بالله تعالى امام ترمذى ابو هريره رضى الله
عنه دن تخريج ايلدى رسول كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم بيورديكه
اتدرون من المفلس *يعنى اصحابم بيلورمى سز كه مفلس كيمدر قالوا اصحاب
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ديديلركه المفلس فينا من لادرهم
له ولامتاع متعارف اولان مفلس اولدركه درهمى ومتاعى اولميه قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم *المفلس من امتى من يأتى يوم القيمة بصلاته وصيامه
وزكاته ويأتى وقد شتم هذا وقذف هذا واكل مال هذا وسفك دم هذا وضرب
هذا فيجلس فيقتص هذا من حسناته فان فنيت حسناته قبل ان يقضى
ما عليه من الخطايا اخذ من خطاياهم فطرحت عليه ثم طرح فى النار *يعنى
رسول كائنات صلى الله عليه وسلم بنم امتمدن مفلس شول كمسه لردركه
عالم دنياده صلوة وصيام وزكوة وسائر انواع عباداتى ايتمش آخرته كلدكده انك
خصملرى ظهور ايتدكده مثلا اول كمسه بعضلره شتم ايتمش وقذف ايتمش
وبعضينك مالنى ظلما آلمش وبعضيسنى قتل ايتمش وكمنى ضرب ايتمش

اصحاب حقوق انك حسناتندن حقلری مقدارنجه که ❊یؤخذ بالدانق
سبعمائة صلوة بالجماعة❊ حدیث شریفی مضمونجه بر بغدای دانه سنك
سدسی یاخود ربعی مقداری حق مقابله سنده جماعت ایله ادا اولنمش
یدی یوز رکعت نمازك ثوابنی الوب حق صاحبنه و یریلور حسناتی قالمدقده
اصحاب حقوقك بحسب مقادیر الحقوق گناهلری آنك اوزرینه حمل اولنور
جهنمه طرح اولنور نعوذ بالله تعالی هر بر ظالم حقنده میدان عرصاتده
منادی ندا ایلیوب شول کسه فلان بن فلاندر بو کونده رب العالمین جل
وعلانك حضور معنویه سنده حق صاحبلری کلوب بوندن حقنی السون
زیرا بو کون عدالت کونیدر دیدکده اصحاب حقوق حقلرینی طلب ایدر
اولاد بابالرندن وانالرندن اولادلرندن و بابالر اولادلرندن قرنداش
اخواتندن اقربالر بربرلرندن وسائر کسه‌لر حقلرینی طلب ایتسه‌لر کرکدر
وحیوانات بربرلرندن وحق اولدیغی انساندن طلب ایتسه کرکدر علما
رحمهم الله تعالی شویله بیان ایتدیلر که جمله حقوقدن رضا واقتضاسی
کوچ اولان حقلر حیوانات حقیله کافرلرك حقیدر زیرا حیوانه وکافره ثواب
ویرلمز که حسناتندن نسنه و یریلوب خلاص اولنه وکافرك گناهی
کندندن منفك اولمق وکفرله اولان گناه مؤمن اوزرینه حمل اولنمق ممکن
دکلدر حتی بو طریقله خلاص اولنه فصــــل معلوم اوله که عالم
دنیاده بنی آدم اوزرینه مؤکل اولان کاتب ملائکه‌سی کتابت ایتدکلری
دفتر اعمال سؤالندن اوّلجه کتور یلوب نشر اولنور حق تعالینك ❊واذا
الصحف نشرت❊ یعنی سؤال وحساب ایچون اعمال صحیفه‌لری محشرده
نشر اولنسه کرکدر قوللری الزام ایچوننه کیم بو آیت کریمه‌ده حق تعالی
بیوردی ❊هذا کتابنا ینطق علیکم بالحق انا کنا نستنسخ ما کنتم تعملون
یعنی ای قوللر شو بزم کاتبمز اوزریکزه حق ناطقدر تحقیق بز سزلرك
عمللریکزی کتابت ایتدردك ودخی آیت اخرده بیوردی ❊یومئذ تعرضون
لاتخفی منکم خافیة❊ یعنی قیامتده ای قوللر الله تعالی‌یه عرض اولنورسز

برکسه کزلی اولمیوب عرض اولنسه کرکدر بو حدیث شریفده
شویله‌درکه یعرض الناس یوم القیمة ثلاث عرضات یعنی ناس قیامتده
اوچ کره عرض اولنورلر فاما العرضتان فجدال ومعاذیر ایکی عرضده
بربرلریله جدال ونزاع ایدوب ایتدکلری گناهلردن عذر ایدرلر ❊فعند
ذلك تطیر الصحف فی الایدی فاخذ بیمینه واخذ بشماله❊ شو عرضلر وقتنده
صحیفه‌لر هر کسك اللرینه کلور کیمسی صاغ الیله وکیمسی صول الیله اخذ
ایدرلر حق تبارك وتعالی نوقف عدالتده شولقدر عدالت ایتسه کرکدر که
برکسه‌نك برکسه‌ده ذره قدر حقی اولسه الیورسه کرکدر ودخی مشهور
بودرکه میزان صراطدن مقدمدر لکن بعض روایت ضعیفه‌ده شویله‌درکه
بعض صحابه دیدیلر یا رسول الله این نطلبك یوم المحشر یعنی برسنی یوم
محشرده قنده طلب ایده‌لم ❊فقال علیه السلام علی الصراط فان لم
تجدوا فعلی المیزان فان لم تجدوا فعلی الحوض❊ یعنی بیوردیکه صراط
یاننده طلب ایدیکز انده بولمزسکز میزان قاتنده طلب ایدیکز انده بولمزسکز
حوض کوثر جانبنده طلب ایدیکز امدی بو روایتده صراط مقدم ذکر
اولندی لکن بو روایت روایت مشهوره‌یه معارض اولمازینه شویله اعتقاد
ایده‌رز که میزان صراطدن مقدمدر امام ابو داود تخریج ایلدی حضرت
عایشه رضی الله عنها جهنمی فکر ایدوب اغلدی حضرت رسول
کائنات صلی الله علیه وسلم ❊ما یبکیك❊ نه سبیدن اغلدك دیو سؤال
بیوردی قالت عایشه رضی الله عنها بیوردیکه ذکرت النار فبکیت جهنمی
فکر ایدوب اغلدم فهل تذکرون اهلیکم یوم القیمة سزلر قیامتده
اهلیکزی ذکر ایدرمیسز ❊فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم❊ اما فی
ثلثة مواطن فلا یذکر احد احدا حضرت رسول کائنات صلی الله علیه
وسلم بیوردیکه اوچ محلده برکسه برکسه‌یی یاد ایده‌مز مکر کیم یاننده حاضر
بولنه عند المیزان حتی یعلم اخف میزانه ام یثقل بریسی میزان عندنده تا که
میزانی خفیف می اولور یاخود ثقیل می اولور بیلنجیه دك برکسه‌یی فکر ایده‌مز

بو حديث شريفده اولان ترتيب مقصود دكلدر بلكه مراد ثلثه‌ده اولان
دهشتی وخوفی بیاندر وعند الكتاب حين يقال هاؤم اقرؤا كتابيه
بریسی هر كسك كتابی النه ویرلدیکی وقتده كه صاغ الينه كتابی النلر
اطرافده اولنلره بنم كتابمی اوقو يكز ديوب كمال فرح وتمام سرور اولديغی
وقتده * حتى يعلم اين يقع كتابه فی يمينه ام فی شماله او من وراء ظهره * تا كه
بیلنجه كتابی صاغ النه می كلور يوخسه صول النه می كلور يوخسه ارقه‌سی
طرفندن می ویریلور ❋ وعند الصراط اذا وضع بين ظهری جهنم
وبريسی دخی صراط عندنده كه جهنم اوزرينه وضع اولنسه كركدر
بو اوچ محلده كشی نجات بولنجه بركسه بی خاطرينه كتورمز اللهم نجنا
برحمتك من هول وشدة لكن انبيا وعلمای صديقون وسائر اهل درجات
عاليات بو دهشتدن وخوفدن مبرالردر زيرا ❋ يا عباد لا خوف عليكم اليوم
ولا انتم تحزنون ❋ دينور اللهم اجعلنا منهم فصـــل اهل طاعت
اولنلر كتابنی صاغ اليله الوب شولقدر فرح وسرور حاصل اولور كه يانده
اولنلره هله بنم كتابمی اوقو يكز بونجه ثوابلر واحسانلر يازلمش شاد وخرم
اولسه كركدر حق تعالى بیورر ❋ واما من اوتی كتابه بيمينه فيقول هاؤم
اقرؤا كتابيه ❋ كندوسی اوقيوب فرحلنور و يانده اولنلره بنم كتابمی اوقو يكز
ديو بر آيت كريمه‌ده ❋ فاما من اوتی كتابه بيمينه فاولئك يقرؤن كتابهم ❋ وبر
آيت كريمه‌ده ❋ واما من اوتی كتابه بيمينه فسوف يحاسب حسابا يسيرا
وينقلب الى اهله مسرورا ❋ حاصلی صاغ اليله كتابنی النلرك حسابی
آسان اولسه كركدر تفسير مكيده مذكوردر كه ابن وهب روايتيله حضرت
عايشه رضی الله عنها سؤال ايدوب بیوردیكه يا نبی الله كيف يحاسب
حسابا يسيرا يعنی حساب يسير نيجه اولور ❋ قال يعطى العبد كتابه
بيمينه فيقرأ سيئاته ويقراء الناس حسناته ثم يحول صحيفته فيحول الله سيئاته
حسنات فيقول ما كان لهذا العبد سيئة ❋ يعنی كتاب صاغ اليله النور
سيئاتی همان كندوسی اوقور وحسناتی اطرافده اولنلر اوقور صحيفه‌يی

تحويل ايتدكده فی الحال الله تعالى سيئاتی حسناته تبديل ايدر اطرافده
اولنلره ديركه شو كسه‌نك سيئاتی يوغمش وجنتده اولان اهلنه مسرورا
رجوع ايدر ودخی حساب يسير مجرد عرضدن كنايه‌در ديمشلر واما كتابنی
صول اليله الان اهل فجور وظلم واصحاب شرور وشوم وارباب طغيان
وكفران كتابلرينی صول اليله الدقده حاللری نيجه اولدقلرينی بلوب
مهلكات عظيمه وقبايح كامله ومجازئ شديده وورطات اهوال عقوباته
ورود ومهلكهٔ دركات عظيمه‌يه كرفتار اولمه‌لرينی محقق بيلوب اللرنده
و بوغازلرنده اغلال و تمش ارشون سلاسل ايله بغلنوب شيطانلر ايله قرين
بئس القرين قيلنوب قعر جهنمده مكان وقرار طوته جقلرينی مقرر بيلوب
واثبورا واهلا كاه واويلاه ديو فرياد ايدوب كندی نفسنه هلاكله دعوات
ايتسه كركدر نته كم قرآن كريمده ذكر اولنور * واما من اوتی كتابه وراء
ظهره فسوف يدعوا ثبورا ويصلى سعيرا * بعض كتب حديثده شويله
ذكر اولنديكه صاغ اليله كتابنی الان اصحاب يمين قامتلری التمش ارشون
اولوب يوزلری منور اوله و باشلرينه جنت تاجلرندن تاج انجودن قنوب كندی
اقرانلری يانينه كيدركن انلر بعيددن كوروب ديرلر كه يارب شو كمسه بزم ايله
رفيق اولسون وا كا خبر كتيرو يراولدخی انلره كلوب بشارت عظيمه وسرور
دائم وصفای خالصده اولورلر واما كافرلر يوزلری سياه اولوب جسمی
التمش ارشون قدر اولوب باشنه آتشدن تاج قنوب لباس قطران ايله
ملبوس اوله رايحهٔ كريهه ايله مكروه ومعقود اولوب سائر كافرلر كوروب
ديرلر كه يارب شو كمسه بزم طرفمزه كلمسون وبزه رفيق اولمسون اولدخی انلره
كلوب سرزده بويله اوله جقسر ديه پس انلر انواع غموم وغصه واحزانده
اولوب عذاب لايزالده وعقاب اليمده ثابت اوله‌لر اما كتابنی صول اليله
الدقده شويله بيان ايتمشلر كه صاغ الی بوغازينه بند اولنوب وصول الی
ارقه‌سنه چوريلوب ارقه سندن كتابنی آلور نته كم ابن المسيب بويله
بیوردی و بعضلر ديديلر كه كوكسندن آرقه‌سنه دك شق اولنوب صول الی

ادخال وارقه‌سندن اخراج اولنوب کتابنی آردندن الور و برمنادی ندا
ایدوب دیه که ای اهل محشر بیلیکوز که شونلر الله تعالی‌یه و پیغمبرلرینه
ایمان کتورمیوب عناد و تکبر ایدنلردر بونلرك مکانلری جهنم اولسه کرکدر
نعوذ بالله تعالی فصـــل معلوم اولسونکه انبیاء کرام و رسل عظام
علیهم الصلوة والسلام علم و عمل و افعال و اقوال کتبدن سؤال اولنورمی
یوخسـه اولنمازمی بونده تردد و توقف اولنور اکر بعضلری حضرت
سلیمان و داود و یوسف علیه السلام کبیلر سؤال اولنسه لطف و رفعتله
و تعظیمله سؤال ملاطفه و حسـاب اکرام ایله سؤال اولنورلکن بالاتفاق
امتلرینه تبلیغ شریعت و تعلیم ملت و تفهیم معاش و احوال معاد ایتدکلرندن
سـؤال اولنملری محققدر نته کیم الله تبارك و تعالی بیورر * ولنسئلن
المرسلین یوم یجمع الله الرسل فیقول ماذا اجبتم * اما کافرلر پیغمبرلرینی
انکار ایدوب تبلغیلری تکذیب ایدرلر حضرت نوح علیه السلام امتی
و غیریلر بزه پیغمبر کلمدی و دعوت ایمان ایتمدیلر دیدکلرنده امت اسلامیهٔ
محمدیه انبیاء کرام علیهم السلامك تبلیغ و دعوت ایدوب صادق اولدقلرینه
شهادت ایتسه‌لر کرکدر و امت اسلامیه‌نك شاهد صادق اولـدقلرینه
حضرت سلطـان کونین و رسول ثقلین صلوات الله و سلامه علیه و علی
النبیین والمرسلین و آلهم و اتباعهم اجمعین شهادت بیوروب حق جل
و علا سز صادقلرسز دیجکدر و قرآن کریمده ذکر اولـنور * لیکونوا
شهداء علی الناس و یکون الرسول علیکم شهیدا * و غیر آیت کریمه‌لرده
واقع اولمشـدر فصـــل اهل سعادت و اهـل شقـاوت ایریلوب
حق تعالینك * وامتازوا الیوم ایها المجرمون * یعنی ای مجرملر و کافرلر بلوکز
ایریلوب جهنم اطرافنده جمع اولوکز نته کیم آیت اخریده * ثم لنحضرنهم
حول جهنم جثیا * واقع اولمشدر بو خطـابی کافرلر اشتدکده دیزلری
اوزرینه چوکوب فریاد ایدرك زبانی ملائکه‌سی صاچلرندن و صقاللرندن
و اللرندن و ایاقلرندن محکم اخذ ایدوب ناحیهٔ جهنمده حشر اولورلر و اهل

سعـادت اولان مؤمنلری حق تعـالی حضور معنویه‌سنه الوب بالذات
لطفله سؤال ایده جکدر نته کیم حدیث شریفده شویله‌درکه * ان الله یدنی
المؤمن فیضع علیه کنفه و یستره * یعنی الله تعـالی مؤمنی حضرت
معنویه‌سنه تقریب ایدر و ستر ایدر * فیقول اتعرف ذنبا کذا اتعرف ذنبا کذا
و بیورر که ای مؤمن فلان وقتده و فلان محلده فلان کناهی اشلدك ایدی
بلورمیسز * فیقول نعم ای رب حتی اقره بذنوبه * مؤمن دخی بیلورم ای
ربدیر و جمـله کناهنی تقریر ایدر * و رأی فی نفسه انه قد هلك * و کورر که
کندوسی هلاك اولمش زیرا بونجه مخالفتده بولنمش * قال سترتها علیك
فی الدنیـا و انا اغفرها لك * حق تعالی بیورر که بن اول سیأتی دنیاده ستر
ایتمشم بو کونده مغفرت ایده‌رم * فیعطی کتاب حسناته * کتاب حسناتی
صاغ الینه و یریلور * و اما الکفار و المنـافقون فینادی بهم علی رؤسهم
الخلائق هؤلاء الذین کذبوا علی ربهم الا لعنة الله علی الظالمین * یعنی
کافرلره و منافقلره جمیع اهل محشر حضورنده شویله ندا اولنور که شونلر
اولکمسه‌لر که رب العالمین جل و علا اوزرینه کذب و بهتان ایتدیلر و ظالم
اولدیلر اهـل محشر بیلورلر که الله تعـالینك لعنتی بویله ظـالم و کافرلر
اوزرینه‌در و اعداء الله میدان عرصاتده جانب جهنمه جمع اولنوب انلردن
علی وجه التوبیخ ایتدکلری کفر و شرك و سائر معصیت سؤال اولندقده
حق تعـالینك مؤمنلره کمال رحمتنی و مغفرتنی کوردکلری ایچون انـکار
ایدوب یمین ایده‌رك * والله ربنـا ما کنا مشرکین * یعنی والله بز دنیـاده
مشرك دکل ایدك دیدکلرنده حضـرت حق سبحانه و تعالی بیـوروب
این شرکائی الذین کنتم تزعمون * یعنی قنده‌در اول نسنه‌لر که ای مشرکلر سز
انلری بکا شرکا زعم ایتدیکز ایدی بعده اغزلرینه مهر اوریلوب اعضالری
انلرك کفر و شرکلرینه شهـادت ایدرلر نته کیم قرآن عظیمده کلور * الیوم
نختم علی افوههم * الایه و دخی روایتلرده شویله‌درکه کافرلر اعمـال سیئه
لرینی انکار ایتدکده انلره دینور که قوکشولرك شهـادت ایدرلر دیرلر که انلر

بزه افترا ایدرلر وبنه دینورکه اهلك واقربالرك شهادت ایدرلر انلردیرکه
انلر بزه افترا ایدرلر بعده اغزلری مهرلنوب جمله اعضاسی شهادت ایدر
نته کیم قرآن کریمده ذکراولنور* ویوم یحشر اعداء الله الی النار فهم
یوزعون حتی اذا ماجاؤها شهد علیهم سمعهم وابصارهم وجلودهم
بما کانوا یعملون* حاصلی اعداء اللهك علیهلرینه ایتدکلرینی کندی
قولقلری وکوزلری ودریلری شهادت ایدوب ایتدکلری اعمال خبیثه یی
خبرویرسه لرکرکدر* وقالوا لجلودهم لم شهدتم علینا* وانلر اعضالرینه
ودریلرینه دیرلرکه نیچون علیه مزه شهادت ایتدیکز بزم انکاریمز
جهنمدن خلاص بولوب رحمته نائل اولمق ایچوندرسز بویله شهادت
ایدیجك سزدخی معذب اولورسز بزم کتممزسزك حقکزده فائده ایدی
قالوا انطقنا الله الذی انطق کل شیء* شاهدلر دیرلرکه بزی شول الله
عظیم الشان سویلتدیکه جمله مخلوقاتی سویلتمکه قادردر و بز سزك
حقکزده افترا ایتمدك ماوقع نیچه ایسه خبرویردك اکر بز خبرویرمسك حق
تعالی سزك عمللریکزی بیلورامدی الله تعالی بیلورکن شهادت ایتدرمك
قوللری اوزرینه حجت قائم اولوب عدالتی ظاهر اولسون ایچوندر صکره
کافرلر مومنلر فقراء اهل محشر حضورنده منادی ندا ایدوب* هؤلاء الذین
کذبوا علی ربهم الا لعنة الله علی الظالمین* دیه لر فائده انس رضی الله
عنه روایت ایدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی* التائب
من الذنب کمن لاذنب له* کناهندن توبه ایدن کناه ایتمامش کبیدر امام
اصبهانی رحمه الله تعالی انس رضی الله عنهدن تخریج ایلدی رسول
کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه* اذا تاب العبد من ذنوبه* قچان
عبد کناهلرندن توبه ایتدکده* انسی الله حفظته ذنوبه وانسی ذلك
جوارحه ومعالمه من الارض حتی یلقی الله یوم القیمة ولیس علیه شاهد
من الله بذنب* یعنی حق تعالی حفظه ملائکه سنه وتائبك اعضای
جارحه سنه وزمانه ومکانته کناهنی اونوتدوررتا که قیامتده برنسنه کناهنه

شاهد

شاهد اولمیه ودخی علی الفورهر برکناه حقنده توبه فرضدر وحق تعالی کمال
رحمتندن قبول ایدر شرطی اوچدر معصیت اوزرینه ندامت فی الحال کناهی
ترك کله جك زمانده قادر اولورسه دخی ایتمامکه عزیمت ونیت ایتمکدر بو اوچ
شرط بولنورسه توبه مقبولدر اهل سنت عندنده و بعضلر حقوق عبادی
اصحابنه ویرمك شروطندندر دیدیلر وبعضلر کناهی فی الحال ترك ایتمکده
داخلدر دیدیلر و بعضلر حقوقی اصحابنه ویرمك علی حده فرض مستقل
ایکن توبهنك حقیقتنده داخل دکلدر دیدیلر وتوبهٔ صحیحه ایتدکدن صکره
بردخی مزبور کناهی اشلرسه توبهٔ سابقه ابطال ایتمش اولماز زیرا توبه
عبادت مستقله درصکره کی کناه ایچون بشقه برتوبه دخی لازمدر سؤال
کبائردن اجتناب ایدن عبدك صغایری بلا توبه مغفور اولورمی جواب
بعضلر دیدیلرکی کبائردن اجتناب ایتمکله صغایر حقنده عقاب جائز اولور
لکن حق تعالینك* ان تجتنبوا کبائر ما تنهون عنه نکفر عنکم سیأتکم
نظم کریمنده ظاهر بودرکه اجتناب کبائر صغائری تکفیر ایدر اعمال صالحه
سیأتی تکفیر ایدر* ان الحسنات یذهبن السیأت* آیت کریمه لری بونی
ناطقدر سؤال کفروشرك ایچون شرعده عفو ومغفرت محالدر لکن عقل
تجویز ایدرمی جواب اشاعره عندنده جواز عقلی ثابتدر ماتریدیه عندنده
محال عقلی حاصلدر اشراك وکفردن ماعدا اولان کبائری بلا توبه مغفرت
وشفاعت اولمق وقوعی حقنده دلائل سمعیه و براهین عقلیه وشرعیه واردر
ان الله لا یغفر ان یشرك به و یغفر مادون ذلك لمن یشاء ان الله یغفر الذنوب
جمیعا انه هو الغفور الرحیم* کبی آیات قاطعة النزاع وارد اولمشدر بعض
اهل تفسیر شویله بیان ایتمشلردرکه ناس ایکی قسمدر مؤمن وکافر هله کافر
بالاجماع اهل جهنمدر مؤمن دخی ایکی قسمدر مطیع وعاصی هله مطیع اهل
جنتدر بالاجماع عاصی دخی ایکی قسمدر مرتکب صغائر ومرتکب کبائر
هله کبائردن اجتناب ایدن مرتکب صغائر مغفوردر اهل جنتدر ومرتکب
کبائر ایکی قسمدر تائب ومصر هله تائب مغفوردر واهل جنتدر بالاتفاق

وعصر ایکی قسمدر مستحل وغیری مستحل هله مستحل کافر اولدیغی ایچون
اهل جهنمدر بالاجماع وغیری اولان الله تعالینك ارادهٔ علیه سنه
مفوضدر مراد ایدرسه عفو ومغفرت ایدر ومراد ایدرسه کناهی مقداری
عذاب ایدر بعده جنته ادخال ایدر سؤال کفایت مقداری اموالدن
ومتاعدن حساب اولنورمی جواب کفاف کافی اوزرینه سؤال وحساب
یوقدر نته کیم بو حدیث شریفده * والذی نفسی بیده انکم لتحاسبون یوم
القیمة فی الماء البارد والماء الحار الاخرقة تستر بها عورتك وکسرة خبز
ترد بها جوعتك وشربة ماء تطفی بها عطشك * بویله جه وارد اولمشدر
یعنی حاصلی بودر که قدر حاجتدن زیاده کرك مأکولات وکرك مشروبات
وکرك ملبوسات اولسون جمله سنده حساب واردر حلالده حساب
وحرامده حساب ایله عذاب ثابتدر بوندن معلوم اولسونکه فقرا اغنیادن
بش یوز ییل مقدم جنته کیررز یرا فقرانك اموری سهلدر اغنیانك حسابی
کثیر وشدیددر ودخی بعض روایتده شویله ثابتدر که حق تبارك وتعالی
فقراء صالحین زمره سنه بیوره که ای قوللرم بن سزدن دنیایی صقلادم
سزی دنیانك فتنه سندن صقلادم تا که فقریکز سببیله انواع کرامات
ودرجات عالیاته نائل اوله سز ودخی کتاب جامع الصغیرده بر حدیث
شریفده شویله در که * اتخذوا عند الفقرا ایادی فان لهم دولة یوم القیمة
یعنی فقرا عندنده نعمتلر اتخاذ ایدیکوز شول نعمتلری ودیعه ابداع ایدنلر
کبی که زیرا فقرا ایچون یوم القیامتده دولت حاصلدر سؤال حق تعالی
مؤمنلری بر بریله رضالشدرر واصلاح ایدرمی جواب بووارددر حتی کتاب
جامع الصغیرده مذکور اولان احادیثدن بر حدیث شریفده بویله که
اتقوا الله واصلحوا ذات بینکم فان الله تعالی یصلح بین المؤمنین یوم القیمة
یعنی الله تعالی یه تقوی ایدیکوز وآرا کزی اصلاح ایدیکوز زیرا تحقیق
الله تعالی یوم قیامتده مؤمنلرك بینلرین اصلاح ایدسه کرکدر سؤال قلبه
کلن نسنه لردن سؤال اولنورمی جواب قلبه کلان اشیا بش درلودر اولکی

فعلی قصد ایتمك قلبه کلور کیدر مکث ایتمز بوکه هاجس دیرلر ایکنجی
کلور ومکث ایدر لکن ایشلمکده تردد ایتمز بوکا خاطر دیرلر بو ایکیسی
اختیاری دکلدر وسؤال یوقدر اوچنجی قلبه کلور وایشلمکده تردد ایدر
بوکا حدیث نفس دیرلر دردنجی قلبه کلور وایشلمك طرفنی ترجیح ایدر بوکا وهم
دیرلر بشنجی قلبه کلور وایشلمك طرفنی جزم ایدر وقصدنی قوی ایدر بوکا
جزم محکم وعزم مصمم دینور امدی حدیث نفس ومیل وهیجان شهوات
امر اختیاری اولمغله سؤال ومواخذه یوقدر زیرا رسول علیه السلام
بیوردیکه حدیث نفس مقوله سی اولان نسنه لری الله تعالی امتمدن عفو
ایلدی اما وهم که اختیاری اولور اضطراری اولور اختیاری اولدقده سؤال
ومؤاخذه اولنمق احتمالی غالبدر وتحت اختیارده داخل اولدیغیچون
واضطراریده علی الاطلاق سؤال یوقدر واما عزم مصمم که اکر فعل
قبیحه عزیمت ایدوب عزیمتده قالوب فعل وجوده کلمز ایسه اکر فعلی ترك
ایتدیکی الله تعالی خوفندن اولورسه حسنه یازیلور عزیمتی سیئه اولوب
اجتنابی حسنه اولدیغی ایچون عزیمتده نفسه موافقت وشیطانه متابعت
ایتشیدی امتناع ایتمه سی الله تعالی یه اطاعت نفسه وشیطانه مخالفت
ایتمکله مجاهدهٔ عظیمه ومکابدهٔ جسیمه اولوب لاجرم حسنهٔ جلیله یازیلور
واما فعلی ترك ایتدیکی الله تعالی خوفندن اولمیوب حیا ور یا ایچون اولورسه
بو صورتده علماء شریعت محمدیه وفضلاء ملت احمدیه اختلاف ایتمشلردر
امام غزالی وامام فخر الدین الرازی مذهبلری بودرکه صورت مذکوره ده
سیئه یازیلور زیرا حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه ناس
نیتلری اوزره حشر اولنور مثلا برکسه کیجه عزیمت ایدوب صباح اولدقده
زنا یاخود قتل مؤمن ایتمکه نیت ایلسه اول کسه کیجه آخرته کیتسه نیتیله حشر
اولنور وبر حدیث شریفده وارد اولدیکه ایکی مؤمن سل سیف ایدوب
بری بریله مقاتله ایدرکن بر برینی قتل ایلسه قاتل ومقتول جهنمده در سؤال
اولندیکه یا رسول الله هله بریسی قاتلدر بیچاره مقتول نه صوچ ایتدی

جوابده بیوردیکه مقتول دخی قاتلی قتل ایتمکه حرص ومراد ایتدی ایدی
امدی بو ایکی امامل دیدیلرکه مقتول مجرد اراده وعزیمت سببیله اهل
جهنمدن اولدیغی دلیلدرکه عزیمتدن صکره اجتناب او لنسان فعل
قبیح اوزرینه اثم ترتب ایدر ایمش مجرد عزیمت سببیله امام قاضیخان و برازی
وصاحب خلاصه دیدیلرکه برکسنه برمعصیتی قصد ایتسه لکن عزیمت
ایتمسه عاصی اولماز اکر عزیمت ایدرسه آثم اولور لکن صاحب بزازیه
دیرکه مجرد عزیمت اوزرینه آثم اولور یوخسه فعل وجوده کلدیکی مرتبه
آثم اولماز مثلا زنایه عزیمت ایلسه بالفعل زنایه ترتب ایدن وبال یازلمز بلکه
عزیمتك وبالی یازیلور وبعض علمانك مذهبی بودرکه عزیمت مرتبه سندن
مؤاخذه یوقدر نته کیم ابو هریره رضی الله عنه روایتیله امام بخاری تخریج
ایلدیکه حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حق تعالی
بنم امتمدن عفو ایلدی اول امور یکه قلبلرینه کلور مادامکه آنی تکلم ایتمدکجه
و یاخود عمل ایتمدکجه بو مذهب مختاردر لکن بو اختلاف اول امور
حقنده درکه لسان وجوارح ایله اشلنور وحاصل اولوب تمام اولور اما شول
امورکه مجرد عزیمت ایله تمام اولوب آلت جارحه یه توقف ایتمز انلر حقنده
بالاتفاق مؤاخذه وعقاب واردر کفر واعتقاد بدعت وکبر وعجب کبی امدی
امام غزالی بحث چکدیکه اولکی حدیث شریفه جواب و یررز که ناس
نیتلری اوزرینه حشر اولنور دیمك جائزکه حسنه اولسون واعمال صالحه ایله
عزیمتلری اوزره حشر اولنور دیمك اوله زیرا بو صورتده حسنه یازلمسی
امر محققدر ومطلق نیت اولدیغی تسلیم اولنسه معصیت جانبندن عقاب
اوله جغی لازم کلمز استحقاقدن بالفعل وقوع کلدیکی کبی جائزکه عقاب
طریقیله مؤاخذه اولنه یاخود عفو اولنه ایکنجی بحث که قاتل ومقتول
جهنمده در حدیث شریفنه شویله جواب و یریکورکه چونکه مقتول قتل
اوزرینه عزیمت ایتدکده عزیمتنده قالمدی بلکه مبادرت طریقیله سل
سیف ایدوب میدانه چقدی بلکه سیفله حمله وصوله ایلدی افعال

خارجه دن واعمال جارحه دن اولدیغنه بناء معاقب اولدی ودخی معلوم
اوله که کمال عبودیت اولدرکه کشی قلبنی رذائلدن وعزائم فاسده دن دنیات
کاسده دن وسائر صفات خبیثه وطبیعت حیوانیه دن تطهیر ایدوب
اخلاق حمیده وصفات جمیله ونیات صالحه وعزائم شریفه ایله تعمیر
ایتمکدر بو طریقت حضرت انبیاء مرسلین صلوات الله وسلامه علی
نبینا وعلیهم اجمعین حضرتلرینك طریقیدر وسائر اصحاب کرین
وتابعین وابرار واخیار بررلرندن استفاده وتلقی ایتدکلری میراث نبوی
وطریقت مصطفویدر بو حدیث شریفده شویله درکه قیامتده اکر فاسق
واکر صالح بونلرك جمله سی نادم وپشیمان اولسه کرکدر فاسقلر دنیاده
فسق ترك ایدوب استقامت وتقوی ایتمدکلری ایچون ندامت وحسرت چکرلر
وصالحلر دنیاده طاعات وعباداتی زیاده ایتمدکلری ایچون ندامت ایدرلر
امدی ممکندرکه کشی جمیع حرکات وسکناتی واحوال وسائر امورنی نوم
ویقظه سنی وجمیع انفاسنی تقرب الی الله اسبابنه صرف ایدوب عبادات
ثوابنی آنکله بویله ایتمیوب برساعت عمری عبث کتسه عندالموت وبعدالموت
اکا حسرت چکیلور الله عظیم الشان توفیقنی بو عبد حقیره وسائر اخوانه
رفیق ایدوب فعلمزده وترکمزده نیاز ایله عمرمزی سعادت عظمی یه سرمایه
ایدوب علماء صدیقین ایله حشر ایلیه وحبیبنی جمله مزه شفیع مشفع ایلیه
آمین برحمتك یا ارحم الراحمین فصــــــل اهل حبا آخرتده شفاعت
ایتسه لرکرکدر کتاب جامع الصغیرده مذکور *یشفع یوم القیمة ثلاث الانبیاء
ثم العلماء ثم الشهداء* یعنی یوم قیامتده اولا انبیا بعده علما بعده شهدا شفاعت
عظیمه ایتسه لرکرکدر لکن بونلردن ماعدا شفیع واردر نته کیم قرآن
عظیمی تجوید ایله تلاوت ایدنلر وکعبهٔ مکرمه شفاعت ایدر وصبیان
شفاعت ایدر وسائر صالحلر شفاعت ایدر بو اوچ طائفهٔ مقدسه نك شفاعتی
عظیم وکبیر اولدیغیچون بو حدیث شریفده همان انلر ذکر اولندی
معلوم اولسونکه جمله شافعلردن مقدم حضرت سید الاولین والاخرین

وخاتم النبيين صلى الله عليه وسلم شفاعت ايتسه كركدر نته كيم حديث
شريفلرده *انا اول شافع واول مشفع* وارد اولمشدر بن جمله دن اول
شفاعت ايده رم وجمله دن اول حضرت الهيه ده شفاعتم مقبول دردمك
اولور ودخى حضرت رسولك شفاعتنى علماء كرام رحمهم الله تعالى بدن امام
نووى بش قسم ايتمشدر اولكى محشرك شدت وازدحامنى ازاله ايچونكه
عامهٔ انس وجنه شاملدر و بعض علمأ مقام محمود بودر ديمشلر ايكنجى
برطائفه يى بغير حساب داخل جنت ايلمك ايچون ان شاء الله تعالى تفصيلى
كلور اوچنجى برقوم محاسب اولنوب عذاب جهنمه مستحق اولدقلرى
معلوم اولوب عذابدن خلاص ايدوب داخل جنت ايتمك ايچون دردنجى
داخل جهنم اولمشلرى اخراج ايچون بشنجى جنات عاليانده رفع درجات
ايچون قاضى عياض التنجى قسم زياده ايدوب ابى طالبدن عذابى تخفيف
ايچون شفاعت ايدردى و بعضلر يدنجى قسم زياده ايتديلر كه اهل مدينه
بعده اهل مكه بعده اهل طائف ايچون شفاعت واردر ديديلر و برقسم
شفاعت دخى روضهٔ مطهره يى زيارت ايدنلره و برقسم شفاعت دخى
اذان محمدى يه اجابت ايدنلره ثابتدر ديديلر والحاصل بو عبد فقيرك عندنده
شويله دركه اقسام شفاعت بشده وسكزده واون بشده منحصر دكلدر
زيرا كتاب جامع الصغيرده وغيريلرده شويله دركه *انى لاشفع يوم القيمة
لاكثر مما على وجه الارض من حجر ومدر وشجر* يعنى على التحقيق قيامتده
بن يريوزنده اولان طاشلر ومدرلر واغاجلر عددندن چوق قوللره
شفاعت ايده رم وبالجمله شفاعت شريفلرى بى حسابدر اما اول طائفه كه
شفاعت اولنور بلا حساب داخل جنت اولور حديث شريف صحيحده
يدخل الجنة من امتى سبعون الفا بغير حساب* مذكوردر يعنى امتمدن
يتمش بيك كمسه بلا حساب جنته كيرسه كركدر امام احمد روايتنده ابو بكر
الصديق رضى الله عنه روايتيله شويله دركه *اعطيت سبعين الفا يدخلون
الجنة بغير حساب وجوههم كالقمر ليلة البدر قلوبهم على قلب رجل واحد

فاستزدت ربى فزادنى مع كل واحد سبعون الفا* يعنى امتمدن بكا اعطا
اولندى يتمش بيك كمسه بغير حساب جنته كيرسه كركدر بونلرك يوزلرى
شولقدر منوردر كه همان ليلة البدرده كى ماهتابه بكزر وجمله سنك قلبلرى
اتفاق اوزره دركه كويا بر كمسه قلبى كبيدر ربمدن دخى زياده طلب ايدرم
وربم زياده ايدوب بو يتمش بيكك هر بريسنك يانجه يتمش بيك دخى اولسه
كركدر ديمكدر بو كمسه لرك علامتى توكلدر *شفاعتى لاهل الكبائر
من امتى* بو حديث شريف مشهورلردندر يعنى بنم شفاعتم امتمدن
اهل كبائر ايچوندر ودخى حق تعالى شولقدر رحمت ايتسه كركدر كه كمسه نك
عقلنه كلمشدر نته كيم كتاب جامع الصغيرده حديث شريفده كلديكه
ابو هريره رضى الله عنه روايتيله *ان الله خلق الرحمة يوم خلقها مائة
رحمة فامسك عنده تسعا وتسعين رحمة وارسل فى خلقه كلهم رحمة واحدة
الحديث يعنى حق جل وعلا رحمتنى يوز قسم ايتدى طقسان طقوز قسمنى
عندنده صقليوب عالم دنيايه برقسمنى ارسال ايدوب انسانه وسائر حيواناته
ويردى نته كيم روايتده *بها تعطف الوالدة على ولدها والوحش والطير
بعضها على بعض وآخر تسعا وتسعين فاذا كان يوم القيمة اكملها بهذه
الرحمة* يعنى اول بر رحمت سببيله والده لر ولدينه شفقت ومرحمت ايدر
وسائر حيوانلر بربرينه انك سببيله مرحمت ايدر قچان يوم القيمة اولدقده
طقسان طقوز قسمه اول برقسمى ضم ايدوب قوللرينه اعطا ايتسه كركدر
فائده امام بخارى وامام مسلم تخريج ايتديلر ابن عباس رضى الله عنهما
روايتيله حديث قدسى اولمق اوزره رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت
رب العزت تبارك وتعاليدن روايت ايلديكه *ان الله تبارك وتعالى كتب
الحسنات والسيئات* تحقيق الله تعالى حسناتى وسيئاتى تقدير ايلدى
ثم بين ذلك بعده* حق تعالى انى بيان ايتدى *فمن هم بحسنة فلم يعملها
كمكه برحسنه يه نيت ايلسه عمل ايده مسه كتبها الله عنده حسنة كاملة
حق تعالى انى برحسنهٔ كامله يازلمغه امر ايدر *وان هم فعملها كتبها الله

عنده عشر حسنات الى سبعمائة ضعف اضعافا كثيرة * اكر قصد ايدوب
عمل ايدرسه حق تعالى اول حسنه يى اقل مرتبه اون حسنه يازلمغه امر ايدر
و بعض حسنه يه يدى يوز قات حسنه و بعض حسنه يى بغير حساب يازلمغه امر
ايدر * وان هم بسيئة فلم يعملها * اكر بر سيئه يى قصد ايدوب ايشلمسه
كتبها الله عنده حسنة كاملة * حق تعالى كندى عندنده اني بر حسنهٔ
كامله يازر * وان هم بها فعملها كتبها الله سيئة واحدة * اكر سيئه يى قصد
ايدوب ايشلسه حق تعالى سيئه يى واحده يازر امدى اى عاقل نظر ايت
حق تعالينك كمال رحمته و عظيم لطفنه كه مجرد حسنه يه قصد ايدوب
ايشلمسه بر حسنهٔ كامله احسان ايلر اكر ايشلسه اقل مرتبه سى اون قات ياخود
يدى يوز قات ياخود بغير حساب احسان ايلر كمال فضلندن ناشيدر و سيئه يى
ترك ايتسه بر حسنهٔ كامله ويرر و اكر عمل ايدرسه بر سيئه و بر رود خى صابر اولنلره
بغير حساب اجر ويرسه كركدر نته كم قرآن عظيم الشانده * انما
يوفى الصابرون اجرهم بغير حساب * يعنى صابرلره بلا حساب اجر كامل
ويريلور و بر حديث شريفده * المصائب منايح من الله تعالى * يعنى
مصيبتلر الله تعالى طرفندن صابر قوللره نعمتلر و عطيه لردر كه انك
اوزرينه اجر عظيم ترتيب ايتديكى ايچون و بر حديث شريفده شويله دركه
اذا مات ولد العبد * بر مؤمنك ولدى آخرته كتدكده * قال الله تعالى للملائكة
اقبضتم ثمرة قلبه * حق تعالى ملائكه يه بيورر كه قولمك قلبنك ميوه سنى
قبض ايتديكوزمى * فيقولون نعم * ملائكه ديرلر كه يارب سنك امركله
قبض ايتدك * فيقول الله تعالى ماذا قال عبدى * حق تعالى بيورر كه
قولم نه ديدى صبرمى ايتدى يوخسه بندن شكايتمى ايتدى ديمكدر
فيقولون حمدك واسترجعك * ملائكه ديرلر كه يارب سكا حمد ايتدى
و صبر ايتدى قضايه راضى اولدى و قال * انا لله وانا اليه راجعون * ديدى
فيقول الله تعالى * الله تعالى بيورر كه * ابنوا لعبدى بيتا فى الجنة وسموه
بيت الحمد * قولمه جنتده بر بيت بنا ايديكوز و اكا بيت الحمد تسميه ايديكوز

ودخی

ودخى طالب علمده ايكن آخرته كيدنلر مرتبهٔ شهادت بولديغندن ماعدا
امام حسندن شويله منقولدر كه * ان المؤمن اذا مات ولم يحفظ القرآن
يعنى بر مؤمن طالب علمده ايكن آخرته كيتسه مأل بودر كه هنوز قرآنك مبادى
و معانى و نظم شريفنك تجويدنى و حفظ ايتمسنى تكميل ايتممش اولسه
امر حفظته * انك ملائكه سنه امر اولنوب * ان يعلموه القرآن فى قبره * اكا
وجه سابق اوزره قرآن تعليم ايدرلر قبرنده * حتى يبعثه الله تعالى يوم القيمة
مع اهله * تا كه قيامتده حق تعالى انى اهل قرآن و علما ايله بيله بعث ايدر
و سائر روايت چوقدر اللهم احشرنا مع النبيين والصديقين والشهداء
والصالحين واذقنا حلاوة شفاعة حبيبك سيد المرسلين آمين والحمد لله
رب العالمين فصـــــل كوچك صبيانلر و سقط يعنى دوشك اولنلر
آخرتده مقام شفاعتده شفاعت ايدرلر نته كيم بخارى ابو سعيد الخدرى
رضى الله عنه دن تخريج ايلدى حضرت رسول كائنات صلى الله عليه
و سلم خاتونلره وعظ ايدوب بيورديكه * ما منكن امرأة تقدم بين يديها
ثلثة لا كان حجابا من النار * يعنى اى خاتونلر سزدن بر خاتون دكل الا
كندندن اول اوچ ولد آخرته كيدرسه انلر اكا جهنمدن حجاب اولور
فقالت امرأة منهن يا رسول الله او اثنين او اثنين ثم قال واثنين * يعنى
خاتونلردن بريسى سؤال ايدوب ديديكه ايكى اولادى اولورسه ده جهنمدن
حجاب اولورمى رسول عليه السلام جوابنده ايكى دخى اولسه نار جهنمدن
حجاب اولور بيوردى و امام احمد معاذ رضى الله عنه دن تخريج ايلديكه
رسول الله صلى الله عليه و سلم بيورديكه * ما من مسلمين * ايكى مسلم و الد
و والده * يتوفى لهما ثلثة * انلرك اوچ اولادى آخرته كيتسه * الا ادخلهما
الجنة * انلرك جنته كيرمسنه سبب قوى اولور بعض حاضرلر سؤال ايتديلر
يا رسول الله او اثنان ايكى ولد دخى اولسه سبب دخول جنت اولورمى
قال جوابنده بيورديكه * واثنان * ايكى ولد دخى سبب دخول جنت اولور
قالوا اينه سؤال ايديلر * او واحد * و بريسى دخى سبب دخول جنت اولورمى

ثم قال بوندنصکره بیوردیکه * والذی نفسی بیده * بنم روحم قبضهٔ
قدرتنده اولان الله تعالی یه قسم ایدرمکه * ان السقط لیجرّ امه
بسرره الی الجنة اذا احتسبته * یعنی تحقیق دوشوك والده سنی کوبکیله جنته
چکوب سبب دخول جنت اولور اکر والده سی صابره اولوب حق تعالیدن
انك سببیله اجر طلب ایدرسه ودخی ابن ماجه تخریج ایلدی حضرت
علی رضی الله عنه دن که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * ان السقط
یراغم ربه * تحقیق دوشوك ربسنه کویا منازعه ایدر کبی الحاح وابرام ایله
نیاز وشفاعت ایدر * اذا ادخل ابویه النار * قچان حق تعالی انك اناسنی
وباباسنی جهنمه ادخال مراد ایدرسه * فیقال ایها السقط المراغم ربه ادخل
ابویك الجنة * جانب حقدن اکا دینلور که ای ربسیله اناسی و باباسی
حقنده شفاعت ایلین دوشوك اناکی و باباکی جنته ادخال ایت * فیجرّهما
بسرره * اناسنی و باباسنی کوبکیله جنت جانبنه چکر و بوندن غیری
حدیث شریفلر دخی واردر فصـــل معلوم اوله که میدان حشرده
میزان نصب اولنوب انکله بنی آدمك اعمالی وزن اولنسه کرکدر میزان
اولدرکه انکله اعمالك مقداری بیلنور که کیفیتنی الله بیلور بعض روایتده
دنیا میزانی کبیدر و بعض روایتده هر برمکلف ایچون بشقه میزانلر واردر
بعضلر دیدیلر هر بر کشینك هر برصنف عملی ایچون میزانلر اوله و بعض
روایتده جبرائیل علیه السلام وزن ایتسه کرکدر مؤمنلرك وكافرلرك عملری
چکلسه کرکدر بعضلر دیدیلر که آخرتی انکار ایدن کافرلر ایچون میزان
اولمیازسائرلری ایچون واردر و برروایتده برذرّه مثقال حسنه سی زیاده اولسه
نجات بولور حق تعالی بیورر * الوزن یومئذ الحق فمن ثقلت موازینه
فاولئك هم المفلحون ومن خفت موازینه فاولئك الذین خسروا انفسهم
بما کانوا بایاتنا یظلمون * یعنی یوم قیامتده میزان ثابتدر هر کیملر که حسناتی
زیاده وثقیل اولسه انلر فلاح بولوب سعادته نائل اولورلر بونلر مقربلردر
واصحاب یمین اولان مؤمنلردر وهر کیملر که سیأتی ومعاصیسی زیاده اولوب

جانب

جانب حسناتی خفیف اوله یاخود حسناتی هیچ اولمیه انلر کندی نفسلرینه
خسران ایدنلردر بزم آیات عظمیامزی انکار ایتمك سببیله دیمکدر بونلر
اصحاب شمال اولان کفاردر امدی بعض علما رحمهم الله تعالی صحائف
اعمال وزن اولنور دیدیلر و بعض علما رحمهم الله تعالی اعمال حسنه اجسام
نورانیه واعمال سیئه اجسام ظلمانیه اولوب وزن اولور دیدیلر صحیح بودرکه
کتاب جامع الصغیرده انس رضی الله عنه دن حضرت رسول کائنات
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * یوزن یوم القیمة مداد العلماء ودم الشهداء
فترجح مداد العلماء علی دم الشهداء * یعنی قیامتده علمانك مرکبی ایله
شهدانك قانی وزن اولندقده علمانك مرکبی ارجح وغالب اولسه کرکدر
امام فخر الدین شویله بیوردیکه افعال قلوب ایچون بشقه میزان معنوی اوله
وافعال جوارح ایچون واقوال ایچون بشقه میزان اوله فصـــل میدان
حشرده هر انبیاء علیهم السلامك حوضی واردر امتلریله دخول جنتدن
اوّل اول حوضلردن ایچرلر حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلمك
حوضی جمله سندن بیوکدر چوق حدیث شریفلرده شویله درکه * حوضی
مسیرة شهر وزوایاه سواء وماؤه ابیض من اللبن وریحه اطیب من المسك
وکیزانه اکثر من نجوم السماء من شرب منها فلا یظمأ ابدا * یعنی بنم حوضمك
بر کوشه سندن بر کوشه سنه وارنجه بر ایلق یولدر و کوشه لری برابردر وصویی
سوددن بیاضدر ورائحهٔ طیبه سی مسکدن کوزلدر و بارداقلری یلدزدن
چوقدر آندن ایچن هیچ صوصامز وسائر روایتلرده * مجراه علی الدر
والیاقوت * یعنی صویی انجو و یاقوت اوزرندن اقار * تربه اطیب
من المسك * طپراغی مسکدن کوزلدر * وماؤه احلی من العسل * صویی
بالدن طتلودر * وابیض من الثلج * قاردن بیاضدر و برروایتده * انا فرطکم
علی الحوض * یعنی بن سزدن اول حوضه واروب سزه انتظار ایدرم
فمن ورد علی الحوض فشرب لم یظمأ دخل الجنة * یعنی کیمکه بنم اوزریمه
حوضه کلسه اندن ایچسه بعده صوصامز کیمکه صوصامزسه داخل

جنت اولور خیالیده ذکر اولندیکه حوضدن ایچنلر معذب اولمیه یاوخود
عقاب اولنورسه صوصامیه‌لر تفسیر ثعلبیده انس رضی الله عنه‌دن
روایتله مذکوردر که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
ان للحوض ارکانا ارکن منه فی ید ابی بکر الصدیق والثانی فی ید عمر والثالث
فی ید عثمان والرابع فی ید علی فمن احب ابابکر وابغض عمر لم یسقه ابو بکر
ومن احب عثمان وابغض علیا لم یسقه عثمان ومن احب علیا وابغض عثمان
لم یسقه علی ومن احسن القول فی ابی بکر فقد اقام الدین ومن احسن
القول فی عمر فقد اوضح السبیل ومن احسن القول فی عثمان فقد استنار
بنور الله ومن احسن القول فی علی فقد استمسك بالعروة الوثقی ومن احسن
القول فی اصحابی فهو مؤمن ومن اساء القول فی اصحابی فهو منافق * یعنی
بنم حوضمك درت رکنی واردر بریسی ابو بکر نظارتنده ایکنجی عمر
نظارتنده اوچنجی عثمان نظارتنده دردنجی علی نظارتنده در کیمکه
ابو بکره محبت ایدوب عمره بغض ایتسه ابو بکر اکا حوضدن نصیب ویرمز
و کیمکه عمره محبت ایدوب ابو بکره بغض ایتسه عمر اکا صو ویرمز کیمکه عثمانه
محبت ایدوب علی‌یه بغض ایتسه عثمان اکا برایچم صو ویرمز کیمکه علی‌یه
محبت ایدوب عثمانه بغض ایتسه علی اکا برقطره صو ویرمز کیمکه ابو بکر
حقنده حسن اعتقاد ایتسه دینی تصحیح ایتمش اولور کیمکه عمر حقنده
حسن اعتقاد ایتسه طریق اسلامی آشکاره ایتمش اولور کیمکه عثمان حقنده
حسن اعتقاد ایتسه نور الهی ایله منور اولور کیمکه علی حقنده حسن
اعتقاد ایتسه عروه وثقی وطریقت علیایه متمسك اولمش اولور کیمکه اصحابم
حقنده حسن اعتقاد ایتسه مؤمن صادقدر کیمکه سوء قصد ایدرسه منافقدر
رضی الله عنهم اجمعین برحدیث شریفده شویله‌در که * انی علی الحوض
حتی انظر من یرد منکم * بن حوض یاننده طوروب سزدن کلنلری نظارت
ایدرم * وسیؤخذ اناس دونی * برطائفه بنم یانمه کلورکن منع اولنور * فاقول
یارب منی ومن امتی * بن دیرمکه یارب بو طائفه بندن و بنم امتمدن * فیقال

اما شعرت ما عملوا بعدك * جانب حقدن بکا دینلور که سندن صکره بونلر
شویله عمل ایتدیلر که * والله ما برحوا بعدك یرجعون علی اعقابهم * والله
سندن صکره بو طائفه شویله عقائد خبیثه واعمال سیئه ایتدیلر که مرتد
ومردود اولمقدن احتراز ایتمدیلر کیمسی اسلامه مخالفت ایتدی و کیمسی
مذهب بدعت احداث ایتدی کیمسی شتم اصحاب ایدوب کیمسی ترك شریعت
ایتدی کیمسی سنتی فوت قیلوب درلو خبائث اجرا ایتدی هر بری برسمت
طوتوب طریق جهنمه کتدی ابن ابی ملیکه دعاسنده دیدیکه * اللهم انی
اعوذ بك ان ترجع علی اعقابنا او نفتن فی دیننا * یعنی یا الله عز وجل برهانه
ولا اله غیره سکا صغنورم کیرو کتمکدن ودینمزده فتنه‌یه مبتلا اولمقدن
ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب
فائده سؤال شفاعت یاخود مغفرت ایله عقابدن نجات بولوب اولا داخل
جنت اولورمی جواب اولماز اول من یدخل الجنة رسول الله صلی الله علیه
وسلم بالاتفاق نته کیم عمر ابن الخطاب رضی الله عنه روایتیله رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * ان الجنة حرمت علی الانبیاء حتی ادخلها
یعنی سائر پیغمبرلر بندن اول جنته داخل اوله مز بن جمله‌سندن اول داخل
اولورم * وحرمت علی الامم حتی تدخلها امتی سائر امتلردن اول بنم امتم
داخل اولور بو امتدن اولکی ابو بکر رضی الله عنه صکره خلفا وصکره
فقراء مهاجرین بعده سائر اصحاب وتابعین علی مراتبهم وعلماء عاملین
وصالحین وسائر مؤمنین فوج فوج هر کس تابع اولدیغی اماملر وعالملر اردنجه
باشلرنده تاج واوزرلرنده حله وبراقلر اوزرینه بنوب هر عملده وعملده رتبه سنجه
مرتب قیلنوب جنته کیرسه‌لر کرکدر سؤال حقوق عباد سببیله دخول
جنتدن حبس اولنورمی جواب اولنورتا که حقوق اصحابی حقلرینی النجیه‌دك
یاخود عفو یاخود حلال ایدنجه‌دك و بعض تفاسیرده شویله‌در که عرش
عظیم جانبندن ندا اولنه که موحدلر حق تعالی کناهکزی عفو ایتدی
سزلر دخی بر بریکزدن عفو ایدیکوز اول زمانده هر کس حقنی باغشلیوب

اجرنی الله تعالینك فضلندن اولور ابن ماجه تخریج ایلدی عبد اللهدن
رضی الله عنه حدیث مرفوع که * ان الدائن یقبض یوم القیمة * یعنی
بر صاحب دین قیامتده حقنی الور * الا من تدین فی ثلث خلال رجل
یضعف قوته فی سبیل الله و یستدین لیتقوی به عدو الله ورجل یموت عنده
مسلم فلا یجد ما یجهزه به الا بدین ورجل خاف علی نفسه العزوبة فینکح
خشیة علی دینه فان الله یقضی من هؤلاء یوم القیمة * اوچ حلال نسنه
حقنده دین ایلمك که فی سبیل الله جهادده ایکی اقچه‌سی قالمیوب دوشمنلردن
یوزچویروب اکا غلبه ایچون مدیون اولسه و بر مؤمن یاننده بر مسلم فوت
اولوب انك تجهیز و تکفینی ایچون کندنده اقچه بولنمیوب دین ایلسه
و بر مؤمن که زوجه سز ایکن فاحشه ارتکابندن احتراز ایدوب الله تعالیدن
قورقدیغی ایچون دین ایدوب تزوج ایتسه و بونلر دیونی ادا ایتمدن فوت اولوب
ترکه‌لری قالمسه قیامتده حق جل وعلا کندی فضلندن بونلرك حقلرین
قضا ایدر زیرا زمانه پادشاهنه واجب ایدیکه بو کسه‌لرك دیونی قضا ایده
سؤال هنوز بالغ اولمامش چوجوق آبدست و نماز و حج و زکوة و سائر عبادات
ایتسه مأجور اولورمی جواب مأجور اولور لکن حال صباوتده ایتدیکی
حج بعده اوزرینه حج فرض اولسه فرضندن کفایت ایتمز تکرار حج ایدر
زیرا فرائض بالغ اولمامش کمسه حقنده نافله در اناسنه و باباسنه فائده حاصل
اولور سؤال میدان عرصاتده چوجقلر انالرینه و بابالرینه جنتدن شراب
کتورملری قنغی موقفده اولور جواب حرارت و ثقلت وقتنده اولور بعض
روایتلرده کونش حرارتندن اهل محشر در ایچنده ایکن بالغ اولمه‌دن فوت
اولان اولادلر انالرینه و بابالرینه جنتدن شربتلر کتوروب حرارتلری تسکین
اوله عالم دنیاده هیچ تزوج ایتمامش یاخود کوچك اولادی فوت اولمش کمسه‌لر
حسرت چکه‌لر امام غزالینك اولادنك منفعتی عقیقه قربانی ایلمك شرطیله در
دیدیکی مناسب دکلدر زیرا حدیث شریفلرده عقیقه شرطی بوقدر
مطلق ذکر اولنمشدر سؤال اولاد مسلمین بالاتفاق اهل جنتدر لکن

اطفال کافرین قنده در جواب بوندن اول ذکر اولندی ایدی لکن ینه
ذکر ایده لم ان شاء الله تعالی انلر حقنده التی مذهب وار در بعضلر برایکی
بیتده درج ایتمشدر که بونلردر بیت * وفی ولد الکفار قوم تشعبوا * ومبلغهم
یعلو الی ست شعبة * توقف ناس ثم علق بعضهم بما علم الرحمن منهم بخصلة
واتبعهم بالوالدین جماعة * وناس اضافوها بأول فطرة واثبتهم ناس مکانا
موسطا * لما بین نار عدت منها وجنة * وناس براهم بالجنان مخلدا * ولکنهم
المسلمین بخدمة یعنی علما التی فرقه اولدی برفرقه توقف ایدوب برنسنه
دیمدیلر برفرقه دیدیلرکه اکر علم الهیده بالغ اولدیغی فرض اولنسه مؤمن
اوله جق ایسه اهل جنتدر بویله اولماز ایسه دکلدر و برفرقه انالرینه
و بابالرینه تابعلردر و برفرقه ایمان فطری انلرده معتبر اولمق حسبیله داخل
جنت اولورلر دیدیلر و برفرقه جنت ایله جهنم اراسنده بر محل وار در انده
قالورلر دیدیلر و برفرقه جنتده مؤمنلره خادم اولور دیدیلر امدی صحیح بودر که
انلر داخل جنت اولورلر زیرا انلره ایمان فطری ثابتدر * کل مولود یولد
علی فطرة الاسلام * نحواسنجه و انلر اسباب عذاب و باعث دخول جهنم
اوله جق نسنه ارتکاب ایتمدیلر بابالرینه و انالرینه تبعیت مسئلهٔ فقهیه در
مسائل اعتقادیه دن دکلدر کشی باباسنه تبعیت ایله کافر اولماز و معذب
اولماز و حق ظاهر ایکن توقف ایتمك یرنده دکلدر ابو حنیفه رضی الله عنه
توقف ایتدی دیدکلری صحیح دکلدر زیرا ایمان فطری‌یی اثبات ایتمشدر
و دخی جنت ایله جهنم اراسنده قالور سوزی مناسب دکلدر زیرا انده
حبس اولنمغه سبب یوقدر دخول جنت اولمغه سبب وار در که ایمان فطریدر
و کناهدن مبرا اولمق بو سبب راجح ایکن محبوس اولمغه باعث یوقدر زیرا
اول محلده محبوس اولنلر برفرقه عندنده حسناتی و سیأتی برابر کلوب مغفرت
و شفاعت اولمیانلردر و برفرقه عندنده زمان فترتده وقت جاهلیتده فوت
اولنلردر و سائر اقوال دخی وار در لکن انلر عاقبت داخل جنت اولورلر
زیرا دار الخلد و مکان ابد ایکیدر بریسی دار الثواب که جنتدر و بریسی

دار العقاب که جهنمدر ماعدا مکانلرده ابدی قالمز کتاب جامع الصغیرده
ذکر اولندی حضرت انس رضی الله عنه روایتیله که رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیوردی * سألت ربی فأعطانی اولاد المشرکین خدما لاهل
الجنة وذلك انهم لم یدرکوا ما ادرك اباؤهم من الشرك ولانهم فی المیثاق الاول
یعنی ربمدن طلب ایتدم بکا عطا ایتدیکه اولاد مشرکین اهل جنت
ایچون خادم اوله لر زیرا انلر بابالری کبی مشرك اولمدیلر و میثاق اولده که ایمان
فطری اوزره در سؤال مؤمنلردن مغفرت و شفاعت اولنمیوب داخل جهنم
اولورلر میدر جواب قطعا واردر و حدیث شریفلرده مذکوردر بو یله جه
اعتقاد ایتمك واجبدر حافظ ابو نعیم و ضیاء الدین کعب حضرتلرندن
تخریج ایتدیلر بر حدیث شریف طویلك اولنده شویله در که رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * یقول الله تعالی للزبانیة انطلقوا
بالمصرین من الکبائر من امة محمد صلی الله علیه وسلم الی النار فتأخذ الزبانیة
بلحی الرجال وذوائب النساء فتنطلق بهم الی النار * یعنی حق جل وعلا
قیامتده بیورر که ای زبانیه ملائکه سی امت محمد اسلامیه دن کبائر اوزرینه
مصر اولنلری جهنمه ادخال ایدیکوز پس زبانیه رجالك صقاللرندن
و خاتونلرك صاچلرندن محکم اخذ ایدوب کتوره لر انس ابن مالك رضی الله
عنه روایتیله رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * مانع الزکوة
یوم القیمة فی النار * یعنی زکوة ویرمینلر قیامتده نار جهنمه داخل اولورلر
و دخی امام بخاری تاریخنده و طیالسی خالد بن ولیددن رضی الله عنه تخریج
ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * اشد الناس عذابا
یوم القیمة اشدهم عذابا للناس فی الدنیا * یعنی قیامتده چوق معذب اولان
عالم دنیاده قوللره چوق عذاب ایدندر امام احمد تخریج ایتدیکه عبد الله
بن عمر رضی الله عنهمادن رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بر کون نمازك
فضیلتنی ذکر بیوردقده ختم کلام ایدوب بیوردیلر که * من حافظ علیها
کانت له نورا و برهانا و نجاتا یوم القیمة * یعنی کیمکه نمازا اوزرینه مداومت

ایتسه نماز اکا نور و برهان و نجات اولور قیامتده * ومن لم یحافظ علیها
لم یکن له نور ولا برهان ولا نجاة یوم القیمة * وهر کیمکه نمازه مداومت ایتمیه اکا
نور و برهان و نجات یوقدر قیامتده کتاب جامع الصغیرده ابو هریره رضی الله
عنه روایتیله مذکوردر * ما من امیر الا و یؤتی به یوم القیمة و یده مغلولة الی
عنقه * یعنی اول کمسه رئیس اولان قیامتده اللری بوینونه بند اولنمش
کتوررلر اگر عدالت ایتدیسه خلاص بولور اگر ایتمدیسه حالی مشکل اولور
کتاب مزبورده ذکر اولدیکه بر حدیث شریفده شویله در که * تکون امراء
یقولون ولا یرد علیهم یتهافتون فی النار یتبع بعضهم بعضا * یعنی امرا
و سلاطین و وزرا و حکام و ضابطان ظهور ایدوب جانب شرع احمدیه دن
خارج نسنه تکلم و احداث ایدرلر انلرك ظلمندن و کثرت اتباعندن ناشی بر اهلی
حق کلام حق تکلم ایتسه انلر همان کندی زعملرنجه امور احداث ایدوب
تعذیب عباد و تخریب بلاد ایدرلر * دینهم دراهمهم * خواسنجه
التون و کمش جمعی ایچون آخرتی قایرمیوب ظلم و غصب ایدرلر اشته بونلر
قیامتده نار جهنمه اغاچلر یپراقلری کبی دوکیلور بربری اردنجه داخل جهنم
اولورلر و غیر حدیث شریفلرده واردر بو کلامه متعلق کلامه کلور ان شاء الله
انتظار اولنه سؤال کشی مکروه ارتکابندن شفاعتدن محروم اولورمی
جواب مکروه ارتکابندن محروم اولمغه مستحق اولور لکن خیالیده بو بحث
توجیه اولنمشدر اولا شفاعتدن مراد شفاعت ایتمك اوله بو دخی جمیع
مواقف محشره شامل دکلدر بعض مواقفده اوله یاخود رفع درجه ایچون
شفاعتدن محروم اوله بو دخی کلی دکلدر بعض وقتده دیمك اوله مع هذا
استحقاقدن بالفعل حرمان لازم کلمز زیرا نیجه کمسه لر واردر که عذابه
مستحق اولور لکن عفو اولنور نجات بولور جامع الصغیرده بر حدیث
شریفده شویله ذکر اولندیکه * استکثروا من الاخوان فان لکل مؤمن
شفاعة یوم القیمة * یعنی چوق کمسه لر ایله آخرت قرنداشی اولکوز زیرا
هر مؤمن ایچون قیامتده شفاعت ایلمك حاصلدر فصل میدان

حشرده بو ذکر اولنان امور تمام اولدقدنصکره صراط جانبنه جمله
خلق سوق اولنوب هرکس دنیاده طبدیغی معبودنه تابع اولور نته کیم
صحیح مسلمده ابوهریره رضی الله عنه روایتیله ذکر اولندیکه *یجمع الله
الناس یوم القیمة فیقولون من کان یعبد شیأ فیتبع من کان یعبد الشمس
الشمس ویتبع من کان یعبد القمر القمر ویتبع من کان یعبد الطواغیت
الطواغیت* یعنی الله تعالی جمله خلقی قیامتده جمع ایتدکده هرکس
عبادت ایتدیکی نسنه‌لره تابع اولسون دیو امر اولندقده کونشه طبان
اکا تابع وقمره طبان اکا تابع اولوب وسائر الهۀ باطلهٔ اوثان واصنام وصورتلر
وحیوانات مقوله‌سی نسنه‌لره طبانلر انلره تابع اولوب انلرك اردنجه جهنمه
توجه ایدرلر *وتبقی هذه الامة فیها منافقوها *همان شوامت محمدیه
منافقلر ایله بله قالور منافقلر شونلردر که عالم دنیاده ظاهر حالده اسلام
کوستروب قلبنده دین اسلامی وشریعت محمدیه یی تکذیب و بغض
ایدنلردر وغیری روایتلرده شویله‌در که *فیکشف عن ساق* یعنی الله
سبحانه وتعالی انلره تجلی ایدوب ای قوللر بکزه سجده ایدیکوز دیو ندا
اولندقده نته کیم قرآن کریمده ذکر اولنور *یوم یکشف عن ساق ویدعون
الی السجود* عالم دنیاده کندی اختیاریله سجده ایدنلر جمله‌سی سجده
ایدرلر جمله‌دن اول حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سجده ایلیه
وشول منافقلر که عالم دنیاده سجده ایتمزلر ایدی وهجو وریا ایچون سجده
ایدنلر بونلرك جمله‌سی ارقه‌لری طاش کبی اولوب سجده‌یه قادر اولمیه‌لر
بعده جهنم اوزرینه برجسر مدّ اولنور بعضلر دیمشلر که صراط جهنم
خلق اولندقده خلق اولندی و بعضلر دیمشلر که آخرتده خلق اولنور
لکن امام مجاهد وضحاك دیدیلر که صراط اوچ بیك یللق یولدر بیك ییل دوز
وبیك ییل یوقاری وبیك ییل اشاغی کیدر وقلجدن کسکندر وقلدن اینجه‌در
هر زمان پیغمبرلر ایله کچه‌لر و پیغمبرلردن غیری کمسه تکلم ایتمز وانلر دخی
دعا ایدوب اللهم سلم سلم دیه‌لر کرکدر معناسی یارب بزه وامتلریمزه سلامت

و یر دیمکدر زیرا جهنم علوی و قعلجمی صراط اوزرینه صعود ایدر ودخی
جمله‌دن اول حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم امتیله کچرلر وجمله
خلق اندن کچسه‌لر کرکدر نته کیم قرآن عظیمده *وان منکم الا واردها کان
علی ربك حتما مقضیا* یعنی سزدن دکل ادمیان الا جهنم اوزرینه
اوغرایجیدر یا محمد صلی الله علیه وسلم ربك اوزرینه بو ورود مرتبهٔ
وجوبده کبی اولدی قضای الهی بویله تعلق ایلدی امدی هرکس علمده
وعملده استقامت ایتدیکی قدر مرور ایدر مثلا کیمی یلدرم کبی انبیا علیهم
الصلواة والسلام وسائر علماء عاملین کبی وکیمی اسر یل وشدید روزکار
کبی شهدا وصالحلر کبی وکیمی سکردر آت کبی عمل آخرتی عمل دنیا اوزرینه
تقدیم ایدنلر مثلا وکیمی یوررآت کبی تقواسی از اولنلر وکیمی کاهنی ارقه‌سنه
باغلمش امکلر وکیمی ایاقلری طیانمیوب دوشرلر کافرلر اصلا طیانمیوب
فوج فوج طبقات نار جهنم ودرکات عذاب الیمه ساقط اولسه‌لر کرکدر
نعوذ بالله تعالی *تمثیل وارشاد* هواده قوشلر بر نسنه‌یه یا پشمدن
هر جانبه کیدرلر کلورلر کیمی زیاده سرعت ایله وکیمی اندن از سرعت ایله
ودخی هواده صفحهٔ آسمانه قریب طیران ایدن هماقوشی اصلا یره تنزل
ایتمز و یغمور کتوروب اطراف دنیایه سقالق ایدن عظیم طاغلر کبی بولوتلر
طرفة العینده بر جانبدن بر جانبه کیدر امدی بونلر واقع اولوب مشاهده
اولنور فکذلك صراطدان عبور دخی امر ممکندر حق جلّ وعلی اهل
ایمانی سهولت ایله کچورمك احسان ایدر علی الخصوص بعض روایتلرده
شویله‌در که نیچه قوللر صراطدن کچدیکنی بیلمیوب ملائکه‌یه سؤال ایدر که
صراط وجهنم قنده قالدی بز انلردن کچدکمی دیه‌لر وملائکه جواب
ویروب دیه‌لر که سز جهنم اوزرنده صراطدن کچدیکوز لکن نار جهنم
سزك نوریکزدن مغلوب ومخفی اولمش ایدی دیه‌لر وکتاب جامع الصغیرده
شویله‌در که *تقول النار للمؤمن یوم القیمة جز یا مؤمن فقد اطفاء نورك
لهبی* یعنی نار جهنم مؤمنلره دیه ای مؤمن تیز کچ اوزرمدن زیرا سنك نورك

بنم آتشنی وعلوینی سیوندرر ودخی سائر روایات واردر سؤال بو مثللو
انبجه وکسکین نسنه اوزرنده مرور وعبور ایتمکده انبیا علیهم السلام
وسائر مقربین وصالحین حقنده تعذیب وایذاء حاصل اولمازمی جواب
اولماز بلکه اکرام حاصل اولور نته کیم انلر عالم دنیاده علمده وعبادتده
لذت ولایت پیدا ایدوب زهدده واستقامتده نه قدر راحت تحصیل و پیدا
ایتدکلری کبی مع هذا ییلدرم کبی چکمکده طرفة العین ده مرور ایتمکده
نه زحمت تصور اولنه اما سقوط خوفیله چکنلر حقنده بو خوف بعض
کناهلرینه کفارت اولور یاخود رفعت درجه لرینه سبب اولور ودخی زبانیه
ملائکه سی کافرلری آتشدن قانجه ایله چکه لردن صانجوب قعر جهنمه
القایدرلر درلو عذابلر واذیتلر ایدرلر نعوذ بالله تعالی فصل معلوم
اولسونکه دار العقاب یدیدر بو یدی درکه بربرلری اوزرنده اولوب یدی
طبقه در التنده کی اوستنده کندن شدید وآتشی غالبدر امام فخر الدین
جویندن شویله نقل ایلدی طبقهٔ اولی جهنم طبقهٔ ثانیه لظی طبقهٔ
ثالثه حطمه طبقهٔ رابعه سعیر طبقهٔ خامسه سقر طبقهٔ سادسه جحیم طبقهٔ
سابعه هاویه لکن امام غزالی احیاسنده شویله ترتیب ایلدی جهنم
بعده سقر بعده لظی بعده حطمه بعده سعیر بعده هاویه بعده جحیم صاحب
کشاف وامام ثعلبی وامام فخر الدین دیدیلرکه طبقهٔ اولی اهل ایماندن
برطائفه کناهلری مقدارنجه معذب اولوب بعده چیقارلر وجنته کیررلر
طبقهٔ ثانیه نصاری ایچوندر طبقهٔ ثالثه یهود ایچوندر طبقهٔ رابعه صابئین
ایچوندر طبقهٔ خامسه مجوس ایچوندر طبقهٔ سادسه مشرکلر ایچوندر
طبقهٔ سابعه منافقلر ایچوندر درک اسفل بودرنته کیم قرآنده ذکر اولنور
ان المنافقین ❊ اسلامی اظهار کفری اخفا ایدن کافر ❊ فی الدرک
الاسفل من النار ❊ جمله طبقه لردن اسفل اولان یدنجی طبقه ده معذب
ومخلد اولسه کرکدر نعوذ بالله تعالی منها طبقهٔ اولی ده معذب اولانلر اهل
ایماندن برطائفه درکه انلرک کناهلرینه مغفرت وشفاعت اولمیوب کناهدن

تطهیر ایچون عذاب اولنور صکره چیقارلر وجنته کیررلر امدی عذاب
انتقام وعقاب مهین ومقیم انجق کفاره مخصوصدر اهل ایمانک عاصیلرندن
برطائفه معذب اولدیغی انتقام ایچون دکلدر بلکه تطهیر ایچوندر
صحیح مسلمده ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایتیله شویله درکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه ❊ اما اهل النار الذی هم اهلها ❊ یعنی
شول اهل النارکه انلر مخلد فی النار در ❊ فانهم لا یموتون ولا یحیون ❊ انلر
ایچون اولوم یوقدر وراحت ایله حیات بولمزلر دائما غم وغصه وعذابده
قالورلر ❊ ولکن ناس اصابتهم النار بذنوبهم ❊ لکن مسلمیندن برطائفه
کناهلری سببیله نار جهنم اصابت ایدر راوی شک ایلدی ❊ او قال بخطایاهم
یاخود ❊ بذنوبهم ❊ یرینه بخطایاهم ❊ وارد اولمشدر مآلی بردر ❊ فاماتهم اماته
عقیبنده انلره موت مسلط ایدر امدی بو کلامده اقوال واردر بریسی بودرکه
حق تعالی انلرک روحلرینی قبض ایدر تا که انلر عذابی حس ایتمیه لر زیرا
انلر دنیاده ❊ لا اله الا الله محمد رسول الله ❊ دیدیلر ایدی چونکه انلر تقصیرات
ایتمکدن فارغ اولمیجق حق تعالی انلری دخول جنتدن اول برمدت جهنمه
حبس ایدوب عقاب ایلیه عالم دنیاده زندانده ودار عذابده مسجون
ومحبوس اولان کمسه لر کبی ایکنجی بودرکه موتدن مراد نوم اوله زیرا نومده
دخی شعور قطع اولور صاحب مفاتح الافهام بونی اختیار ایتدی وبر
حدیث شریفده شویله درکه ❊ اذا ادخل الله الموحدین النار اماتهم
فیها فاذا اراد ان یخرجوا منها امسهم الم العذاب تلک الساعة ❊ یعنی
حق تعالی اهل توحیددن برطائفه یی نار جهنمه ادخال ایتدکده اول
ساعتده الم عذابی انلره اشعار واحساس ایدر اوچنجی بودرکه موتدن مراد
انلرک شعورلری وادراکلری قطع وتغییب اوله والمی دویرمق اوله لطف
ایچون وفضیلت توحید ایچون بر حدیث شریفده کلدیکه ❊ انها تنزوی
وتقول مالی ولاهل بسم الله ❊ یعنی نار جهنم منزوی اولوب دیه که
بسم الله اهلنده بکا نصیب یوقدر و بعض روایتده بونلرک بعضیسی

طپوغنه‌دك و بعضسی کوکسنه‌دك و بعضسی بوغازینه دك آتشه داخل اوله و بونلردن آخر وصکره چیقانلر بر روایتده طقوز بیل مکث ایده صاحب مفاتح الافهام بونی اختیار ایلدی لکن شیخ غزالی وغیریلرك اختیارلری بودر که بونلرك کمسی برمقدار معذب اوله وکمسی بیك بیل معذب اوله وغایتی یدی بیك بیلدن ارتق قالمیه حق بودر امدی ظاهر بودر که بوطبقهٔ اولینك اهلی که انلر اهل ایمان اولمق حسبیله چیقد قدنصکره خالی اوله وانده کمسه قالمیه * حتی اذا کانوا فحما * تا که طبقهٔ اولی اهالیسی کمور کبی اولدقده * اذن بالشفاعة * انلر حقنده شفاعته اذن ویریلور فجئ بهم * انلر کتوریلور * ضبائر ضبائر * جماعت جماعت فبثوا علی انهار الجنة * جنت ارمقلری اوزرینه بشقه بشقه وضع اولنورلر * ثم قیل یا اهل الجنة افیضوا علیهم * صکره دینور که یا اهل جنت بونلرك اوزرلرینه صواجرا ایدیکوز فینبتون کما ینبت الحبة تکون فی حمیل السیل * اوتلر تازه بتزلر سرعتله که سیل حبه‌یی حمل ایدوب صو مجراسنده قرار ایتسه برکون بر کیجه‌ده نبات حاصل اولدیغی کبی کذلك انلرده‌نی تزجك تازه لحم وشحم بتوب حاصل اولورلر امدی معلوم اولسونکه نار جهنمده برکره یانوب ینه تازه‌لنوب کل اولوب ینه تازه‌لنوب تکرار یانمق بومنوال اوزره عذاب کافرلره‌در مؤمنلره بویله عذاب اولماز بلکه برکره یانوب کمور اولور بعده شفاعت اولنوب خلاص بولور * یکتب علی جباههم هؤلاء عتقاء الرحمن وانلرك النده هؤلاء عتقاء الرحمن دیو یازیلور معناسی شونلر رحمانك ازادلی قوللرندندر دیمکدر سائر اهل جنت انلرك جهنمده معذب اولدقلرینی بیلورلر بعده النده‌کی یازیلر محو اولور

فصل

اما سائر کافرلر ندکلو وار ایسه بونلرك بوغازلرنده واللرنده یتمش ارشون زنجیر ایله کندی شیطانلری ایله باغلنوب کوزلری کوك ویوزلری قاره‌یوزلری اوزرینه سوریلوب حمارلر کبی فریاد ایده‌رك صحیح مسلمده ذکر اولندی ابوهریره رضی الله عنه روایتیله حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * ضرس

الکافر فی النار مثل احد وغلظ جلده مسیرة ثلث * انتهی و بر روایتده * مابین منکبی الکافر فی النار مسیرة ثلاث ایام للراکب المسرع * یعنی ناره داخل اولدقدنصکره کافرلك ازودشی احد طاغی قدر اولور ودریسی قالنلغی اوج کونلك قدر یول اولور وایکی اوموزی اراسنی سرعتله یورین آطلو اوج کونده یوریه و بوندن کوده‌سی نقدر اولور قیاس اولنه ارقه‌لرینه قطراندن لباسلر کیه‌لر نته کیم قرآنده ذکر اولنور * سرابیلهم من قطران وتغشی وجوههم النار * یعنی اهل جهنمك لباسلری قطراندندر یوزلرینی آتش قپلر و برآیت کریمه‌ده * قطعت لهم ثیاب من نار * یعنی اهل جهنمه آتشدن لباسلر بیچلمشدر قچان قریب کله‌لر اندن برقتی صوت اشیده‌لر که سرخوش کبی اوله‌لر نته کیم قرآن عظیمده کلور سمعوا لها تغیظا وزفیرا * وزبانیه ملائکه‌سی انلرك صاچلرندن وصقاللرندن وایقلرندن محکم طوتوب چکه‌لر قرآن عظیمده ذکر اولنور ونسوق المجرمین الی جهنم وردا * یعنی مجرملری وکافرلری جانب جهنمه آچ وصوسز اولدقلری حالده سوق ایده‌رز و برآیت کریمه‌ده * وسیق الذین کفروا الی جهنم زمرا * یعنی کافرلر جهنمه جماعت جماعت زمره زمره سوق اولنسه کرکدر مثلا بر زمره یهود و بر زمره نصاری و بر زمره مجوس وسائر فرقه‌لر تابع اولدقلری مقتدای کفری وامام ضلالتلری اردنجه کیده‌لر * حتی اذا جاؤها * تا که جهنمه کلدکلری وقتده مکث ایدرلر قپولر کندولره فتح اولنجیه‌دك انلره اهانت ومذلت ایچون کلدکارندنصکره آچیلور * فتحت ابوابها * جهنم قپولری فتح اولنور * وقال لهم خزنتها الم یأتکم رسل منکم یتلون علیکم ایات ربکم و ینذرونکم لقاء یومکم هذا جهنم خازنلری وزبانیه ملائکه‌لری دیرلر که ای کافرلر عالم دنیاده سزلره پیغمبر کلدیمی والله تعالینك آیات عظامنی سزلره قرائت وتبلیغ ایتدیلرمی و بوقیامتی خبر ویروب جهنم عذابنی خبر ویرمدیلرمی * قالوا * کافرلر دیرکه بلی * بونلری بتون خبر ویردیلر لکن بز ایمان کتورمدك وقبول ایتمدك

هوای نفسه وشیطانه تابع اولدق کفر وشرك ایلدك کسبمز ایله عقابه لایق اولدق * ولکن حقت کلمة العذاب علی الکافرین * حق تعالینك کافرلری نار جهنمه ادخال وتخلید حکمی صادر وواقع اولدی کافرلر اوزینه دیوب کندی اختیار و کسبلریله معذب ومخلد فی النار اولملری آشکاره اولدی امدی بوندن معلوم اولسونکه آخرتده هرکس نائل اولدیغی نسنه‌لره کندوسی سبب اولدیغی کونش کبی ظاهر اولوب اصلا برطریقله بهانه قالمسه کرکدر بعض روایتلرده شویله درکه روح جسدیله مجادله ایده حق تعالینك * یوم تأتی کل نفس تجادل عن نفسها * آیت کریمه‌سنده ابن عباس رضی الله عنهما بیوردیکه * لاتزال الخصومة بین الناس یوم القیمة حتی یتخاصم الروح والجسد فیقول الروح یارب الجسد منك وانت خلقتنی لم یکن لی ید ابطش بها ولا رجل امشی بها ولا عین ابصر بها ولا اذن اسمع بها ولا عقل اعقل به حتی جئت فدخلت فی هذا الجسد فخلد علیه العذاب ونجنی منه فیقول الجسد یارب انت خلقتنی کالخشبة لیست لی ید ابطش بها ولا عین ابصر بها ولا اذن اسمع بها ولا رجل امشی بها فجاء هذا الشعاع النور فدخل فی فبه نطق لسانی وبه ابصرت عینی وبه مشت رجلی فخلد علیه العذاب ونجنی منه قال فیضرب الله سبحانه وتعالی لهما مثلا اعمی ومقعد دخلا حائطا فیها ثمار فالاعمی لا یبصر الثمرة والمقعد لا ینالها فنادی للاعمی ائتنی حتی تحملنی فدنی منه فنال من الثمر فعلی ایهما العذاب قال علیهما قال فعلیکما العذاب * یعنی اهل عذاب واصحاب عقاب بربریله مجادله ایتمکدن خالی اولمیه تا که روح کندی جسدیله مجادله ایدوب دیه که یارب جسدی سن خلق ایتدك اندن اول بنم معصیت اولان اموره وضع ید ایتمدم واباق بصمدم وکورمدم وایشتمدم وتصور ایتمدم وقتا که بو جسده داخل اولدقده معصیته مباشرت ایدر اولدم امدی بو کا جسد سبب اولدی عذابی وعقابی آکا حواله ایدوب بکا نجات ویردیه وجسد دیه که یارب سن بنی خلق ایتدکده بن اغاج کبی ایدرا که وحرکته

قدرتم یوغیدی کاهه وضع ید ایتمدم وکورمزدم وایشتمزدم ویورمزدم وقتا که بکا بو جان کلدکده لسانم تکلم ایتدی وکوزمده کوردی وایاغم یوردی چونکه بو کناهلره جان سبب اولدی اکا عذاب وعقاب ایله وبکا نجات ویردیه ودخی حق تعالی بونلری الزام واسکات ایچون برمثال ذکر ایدوب بیوره که براعمی وبراعرج برباغچه‌یه کیروب میوه‌سندن سرقه ایتمك مراد ایتدکده اعرج اعمی‌یه دیسه که بنی ارقه که الوب کیده لوم بعده اعرج اعمی ارقه‌سنده کیدوب میوه سرقه ایتسه‌لر قنغیسی عقوبته مستحق اولور بو صورتده ایکیسیده عقابه مستحقدر زیرا اعمی اباق اولدی واعرج جسم اولدی فکذالك اعمی کبی اباق وال وسائر سبب اولدی وروح اکا کوز وقولاق وسائر حرکات وسکناته سبب اولدی برکناه ایشلمکده ایکیسنك مدخلی اولدقده عذابه مشترك اولدیلر اکر خیر ایشلسه‌لر ثوابده مشترك اولورلر امدی بوجهله الزام ایدوب * قیل ادخلوا ابواب جهنم خالدین فیها * کافرلره دینور که جهنم قپولرندن ایچرو اکیر یکوز نار جهنمده ابدی مکث ایدیجی اولدیکز حالده * فبئس مثوی المتکبرین * جهنم متکبر ایچون خبیث وقبیح مکاندر نعوذ بالله تعالی منها فصل جهنمك مکاننده اختلاف اولندی بعضلر تعیین ایتمیوب توقف ایتدیلر وبعضلر شمدیکی حالده یدی قات یرالتنده اولان آتشی حق تعالی یوم قیامت اولدقده دنیایه اخراج ایلیوب یدی دریا آتش اولوب دار العقاب اولور دیدیلر مسئله معلوم اولسونکه جنی ایکی قسمدر بریسی شیاطین تسمیه اولنور وبونلر کافرلردر وانسانك کافرلریله زنجیرلره باغلنوب جهنمده عذاب اولنورلر وبرقسمی دخی مؤمنلردر وغالبا جن اسمیله تسمیه اولنور امام فخر الدین بونی اختیار ایتدی و بعضلر شیاطین جن جنسندن دکلدر دیمشلر لکن بو صحیح دکلدر وامام حسن دن نقل اولندیکه جن طائفه‌سنك مؤمنلرینه عذابدن خلاص اولمقدن ماعدا ثواب یوقدر سائر حیوانات کبی طپراق ومحو اولورلر دیدی ابو حنیفه حضرتلری دخی بویله ذاهب

اولدی واما سائر علماء رحمهم الله تعالی دیدیلرکه انلر انسانك مؤمنلری
کبی سیئات حقنده مؤاخذه اولنورلر وحسناتلرنده مأجور اولوب داخل
جنت اولورلر امام مالك وامام شافعی وابن ابی لیلی بو یله ذاهب اولدیلر
وامام ضحاك دیدیکه انلر داخل جنت اولوب اکل وشرب وسائر نعمتلر
ایله متنعم اوله لر و امام قشیری دیدیکه صحیح بودر که احوال شریعتده بیان
اولنمشدر ودلیل یوقدر حقنده توقف اولنور العلم عندالله تعالی سؤال
کافرلر اعمال فرعیه یی ترك ایتدکلری ایچون معاقب اولورمی جواب بالاتفاق
ایمانله وبیوع وعقو بانکه حدود کبی وسائر عباداتك فرضیتنی اعتقاد ایلمکله
صلواة وزکوة کبی مأمورلردر لکن عباداتی ادا ایله مأمور اولدقلرنده اختلاف
واردر مذهب صحیح بودر که ادا ایله مأمورلر دکلدر اهلیتی اولمدیغی ایچون
امدی بو صورتده عباداتی ترك ایچون عقاب یوقدر و برمذهبده عباداتی
ادا ایله ده مأمورلردر وترك ایچون عقاب واردر نته کم کتب اصولده
مذکوردر و بعض محققین عندنده زنا وسرقه کبی حراملر ایچون معاقب
اولورلر واهل اسلام اوزرینه استیلاء ایدوب مالارینی اخذ ایتدکلری
ایچون دخی معاقب اولورلر سؤال کافرلردن عذاب تخفیف اولورمی وحال
کفرلرنده صورت حسنه ده نسنه ایتدکلری انلره فائده اولورمی جواب
کافرلرك کفری ایچون اولان عذاب اصلا اولماز بالاتفاق بو عذابده
کفر تفاوتی اعتباریله کافرلر متفاوتدر لکن کفردن ماعدا معصیتلر ایچون
اولان عقاب انلرك عالم دنیاده حال کفرلرنده صورت حسنه ده ایتدکلری
نسنه لر بالذات یاخود بالواسطه که شفاعت کبی سبب اولوب بعض
وقتده عذابلری برمدت تخفیف اولنورمی اولمازمی اختلاف اولندی
اولا معلوم اوله که حسناتك صحتنده ومقبول اولمه سنده عمل وقتنده اسلام
ونیت شرط دکلدر بلکه موته دك نه زمان اولورسه اولسون وجود ایمان
شرطدر و بعضلر بو یله تحقیق ایلدی ابن الملك بونی اختیار ایدوب
شرح مشارقده *انما الاعمال بالنیات* حدیث شریفی تفسیرنده

دیدیکه نیات صحیحه اعمال تکلیفیه نك شرطیدر ولکن منلا خسرو مرآت
کتابنده مجاز بحثنده دیدیکه آخرته متعلق اولان ثواب یاخود عقاب نیته
محتاج اولان اعمال حقنده در اعمال صالحه شونلر کبی مثلا اعتاق وصدقه
وضیافت وصله وانجاء الغریق والحریق وفك اسیر ورقبق امدی تخفیف
واقعدر دیو ذاهب اولنلر مذهبلرینی اثبات ایچون حجت چکوب دلائل
سمعیه ابراز ایتدیلر ازجمله فاضل کرمانی شارح بخاری شو یله ذاهب
اولدیکه کافرلرك صورت حسنه ده نسنه ایتدکلری نفس تخفیف ایچون
سبب اولمیوب بلکه برامر آخر وساطتنه سبب اولور مثلا شفاعت کبی
بعده اول امر آخر نفس تخفیفه باعث اولور وامام زرکشی وغیریسی او یله
بیان ایتدیکه انواع شفاعتدن برنوع واردر که ابولهبدن تخفیف ایچون
اولورته کیم ابولهب حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمك ولادتی
ایچون مسرور اولوب ثویبه نامنده برجاریه سی وار ایدی خبر ولادتی مژده
ایتمك سببیله اعتاق ایتدی ایدی بوکا مجازات ایچون هر اثنین کیجه سی
باش پرمغی چوقوریله صوویر یلوب الم عذابدن برمقدار خفت حاصل اولور
شیخ ابراهیم اللقانی شرح جوهره ده ذکر ایتدی واوزرینه بحث ایتدی
ودخی امام قرطبی وغیریسی ابی طالبدن عذاب تخفیف اولنوب حقنده
حدیث شریف نقل ایتدیلر که حضرت عباس رضی الله عنه سؤال
ایدوب بیوردیکه یارسول الله صلی الله علیه وسلم *ان اباطالب کان
یحوطك* وفی روایة *ویغضب لك فهل ینفعه ذلك* یعنی ابوطالب
یارسول الله جناب شریفکك خدمت علیه سنده سعی ایدوب دشمنلره
مانع اولوردی وعداوت ایدنلره غضب ایدوب جناب شریفنه محبت
ایدردی کندوسی غیرت جاهلیت وحمیت باطلیدن خلاص بولمیوب
جانب مخالفت اوزره آخرته کتدی ایا بو خدماتی اکا آخرتده نفع و یررمی
جواب بیوروب *لولا انا لکان فی الدرك الاسفل* قیل ای الهاویة مع آل
فرعون* وفی روایة *وجدته فی غمرات النار الی ضحضاح بدل* ولولا انا وجاء

وفی روایة عن عباس رضی الله عنه قال قلت یا رسول الله هل نفعت اباطالب
بشیٔ فانه کان یحوطك قال نعم هو فی ضحضاح من النار ولولا انا لکان
فی الدرك الاسفلین ❊ یعنی روایت اولی شویله دیمکدر که بنم جانبمدن اکا
شفاعت اولمسه ایدی درك اسفلده قالور ایدی بعضلر دیدیلر که درك اسفل
هاویه در آل فرعون ایله انده معذب اولور ایدی روایت ثانیه دیمك اولور که
بن ابو طالبی نار جحیمك زیاده سیله شدید محلندن اخراج ایدوب آتشی
قلیل اولان محله وضع ایدرم روایت ثالثه نك معناسی بودر و بعض روایتلرده
شویله در که آتش طوپوغنه دك بالغ اولوب دماغی غلیان ایدوب اباغنه
سیلان ایتسه کرکدر نعوذ بالله تعالی من ثقلها وخفیفها والحاصل
بو روایتلر دلالت ایدر که شفاعت سیبله تخفیف عذاب واقع اوله و بو
شفاعت حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمك خصائصندن
معدود اولدی نته کیم شرح مشارقده ومواهب لدنیه ده وشرح جوهره ده
مذکوردر لکن شویله روایت اولندیکه حق سبحانه وتعالی اذن ویروب
حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم دعا ایدوب ابو طالب
حیوة بولدی بعده ایمان کتوروب آخرته ایمان ایله کتدی نته کیم رسول اللهك
اناسی و باباسی حقنده دخی روایت واردر مواهب لدنیه صاحبی امام
قسطلانی چوق بحث ایدوب شویله تحقیق ایتدیکه بونلر حقنده توقف
وسکوت لازمدر قیل وقال واختلاف وجدال مردود ومطروددر والله اعلم
بحقیقة الحال وبیده مقالید الحال والمآل امدی بو مذهبك اهالیسی
عندنده اعمال کافرین باطلدر وانلر خاسرلردر آخرتده اعمالك منفعتی
بولمزلر دیمك جنتده اوله جق درجه لری انلره و یرلمز و دخول جنت ووصول
درجه معناسنجه منفعتی بولمزلر دیمکدر یوخسه درکات دار عقابده
تخفیف عقاب وتنقیص عذاب ایله منفعتی بولمغه منافی دکلدر دیدیلر
وتخفیف عذابی قائل اولمیانلر شویله ذاهب اولدیلر که کافرلرك حال
کفرلرنده ایتدکاری خیرات وحسنات بالکلیه مضمحل و باطلدر

آخرتده

آخرتده اصلا فائده سی یوقدر تخفیف عقوبت وتنقیص الم ایچون سبب
اولمز وعذابلری اصلا تنزل وتخفیف اولماز بلکه وقتا فوقتا زیاده اولوب
انواع عقوبات واقسام نحوسات واصناف نکبات وآلام واکدار واحزان
وغصه لری یوما فیوما ترقی بولورو بعض محققین بونك اوزرینه انعقاد
اجماع نقل ایتدی و بو مذهبك اصحابی دیدیلر که کافرلر صورت حسنه ده
ایتدکاری نسنه لرك مکافاتی انجق عالم دنیاده کورورلر تنعمات وترفهات
دنیویه ایله مجازات اولنورلر واثبات مدعی ایچون امام مسلمك حضرت
انس رضی الله عنهدن تخریج ایتدیکی حدیث شریفی حجت چکدیلر
حضرت سید کائنات صلی الله علیه وسلم ❊ ان الکافر یثاب فی الدنیا
بالرزق علی ما یفعله من حسنة ❊ یعنی کافرلر ایتدیکی حسنه اوزرینه عالم
دنیاده رزق ایله مجازات اولنور ودخی ❊ وکذلك یریهم الله اعمالهم حسرات
علیهم ❊ کبی آیت کریمه لرده اهل تفسیر شویله دیدیلر عالم آخرتده کافرلر
دنیاده ایتدکاری حسنات وکسب ایتدکاری درجات کوستریلوب وانلره
دینور که ای کافرلر اکر سز عالم دنیاده ایمان واسلام ایدیدیکز بو مقامات
رفیعه یه ودرجات بهیهٔ شریفه یه نائل اولوردیکز وصکره مؤمنلره تقسیم
اولنور پس اول وقتده کافرلر زیاده سیله خسران وندامت چکوب فریاد
وفغان ایتسه لر کرکدر کفر وشرك وسائر معاصیسیله معذب ومعاقب
اولسه لر کرکدر واما مؤمنلر سیأتی مغفور کوردکده زیاده فرحناك اولوب
حسناتیله قات قات مأجور اوله نته کیم ❊ ومن یعمل مثقال ذرة خیرا یره
ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره ❊ آیت کریمه سنده ذکر اولنمشدر وابن
عباس رضی الله عنهمادن بر روایت نقل اولندیکه ❊ واما الکافر فیری
حسناته تحسیرا و یعذب بسیأته ❊ یعنی کافرلره حسرت ایچون حسناتی
کوستریلور وسیأتی ایله معذب اولور بو بابده سائر روایات ونقول چوقدر
طالب تفصیل تفاسیردن وحواشیدن طلب ایلسون ودخی شرح
الجوهره ده امام مسلم تخریجیله ذکر اولندی حدیث شریفده که ❊ ان الله

لايظلم مؤمن حسنة يطعم بها في الدنيا ويجزى بها في الآخرة واما الكافر
فيطعم على ما عمل لله في الدنيا حتى اذا افضى الى الآخرة لم تكن له حسنة
يجزى بها * انتهى حاصلى بودر كه مؤمن صدق نيت وحسن طويت ايله
حسنه ايتدكده انك سببيله عالم دنياده نعمت جليله ورفاهيت جزيله ايله
متنعم ومترفه اولور وعالم آخرتده جنات عالياته دخول ودرجات رفيعاته
وصول وعزت ابديه ايله وسعادت سرمديه ايله معزز ومسعود في دار الخلود
اولور واما كافر صله وعتق كبي نيته محتاج اولميجق رضاء الله ايچون عمل ايتسه
جميع مكافاتى دنياده اولورتا كه آخرته كتدكده مجازات اولنه جق بر حسنه
قالميوب نار جحيم و بئس المقردن غيرى اكا جاى قرار اولماز تكمله بر مؤمن
حال اسلامنده انواع عبادت واقسام طاعات واصناف قربات وسائر
حسنات ووجوه مبرات وخيرات ايلسه صكره العياذ بالله تعالى دين
اسلامدن مرتد اولسه جمله اعمال صالحه سى وسائر حسناتى بالكليه
قطعا باطل ومضمحل اولور بعده عنايت توفيقله اسلامه كلسه ابو حنيفه
رحمه الله تعالى عندنده حسناتى كيرو كلمز وآخرتده فائده سنى كورمز
سيأتى باقى اولديغنده اشتباه يوقدر لكن مذهب شافعيده منقولدر كه
حسناتى موقوفا باطل اولمق حسبيله اسلامه كلدكده حسناتى كيرو كلور
وآخرتده ثوابنى بولور بر كافر ايام كفرنده حسنات وصالحات ايلسه بعده
جانب قدوس هاديدن جل جلاله توفيق صمدانى كلوب شرف اسلام ايله
مشرف اولسه بالاتفاق ما تقدمدن ايتديكى سيأتى قليل وكثير صغير وكبير
بالكليه محو اولور لكن معهود حسناتى فائده ايدرمى وآخرتده ثواب
بولورمى اختلاف ايتديلر بعضلر شويله ديديلر كه حال كفرنده اولان حسنات
اسلامه كلدكدنصكره فائده ويرمز زيرا كفر سببيله لغو وباطل وساقط
اولوب صحيح اولمغه اصلا قابليتى يوقدر ديوب اعمال كافرين هباء
منثور وسراب ودومان كبي مردود ومضمحل وباطل اولديغنى تصريح
واشعار ايلين ظواهر نصوص قرآنيه بى حجت چكديلر لكن محققون

شويله تحقيق وتوثيق ايتديلر كه بر كافر كفرنده اعمال جزيله وافعال جميله
ايدوب صكره توفيق اكا رفيق اولوب نور اسلامله منور اولسه وآخرته
ايمانى يولداش ايتسه معهود حسناتيله مأجور اولوب ثوابنه واصل اولور
صحيح بخاريده مذكوردر كه حكيم بن حزام عليه رضوان العلام سؤال
ايدوب يا رسول الله صلى الله عليه وسلم * ارايت اشياء اتحنث بها في الجاهلية
من صدقة او عتاقة فهل فيها من اجر * يعنى ديديكه بن اسلامك
ظهورندن اول صدقه وعتاقه وصله ايلك كبي عبادت ايده رم عجبا اندن
مأجور اولورمى وآخرتده فائده ويررمى ديدكده حضرت رسول كائنات
صلى الله عليه وسلم بيورديكه * اسلمت على ما اسلفت من خير * حاصلى
بودر كه تقديم ايتديكن خير اوزرينه اسلام ايدوب مقدم ايتديكن اعمال
صالحه هنوز مقبول اولدى نته كيم بر روايتده * ان حسنات الكفار مقبولة
بعد اسلامهم * وارد اولمشدر يعنى كافرلر ايام كفرلرنده ايتدكى حسنات
اسلامه كلدكدنصكره مقبول اولوب يوم الجزاده جزاى خير وثواب جميله
ايله مأجور اولورلر وابو سعيد الخدرى رضى الله عنه روايتيله بر حديث
شريفده شويله دركه * اذا اسلم العبد فحسن اسلامه كتب له حسنة ازلفها
ومحت عنه كل سيئة كان ازلفها * حاصلى بودر كه بر كمسه اسلامه كلوب
قلبى نفاقدن طاهر اولوب اسلامنده مخلص اولسه مقدم ايتديكى حسنه لر
يازيلور وايتديكى سيئات بالكليه محو اولور بو حديث شريف شعب الايمانده
مسطوردر بر روايتده كتب ربنه تقبل الله عنه واقعدر والحاصل شول
كافرلر كه آخرته كفر ايله كتديلر انلر ايچون اصلا عذابدن تخلص يوقدر
وعذاب كفر منقطع اولميوب تخفيف اولماز اما سائر ذنوبلرى ايچون عذاب
حسنات كفريه سببيله تخفيف اولنور مذهب صواب بودر اما شول
كافرلر كه دين اسلامى قبول ايدوب دار آخرته ايمانله رحلت ايتديلر انلرك
زمان كفرلرنده ايتدكلرى ذنوب سيئات بالاجماع معفو اولور * الاسلام
يجب ما قبله * حديث شريفى فحواسنجه اسلام اندن اول اولان سيئاتى سيف

مخذب كبی قطع ایدر و حسناتلریله مأجور اولملری حکم صوابدر و مذهب
اصوب و طریق احسن وانسب بودر والله تعالی هو الموفق للخیر والسداد
وهو الوهاب الهادی الی الرشاد اللهم یا منان امنن علینا بسجال الغفران
نحمدك علی توفیقك لانوار الایمان ونشکرك یا الله علی دوام الاحسان
ونثنی علیك بجمیل لطفك بابتهاج ازهار ریاض العرفان فیا مقصود کل
قاصد من ملك و بشر وجان ویا محمود کل حامد بلسان وارکان وجنان
ویا معبود کل عابد فی کل مکان وزمان اجعل لنا رضاك مقصدا یا رحمن فی جنة
الفردوس نزلا بمنك یا منان ونتوسل الیك فی هذا الشان بجاه حبیبك ورسول
انس وجان وباله واصحابه اهل القرأن والرضوان وآتنا مرامنا فی الکونین
یا رحیم یا رحمن وصل وسلم و بارك علی افضل رسلك شفیع الامم یوم المیزان
وعلی آله وصحبه اصحاب الخیرات وارباب الاحسان وامته اجمعین یا حنان
فصل دار العقابك آتشنك حرارتی و یاقه‌سی دنیاده اولان آتشدن یتمش
قات زیاده‌در بالاتفاق حدیث شریفده شویله درکه * نارکم هذه جزء
من سبعین جزءا من نار جهنم یعنی سزك شو دنیاده طعام بشوردیکز آتش
جهنم آتشندن یتمش بلوکدن بر بلوکدر دیمکدر ودخی بعضیلر دیدیلرکه
طبقات دار عقاب قرانلقدر وآتشی سیاهدر و بعضیلر توقف ایتدیلر
آلات عذاب وکیفیات عقاب وزبانیه ودخی معلوم اوله که حق تعالی جهنم
اوزرینه ملائکه موکل قلمشدر نتکم قرأن عظیم الشانده ذکر اولنور
علیها ملائکة غلاظ شداد * یعنی جهنم اوزرینه ملائکه مؤکل اولمشدر
انلرده اصلا مرحمت یوقدر وشولقدر قوت صاحبلریدرکه بر جماعتی بر الیله
جهنمه براغور وشولقدر اولوندر که باشلری بوجه طاغلر کبی اوله و بر آیت
کریمه‌ده * علیها تسعة عشر * یعنی ملائکه اون طقوزدر جمله سنك
اولوسی مالکدر لکن علمادن نیچه لری دیمشلرکه بونلر رئیسلردر بونلرك
توابعی قتی چوقدر ودخی آتشدن وقطراندن لباسی اوله ایلبسه کیدوره‌لر
صکره سائر شیطانلره وکافرلره کیدوره‌لر وحق تعالی بیورر * انا اعتدنا

للکافرین سلاسل واغلالا وسعیرا * یعنی تحقیق بز کافرلر ایچون زنجیرلر
و بوقغولر وسعیر حاضر ایتدك و بر آیت کریمه‌ده * ولهم فیها مقامع من حدید
یعنی کافرلر ایچون تیموردن مقامع واردر مقمعه‌نك جمعیدر بو بر آلتدرکه
آنکله کافرلرك انلرینی قوپاررلر برکجه کر یدن دینور وابن جبیر شویله بیان
ایتدیکه جهنمده اوزون خرما اغاجی قدر ییلانلر واردر ودخی دوه‌لر
وقاطرلر کبی عقربلر واردر اهل جهنم بونلر ایله عذاب اولنور قچان حرارت
عذابدن صوسزلق واقع اولسه صو طلب ایتسه‌لر انلره اتسی صو ویریلور
نتکم قرأن کریمده * وان یستغیثوا یغاثوا بماء کالمهل * الایة اغزلرینه
کتوردکن یوزلرینی بشوروب کباب ایدر و بعض تفسیرلرده شویله درکه
قینار صو بی تپه‌سندن دوکوب جمله کوده‌لرینی یاقسه کرکدر طمرلرینی
وسکرلرینی قطع ایدر نتکم قرأنده بیان اولنور * وسقوا ماء حمیما فقطع
امعاءهم * یعنی انلره اتسی صو ایچریلور ایچلرنده طمر وسکر وجکر وسائر
نسنه‌لری بالکلیه قطع ایدر و بر آیت کریمه‌ده * یصب من فوق رؤسهم الحمیم
یعنی باشلری اوزرندن اتسی صو دوکیلور و بین وسائر لحم وشحم وطمرلری
پشوب ایقلری التنه دوکیلوب بدنلری قفس کبی قالدقده کیرو حق تعالی
تازه‌دن خلق ایتسه کرکدر نتکم قرأن عظیم الشانده ذکر اولنور * کلما
نضجت جلودهم بدلناهم جلودا غیرها لیذوقوا العذاب * یعنی هر نه زمانکه
دریلری واتلری پریان اولسه بز انلره تازه دریلر واتلر خلق ایده‌رز عذابی
طاتسونلر وعقابلری دائم اولسون ایچون ودخی نیران جهنمده حطب
یرینه کافرلر وطاشلر وضع اولنور نتکم قرأن عظیمده ذکر اولنور
وقودها الناس والحجارة * یعنی آتش جهنمی یاندران نسنه‌لر کافرلر ایله
طاشلردر کبار مفسرین کبریت طاشلریدر دیدی زیرا کبریت آتشی
کسکین وغایتده متصل اولور کافرلرك کوده‌لرینه زیاده سیله یاپشوب ودخی
انلرك طعاملری زقومدر نتکم * ان شجرة الزقوم طعام الاثیم * یعنی تحقیق
زقوم زیاده سیله کنهکار اولان کافرلرك طعامیدر و بر محلده * انها شجرة

تخرج فی اصل الجحيم * يعنی شجرهٔ زقوم جحيمك قعرنده نابت اولور اكر
بر قطره زقوم دنيايه چقسه جمله طعام دنيايی افساد ايدردی ودخی بر نوع
طعاملری ضريعدر كه قوری دوه ديكنی درنته كيم قرآن كريمده كلور * ليس
لهم طعام الا من ضريع * يعنی كافرلر ايچون جهنمده طعام بو قدر الا قوری
دوه ديكنندن طعام ويريلور جكرلرينی وساٸر عرقلرينی پاره پاره ايدنسه
كركدر ودخی اهل جهنمك شرابلری غسلين در يعنی اهل جهنمك بدنلرندن
اقان صاری صولر وايرين وجراحتلرندن اقان مردار نسنه لر انلره شراب
ايچوريلور تفسير ثعلبيده مذكوردر وامام ضحاك وامام ربيع غسلين
جهنمده بر اغاجدر آندن اهل جهنم اكل ايدرلر ديدی ودخی اهل تفسير
شويله بيوردیلر كه جهنمده بر دره واردر اكا ويل دره سی دينور قچان
اهل جهنمی اكا براقدقده قرق يلده قعرينه واصل اولميه لر ودخی تموردن
تابوتلر واردر كافرلری ومتكبرلری آنلرك ايچنه قيوب اوزرينی محكم قپايوب
سقر قيولرينه براقورلر قات قات عذابلری زياده اولسون ايچون ودخی دار
عقابده بر مكان واردر كه اكا زمهرير دينور يعنی صوق جهنمدر شو اقدر
صوقدر كه بر لحظه اكا تحمل اولنماز كاهيجه اولور كه اهل جهنم صوق تمنی
ايدرلر اول وقتده صوق جهنم قپوسی اچيلوب اكا سكردشرلر اكا داخل
اولدقده جمله سی جامد اولوب ينه آتش طرفنه كلور زبانيه ملاٸكه سی
انلری زنجيرله باغلیوب جهنم دينه القا ايدرلر بو منوال اوزره كاه آتش
جهنم وكاه صوق جهنمه كيدرلر وكلورلر درلو درلو عذابلر وعقابلر
ايله معذب اولورلر ودخی جهنمده بوجه طاغلر واردر كافرلرك باشلرندن
زنجيرلری صانجوب براوجی دبرلرندن چيقر زبانيه ملاٸكه سندن نيجه سی
معهود طاغلر باشنده ونيجه سی اشاغيسنده طوروب يوقاروده اولانلر
كافرلرك باشلری طرفنده كی زنجيرلر ايله سز بورآتشدن طاغه يوقارو شدت
ايله چكوب يوقاريه واصل اولدقده اشاغيده اولان ملاٸكه كافرلرك
دبرلرندن اولان زنجيراوجندن اشاغی چكرلر ودخی جهنم آتشی كافرلری

تنجره ايچنده صووات قينار كبی قينادوب آتشك اوزرنده ايكن طشره
چقمغه قصد ايتدكده زبانيه اللرنده آتشدن كورزلر وقنجالر ايله آتشك دبنه
چكرلر ودخی خاطره كلمامش نسنه لر ايله عذاب اولنورلر نعوذ بالله تعالی منها
دعاء الكافرين وتأسفهم علی ما فرطوا فی الدنيا وتمنيهم الفداء والاسلام
ولعنة بعضهم بعضا والزام الشيطان واقامة الحجة عليهم ودخی كافرلر
دعا ايدر كه بر كونلك عذاب المره تخفيف اولنه نتكيم قرآن عظيمده ذكر
اولنور * قالوا يا مالك ادع لنا ربك يخفف عنا يوما من العذاب
الاية ديرلر يا مالك حق تعالی يه دعا ايله كه بزدن بر كونلك عذابی تخفيف
ايليه * وما دعاء الكافرين الا فی ضلال * فحوای لطيفنجه اصلا مستجاب
اولنموب * انكم ماكثون * يعنی ای كافرلر سزلر بو عذاب اليمده مكث
ايديجيلرسز ومخلدسز ديو جواب ويريلور * فلن نزيدكم الا عذابا
يعنی ای اهل جهنم بز سزه زياده ايتموز الا همان عذابی زياده ايده رز
ديو خطاب اولنورلر ودخی كافرلر تمنی ايدرلر كه * ياليتنا نرد ولا نكذب
بايات ربنا ونكون من المؤمنين * يعنی ديه لر كه كاشكه بز بركره دنيايه
رجوع ايديدك ربمزك آيات كريمه لرينی تكذيب ايتموب مؤمنلردن اوليدق
ديه لر ودخی ديه لر كه * ربنا ابصرنا وسمعنا فارجعنا نعمل صالحا انا موقنون
الاية يا ربنا آخرتی كوردك وايشتدك بزی دنيايه چيقار عمل صالح ايده لم
تحقيق بز يقين وايمان ايلدك ديه لر ودخی صحيح مسلمده ابن مالك رضی الله
عنه روايتله حضرت رسول كاٸنات صلی الله عليه وسلم بيوردیلر كه
يقال للكافرين يوم القيمة لو كان لك ملؤ الارض ذهبا اكنت تفتدی به
فيقول نعم فيقال له قد سئلت ايسر من ذلك * يعنی آخرتده كافره دينور كه
اكر يرطلوسی التونك اولیدی عذابدن خلاص ايچون انی فدا ايدرمی ايدك
اولدخی ايده رم ديسه كركدر بعده بوندن اسان اولان ايمان سندن طلب
اولندی نيچون دنياده شرف ايمان ايله مشرف اولمدك ديو درلو درلو
عقاب اولنورلر ودخی كافرلر بر برينه لعنت ايدرلر نته كم قرآنده ذكر

اولـنور كلما دخلت امة لعنت اختها* الاية رجماعت جهنمه كيردكده
انده اولان جماعته لعنت ايدر امام ثعلبي رحمه الله تعالى ديديكه
مشركلر بنه كندى كبيلره وكذلك يهود ونصارى هركس كندى جنسنه
لعنت ايدرلر ودخي كندى رأيسلرينه و بطريقلرينه ورهبان وقسيسلرينه
اشد لعنت وشتم ايدرلر سز بزى طريق كفره وضلالات عظيميه ايصال
ايتديكوز اكر سز اولميديكوز بز مؤمن اولوردق ديه‌لر وبرلرينه نيجه
درلو منازعات ومخاصمات ومجادلات ايدوب تابعلر متبوعلرينه سز بزى
اضلال ايتديكوز ديوب لعنتلر ايدرلر بو اثناده زبانيه ملائكه سنه امر
اولنوب شيطاني بوغازنده زنجيرلر والرى قفاسنه باغلنمش كتوررلر
وآتشدن بر يوكسك نردبان وضع اولنوب شيطان اوزرينه چقه نته كيم
قرأن عظيم الشانده ذكر اولنور* وقال الشيطان لما قضى الامر ان الله
وعدكم وعد الحق ووعدتكم فاخلفتكم* الاية يعني ديه كه اى كافرلر تحقيق
حق تعالى سزلره ايمان ايتمك شرطيله وعد حق ايتدى بن سزى
كفره وسوسه ايدوب وعد باطل ايتدم واكا مخالفت ايتدم بنم ايچون سزك
اوزريكزه قوت غلبه يوغيدى الا همان كفر وشرك وعصيان وفسق
وطغيان جانبنه دعوت ووسوسه ايدردم ودخي سز رب العالمينه عصيان
ايدوب اختيار يكوز ايله بكا اطاعت ودعوتمه اجابت ايتديكوز امدى
صاقنوب بكا بهانه بولوب لوم ايتميكوز كندى نفسلريكوزه لوم ايديكوز
زيرا سز كندى اختيار يكوز ايله كافر اولديكوز بن سزلره نجات ويرمكه
قادر دكلم وسز بكا نجات ويرمكه قادر دكلسز بن سزك بكا ايتديككوز شرك
وبهتاني بن انكار ايتدم ديو ختم كلام ايتدكده زبانيه شيطانك باشنه بر آتش
كورز ضرب ايدوب قعر جهنمه دك ساقط اوله امدى كاهيجه بر بريله جدال
ايدرلر وكاهيجه بو منوال اوزره شيطان انلرى الزام ايدر جهنمدن هيچ
چيقمزلر وعذابلرى هيچ دوكنمز وانلر ايچون اولوم يوقدر وقنا بولمق يوقدر
نعوذ بالله تعالى ودخي حق تعالينك* يوم نقول لجهنم هل امتلأت

وتقول هل من مزيد* آيت كريمه سنده شويله بيان اولنمشدركه جهنمه
كافرلر فوج فوج ادخال اولندقده جهنم دخي زياده طلب ايليه تاكم جميع
اهل جهنم تمام اولوب جهنم دخي زياده طلب ايليه بعده حق جل وعلا
صفت قدمي جهنم اوزرينه حواله ايتدكده جهنم اول وقتده قط قط ديه
يعني كفايت ايدر دخي استمم ديه نته كيم شرح مواقفده وغيريده ذكر
اولندى* فيضع الجبار قدمه في النار فتقول قط قط بعزتك اى حسبي
حسبي* وبر روايتده* حتى يضع رب العزة فيها قدمه فينزوى بعضها الى
بعض وتقول قط قط بعزتك وكرمك وبر روايت اخريده* يقال لجهنم
هل امتلأت وتقول هل من مزيد حتى يضع الرب قدمه عليها وتقول قط
قط* انس رضي الله عنه دن روايت اولنان حديث شريفده* واما النار
فلا تمتلئ حتى يضع الله رجله عليها* واقع اولمشدر بو جمله روايتلر شرح
مواقفده الهيات بحثنده مقصد ثامنده مذكوردر تذنيب بعض علما
رحمهم الله تعالى جنت وجهنم ايچون مكان تعيين ايتمديلر وبعضلر تعيين
ايتديلر امام فخر الدين شويله بيورديكه جنت يدى قات كوكلر فوقنده
كرسينك اوستنده وعرشك آلتنده در نته كيم بر حديث شريفده* سقف
الجنة عرش الرحمن* وارد اولمشدر انس ابن مالك رضي الله عنه دن بويله جه
منقولدر ودخي جهنم اسفلده در بعضيلر يدى قات يرالتنده درديلر ودخي
شمديكي زمانده موجودلردر حضرت آدم عليه السلام جنته كيروب
چقديغي وحضرت رسول كائنات صلى الله عليه وسلمك ليلۀ معراجده
جنتي وجهنمي كورديكي دليل قطعيدركه جهنم وجنت خلق اولنمشلردر
لكن حديث شريفلرده ذكر اولنديكه بركسه* سبحان الله والحمد لله
ولا اله الا الله والله اكبر* ديسه جنتده انكيچون براغاج خلق اولنور بونك
كبي حديث شريفلر دلالت ايدركه دنياده مؤمنلر اعمال صالحه ايتدكجه
جنت ايچنده درجه‌لر وباغچه‌لر وسرايلر وحور عين وسائر نعمتلر خلق
اولنور كذلك كافرلر وفاسقلر كفر وفسق ايتدكجه جهنم ايچنده درلو

عذابلروآتشلرو بیلانلر وعقربلر وسائر عقابلر ومصیبتلر خلق اولنور
نعوذ بالله تعالی فصـــــل معلوم اولسونکه حق تبارك وتعالینك وعلی
الاعراف رجال* آیت کریمه سنده اهل تفسیر رحمهم الله تعالیدن چوق
اقوال منقولدر اولا حقیقت اعرافده اختلاف ایتدیلر امام بیضاوی دیدیکه
عرفك جمعیدر عرف الفرس وعرف الدیك دن مأخوذدر مرتفع معناسنه در
بو تقدیرجه جنت ایله جهنم اراسنده حجاب اولان دیوارکه *فضرب
بینهم بسور له باب* آیت کریمه سنده ذکر اولنور اول دیوارك اطراف عالیه
وجوانب مرتفعه سی دیمکدر اکثر مفسرین حتی امام فخر الدین بویله
تحقیق ایتدیلر وترجمان القرأن سلطان مفسرین عبدالله بن عباس
رضی الله عنهمادن بویلهجه مرویدر ودخی حسن بن فضل اعراف
صراطدر دیدی وامام زهری دیدیکه احد طاغیدر حتی بر حدیث شریفده
شویله درکه *ان احد جبل یحبنا ونحبه وانه یوم القیمة یمثل بین الجنة
والنار یحتبس علیه اقوام یعرفون کلا بسیماهم وهم ان شاء الله من اهل
الجنة* یعنی احد بر مبارك طاغدرکه اول بزه محبت ایدر و بز اکا محبت ایدرز
وقیامتده جنت ایله جهنم اراسنده اولوب نیجه طائفهلر انده محبوس اولورلر
وانلر اهل جنتی واهل جهنمی سیمالریله بیلورلر وانلر اهل جنتدر ودخی
حسن بصری وامام زجاج شویله بیوردیلر که حق تعالینك *وعلی
الاعراف رجال* نظم کریمنك معنای لطیفی شودر که علی معرفة اهل
الجنة واهل النار رجال یعرفون کل واحد من اهل الجنة والنار بسیماهم
یعنی اهل جنتی واهل جهنمی بیلمك اوزرینه تعیین اولنمشدر رجال وارد که
هر اهل جنتی واهل جهنمی بیلور فرق ایدرلر بو اثناده بر کمسه سؤال ایدوب
عجبا انلر حسناتیله سیئاتی برابر اولنلر میدر دیدکده شیخ حسن بصری النی
دیزینه اوروب انلر بر قومدر که حق تعالی انلره اهل جنت واهل جهنم
اولنلری بیلدرمشدر وتمییز وفرق ایدرلر بیلمم انلر کیملردر احتمالدر که انلردن
بعض کمسهلر الأن بانمزده حاضر اوله ودخی اهل اعراف حقنده اهل

تفسیر اختلاف ایتدیلر حاصلی شویله درکه ایکی فرقه اولوب بر فرقهسی
دیدیلر که اهل اعراف اهل طاعاتك افضللریدر واهل درجاتك اشرفلریدر
و بر فرقه دیدیلر که اهل اعراف اهل جنتدندر لکن طاعتده قصور ایدوب
درجهٔ سافله اهلیدر اما اولکی فرقه اختلاف ایتدیلر بعضلر دیدیلر که
انلر ملائکه در رجال صورتنده و بعض آخر عندنده انلر انبیاء ومرسلوندر
حق تعالی انلری اعلی حجاب اوزرینه تعیین ایتدیکه اهل محشردن
ممتاز اولهلر ازدحامده اولمیهلر تا که انلرك علو مرتبهلری وارتفاع منزلتلری
ظاهر اوله واهل جنت وجهنم احوالنه ومقدارلرینه وعقابلرینه بالمشاهده
مطلع اولهلر فخر الدین وابن عطیه وامام زجاجدن بویلهجه نقل ایتدیلر
و بعض آخر عندنده انلر شهدادر امام مهدوی بویلهجه دیدی ونیجه
اهل تفسیر بوکا ذاهب اولمشدر و بعض آخر عندنده انلر یوم قیامتده
عدالت ایله شهادت ایدنلردر که خلقك عمللرینه شهادت ایدرلر علمادن
بر جماعت امام زهری نقل ایتدی و بعض آخر عندنده انلر صالحلر
وعالملر وفقهالردر امام مجاهد بویله دیدی و بعض آخر عندنده انلر
حضرت عباس وحمزه وعلی وجعفر ذو الجناحیندر رضی الله عنهم
اجمعین بونلر اهل ایمان ومحبت ایله اهل کفر وعداوتی سیمالریندن بیلورلر
امام ضحاك بویله دیدی واما اهل اعراف اهل جنتك درجهٔ سافله
اصحابیدر دیو ذاهب اولنلر اختلاف ایتدیلر بعضلر دیدیلر حسناتی
وسیئاتی برابر اولنلردر بر مدت حبس اولنوب بعده بفضل الله ورحمته
داخل جنت اولورلر حذیفه وابن مسعود وابن جبیر رضی الله عنهمدن
امام ضحاك وثعلبی نقل ایتدیلر و بعض آخر عندنده انلر شهیدلردر که
بابالری وانالری اذن ویرمدن غزایه کیدوب شهید اولدیلر وآخرتده حبس
اولنورلر شرحبیل بن سعد وامام فخر الدین وغیریلر نقل ایدوب حقنده
حدیث روایت ایتدیلر و بعض آخر عندنده انلر شول غازیلردر که بابالرینه
عصیان ایتدیلر وشهید اولدیلر وآخرتده جهنمدن خلاص بولدیلر لکن

عصیانلری مقابله سنده اعرافده حبس اولنورلر جمله دن صکره جنته
کیررلر بونی امام فخرالدین عبدالله بن الحارثدن نقل ایتدی و بعض آخر
عندنده انلر شول قومدر که اهل صلوة واهل عبادتدرلکن انلرك ذنوب
عظامی اولدیغی ایچون اعرافده حبس اولنورلر و بعض آخر عندنده
انلر ولد الزنا اولنلردر و بعض آخر عندنده آنلر شونلردر که انلردن بابالری
راضی اولدی لکن انالری راضی اولمدی آنك ایچون اعرافده حبس اولنور
و بعض آخر عندنده آنلر زمان جاهلیتده موجود اولان توحید رب العزت
ایدوب انبیایه ایمان وآخرتی تصدیقدن منفك اولمدیلر اویله جه آخرته
کتدیلر و بعض آخر عندنده انلر اول قومدر که حق تعالی انلرده دخول
جنت ایتمکه زیاده طمع خلق ایتدی انلره اکرام وشوقلری زیاده اولسون
ایچون ابو العالیه بویله دیدی و بعض آخر عندنده انلر اطفال کافرین
واولاد مشرکین در اقوال ومذاهب بولدق اطلاعمزه کوره احتمالدر که
دخی زیاده اقوال اوله والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب فصل
امدی اصحاب الجحیم وسائر جهنمه دخول ایله حکم اولنانلر جزالرینی بولدقده
میدانده هممان صافی اهل سعادت واصحاب جنان قالوب بینلرنده اولان
حقوق وسائر اخذوایتاکبی نسنه لر بالتمام اصلاح واستحلال ومقاصه اولنوب
برکسه نك برکسه ده مثقال ذره حق قالمیحق امر ثانی ایله جانب جنت
وطرف سعادت الابده سوق اولنورلر امام ترمذی معاذ بن جبل رضی الله
عنه دن تخریج ایلدی صلی الله علیه وسلم بیوردی *یدخل اهل الجنة
الجنة جرد امردا ابناء ثلاث وثلثین *یعنی اهل جنت بدنلرنده و باشلرنده
قل اولمیوب اوتوز اوج یاشنده اولدقلری حالده جنته کیررلر صغیر ایکن
بیله آخرته کیدنلر بویله اولوب اول سنده قالورلر و کوزلرنده قدرتدن سورمه
ونمایانده حسن وجمال صاحبلری اولورلر نته کیم حدیث شریفلرده شویله
درکه *ان اول زمرة تدخل الجنة علی صورة القمر لیلة البدر *یعنی جمله دن
اول داخل جنت اولنلرك یوزلری لیلة البدرده اولان قمر صورتنی کیدر بونلر

بغیر

بغیر حساب داخل اولان زمره درکه بر حدیث آخرده کلدیکه *ان الذین
یدخلون الجنة بغیر حساب وجوههم علی صورة القمر لیلة البدر *یعنی
شول کسنه لر که حسابدن خلاص بولوب جنته کیررلر انلرك یوزلری منور
اولمقده لیلة البدرده قمر صورتنی کیدر * والتی عقبهم تلیها * وشول زمره که
اولکی زمره نك عقبنجه داخل اولور *علی اضواء کوکب دری فی السماء *
انلرك یوزلری اسمانده کی بیوك یلدزلرك ضیاسی کبی اولور ودخی جنت حله لری
وقفتانلری کیوب و براقلره بنوب جماعت جماعت جنته قریب اولدقلرنده
انلره قرشو جنتدن خادملر وغلمانلر استقبال ایلیوب هر برینه دولت ابدیه
وسعادت سرمدیه لرینی تعریف ایدوب الله تعالی دیرلره شویله وشوقدر
نعمت سرمدیه وسعادت ابدیه وملك دائم ونعیم مقیم احسان ایلدی دیو
توصیف ایدرلر وهرنه که استرسکز حاضر اولور و کوزلریکز ایله نظر
ایتدکده سرور حاصل اوله جق تحفه لر وسلطنت حاضر اولمشدر دیو
مژده ایدرلر و بش یوز ییللق یولدن جنتك مبارك رایحهٔ طیبه سنی قوقلیوب
بهجت ونضرت وسرور عظیم ایله قپولره قریب کلوب بعض اهل تفسیر
حضرت علی رضی الله عنه دن نقل ایلدیلر که *یساقون الی ابواب
الجنة فیجدون عند بابها شجرة یخرج من تحت ساقها عینان یعمدون الی
احدهما فیتطهرون فجرت علیهم نضرة النعیم فلن یتغیر نضارتهم
بعدها ابدا ثم یعمدون الی الاخری فیشربون منها فاذهب مافی بطونهم
من اذاء وقذاء وتلقتهم الملائکة علی ابواب الجنة یقولون سلام علیکم طبتم
فادخلوها خالدین انتهی یعنی انلر جنت قپولرینه سوق اولنوب قپودن طشره
قریبده بر مفرح اغاجه مصادفه ایدرلر اول اغاجك ساقی آلتنده ایکی ارماق
چیقارلر بریسندن غسل وتطهیر ایتدکده انلرده سرور نعمت و بهجت
جنت وتازه لك وسیمای نورانی کمال اوزره حاصل اولور و باشندن ایاغنه
وارنجه نوره غرق اولورلر بو حالت و بو نضارت انلردن متغیر اولماز ابدا
بعده بر ارمقدن ایچرلر بطنلرنده نقدر فضلات وقلبلرنده اخلاق ذمیمه

وسائر اغراض فاسده واذیسه جمله سی زائل اولور وملائکه انلره قارشو
کلوب سلام ویررلر نته کیم قرآن عظیم الشانده ذکر اولنور*وسیق
الذین اتقوا ربهم الی الجنة زمرا*یعنی کفردن اجتناب ایدن اهل ایمان
میدان حشرده مصلحتلری کوریلوب تمام اولدقدنصکره فوج فوج
کمسی قبل الحساب وکمسی برمقدار حساب اولدقدنصکره وکمسی چوق
حساب اولندقدنصکره هرکس حالنه مناسب بحسب مراتبهم مصلحتلری
تمام اولدقده جانب جنته سوق اولنسه‌لر کرکدر*حتی اذا جاؤها*تا که
جنته کلدکلری وقتده *وفتحت ابوابها*جنتك قپولری انلر کلمزدن
اول اچلمشدر امام ترمذی روایتنده برحدیث شریفده شویله درکه*باب
امتی الذی یدخلون منه عرضه مسیرة الراکب ثلاثا*یعنی امتمك جنته
کیردیکی قپونك عرضی اتلو کمسه‌نك اوج کونلك یولی اولور دیمکدر وسائر
روایتلردخی وادر نته کیم آیت کریمه ده * مفتحة لهم الابواب*واقعدر
قپولری اچق بولندقلرینك حکمتی بودرکه تا کیم اهل سعادت قپوده
انتظار اتمیه‌لر انلر کمال اکرام ایچون قپولر اول آچیلور وبرخانه ده ذوق
وسرور اولسه قپوسی قپانمز دارقطنی امام زهریدن نقل ایتدی
واول دخی عمر بن الخطاب رضی الله عنه‌دن رسول الله صلی الله علیه
وسلم بیوردی*ان الجنة حرمت علی الانبیاء کلهم حتی ادخلها وحرمت
علی الامم حتی تدخلها امتی*مآلی بودرکه جمیع بنی آدمدن علی الاطلاق
رسول الله صلی الله علیه وسلم داخل جنت اولور وامت محمدیه‌نك اول
داخل اولانی اصحاب کرام بغیر حساب اولان یتمش بیك اهل سعادت
بعده علی مراتبهم داخل اولورلر*وقال لهم خزنتها*جنت خازنلری
اولان ملائکه‌دیرلر بونلرك رئیسلرینه رضوان دینور*سلام علیکم طبتم
یا اهل الجنه سلامت سزاك اوزریکزه درسز ذنوبدن طاهر وطیب
اولدیکوز*فادخلوها خالدین*امدی جنات عالیاته ابدی وسرمدی
باقی اولدیکز حالده داخل اولیکز امدی اهل جنت کندولره وعد اولنان

نعمتلری وسعادتلری وباغ نعیم وکلزار بستان قدسی ونازنین سرای عالی
بنیاد وسائر سلطنت عظمی ودولت کبری مشاهده ایتدکلرنده صفای
قلب وذوق وصالدن ناشی*وقالوا الحمد لله الذی صدقنا وعده*حمد وثنا
اول الله عظیم الشان تبارك وتعالی یه درکه عالم دنیاده ایکن بزلره کتابلر
وپیغمبرلر کوندروب ایمان وطاعت اوزره بومثللو نعیم مقیم وجنت کریم وعد
ایتدی ایدی اول وعد انجاز وامضا ایدوب*واورثنا الارض*ارض
جنته بزی مالك قیلدی*نتبوء من الجنة حیث نشاء*جنتدن مراد
ایتدیکمز مکان مسیرکاه ومرتفع قدس باغچه‌لرینه مسك وعنبر وکافوردن
صحرالرده ویوجه باغلره ومفرح ارمقلر کنارنده بنیاد اولنان کوشکلر وسائر
سرایلره نزول ایده رز ونه طرفه کتملو اولسه برمانع یوقدر دیوب حمد وثنا
ایدرلر حق تبارك وتعالی بو نعمتلری کندوسی بالذات مدح ایدوب بیوردیکه
فنعم اجر العاملین*عالم دنیاده ایمان خالص وعمل صالح ایدن قوللریمك
نائل اولدقلری اجر عظیم وجنت مقیم نه کوزلدر زهی سعادت زهی دولت
زهی سلطنت اوله که رب العالمین وخلاق علیم الله عظیم الشان جل
جلاله وعز شانه وتبارك اسماؤه اکا نه کوزلدر دیه حقنده آیات بینات تنزیل
ایلیه بعده آیت کریمه ده شویله درکه*الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن
ان ربنا الغفور شکور*یعنی اهل جنت دیه‌لر که حمد وثنا شول الله تعالی یه
درکه بزدن حزنی وسائر غم وغصه‌یی محو ایتدی وبزم ربمز مبالغه ایله کناهلر
یارلغیجیدر وعمل قلیل مقابله‌سنده اجر کثیر باقی ویریجیدر*الذی احلنا
دار المقامة من فضله*شویله مولای متعالدرکه ابد الابدین اقامت اولنان
جنت اوینه کندی فضلیله بزی ادخال ایتدی*لا یمسنا فیها نصب
ولا یمسنا فیها لغوب*جنتده بزلره تعب ومشقت عارض اولماز یورغونلق
وفتور دخی عارض اولماز*اللهم اجعلنا من الذین لا خوف علیهم ولا هم
یحزنون الذین هم فی جنات مکرمون*ویرخطابی*ادخلوا الجنة انتم
وازواجکم تحبرون*مخاطبون بحرمة من نحن مهتدون وآله وصحبه الذی

نحن بهم مقتدون آمين يامعين يامجيب الداعين *فصـــــل* معلوم
اولسونكه مجرد دخول جنت انجق حق تعاليٰنك رحمتيله وفضليله در
عمل صالح رفعت درجه يه سبب اولور نتكم مسلم حديثلرندن ابو هريره
رضى الله عنه روايتيله رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورديكه* لن ينجى
احدا عمله *يعنى سزدن بريكزه عملى نجات ويرمز قال ولا اياك يارسول الله
برصحابى سؤال ايدوب ديديكه يارسول الله سنك عملك دخى بويله ميدر* قال
ولا اياى الا ان يتغمدنى الله برحمته *جوابنده بيورديكه بنم عملم دخى بويله در
لكن حق تعالى وتبارك بنى كمال رحمتيله انعام ايلدى وسائر كمالات ايله
اكرام وتفضيل ايلدى نبوت خاتمه ورسالت شامله وولايت كامله در وسائر
خصايص وخصال جميله احسان ايلدى بونلر جنتك مفضله سيدر اهل
ايمان داخل جنت اولديغى حق تعاليٰنك رحمتيله وفضليله در اما اعمال
صالحه درجات عاليانك سببلريدر صحيح مسلمده حضرت جابر رضى الله
عنه روايتيله رسول كائنات صلى الله عليه وسلم شويله بيورديكه *لا يدخل
احدا منكم عمله الجنة ولا يجير من النار ولا انا الا برحمة الله تعالى *يعنى اى
مؤمنلر سزدن بريكوزى عمل صالح جنته ادخال ايتمز وجهنمدن نجات
ويرمز بنم عملم دخى بويله در دخول جنت انجق الله تعاليٰنك رحمتى سببيله
اولور ايمان بورحمته سببدر* ربنا آتنا من لدنك رحمة وهيئ لنا من امرنا رشدا
فصـــل دار الثواب بعض اهل تفسير عندنده سكزدر وبعض آخر
عندنده يديدر حتى محقق بيضاوى رحمه الله عليه حضرت سلطان
مفسرين ابن عباس رضى الله عنهمادن نقل ايدوب يدى عدد ايلدى
جنت عدن جنت فردوس جنت النعيم دار الخلد جنت المأوى دار السلام
عليون شرح مشارقده ابن الملك شويله ذكر ايلديكه جنت عدن جمله
جنتلرك اشرفيدر شويله شهر ايچنده پادشاه سرايى كبى وانك اطرافنده
سكز ديوار احاطه ايتمشدر وهر ايكى ديوارك اراسنده برجنت واردر ووسيله
درجه سى جنت ايچنده درو جمله درجاتك اعلاسيدر رسول الله صلى الله

عليه

عليه وسلمك سرايى اولدر امام طبرانى روايتنده جنت عدنه انبياء وصديقون
وشهدا داخل اولورلر غيرى كمسه كيرمز بعده اشرف جنات فردوسدر
حضرت نجم الدين الغيطى رحمه الله تعالى رساله سنده شويله بيورديكه
فردوس سائر جنتلرك اوسطيدر بعده جنت الخلد بعده جنت النعيم بعده
جنت المأوى بوكا جبرائيل وميكائيل داخل اولورلر امدى بوندن معلوم
اولديكه بر برى اوستنده دكلدر بلكه بر برى يانده واقع اولوب جمله دن اعلى
جنت عدن وجمله نك وسطنده جنت فردوس بوترتيب ايله واقع اولمشدر
شرح مشارقده ابن الملك روايت ايلديكه بر حديث شريفده شويله دركه
ان جنان فردوس اربع *يعنى تحقيق فردوس درتدر متن مشارقدن ابو
موسى رضى الله عنه دن بخارى ومسلم تخريجنه اتفاق ايتدكلرى حديث
شريفكه *جنتان *يعنى ايكى جنت واردركه *من فضة آنيتهما ومافيها
انلرك ايچنده اولان بنالر وصحن وابريق وكاسه وبردقلرى وسائر نسنه
كمشدن خلق اولنمشدر *وجنتان من ذهب آنيتهما وما فيهما* وايكى
جنت دخى واردركه آنلرك دخى صحنلرى وكاسه لرى وبردقلرى وابريقلرى
ومشربه لرى واولرينك بنالرى آلتوندن خلق اولنمشدر ابن الملك بوجنتلرى
فردوسدر ديدى شيخ نجم الدين الغيطى رحمه الله تعالى رساله سنده
شويله مذكوردركه جنات اهالبسى اعتباريله اوچ قسم اولور برقسمى
شول بالغ اولمامش اطفال ايچون خلق اولنمشدر وصبيت اسلامى ايشتممش
نظر صحيح ايله معرفت صحيحه ايدنلر ايچوندر برقسمى ميراثدركه كافرلر ايمان
ايتسه لر ايدى اكا داخل اولورلر ايدى لكن ايمان كتورمملك حسبيله اول
جنت ودرجه آنلره ويريليوب جمله اهله ايمانه تقسيم اولنوردر وبرقسمى
جنت الاعمالدركه هر مؤمن عملى قدرا كا نائل اولور نقدر فرض وواجب
وسنت ونافله وسائر علم وعمل وفعل خيرات وترك محرمات وار ايسه هر برى
ايچون على حدة جنتلر ونعمتلر حاضر اولمشدر مثلا برمؤمن تهجد
نمازى قلسه وبرمؤمن دخى قوشلق نمازى قلسه تهجد قيلانك جنتى

الوروقوشلق نمازی ایچون اول جنتی و نعمتی اله مزوکذلك شهیدا اولنلر مرتبهٔ شهادتی بولور غیریسی ابدی بوله مزوسائرلرینی بوکا قیاس ایلیه هر کس عملی جنسندن جنت بولور ایتدیکی عملك جنتنی بوله مز فصــــل معلوم اولسونکه جنت وانده اولان نسنه لر عالم دنیا کبی دکلدر مثلا عالم دنیا عالم حکمتدروهر اموری تدریجیدر اما عالم آخرت عالم قدرتدر واموری دفعیدر وعالم دنیا سفلیدر طاشدن وطپراقدن عبارتدر وایچنده کی نعمتلر دخی ترابی در وهـوابی ومائی وناریدرودنیاده صوترابدن ظهور و یغمور نزول ایدر وسود حیواندن ظهور ایدر نباتدن حاصل اولور وعسل بر ضعیف حیواندن پیدا اولور ماده سی نباتدندر وقس علی هذا اما عالم جنت حاشا بویله دکلدر انده اولان صومجرد قدرة الهیه ایله حاصل اولور و اولمشدر وکذلك سود حیواندن حاصل اولمیوب مجرد تکوین صمدانی ایله ایجاد اولمشدر وعسل دخی بویله در وجنتده اولان اغاجلر ونباتات وچیچکلر دنیاده کی کبی چکردکدن وتخمدن بیومش دکلدر سائر اموری بوکا قیاس اولنه لکن ملاحده طائفه سی کبی فهم اولنمیه زیرا حق بودر که مثلا جنتدن برطاس سود کتوروب دنیاده کی سودك یاننه کتوروب خلق اکا نظر ایتسه لر بوایکسی سوددر دیرلر لکن دنیا سودی انك یاننده غلیظ وخشین اولوب غایبده ادنی اولور امدی جنتك طپراغی مسك اذفردر رایحه سی آفاق جنتی طوادرمشدر ودیوارنك کرپچی التون وکمشدندر وچاقل طاشلری انجو وجواهرو یاقوتدندر واغاچلرینك کوکی داللرینه وارنجه خالص کمشدندر وداللری التوندر و یپراقلری یشل زبرجددندر حق تعالینك *فیهما من کل فاکهة زوجان* آیت کریمه سنده شویله در که اغاچلرده ایکی درلو میوه حاصل اولور وطاتلو اولور انده اجی نسنه اولماز حتی ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر نقدر اجی وطاتلو اغاچلر وار ایسه جنتده موجوددر لکن جمله سی طاتلودر و بعضلر دیدیلر که هر اغاچده میوه نك یاشی وقورو سی بیله حاصل اولور تفسیر قرطبی ده مذکوردر وینه انده ذکر

اولندی حق تعالینك ❊ولمن خاف مقام ربه جنتان❊ آیت کریمه سنده یعنی حق تعالیدن خوف اوزره اولنلر ایچون آخرتده ایکی جنت واردر ابن عباسدن رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بوایکی جنت ایکی بیوك بستانلردر هر بریسی یوز یلاق یولدر وهر بر بستان وسطنده نوردن بر سرای واردر واول بستانلرده درلو نعمتلر و یشل نباتلر حاصل اولور دائما قراری ثابتدر ودرلو درلو یمش و بر اغاچلر واردر *ذواتا افنان* واول ایکی جنتك اغاجلرینك داللری واردر هر بریسی یوجه ودرلو میوه سی اواورودالری التنده عظیم کولکه اولور و یشیل چمن وکوناکون چیچکلر وکل صدبرك وسنبل وریحان وغیر یلر کبی ودخی ایکی جنتدن ماعدا ایکی جنت دخی ذکر اولنور *ومن دونهما جنتان* آیت کریمه سنده و بونلر *مدهامتان❊ یعنی بونلرك باغ و بوستانلری وکلزارلری وقدس باغچه لری شولقدر نازنین التوندن اغاچلر و یشیل زبرجددن یپراقلری وسائر یشیل نوردن چمنزار ایله مزیندر که نظر ایدنلره صافی یشیل کورینور فصــــل جنتك ارمقلری دنیا ارمغی کبی چقوردن اقمز براوز زرندن اقار واهل جنت نه طرفه اقتمق مراد ایتسه اول طرفه اقار واکر انلر ایله کیمی مراد ایتسه انلر ایله بیله کیدر و بوجه مفرح اغاچلر التنده وار اسنده جریان ایدر کتاب جامع الصغیرده ذکر اولندی وامام ترمذی دخی تخریج ایلدی حدیث شریفده شویله در که ❊ان فی الجنة بحر الماء وبحر العسل و بحر اللبن و بحر الخمر ثم تشقق الانهار بعد* یعنی جنت ایچنده درت دریا واردر بریسی صو دریاسی و ریسی عسل دریاسی و بریسی سود دریاسی و بریسی خمر دریاسی بعده بونلردن ارمقلر بولنوب اهــل جنتك درجه لری اطرافنه اقارامدی هر درجه نك یاننده بو درت ارمق حاصلدر امام مسلم حدیثندن برحدیث شریفده شویله در که❊سیحان وجیحان والفرات والدجلة کل من انهار الجنة* یعنی بو ارمقلر جنتدن دنیایه چقمشدر وجنتده ارمقلر ایچنده قزل یاقوتدن و یشل زبرجددن

اوفاق طاشلری واردر وطپراغی بیاض کافوردن ومسك اذفردندر وارمقلرك
اطرافی زعفران ایله بنیاد اولنمشدر ودخی جنت ایچنده عیون واردر یعنی
پکارلر که ذکر اولنور برکافوردر که قرأن کریمده ذکر اولنور *ان الابرار
یشربون من کاٴس کان مزاجها کافورا* یعنی صالحلر کافور پکارندن
مزج اولنمش طلو منور کاسه لردن شربتلر ایچرلر *عینا یشرب بها عباد الله
عین کافوردن الله تعالینك مقرب قوللری ایچرلر اندن *یفجرونها تفجیرا
عین کافوری محللرینه وکوشکلرینه وسائر استدکلری محللره اقیدرلر وبری
دخی سلسبیل درنته کیم قرأن عظیمده ذکر اولنور *عینا فیها تسمی
سلسبیلا* عین سلسبیل معناسنده اختلاف اولندی قتاده رضی الله عنه
شویله بیوردیکه استدکلری مکانلره کتوررلر دیمکدر وامام مجاهد رحمه الله
تعالی عندنده سرعت ایله ولطافت ایله جریان ایتمك معناسنه در
وبعضلر عندنده مطلق اسمدر وابو العالیه ومقاتل رحمهما الله عندلرنده
شویله در که عین سلسبیل جنت عدندن وعرش عظیم التندن ظهور ایدوب
ایکی بولوك اولور بر بلوکی سوقاقلرده وجاده طریقلرده جریان ایدر وبر
بلوکی جمله جنت اهلنك سرایلری ایچنه جریان ایدر وبریسی دخی
تسنیم درنتکم قرأن عظیمده کلور *ومزاجه من تسنیم عینا یشرب بها
المقربون* بو عین تسنیم غایتده یوکسکدن چاغلیوب اقدیغندن تسنیم
تسمیه اولندی وبریسی دخی رحیق در وحق تعالینك *فیهما عینان
تجریان* آیت شریفده سلطان المفسرین ابن عباس رضی الله عنهما
شویله بیوردیکه بو ایکی عین حق تعالی وتبارك طرفندن اهل جنته زیاده
کرامتلر ایله جریان ایدر امام مکی شویله بیوردیکه انلرك اوفاق طاشلری
قزل یاقوتدن ویشل زبرجددندر وطپراغی کافوردندر مسك ایله امتزاج
ایلمشدر واطرافی زعفران ایله بنیاد اولنمشدر واهل جنتك شرابی بودر
لطافتده کافور طبیعتنده در وطعمی زنجبیلدر ورائحهٔ طیبه سی مسکدر
امام ثعلبی بیوردیکه مسکدن بر بیوك طاغدن چاغلیوب اقار وبو ایکی عینك

اسمنی تعیین ایتمکده اهل تفسیر رحمهم الله تعالی نیچه روایت عدیده نقل
ایتدیلر بعضلر دیدیلر که بریسی عین تسنیم در وبریسی سلسبیلدر وبر
روایتده بریسی زلال صویی اصلا جریاندن منقطع اولماز وبریسی خمر
لذیذدر وحق تعالینك *فیهما عینان نضاختان* آیت کریمه سنده
اهل تفسیر شویله بیوردیلر که بو ایکی عین که غایتده سرعتله ظهور ایدرلر
حضرت ابن مسعود رضی الله عنه بیوردیکه انلر مسك وکافور شربتلریدر
وحضرت انس رضی الله عنه بیوردیکه اهل جنتك خانه لرینه بو ایکی
عیندن مسك وعنبر جریان ایدر شادروان فواره سی کبی ودخی معلوم
اولسونکه حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلمك میدان
حشرده حوض کوثری اولدیغی کذلك جنت ایچنده دخی واردر علماء
تفسیر وائمهٔ حدیث شویله تحقیق ایتدیلر که جنت ایچنده کی حوض کوثر
اصلدراندن طشرده کی اولان حوض کوثره جریان ایدر امام ترمذی
رحمه الله تعالی عبد الله بن عمر رضی الله عنهمادن تخریج ایلدیکه رسول
کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردی *الکوثر نهر فی الجنة حافتاه من ذهب
ومجراه علی الدر والیاقوت تربته اطیب من المسك وماؤه احلی من العسل
وابیض من الثلج* مألی بودر که کوثر بر بیوك ارمقدر جنت ایچنده طرفلری
قزل التوندن بنیاد اولنمشدر صویی جریان ایتدیکی محل انجو ویاقوتدندر
طپراغی مسکدن زیاده کوزل رایحه سی واردر صویی عسلدن طاتلودر وقاردن
بیاضدر اللهم اسقنا من حوض نبیك کأسا بعد کأس یا رب العالمین امین
بحرمة النبی القریشی الهاشمی الامین فصل قرأن عظیمده وتفسیرلرده
وحدیث شریفلرده بیان اولندیکه جنتده یاقوتدن وانجودن وزبرجددن
وقزل التوندن اولو سرایلر وکوشکلر وایچنده سندس واستبرق ودیبادن
مندرلر ودوشکلر ویصدقلر واردر التوندن ولطیف شیشه کبی نوردن
وخالص کشدن قولبسز مشربه لر وبرداقلر وابریقلر وکاسه لر واردر وصحن
سائر طباقلر واردر کمیسی التوندن وکیمیسی نوردن ایجاد اولنمشدر قرأن عظیمده

ذکر اولنور *فیها سرر مرفوعة* یعنی جنت ایچنده یوکسک سریرلر
وتختلر واردر نته کیم ذکر اولنور *علی سرر موضونة متکئین علیها متقابلین
آیت کریمه سنده اهل تفسیر رحمهم الله تعالی شویله بیان ایتدیلر که
اهل جنت یاقوت وجواهر وانجو وزبرجد ایله مزین تختلر اوزرنده بربرلرینه
قارشو مکالمه ایدرلر *ونمارق مصفوفة* صف اولمش دوزلمش یصدقلر
واردر *وزرابی مبثوثة* فاخر سندس واستبرق وحریرقو مشلردن
مندیرلر ودوشکلر وقالیچه‌لر واردر وبونلر شمدیکی حالده دوشنمشدر وبر
آیت کریمه ده *متکئین علی فرش بطائنها من استبرق* واقعدر یعنی
اهل جنت طیا نجیلردر شول دوشکلر ومندرلر اوزرینه انك اشاغی طرفلری
قالنجه دیباجدندر خبرده شویله درکه *ظواهرها نور یتلألأ* اول
دوشمه‌لرك اوزری ضیا ویرر نوردر مسلم حدیث شریفلرندن برحدیث
شریفده شویله درکه *ان للمؤمنین فی الجنة لخیمة* یعنی جنت ایچنده مؤمنلر
ایچون مقدار عالی وبناسی لطیف ویوجه کوشکلر واردر *من لؤلؤة
واحدة مجوفة* مجوف انجودن ایجاد اولنمشدر *طولها ستون میلا
آشاغیسندن یوقارویه التمش میلدر وبرروایتده *عرضها ثلثون میلا
واقعدر یعنی برجانبندن برجانبی اوتوز میل اوله وحق تعالینك *وهم
فی الغرفات آمنون* آیت کریمه سنده اولان غرفه‌لر که اکالسان ترکیده
چارطاق اوده‌لری دینور انلر شول یوکسك کوشکلردر که جهان نما اولوب
اندن اطراف مملکت تماشا ومشاهده اولنور علماء محدثیندن ابن القیم
رحمه الله تعالی شویله بیوردیکه بوذکر اولنان خیمه‌لر غرفه‌لرك وکوشکلرك
غیریدر زیرا بو خیمه‌لر بستانلر وکلزارلر ایچنده ارمقلر کنارینه قورولور عالم
دنیاده پادشاهلر اوتاقلری وچادرلری کبی و برحدیث شریفده شویله درکه
ان الرجل فی الجنة لیتکئ سبعین مسندا من قبل ان یتحول* یعنی کشی
جنت ایچنده نقش طربوزنلره طیانورکه هربری درلو زینت ایله مزین
وکمی یکپاره قزل یاقوتدن اوزرینه یشل زبرجدلر وانجولر وسائر جواهر

ایله زینت ویرلمش وکمی یکپاره جواهردن قزل آلتوندن زرنشان اولوب
زمرد ومرجان وصاری یاقوت ایله اوزرینه نقش اولنمش ایدی بومثللو
طربوزنلر ایله بنیاد اولنان کوشکلرده وصفه‌لرده شلته‌لر ودوشکلر واردرکه
بربرندن یوکسکدر نته کیم حق تعالینك *وفرش مرفوعة* آیت
کریمه سنده شویله تفسیر ایتدیلر که اول بربری اوزرینه دوشنمش اوله بعض
تفسیرلرده ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایتیله مرویدر که بودوشکلر
ارتفاعی بشیوز ییللق یول اوله حضرت علی رضی الله عنه فرش مرفوعه‌یی
نازنین کوشکلر وانجودن خیمه‌لر ایچنده انجودن ویاقوتدن تختلر اوزرنده
اوتورمشلر حورعین ودنیا خاتونلری دیمکله تفسیر اولندی ودخی *متکئین
فیها علی الارائك* آیت کریمه سنده اکثر مفسرین رحمهم الله تعالی
ارائك سریرلر وتختلردر لطیف جهان نمالو صفه‌لر ایچنده امام مجاهد
رحمه الله تعالی انجودن ویاقوتدن ایجاد اولنمشدر دیدی *علی سرر
موضونة* آیت کریمه سنده ابن عباس رضی الله عنهما صف اولمش
بوبله سریرلر وتختلردر دیدی وامام ابو عبید انواع زینت ایله ایشلنمش دیدی
وعکرمه‌دن شویله منقولدر که بوتختلر انجو ویاقوت بربرینه درع حلقه‌سی
کبی داخل اولمغله حاصل اولمشدر دیدی وبعضلر بونلرك ارتفاعی یوز
ارشوندر دیدی ودخی جنتده برکونه منزللر ومقاملر واردر که انلره عیون
تسمیه اولنور انلر یوجه صحرالرده دریا رکارنده مفرح باغچه‌لر ایچنده ارمقلر
اطرافنده کوشکلر وخیمه‌لر وفوقانی جهان نمالر واردر کتاب جامع الصغیرده
مذکوردر که *ان اهل الجنة لیتراؤن اهل الغرف کما تراؤن الکوکب
فی السماء* یعنی سائر اهل الجنة غایتده یوکسك چارطاقلر وجهان نمالر
صاحبلرینی شویله یوکسك کوررلر که نته کیم دنیاده آسمانده‌کی یلدزلری
یوکسك کوررسن فصـــــل جمله اهل جنتدن درجه‌سی کوچك
اولان اون دنیا قدر منزله نائل اولسه کرکدر *لك مثل الدنیا وعشرة
امثالها* روایتیله ثابتدر وامام ترمذی رحمه الله تخریج ایلدی ابو سعید

الخدری رضی الله عنه دن حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه *ادنی اهل الجنة الذی له ثمانون الف خادم* یعنی اهل جنتك ادناسی وجمله دن مرتبه سی اشاغی اولانك سکسان بیك خادمی واردر انلر غلماندر حق تعالی انلری اهل جنته خدمت ایچون یراتمشدر انسان دکلدر بشقه برنوع مخلوقدر نوردن خلق وایجاد اولنمش جوانلردر و کافرلرك اولادجقلری اهل جنته خدمتکار ویریلوب برروایتده انلر غلماندن ماعدادر وقول حق بودر بعض روایتلرده شویله در که بو غلمان هر بریسی درلو قفتانلر کینوب قولقلرنده منکوش مجوهر کوپه لر اوله وباشلرنده یاقوتدن وزبرجد والماس ایله مجوهر سورغوچلر اوله حق تبارك وتعالینك *یطوف علیهم ولدان مخلدون اذا رأیتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا* آیت کریمه سنده اهل تفسیر رحمهم الله تعالی شویله بیوردیکه بو غلمان هر بریسی برخدمته تعیین اولنوب کمسی کاسه لره شراب کافور وکمسی زنجبیل وکمسی عین سلسبیلدن نازنین نوردن مشربه لر وقوللرنده بردقلر ایله شربتلر کتورلر وکمسی نوردن صحنلر وطبقلر ایله کونا کون عنب ورمان میوه لری ونازنین قوش اتندن پشمش کبابلر وسائر نفیس طعاملر کتوررلر وخدمتلر ایله هر بریسی برطرفه سعی ایتدیکی ایچون حق تعالی انلری نظامندن طاغلمش وپریشان اولمش انجولره تشبیه ایلدی *واثنان وسبعون زوجة* وجمله دن ادناسی ایچون یتمش ایکی زوجه سی واردر ابو هریره رضی الله عنه روایتیله رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه مافی الجنة احد الا له زوجتان انه لیری مخ ساقها من وراء سبعین حلة مافیها عزب* یعنی جنتده هر کسك دنیا خاتونلرندن ایکی خاتونی واردر شویله لطافتده وکمالده در که اوزرلرنده یتمش قات حله قفتانلری وار ایکن حسن وجمالی زوجنه هر وجهله اشکاره اولوب حتی شاقی ایچنده که ایلکی کورنمك مرتبه سنده لطافتده اولورودخی جنتده تزوج ایتمش بیکار کمسنه بوقدر امدی بو علی وجه العموم ایکی دنیا خاتونی یتمش حورعین جاریه سی

و یریلور لکن بو اقلی در اکثر مرتبه سنه حد یوقدر زیرا کمسی وارد که یوز حورعین الور وکمسی بشیوز وکمسی دخی زیاده الور علمده و عملده نه مرتبه ده واردی ایسه اکا کوره درجه یه وثوابه نائل اولورودخی بومثللو حدیث شریفلر دلالت ایدر که کوچك ایکن آخرته کیدن قزلر وار ککلر تزوج ایدرلر زیرا جنتده تزوج ایتمش کمسه یوقدر دیو حدیث شریفلرده علی وجه العموم ذکر اولنمشدر شیخ نجم الدین الغیطی رساله سنده بویله جه بیان ایلدی اما شول عورتکه دنیاده برقاچ کمسه یه زوجه اولسه آخرتده کمسه یه واردی اختلاف اولندی بعضلر دیدیلر که صکره کنه واررو بعضلر عندنده اخلاق حمیده ومعاشرت حسنه صاحبنه وارر وغیری اقوال دخی واردر وینصب له قبة من لؤلؤة ویاقوت وزبرجد* واول مؤمن ایچون برانجودن وقزل یاقوتدن ویشل زبرجددن قبه لر وکوشکلر بنیاد اولنور که کمابین الجابیة وصنعا* انك اوزنلغی ووسعتی بلده جابیه ایله صنعا ارسنجه اوله که جابیه شامده در وصنعا یمنده در* وعلیهم التیجان* باشلرنده تاجلر واردر *وان کل لؤلؤة لتضیء* اول تاجك هر بر انجوسی یلدزلر کبی ضیا ویرر ای عاقل اهلی جنتك ادناسی بویله اولنجه کبار سعدا که صالحلر وشهیدلر وصدیقلر و پیغمبرلر مرتبه لری اصلا لسان ایله تعبیر اولنمز وعقل ایله ادراك اولنمز برحدیث شریفده شویله در که *اعددت لعبادی الصالحین مالاعین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر* یعنی حق تعالی بیورر که صالح قوللرم ایچون شویله نعمتلر ولذتلر وسعادتلر حاضر ایلدمکه انی اصلا برکوز کورمدی و برقولاق ایشتمدی و برانسانك قلبنه خطور ایتمدی ودخی اهل جنت لباسلری اوچ نوعدر بریسی سندس قالینجه دیباجدر و بریسی استبرق انجه دیباجدر و بریسی حریردر جمله الوانك اشرفیدر یشلدن اولدیغیچون یشللر کینورلر وسائر درلو درلو رنکلو لباسلر دخی واردر وجنتده نسا کمشدن والتوندن وانجودن بله زکلر ویوزکلر وسائر خلخال کبی زینتلر ایله مزین اولورلر کتاب جامع

الصغیرده مذکور اولان احادیث شریفه‌دندرکه * طوبی شجرة فی الجنة لایعلم طولها الا الله فیسیر الراکب تحت غصن من اغصانها سبعین خریفا ورقها الحلل یقع علیها الطیر کامثال البخت دالّلری اوزرینه دوه‌لر کبی بیوک قوشلر قونر طوبی جنتده براولو اغاجدرکه اوزنلغنی انجق الله تعالی بیلور دالّلرندن بردالی تحتنده آتلو کیمسه یتمش ییل یورر وانک یپراغی حله‌لردر وتنبت بالحلی والحلل وان اغصانها لتری من وراء سور الجنة * طوبی اغاجندن درلو یمشلر وقفتانلر حاصل اولور وآنک دالّلری جنت دیوارنک طشره‌سندن کورینور وبر روایتده * ثیاب اهل الجنة تخرج من اکمامها وارد اولمشدر یعنی اهل جنتک قفتانلری طوبی‌دن حاصل اولور چیچکلر غنچه‌لرندن اچلدیغی کبی وبعض اهل العلم شویله تحقیق ایلدیلرکه جنت عدنده رسول الله صلی الله علیه وسلمک وسیله سراینده درطوبی‌نک کوکی ودالّلری سائر اهل جنتک سرایلرینه وجهان تمارینه واصل اولمشدر نقدر چیچکلر ولطیف رنکلو نقشلر ومیوه‌لر وارایسه انده موجوددر سیاه لون آجی میوه‌دن غیری وانک التنده ایکی اولو ییکار جریان ایدر بریسی کافور شرابی وبریسی عین سلسبیلدر ودخی تفسیر ثعلبی‌ده ابوهریره رضی الله عنه‌دن منقولدرکه جنتده شویله اغاجلر واردرکه کوکلری التوندن ومیوه‌سی انجو وزبرجددر حق جل وعلا برلطیف روزکار اسدیروب دالّلری ویپراقلری بری برینه ضرب ایتدکده شویله لطیف نغمه ایله صوت حاصل اولورکه اصلا نظیری ایشدلمش اوله حق تعالینک فاما الذین امنوا وعملوا الصالحات فهم فی روضة یحبرون * آیت کریمه‌سنده بعض اهل تفسیر ای یتلذذون دیمکله تفسیر ایتدیلر یعنی شویل قوللرکه مؤمن اولوب عمل صالح ایدرلر آنلر آخرتده جنت باغچه‌لرندن صوت حسن وخوش نغمه‌لر استماعیله تلذذ ایدرلر امام یحیی بن کثیر واوزاعی وغیریلر بویله تفسیر ایدوب دیدیلرکه اهل جنت خوش نغمه وصوت حسن استماعنی طلب ایتدکده قوشلر واغاجلر فریاد وصدا ویروب تسبیح وتقدیس

وتهلیل

وتهلیل وتکبیر ایدرلر استماعنده لذت عظیمه وذوق وشوق حاصل اولور امام اوزاعی شویله دیدیکه حضرت اسرافیل علیه السلام جمله خلقدن زیاده صوتی کوزلدر قچان تسبیحه شروع ایتدکده یدی قات کوکلرک ملائکه‌سی تسبیحلرندن سکوت ایدوب انی استماع ایدرلر ودخی حورعین صوت حسن ایله تغنی ایدوب زوجلری حضورنده ذوق استماع ایدرلر معلوم اولسونکه حور حورانک جمعیدر شول عورتکه انک لونی کمش کبی صافی بیاض اوله اکا امرأة حوراء دینور وعین عینانک جمعیدر شول عورتکه انک کوزی بیوک وقره‌سی زیاده قره وبیاضی زیاده بیاض اوله اکا امرأة عیناء دینور کذلک جنت خاتونلری لونی بیاض وکوزلری بیوک ولطیف اولدیغیچون حورعین تسمیه اولندی حق جل وعلا انلری وصف ایدوب قاصرات الطرف اتراب * دیمشدر یعنی نظرلرنی کندی زوجلرینه قصر ایدوب غیری‌یه نظر ومحبت ایتمزلر همان زوجلرینه عشق ایتمشلردر وسنلری برابردر اوتوز اوچ یاخود یکرمی یاخود اون التی یاشنده اولهلر * وکواعب اترابا آیت کریمه‌سنک معناسنی یعنی تورنجمه‌لی جمله‌سی برا قران حورعین قزلری نه زمان زوجی جماع ایتسه قز بولورنه کیم * فجعلناهن ابکارا * یعنی بز حورعینی بکرلر خلق ایلدم دیمکدر حدیث شریفلرده شویله‌درکه یعطی قوة مأة رجل * اهل جنتده اکلده وشربده وجماعده یوز کمسه‌نک قوتی حاصل اولور والحاصل غایتده تازه وحسن ولطف ایله زوجلرینه معامله ایدرلر حتی ابن زید رحمه الله تعالی شویله بیوردیکه حورعین هرزمان زوجلرینه عرض محبت ایدوب دیرلرکه رب العزته یمین ایدرمکه جنتده سندن احسن کمسه کورمدم الحمد لله که سنی بکا وبنی سکا نصیب ایتدی دیرلر وقرأن کریمده * حور مقصورات فی الخیام * ذکر اولنور یعنی اهل جنت ایچون حورعین حاضر اولمشدر انلر خیمه‌لر ایچنده وسرایلرده حبس اولنوب طشره چیقمزلر امدی جنتده خاتونلر ایچون سوقاغه وغیری یرلره چیقمق یوقدر فصـــل حق تعالی قرأن

عظیمده بیورر* ونزعنا ما فی صدورهم من غل* یعنی اهل جنتك
قلبلرندن غل وغشی وسائر اخلاق ذمیمه‌یی نزع وازاله ایده‌رز جمله قرنداشلر
كبی بربرلرینه سوكلو وبربرلرینك دیدارینه وملاقاتنه مشتاق اولورلر نته كیم
حدیث شریفلرده ذكر اولنور* لا اختلاف بینهم ولا تباغض* اهل
جنتك اراسنده اختلاف و بغض وعداوت وكبر اولماز* یسبحون الله
بكرة وعشیا* هر زمان حق تعالی‌یه خوب صوت ایله تسبیح اوقورلر
وبر روایتده* یلهمون التسبیح والحمد كما یلهمون النفس* یعنی انلره تسبیح
وتحمیده الهام اولنور تنفس ایتمكه الهام اولندقلری كبی یعنی مشقت
وتكلیف ایله دكل بلكه لذت وذوق ایچون ذكر وتسبیح ایدرلر قرآن عظیمده
ذكر اولنور* لا یسمعون فیها لغوا ولا كذابا* یعنی اهل جنت لغو سوز
ایشتمز زیرا انده لغو یوقدر وبربرلرینی تكذیب ایتمزلر زیرا انده كذب یوقدر
جمله‌سی صادقلردر وبر آیت كریمه‌ده* لا یسمعون فیها لغوا الا قیلا
سلاما سلاما* ذكر اولنور یعنی جنتده لغو ایشتمزلر لكن بربرینه سلام
ویروب لطف ایله كلام سویلرلر یاخود ملائكه انلره كلوب سلام ویررلر نته كیم
بر آیت كریمه‌ده* والملائكة یدخلون علیكم من كل باب سلام علیكم
بما صبرتم فنعم عقبی الدار* ذكر اولنور یعنی ملائكه اهل جنته هر قپودن
كیروب حق تعالینك سلامی سیزك اوزیكوزه در عالم دنیاده طاعات
اوزرینه دوام وگناهدن اجتناب ایتدیككوز سببیله نه گوزل سرایلریكوز
واردر وابدی بونده قالورسز دیرلر تفسیر تیسیرده وغیریلرده شویله‌در كه
جنت سرایلرینك یتمش قپوسی واردر هر برنده قپوجی ملائكه‌سی واردر
پس حق تعالی طرفندن ملائكه‌لر كلوب هر مؤمنه هدیه ومكتوب كتوروب
بوقپوجیلردن اذن آلوب سرای صاحبنك حضورینه آدابله كلوب
رب العالمین جل شانه سندن راضیدر وسكا سلام وشو هدیه ایله بو مكتوبی
ارسال ایلدی دیو مكتوب ایچنده شویله مذكوردر كه* من الحی الذی
لا یموت الی الحی الذی لا یموت* یعنی بو مكتوب حی لا یموت اولان الله تعالیدن

حی لا یموت اولان مؤمنه ارسال اولنمشدر ای بنم قولم مشاهده‌مه وضیافتمه
دعوت ایده‌رم دیو كتب اولنمشدر اللهم یسر لنا هذه اللذة الباقیة ضرب مثال
مثلا قافله دە رحلت اثنای طریقده كیجه كیدركن بر سهل وادی‌یه وارسه‌لر
انده بیوك كوچك براق طاشلره راست كلسه‌لر بو قافله‌ده بعضسی دیسه‌لر كه
اولولردن مسموعمزدر كه بو مثللو طاشلرده منافع عظیمه وفوائد جسیمه واردر
وخواص لطیفه‌سی اولوب اهلی قتنده غایتده مقبول ومرغوب وقیمتلودر
پس بوندن المق لازمدر دیوب كندوسی آلوب وغیریلره ترغیب ایدوب
مز بور قافله خلقی ایكی فرقه اولوب بر فرقه‌سی دوشنوب مشقتله كتورد كده
وبر فرقه‌سی مشقتدن اجتناب زعمیله المیوب انلری سخریه ایله طعن ایدوب
دیسه‌لر كه بو نه جهالت وحماقتدر كه بونك كبی صعب وادیده وزحمتلو
طریقده راحتلق وخفت ایله كیدلمكده تعب وار ایكن بو مثللو نفعی مجرد
قوری اسماعله مظنون طاشلری حمل ایدوب حمار مثالی كتوروب زحمت
چكرلر دیدكلرنده انلر دخی جواب ویروب آدم اولدر كه عاقبتی ذوق وسعادت
اولان اموردە مردانه دیریلوب غایتی رحمت اوله انسانمی درسن اكا كه
نفسی راحتلكین اختیار ایدوب انجامنده منافعدن محروم قاله بو ایكی فرقه
بویله محاوره ایده‌رك خیلی منزل قطع ایتدكدنصكره صباح اولوب كونش
جمله جهانی روشن ایتدكده كورسه‌لر كه معهود كتوردكلری طاشلرك
هر بریسی بر جواهر عالیه ویواقیت غالیه ودر یتیم ونازنین زبرجد ایمشكه
ادناسنك ادنی بهاسی بیك التون ایمش پس انلر نیچون زیاده المدق دیو
ندامت چكسه‌لر كركدر اما شونلر كه هیچ المدیلر بطالتلرین راحتلك
اكلیوب زعم فاسدلرینه تابع اولوب انلری حماقته نسبت ایتمشلر ایدی
آتش ندامت واحزان ملامت وحرمان سعادتدن نوجهله احراق
ایده‌جكلری بعده اول جواهرلر ایله صاحبلری نازنین مملكتلر وبوجه سرایلر
صاتون الوب ونیجه حسنا جاریه‌لر وممتاز غلمان واتباعه مالك اولوب
انواع متاعلر ومزین لباسلر ونفیس اطعمه واشربه ایله تلذذ وتمتع ایدوب

اول جواهرلری المیانلر ذلیل قالوب و محتاج خلق اولدقده نه مرتبه آتش
حسرت انلری احراق ایده جکدر آتش حرمان آخرت بوندن اشد اوله
جقدر نعوذ بالله تعالی شرح مثل بو تمثیلك بیانی بودر که کیجه ده قافله نك
اوغرادقلری وادی دنیادر که جمله خلق اکا قافله قافله اوغرایوب عزم
دیار آخرت ایدرلر واول جواهر عالیه و یواقیت غالیه علوم نافعه وطاعات
وعباداتك مثالیدر که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلمدن قالمشدر
وکونش طوغدیغی وقت حالت موتدر که احوال مستوره انده عیان
اوله جقدر نته کیم دینلمشدر * الناس کلهم نیام اذا ماتوا انتبهوا * یعنی دنیاده
خلق نوم غفلتدن اولوم وقتنده اویانورلر اعماللرین واحواللرین کوررلر
دیمکدر واول طاشلری النلر مؤمنلردر که انبیادن وعلمادن استماع ایدوب
مشقت ارتکاب ایدوب المشلر ایدی واول جوهردن المیانلر کافرلر وملاحده
طائفه سیدر واول جواهر ایله الدقلری مملکتلر وسرایلر وملك جنتدر
ودرجات سعادتدر اعمال مقابله سنده اهل ایمانه ویریلور انك ایچوندر که
عرصاتده منافقلر مؤمنلرك عباداتی نوریله قیامت ظلماتندن برمقدار اردلرنجه
کیدوب مؤمنلر اراقلشدقده کندولره نفاق ومعصیتلری ظلماتنده قالدقلری
عیان اولیجق چاغره لر که یا مؤمنلر لطف ایدوب بزه بر توجه ایدیکوز تا که
سزك نوریکوز ایله بیله جه کیده لم جواب ویررلر که وارك دنیایه دونك
وانده نور طلب ایدیکوز که زیرا بز بو نوری دنیاده که ایتدیکمز عباداتله
بولدق مؤمنلر جنته کیردکدنصکره کافرلر جهنمدن ندا ایدرلر که * افیضوا
علینا من الماء او مما رزقکم الله * یعنی مؤمنلر بزه احسان ایدیکوز صودن
دخی الله تعالی سزه ویردیکی رزقدن مؤمنلر جواب ویروب دیه لر که * ان الله
حرمهما علی الکافرین * یعنی یا کافرلر سزصو مراد ایتدیکوزی حق
تعالی کافرلره حرام ایتمشدر سز آندن محروملرسز پس حالت محرومیت
کافرلرك قلبلرینه بالکلیه تأثیر ایده جکدر ونه کیفیت ایله آتش ندامت
احراق وبحر حسرت اغراق ایتمیه که مؤمنلره ویریلان انواع عزت واصناف

سعادت وکونا کون نعمتی مشاهده ایده لر که جنته آخر کیره نك ادنی
نعمتنه بتون دنیانك اولندن آخرینه دك اولان نعمتلری مقابل اولمیه
زیرا جنت اهلندن ادنی مؤمنه ویریلان نصیب اون بو دنیا مقداری اوله
رزقنا الله ملکا عظیما ابدیا انه هو الجواد الکریم فصل امام
ترمذی رحمه الله تعالی تخریج ایلدی عبادة ابن صامت رضی الله عنه دن
رسول کائنات صلی الله علیه وسلم شویله بیوردیکه * ان فی الجنة مائة
درجة ما بین کل درجتین کما بین السماء والارض * یعنی تحقیق جنتده
یوز درجه واردر وهر ایکی درجه اراسی یر ایله کوك اراسی قدر اوله که بشیوز
ییللق یولدر * والفردوس اعلی الجنة فردوس جنتلرك یوجه سیدر * ومنه
تفجر انهار الجنة الاربعة * جنتلرك درت ارمقلری فردوسدن جریان ایدر
ومن فوقه یکون العرش * وعرش اعلا فردوسك اوزرنده در * فاذا
سألتم الله فاسئلوه الفردوس * پس چون حق تبارك وتعالیدن جنت
استدکده فردوسی طلب ایدیکوز بعض اهل تفسیر رحمة الله علیهم
بیورمشلردر که عالم درجه سی شهید درجه سندن بر درجه اعلادر وشهید
عابددن بر درجه اعلادر ودخی ابن ماجه روایت ایلدی ابو سعید الخدری
رضی الله عنه دن رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * یقال لصاحب
القران اذا دخل الجنة اقرأ واصعد فیصعد بکل آیة درجة حتی یقرأ آخر
آیة معه * یعنی دنیاده قرآن عظیم الشان صاحبی اولوب تجوید اوزره
تلاوت ایدنلر آخرتده جنته کیردکده اکا دینور که قرآن کریمی اوقو ودرجه لره
صعود ایت هر بر آیتی اوقودقجه بر درجه یه واصل اولورسا که معلومی اولان
آیتلرك آخرنی اوقیونجه دك رفعت بولمقدن خالی اولماز و بر آیتده شویله
دینور که سنك منزلك جمله دنصکره اوقودوغك آیت کریمه عندنده در
امدی بعضلر دیمشلردر که درجات جنتك عددی قرآن کریم آیتلرینك
عددنجه در اهل قرآن درجه سی جمله دن یوجه در کتاب جامع الصغیرده
مذکوردر ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایتیله که رسول کائنات

صلى الله عليه وسلم بيورمشدر *ان اهل الدرجات العلى ليراهم من هو اسفل
منهم* تحقيق درجات عاليات صاحبلرينى انلردن اشاغى اولنلر شويله
يوكسكده كوررلركه *كما ترون الكوكب الطالع فى افق السماء* سزلر
عالم دنياده افق سماده طلوع ايتمش يلدزى كورديككوز كبى *وان
ابابكر وعمر منهم وانعما من افضلهم* وتحقيق ابو بكر ايله عمر حضرتلرى
رضى الله عنهما درجات عاليات اصحابندندر وانلرك افضلرندندرامدى
درجات عاليات اصحابى شول كمسه لدركه مسلمره سلام ويررلر وفقيرلره
صدقه وطعام ويررلر وكيجه ايچنده خلق اويقوده ايكن نماز قيلارلر ودخى
بايان جماعت ايله نماز قلمغه كيدرلر وابدستى كمال اوزره الورلر مساجدده نماز
قلدقدنصكره ينه نمازه انتظار ايدرلر نته كيم حديث شريفلرده
مذكوردر ودخى اهل جنت يوز يكرمى صف اولور سكسان صف امت
محمديه در وقرق صف ماعدا امتلردن اوله نته كيم بهز بن حكيم روايتنده
كلديكه *اهل الجنة عشرون ومأته صف انتم منها ثمانون صفا* يعنى
اهل جنت يوز يكرمى صف اولور وسزلر اول صفلردن سكسان صف
اولورسز ودخى معلوم اولسونكه جنتده رفعت درجه ايچون شفاعت
واردر الله سبحانه وتعالى بيوردى اعوذ بالله *والذين آمنوا* شونلركه
مؤمن اولديلر *واتبعهم ذريتهم بايمان* وانلره اولادى ايمانله تابع اولدى
يعنى انلر مؤمن اولدقلرى كبى اولادلرى دخى مؤمن اوله *الحقنا بهم ذريتهم
انلره اولادلرينى الحاق ايدرز يعنى درجه لرى برابر اولور *وما التناهم من عملهم
من شئ* وانلرك عملرندن برنسنه نقصان ايتميوز همان فضل الهى ايله
اولادلرينك درجه لرى انلره واصل اولور حضرت ابن عباس رضى الله عنهما
دن مرويدركه *اذا دخل اهل الجنة يسأل عن ابويه وزوجته وولده
يعنى مؤمن جنته داخل اولدقده اناسندن وباباسندن وزوجه سندن
واولادندن سؤال ايدوب انلرك مرتبه سى قنده دردير *فيقال انهم لم يدركوا
ما ادركت* جواب ويريلوركه سن بالغ اولديغك مرتبه يه انلر بالغ

اولمديلر *فيقول لقد عملت لى ولهم* شويله ديه كه بن كندم ايچون وانلر
ايچون عمل ايتدم انلره شفاعت ايده رم ديه *فيؤمر بالحاقهم* پس حق
تعالى طرفندن امر كله كه استديكى اقرباسى انك درجه سنه برابر اولسون
لكن انك درجه سندن برنسنه نقصان اولميوب همان الله تعالينك
فضليله الحاق اولنور اهل تفسير رحمهم الله بيورمشلردر كه بيوك وكوچك
اولاد بابالرينه وانالرينه وبابالر دخى اولادلرينه برابر اولوب درجه لرى مساوى
اولور تا كه بربرلرينه ملاقات ابديه ايدوب سرور دائم حاصل اولسون ودخى
عيون تفاسيرده مذكوردر كه ولد كبير مسلم صالح باباسنه ملحق اولور اگر عملى
باباسنك عملى قدر يوق ايسه ده باباسنه اكرام ايچون الله تعالينك فضليله
ملحق اولور امدى بوندن معلوم اولور كه صالحلرك اولادى صالح اولميانلرك
اولادندن افضل ودرجه سى اعلادر خصوصا علماء عاملون وصديقون
وشهدا اولادى اولنلر ودخى سادات كرام اولنلر نقدر مرتبه لره نائل اولسه لر
كركدر ودخى انبياء عظام وعلماء كرام عليهم الصلوة والسلام اهل جنته
رفعت درجه ايچون شفاعت ايتسه لر كركدر اللهم اكرمنا بفضلك وارزقنا
بشفاعتهم آمين فصـــــل معلوم اوله كه حق تعالينك امريله اولوم
قيون شكلنه كيروب جنت ايله جهنم ارا سنده يوكسك مكانه قنوب ندا اولنه كه
يا اهل جنت ويا اهل جهنم بيلورمى سز بوندر وانلر ديه لر كه اولومدر بعده
انى بوغزليه لر وندا اولنه كه يا اهل جنت ذوق سعادتده ابدى قالكوز
ويا اهل جهنم عذاب ايچنده غم وغصه ده سزلر دخى ابدى قالكوز پس
اهل جنت كمال سرور وتمام ذوق وراحت بوله لر واهل جهنم كمال غم
وغصه وابدى عذابده اولوب وفرياد ايدوب اغلشه لر كوزلرندن صودن
وقاندن دريالر حاصل اولوب كميلر جريان ايتمك ممكن اوله نته كيم يحيى بن
معاذ رحمهما الله تعالى شويله بيورديكه ايكى مصيبتدن قنغى سنه تحمل
اولنور جنتدن محروم اولمق بر مصيبت وجهنمده معذب اولمق بر مصيبت
عظيمه فوت نعمته تحمل اولنماز ونار جحيمه طاقت كلمز نعوذ بالله من كل

مصيبة بس بهرحال معذب اولمق نعمتدن محروم اولمقدن اشددر اكر
كافرلرك عذابى نهايت بوليدى انلره غم اولمازدى ومسرور اولورلر
ايدى واكر ذوق جنت منقطع اوليدى اهل جنت محزون اولوب جنت انلره
زندان وظلمات اولور ايدى * ربنا اصرف عنا عذاب جهنم ان
عذابها كان غراما انها ساءت مستقرا ومقاما * ودخى امام بخارى وامام
مسلم رحمهما الله تعالى تخريج ايتديلر ابى سعيد رضى الله عنه دن رسول الله
صلى الله عليه وسلم بيورديكه * ان الله تعالى يقول لاهل الجنة يا اهل
الجنة يقولون لبيك ربنا وسعديك والخير فى يديك * يعنى الله تبارك وتعالى
اهل جنته ديه كه يا اهل جنت وانلر ديه لر كه لبيك وسعديك يا ربنا جميع خير
سنك قدر تكده منحصردر * فيقول هل رضيتم * حق تعالى بيوره كه
سز بندن راضى ميسز * فيقولون مالنا لا ترضى وقد اعطيتنا مالم تعط
احدا من خلقك وانلر ديه لر كه نيچه راضى اولميالم كه مخلوقاتدن بركمسه يه
اعطا ايتمدوكك جنت وسعادتى و بى حساب نعمتلرى و بلا نهايه ذوق
ولذاتى بزه اعطا ايتدك فيقول الا اعطيكم افضل من ذلك وحق تعالى
بيوره كه بو عطيه لرك جمله سندن افضلنى سزه اعطا ايده ييمى فيقولون
يارب اى شئ افضل من ذلك وانلر ديه لر كه يارب بوندن افضل نه شى
واردر * فيقول احل عليكم رضوانى ولا اسخط عليكم بعده ابدا * يعنى حق
تعالى بيوره كه بن رضامى سزه حلال وتنزيل ايتدم شمدن كيرو سزه
اصلا ابدا غضب ايتمم على الدوام رضامده سز ودخى كونا كون ذوق
وسعادت ايله * وفيها ما تشتهيه الانفس وتلذ الاعين * مصداقنجه
جانلرى استدكلرى نعمتلرى وكوزلرى كوردكجه لذت وسرور حاصل
اوله جق حور عين وغلمان نازنين و بوجه سرايلر ونورانى صحرالر وكونا كون
مقدس باغچه لر و باغلر وكوزلر كورمامش وقولاقلر استماع ايتمامش وبركمسه نك
خاطرينه كلمامش نعمتلره وسعادتلره نائل اولوب هركس مرتبه سنه سنى
بولدقد نصكره حضرت ابن عباس رضى الله عنهما نك نقل ايتديكى كوره

حق سبحانه وتعالى حضرت جبرائيل عليه السلامه حظيرة القدس كه
ضيافتخانه درانى كتورمه سيله امر ايدوب قوللريمه ضيافت ايتسم كركدر
ديه اول دخى جمله جنتك اطرافنى وكوشه لرينى طواف ايدوب بولميه بعده
رب العزتك حضور معنويه سنده سجده ايدوب يارب سكز جنتلرى طواف
ايتدم بولمدم ديدكده رب العزت سبحانه وتعالى بيوره كه يا جبرائيل
جنت الخلد ايچنده بولورسن بعده اكا داخل اولوب اطرافنى سير ايدركن
بر جنت پيدا اوله كه انى جبرائيل هيچ كورمامش اوله قپوسنده بر عظيم هيئتلو
ملك قائم اولمش جبرائيل اكا سلام ويروب اول دخى آلدقده ديه كه سن كمسك
اول دخى ديه بن جبرائيلم اول دخى ديه كه سبحان الله بو اسمى عمرمده ايشتمدم
قندن كلورسن ديه جبرائيل عليه السلام ديه كه جنتدن كلورم اول دخى
ديه كه بوندن غيرى جنت وارميدر جبرائيل عليه السلام ديه كه بو محللرده
حظيرة القدس وارميدر اول دخى ديه كه اشته منظركده در پس جبرائيل
عليه السلام نظر ايتدكده انده شولقدر كوشكلر وار كه عددى بى حساب
اوله اول ملك ديه كه بونى نيدرسن جبرائيل ديه كه آلوب حق تعالينك
حضور معنويه سنه كتورسم كركدر اول دخى ديه كه نيجه كتوره بلورسن
اول دخى ديه بقدرة الله كتوررم اول دخى ديه كه بو صورتده كتورمك اولور
پس جبرائيل حظيرة القدسى حمل ايدوب ايچنده بى حساب مملكتلر
وسرايلر وانهار واشجار واثمار ايله الوب مكان مأموره كتورر پس بامر الله
تعالى جبرائيل بر مرتفع مكانه چيقوب صوت اعلى ايله اولا ندا ايده كه يا محمد
سن وسائر انبياء مرسلين رب العالمينك ضيافتنه كله سز ديه پس حضرت
حبيب الله وسائر انبياء ومرسلين صلوات الله وسلامه وعليهم اجمعين
براقلره بنوب بونجه ملائكه وغلمان ايله بعده جبرائيل عليه السلام بركره
دخى ندا ايدوب * يا اهل الجنان هلموا الى ضيافة رب العالمين جميعكم * يعنى
يا اهل جنت جمله كز رب العالمينك ضيافتنه كلوكز ديدكده بعيد وقريب
جمله اشيدوب مملكتلرندن وخانه لرندن وجهان نمالرندن انوب براقلره

یتوب بونجه ملائکه وغلمان ایله صف اولوب قیجان اغاجلره راست کاسه‌لر
اغاجلرک دالرندن قالقوب صفلرینه خلل کلمز اوله کوشدن بی حساب
کوشکلره مرور ایتدکده یلدرم کبی کیدرلر ثانیا قزل بنیاد اولنمش کوشکلر
و یوجه سرایلره راست کلوب انی دخی یلدرم کبی کچه‌لر ثالثا یاقوتدن
مملکتلره وسرایلره راست کلوب انی دخی یلدرم کبی کچه‌لر رابعا مسک
ازفردن و بیاض کافوردن صحرا و طاغلر و دریالر و باغ نعیم وسائر
مسیره‌دن مرور وعبور ایدوب وانجودن خلق اولنمش مملکتلر وخانه‌لر
و یوجه جهان نماره مرور ایدوب کچدکده حظیرة القدسک نوری کورینه که
مابینی اون بیک یللق یول قاله پس بو منوال اوزره سیر ایده‌رک حظیرة القدسه
داخل ونازل اولوب حق سبحانه وتعالینک انلره حاضر ایتدیکی کرامتلره
وسعادتلره نظر ایده‌لر نوردن والتوندن وکوشدن کوشکلره چیقوب
مفرح ومزین سرایلر اوزرینه جلوس ایده‌لر ومسک ازفردن دپه‌لر اوزرلرنده
سیران ایدرلر بعده حق سبحانه وتعالی کروب نامنده بر ملکه امر ایدوب سفره‌یی
میدانه کتوره اول سفره لاجوردیاقوتدن اولوب طولی اون بیک یللق یول
وعرضی دخی اولقدر اوله و اوزرینه درلو طعاملر چکله اصلا آتشده پشمش
اوله زیرا جنتده آتش یوقدر همان محض قدرتدن حاصل اولور بعده
حق سبحانه وتعالی بیوره که ای ملائکه قوللریمی اطعام ایدیکوز بعده
ملائکه التوندن صحنلر وکاسه وطاسلر کتوروب هر برنده یتمش درلو طعام اوله
جانلری استیوب حظلری قدر اکل ایده‌لر بعده حق سبحانه وتعالی
بیوره که یا ملائکه قوللریمه درلو شرابلر حاضر ایدیکوز پس ملائکه
قولپسز برداقلر و نازنین مشربه‌لر و ابریقلر ایله جنت ارمقلرندن طولدوروب
اللرینه صونه‌لر بعض تفسیر کتابلرنده شویله‌درکه اول زمانده کبار اهل
سعادت نیاز ایدوب دیه‌لر که نیجه زماندر که ملائکه وغلمان اللرنده شربتلر
ایچونر بز مزدن طلب ایده‌رز که همان بالذات قدرت الهیه ایله نوش ایده یوز
همان یلدزلردن چوق نوردن کاسه‌لر و برداقلر شراب طهور طلوا اللرینه

ویرلور بو معنایه‌در * وسقاهم ربهم شرابا طهورا * دیمشلر بعده
حق تعالی بیوره که یا ملائکه قوللریمه جنت میوه‌سی کتوریکوز همان
ملائکه در یاقوت وزبرجد ایله مزین طبقلر ایچنده درلو میوه‌لر کتوره‌لر
مرادلری قدر اکل ایدوب تلذذ ایده‌لر بعده حق تعالی امر ایدوب یا ملائکه
قوللریمه حله‌لر وقفتانلر حاضر ایدیکوز دیه پس ملائکه همان درلو مزین
قفتانلر کتوروب هر بر مؤمن یتمش حله کیوب اصلا اکا ثقلت ویرمیه بعده
حق تعالی بیوره که یا ملائکه قوللریمک قوللرینه بلازک وخلخال وخاتم
کتوریکوز پس ملائکه انجودن والتوندن وکمشدن بلازکلر وخلخال
وخاتم کتوروب جمله‌سی مزین اوله‌لر بعده حق تعالی بیوره که یا ملائکه
قوللریمه تاجلر کتوروب حاضر ایدیکوز پس ملائکه انجودن و یاقوت
وزبرجد ایله مزین تاجلر کتوروب باشلرینه قویه‌لر اول تاجلرک هر طاشی
کونشدن زیاده منور اوله بعده حق تعالی بیوره که یا ملائکه قوللریمه
طیب ورایحهٔ طیبه حاضر ایدیکوز همان ملائکه سرعت ایله جنت
قوشلرینی الوب مسک ازفر وطیب عنبر جزیره‌لرینه طالدروب بعده اهل
جنتک باشلری اوزرینه کلوب قنادقناده و یروب جمله اهل جنتک باشلرندن
ایقلرینه‌دک طیب ایله مطیب ایده‌لر بعده حق تعالی امر ایدوب نقدر اغاجلر
وارایسه جمله‌سی کونا کون صدا ایله درلو نغمه‌لر ایدرلر که جمله اهل جنت
ذوق وصفالرنده حیران اوله‌لر بعده حق تعالی بیوره که قوللریم دخی بندن
مرادیکوز وارمیدر پس بربرلرینه نظر ایدوب عجب دخی نه طلب ایلسک
دیو علمالرک مجلسنه کلوب عجب دخی نه مراد قلدی وکتابلرده یازلمش مراد
قالدیمی دیه‌لر علماء رحمهم الله تعالی دخی مشاهده طلب ایدیکوز جمله
مرادلرک اعلی‌سی بودر دیدکده جمله دیه‌لر که یاربنا سندن انجق مطلوبمز
مشاهده‌در کرم قیل بزی نعمت کبری ولذت عظمی ایله مسرور ایله
دیدکلرنده همان کبریا حجابلری رفع اولوب رب العزة جل شانه تجلی ایدوب
جمله اهل جنت نظر ایتدکده شول مرتبه ذوق ولذت حاصل اوله که سائر

لذات نعمی اونودوب سجده ایدەلر پس جنتده ندکلوشی وار ایسه جمله سی
سجده ایدەلر وجمله سی دیەلرکه یا ربناسن علو ارتفاع وعز وعظمت کبریا
ایله موصوف رب العزة سن ملك وملكوت سكا مخصوصدر سنك شریك
ونظیرك یوقدر حمد وشكر سكا مخصوصدر جمله نعمت قوللرینه سندن
كلور وفضل وكرم سنكدر سندن غیری را لمجا ایدوب معبود قیلنجق
برنسنه یوقدر جمله اشیایی یوق ایكن وارقیلان سن سك جمله جانلولری
میت ایدوب كیرو جانلو ایدن سن سك قدرت قاهرەك جمله اشیایی مغلوب
ایتمشدر دیوب انواع تقدیس وتسبیح وحمد شكر وثنا ایدەلر پس انلرده
شولقدر انواع حسن وجمال ظاهر اوله كه اصلا عقل انی ادراك وتصور
ایدەمز پس حق سبحانه وتعالی انلره سلام ویروب السلام علیكم یا عبادی
السلام علیكم یا احبابی السلام علیكم یا اولیائی دیەنته كیم قرأن كریمده
بیورر* سلام قولا من رب رحیم* واهل جنت دیەلر كه یا ربنا بز سكا لایق
عبادت ایدەمدك شمدی بزه اذن ویرمی سك سكا سجده وعبادت ایدەلم
حق تعالی بیوره كه قوللرم جنت شویله برمكاندر كه بونده زحمت ومشقت
اولمازو عبادت وطاعت اولماز بن سزی انجق ضیافتمه واكراممه دعوت
ایلدمكه ذوق وصفا ایده سز من بعد سزز ایچون عبادت وسجده
وسائر تعب یوقدر ابدا لابدین ذوق وصفالر اولمقده در بعده حق تعالی
اذن ویروب هركس مكانلرینه رجوع ایدەلر حق تعالی وتبارك اذنیله
برمنادی ندا ایده یا اهل جنت مكانلریكزه رجوع ایدیكوز رب العزة سزدن
راضی در بعده هركس سرایلرینه كلوب ازواجلری قارشو كلوب دیەلر كه
نه كوزل منور اولدیكوز وجمالكزنه عجب زیاده اولمشدر پس جواب
ویروب دیەلر كه بز رب العزة جل وعلایی مشاهده ایتدك انك ایچون نورمز
وجمالمز زیاده اولدی دیوب هر زمان حسن وجمال وذوق صفالری زیاده
اوله اللهم ربنا اكرمنا بمشاهدتك فی جوارك الكریم تذییل معلوم اولسونكه
جنتده اهل جنتك رب العزة جل وعلایی مشاهده ایتملری اهل سنت

اعتقادندندر وآیات واحادیث ایله ثابتدر برآیت كریمەده* وجوه یومئذ
ناضرة الی ربها ناظرة* یعنی عقباده اهل سعادت سرور بهجت ونضرت
وجمال ایله ممتاز ومكرم اولوب رب العزة جل شانه انلره تجلی ایدوب انلر دخی
نظر ایدیجیلردر. وبرآیت كریمەده* للذین احسنوا الحسنی وزیادة* یعنی
عالم دنیاده اسلام وایمانده صادق اولوب وكوزل عمل ایدوب قوللر ایچون
عقباده كوزل جنت ودخی زیاده نعمت حاضر اولمشدر حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلم لفظ حسنی یی جنت ولفظ زیاده یی مشاهده ورؤیت
ایله تفسیر بیورمشدر ودخی برحدیث شریفده* انكم سترون ربكم كما ترون
القمر لیلة البدر* واقع اولمشدر ویكرمی بركبار صحابه رضی الله تعالی عنهم
روایت ایلمشلردر بریسی حضرت صدیق اكبر ابو بكر رضی الله عنه در
واحادیث مشهوره دندر معناسی یا معشر الاسلام علی التحقیق سزلر
ربكزی عقباده كورر سز شك وشبه وازدحام اولمیوب نته كیم عالم دنیاده
لیلة البدرده قمری كورر سز بلاشبهه قمرده شك ومشاهده سنده ازدحام
اولمدیغی كبی ومشاهده نك وقوعی اوزرینه اجماع امت منعقد اولمشدر
اما معتزله طائفه سی مشاهده یی انكار ایدوب دیدیلر كه مشاهده نك بش
شرطی واردر اولكی مشاهده اولنان نسنه مكانده اولمق ایكنجی جهتده
اولمق اوچنجی مقابلده اولمق دوردنجی افراط اوزره بعید وقریب اولمیوب
متوسط اولمق بشنجی قوة باصره دن شعاع اكا متصل اولمق ناظر ایله
منظور اراسنده ضیا اولمق شرطیله امدی بو شروط حق تعالی حقنده
محالدر ومشاهده دخی محال اولور دیدیلر اهل سنت نصرهم الله تعالی
جانبندن جواب ویروب اولا بو شروط عادیه ودنیاویه در امور آخرت عالم
دنیایه قیاس اولنمازو بو امورمذكوره نك شروط اولدیغی فی الدنیا والاخرة
هنوز ثابت دكلدر انجق مشاهده حق تعالی وتبارك نك اراده وایجادیله
اولور ممكندر كه دیار مغربده اولان اعمی ده حق تعالی مشاهده ایجاد
ایلسه مشرقده اولان قریجه یی مشاهده ایدر بو مثللو نسنه لر امور ممكنه دندر

قدرت ربانيه اكا تعلق ايتمك صحيحدر سؤال مشاهده ايچون وقت معين
وارميدر جواب تجلى ايكى قسمدر عام وخاص تجلىٔ عام هر جمعه كونى
مقدارنده اولورنته كيم جامع الصغيرده انس رضى الله عنه روايتيله شويله دركه
ان الله تعالى يتجلى لاهل الجنة فى مقدار كل يوم الجمعة على كثيب كافور ابيض
يعنى تحقيق الله تعالى اهل جنته هر جمعه كونى مقدارنده تجلى ايتسه كركدر
انلر بياض كافوردن ديه‌لر اوزرنده قعود ايديجى اولدقلرى حالده وتجلى
خاصده اهل جنت مساوى دكلدر علمده وعملده كمال كسب ايتديكى قدر
مشاهده ايدر جمله اهل سعادتك كبارى هر زمان مشاهده ايدرلر وكمى
اوچ كون مقدارنده وكمى درت كون مقدارنده مشاهده ايتسه‌لر كركدر
سؤال مشاهده امت محمديه ايچونميدر يوخسه سائر امم سالفه‌يه دخى اولورمى
جواب امت محمديه حقنده اتفاق واردر وسائر امت حقنده اختلاف
واردر لكن ظاهر اولان انلر دخى مشاهده ايدرلر سؤال مشاهده انسانه‌مى
مخصوصدر يوخسه جن وملائكه دخى مشاهده ايدرلرمى جواب امام
ابو الحسن الاشعرى وامام بيهقى وحافظ علامه ابن القيم ملائكه دخى
مشاهده ايدرلر ديديلر صحيح بودر وامام بلقينى جن طائفه‌سى مشاهده
ايدرلر ديدى سؤال نسوان مشاهده ايدرمى جواب حقنده اقوال كثيره
ونقول عديده واردر بعضلر انلر ايچون مشاهده يوقدر ديديلر لكن بو قول
ضعيفدر و بعضلر انلر رجال كبى مشاهده ايدرلر ديديلر بو ظاهردر و بعضلر
بيرام كونلرى مثالى مقدارنده كه مثلا سنه‌ده ايكى كره مشاهده ايدرلر ديديلر
والله تعالى اعلم واحكم سؤال جنتده اكل وشرب وجماع ايتدقده فضلات
وغسل وسائر اذى واقع اولورمى جواب جنتده بو مثللو نسنه اولماز قچان
اكل وشرب ايتدكده انلردن مسك وعنبر رائحه‌سى كبى بدنلرندن در ظهور
ايدر وغسل كبى نسنه‌لر انده اولماز سؤال جنتده كيجه وسائر ظلمات اولورمى
جواب عالم جنت نورانيدر وعرش عظيم نورى جمله جناتى احاطه ايتمشدر
وجناتك هر بر ذره‌سى كونشدن زياده ضيا ويررانده شمس وقمر وكواكب

وسائر چراغ باقيه احتياج يوقدر وانده زحمت ومشقت و يوجك نسنه
اولماز ولباسلرى كهنه لنمز وعجز وفتور وكسل كبى نسنه انده اولماز ذوق
ولذت وصفا وراحت محليدر اللهم ادخلنا الجنة مع الابرار تتمه عالم دنياده
يقظه حالنده حق تعالى بى مشاهده ايلمك انجق حضرت رسول كائنات
عليه شرائف الصلوات والتحيات جناب عالى منزلتلرينه مخصوصدر
ليلة الاسراده واقع اولمشدر مع هذا باش كوزيله مى يوخسه قلب كوزيله مى واقع
اولدى ديو سلف وخلف اختلاف ايتمشلردر وسائر مرسلين صلواة الله
وسلامه على نبينا وعليهم اجمعينڭ بريته واقع اولمامشدر از جمله حضرت
موسى عليه السلام تمنى ايدوب مضمون نظم عزيز مصداقنجه *رب ارنى
انظر اليك* يعنى يارب العزة ذات جليلة الصفاتكى ارائت وكشف ايله سنى
مشاهده ايده‌يم ديو نياز وضراعت بيوردقده وراء حجاب كبريادن *لن ترانى*
خطاب هيبت ربانيه وفرمان عظمت صمدانيه صادر اولمشدر
زيرا بو منصب عالى ومنزل متعالى منازل لذائذ جنانيه‌نك اعلاسى وافضلى در
وحضرت مفخر عالمين وحبيب رب العالمين صلى الله عليه وسلم عالم سمواته
اسرا اولنوب جناب حضرت ذات احديه‌يه مخصوص قيلنان سر يرقاب
قوسين او ادنى يه ارتفاع ووصول حالنده واقع اولمشدر اول مقام عاليشانده دنيا
ومافيها تحت اقدامنده القا اولنمشدر و بالجمله مشايخ سلف وعلما وخلف
رحمهم الله تعالى بو بابده نيجه مدونات وسائر جمع وتأليف ايليوب شويله تحقيق
ايلمشدر كه بو مقام ليلة معراجده انجق حضرت سيد كائنات عليه
الصلوة والسلامه عطيه اولنمشدر هر كيمكه بو دعوايى ايدوب حال يقظه‌ده
بكا واقع اولدى ديرسه اول كمسه ضلالت وغوايت مهلكه سنده واقع اولمشدر
و بر اعتقاد باطل ايلمشدر وحق تعالى بى اصلا ايلممشدر وحاكم الوقت اولنلر
اول كمسه‌يى تعزير شديد ايلمك لازمدر و بعضلر اول كمسه‌نك كفريله فتوى
ويرمشدر وزندقه سيله حكم ايلمشدر ومشايخ صوفيه‌دن ابو سعيد الخراز
وجنيد بغدادى وسائر تأليف ايليوب بو مقوله كمسه‌لر الله الملك المتعالى

اصلا بیلیوب اهل ضلالتدندر دیو تصریح ایلمشلردر وامارؤیاده مشاهده
ایلمك حقنده دخی مشایخ سالفه‌دن اختلاف و بعضلرندن نفی وانکار
منقولدرلکن صحیح اولان منع وانکار اولمق زیرا نقول صحیحه ایله سلف
صالحینك بعض کبارندن وقوعی نقل اولنمشدر حتی حضرت امام اقدم
وهمام افخم ومقتدای اعظم ابو حنیفه رضی الله عنه وارضادن نقل اولنور که
عالم منامده رب العزتی جل شانه طقسان طقوز کره مشاهده بیورمشدر
صکره برکره دخی واقع اولوب تمام یوز کره مشاهده وقوعی ثابتدر وامام
احمد رحمه الله بیورمشکه رب العزة جل اسمه‌یی دوشمده کوردم وسؤال
ایدوب دیدمکه یارب العزة سکا کسب تقرب ایدن قوللرینه سببله تقرب ایدرلر
شویله جواب بیوردیکه یا احمد کلامم وقرآنم تلاوتیله ایدرلر وبن سؤال
ایلدمکه یارب معناسنی فهم ایله‌می یوخسه مجرد تجوید ایله نظم شریفنی
تلاوت ایله‌می جواب بیوردیکه معناسنی فهم ایله‌ده وفهم ایلمدن‌ده تقرب
ایدرلر وسائر صالحلردن دخی منقولدرلکن کمال تقوی وتمام زهد اربابندن
اولنلره‌در یوخسه اهل جهل واصحاب عصیان بومنصبدن مردود
ومعزوللردر اللهم ثبتنا علی دینك واحشرنا مع الذین انعمت علیهم
من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن اولئك رفیقا آمین
بحرمة حبیبك النبی الامی العربی القریشی الامین* مقام سادس* ایمان
بالقضاء والقدر بیاننده اولیجیدر معلوم اولسونکه حق تبارك وتعالی
هرشیئی قضا ایلمشدر وقضا اهل سنت مذهبنده اراده ربانیه‌نك تعلقاتندن
عبارتدر امدی جمیع کائنات وجوده کلمزدن مقدم نه وجه اوزره ونه کیفیتله
ونه زمانده اوله جغنی بیلور اراده علیه‌سی تعلق ایدوب لوح محفوظه
یازلمشدرنته کیم امام ترمذی عبادة بن الصامت رضی الله عنه روایتنده
شویله‌درکه حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه* ان
اول ما خلق الله القلم* یعنی تحقیق حق تعالینك اول خلق ایلدیکی
نسنه قلمدر ابو هریره رضی الله عنه روایتنده* اول شیء خلق الله القلم ثم النون

وهی الدوات* یعنی حق تعالینك اول خلق ایتدیکی قلمدر صکره‌کی نوندر
یعنی دواتدر* فقال له اکتب* ودخی حق تعالی قلمه کتابت ایله امر ایلدکده
قال ما اکتب* قلم نه شیء کتابت ایده‌یم دیدی قال حق جل وعلا بیوردیکه
اکتب القدر مقدوراتی ومخلوقاتی علی وجه التفصیل کتابت ایت دیدی
فکتب ما کان وماهو کائن الی الابد* پس قلم شمدیکی زماندن مقدم اولنلری
وابد الابدین اوله جقلری یازدی وبرروایتده قلم هرکسك عملنی واثرینی ورزقنی
واجلنی علی حده یازدقدنصکره* ثم ختم علی فم القلم* فلم ینطق ولاینطق
الی یوم القیمة* یعنی قلمك اوزرینه حق تعالی ختم ایلدی بردخی نسطیر
ایتمدی والی یوم القیمة هیچ برنسنه یازمازدیمکدر امدی بوندن معلوم اولدیکه
لوح محفوظ محو واثبات قبول ایتمزنته کیم حضرت علی رضی الله عنه
واکثر علما رحمهم الله تعالی بویله تحقیق ایتدیلر واما* یمحو الله ما یشاء
ویثبت وعنده ام الکتاب* کبی آیت کریمه‌لری امور دنیانك اختلاف
وتبدل* وکم اهلکنا من القرون وانشأنا من بعدهم قرنا آخرین* کبی آیت
کریمه‌لرده حمل وتفسیر ایتدیلرنته کیم ارشاد البشر الی طریق القضا والقدر
ادا ورساله‌مزده تفصیل ایلدك ودخی حضرت امام اعظم ابو حنیفه رضی الله
عنه فقه اکبر کتابنده شویله بیوردیکه* لا یکون فی الدنیا ولا فی الاخرة
شیء الا بمشیئته* یعنی دنیاده وعقباده ذره قدر نسنه بولنمازالا حق تعالی
وتبارکنك ارادتیله بولنور وقضاسیله حکمنده وامرنه مقارن بولنور وقدره
مقدار معین وزمان ومکان معین ووصف معین اوزرینه تقدیر وتعیین ایتدیکنه
مقارن بولنور وکتبه فی اللوح المحفوظ* اول نسنه‌نك وجودندن مقدم لوح
محفوظه کتابت ایتمسیله بولنور امدی بوتقریردن شویله منفهم اولدیکه
جمله مخلوقاتدن برنسنه وهیچ اثر یوقده ایکن حق جل وعلا انلری ذره بذره
علی وجه التفصیل بیلور کیمسنه‌نك وجوده کلمه‌سنی وکیمینی یوق اولمه‌سنی
خیرلری وشرلری وفائده‌لری وضررلری کافرلرك کفر وشرکلرینی وفاسقلرك
فسق وعصیانلرینی مراد ایدوب لوح محفوظه یازمشدر پس بوتقدیرجه

قوللرڭ حكمنه وقضاسنه مخالفت ایتمەكه قادر دكلدر هر كس فعلنده
وسائر حركات وسكناتنده مجبور ومضطر اولمق لازم كلوردیو سؤال توهم
اولندیغیچون پس ابو حنیفه رضی الله تعالی عنه بو سؤالی دفع ایچون
دیدیكه لكن كتبه بالوصف لا بالحكم یعنی حق سبحانه وتعالی لوح
محفوظه وصف طریقیله یازدی یعنی هرشیء حقنده فلان نسنه شویله اولور
فلان كیمسەلر كافر اولورلر اختیارلریله وفلان كیمسەلر مؤمن اولورلر
اختیارلریله وسائر اشیا شویله اولورلر دیو هر نسنه لرڭ اوصافی واحوالی
وقوللرڭ ارادەلری وقصدلری ایجاده سبب اولوردیو كتابت اولنمشدر
یوخسه فلان كیمسەلر شویله اولسونلر وفلان نسنه بویله اولسونلر دیو حكم
امر ونهی طریقیله دكلدر بو صورتده جبر واضطرار لازم كلمز ودخی قضا
ایكی قسمدر بریسی مبرمات وبریسی معلقات اما مبرمات اولدر كه بر شرط ایله
مشروط وبر سببه مربوط اولمشدر بلكه قطع وجزم طریقیله حكم ومراد
اولنمشدر مثلا فلان نسنەلر البته شویله اولسه كركدر دیو حكم اولنمشدر
بویله قضادن احتراز اصلا فائده ویرمز اما معلقات كه حكم الهی بر شرط
اوزرینه تعلیق یاخود بر سبب ایله مربوط اولمشدر مثلا قوللر تزوج ایلدكده
اولاد حاصل اولور تزوج ایلمینلر اولاددن محرومدر وفلان مصیبتلر قوللرڭ
دعالری سببیله دفع اولەجقدر وفلان مرادلر دعالر سببیله حاصل اولەجقدر
دیو قضا اولنمشدر امدی تزوج شرطدر اولاد مشروطدر وتزوج اولمدقجه
اولاد حاصل اولماز كذلك دعا سببدر مصیبتك دفعی مسببدر وسائر مراد
لردخی مسببدر امدی بویله قضای معلقدن احتراز ومراد معلق طلب
ممكندر لكن قوللره اولا لازم اولان بودر كه شروطه وسببه اولا تشبث
ایدوب بعده مراد طلب ایدەلر والحاصل چونكه قضا قوللره كوره امر
مجهول اولوب كیفیتنده معقول اولدیغیچون هر بر عموم وخصوصده سبب
وشرطه تشبث امر لازمدر شاید مرادلر اول سبب وشرط واسطه سیله
حاصل اولور باذن الله تعالی سؤال امور اخرویه غیر متناهیه در امدی نیجه

لوح محفوظه مجموعی تحریر ممكن اولور جواب حقیقت لوح سائر نسنەلر
كبی دكلدر وكتابت دخی مجهول الكیفدر بو مثللو اموره ایمان واجبدر
كیفیتندن بحث ممكن دكلدر حتی بعض اهل العلم شویله بیورمشدر كه
معلومات عالم عندنده نیجه مرتسم ومنتقش ایسه كذلك جمیع اشیا دخی
لوحده اول وجه مرسومدر یوخسه كاغد اوزرینه كتابت كبی دكلدر دیمشلر
والله تعالی اعلم واحكم فصل قدر مقدوره دینور مخلوق
معناسنه در خارجده بولنان اشیا قضاء سابقه موافق ظهور ایدر امدی
قدر لاحقدر وقضاء الهی سابقدر وبر برلرینه موافق ومطابقدر مخالف
اولمق محالدر والحاصل هر نه كه عالمده بولنور حق تعالینك ارادتیله ولوح
محفوظه یازمسیله ویراتمسیله بولنور امام بخاری وامام مسلم رحمهم الله
تعالی تخریج ایتدیلر عبد الله بن مسعود رضی الله عنه دن رسول كائنات
صلی الله علیه وسلم بیوردیكه * ان احدكم یجمع خلقه فی بطن امه اربعین
یوما نطفة * یعنی تحقیق سزك بریكز مثلا اناسی قرننده قرق كون نطفه
اولدیغی حالده خلقتی جمع وترتیب اولنور * ثم یكون علقة مثل ذلك * بعده
قرق كونده بر اویشمش قان اولور * ثم یكون مضغة مثل ذلك * بعده قرق
كونده بر پاره ملایمات اولور صورة انسانیه آنده حاصل اولور اركك
یاخود عورت تام الخلقه یاخود ناقص الخلقه هر اعضاسی یرلو یرینه ترتیب
اولنوب روح كلمكه قابلیت حاصل اولدقده * ثم یرسل الیه الملك فینفخ فیه
صكره اكا بر ملك ارسال اولنوب اكا روح نفخ ایدر * ویؤمر باربع كلمات
ملك درت نسنه یازمغله امر اولنور * یكتب رزقه واجله وعمله وشقی او سعید
انك رزقنی وعمرینی وعملنی واهل جهنم میدر یوخسه اهل سعادتدنمیدر
بونلرڭ جملەسنی یازارلر امدی بر حدیث شریفده شویله واقعدر كه * السعید
من سعد فی بطن امه والشقی من شقی فی بطن امه * یعنی سعید اولدر كه اناسی
قرننده اهل سعادت اولدیغی یازلمش اوله وشقی اولدر كه اناسی قارننده اهل
شقاوت اولدیغی حالده یازلمش دیمكدر بعض اشاعره دن منقولدر كه

مؤمن شول کمسه‌در که عمری ایمان ایله ختم اوله نقدر طول عمرنده کفر وعصیان
ایدرسه بیله کافر اولدر که العیاذ بالله تعالی عمری کفر ایله ختم اولنه نقدر
طول عمرنده طاعت وایمان ایدرسه بیله لکن ماتریدیه مذهبنده شقاوت
وسعادت متبدل اولور نیچه کمسه‌لر واردر که صورت اسلامده معمر اولور
آخر عمرنده مرتد اولوب کفر ایله ختم اولنه ونیچه کمسه‌لر واردر که طول عمری
کفر وضلالتده کچر آخر عمرنده توبه ایدوب ایمان وهدایت اوزره ختم اولنور
ودخی رزق عمری ایله تمام اولور وعمری زیاده ونقصان قبول ایتمز زیرا
اجل دیو شول زمانه دیرلر که حق تعالی موتی اول وقتده قضا ایتمشدر تأخر
وتقدم قبول ایتمز زیاده اولمسنی مشعر بعض حدیث شریفلر تأویل
اولنمشدر برکت ورفاهیت وطاعاته توفیق اولنمغله وغیری وجهله ده دخی
معلوم اوله که بنی آدم اوزرینه مؤکل ملائکه واردر عددنده اختلاف
اولنمشدر بعض روایتده شویله‌در که برملك انسانك صاغ جانبنده ایلدیکی
حسناتی یازر وبری صول جانبنده ایلدیکی سیأتی یازر قچان برکناه ایلسه صاغ
طرفنده اولان ملکه یازه‌یمی دیو سؤال ایدر اول یازمه بلکه استغفار ایلیه
وتوبه ایلیه دیر وبرمقدار توقف ایدر اگر توبه واستغفار ایتمزسه کتابت ایت
دیو امر ایدوب حق تعالی بزی بویله عاصیدن خلاص ایلیه خبیث کمسه‌یه
مقارن اولدق حق تعالینك عذابنی خاطرینه کتورمز وحقنی محافظه ایلمز
حق تعالیدن اوتنمز ادبسز کمسه‌در دیرلر وبرملك دخی مواجهه‌سنده
وبرملك خلفنده درمضراتدن حفظ ایدرلر وبرملك دخی آلنی جهتنده‌در
اگر تواضع ایدرسه اکا رفعت وشان ویرر واگر کبر ایدرسه اکا هلاك
ودنائت ویرر وایکی ملك دخی اغزی مقابله‌سنده درانجق رسول الله صلی الله
علیه وسلمه صلوة ویردکده تبلیغ ایدرلر وبرملك دخی اغزنه مؤکلدر یلان
وسائر مضر حیوانلر اویخوده وغفلت حالنده ضرر ایتمه‌لر دیو محافظه
ایدرلر وایکی ملك دخی کوزلری مقابله‌سنده در جمله‌سی اون ملائکه‌در
هر انسان اوزرینه مؤکلدر کشی صالح کمسه‌لردن نیچه حیا ایدرسه بونلردن

دخی اویله‌جه حیا ایلیه وانلره اذیت ایلمیه امدی بو ملائکه تبدیل قیلنور
زیرا کوندز اون ملائکه اخشامه‌دك محافظه ایدرلر اخشام انلر صعود
ایدرلر اون ملائکه سمادن نزول ایدرلر صباح اولنجه‌دك محافظه ایدرلر
بو منوال اوزره اون ملائکه کوندز کلور واون ملائکه کیجه کلور ودخی زیاده
ملائکه مؤکلدر دیو بعض علما ذاهب اولمشلردر حتی بر روایتده هر مؤمن
قتنده اوجیوز التمش ملك واردر دیو واقع اولمشدر وحدیث شریفده
شویله‌در که * ان الله تعالی نهاکم عن التعری فاستحیوا من ملائکة الله الذین
معکم الکرام الکاتبین الذین لا یفارقونکم الا عند احدی ثلاث حاجات
الغائط والجنابة والغسل * یعنی تحقیق الله تعالی سزی چبلاق اولمقدن
نهی ایلدی وحیا ایدیکوز شول الله تعالینك ملائکه‌سندن که سزکله
بیله‌در وشویله ملائکه که عند الله مکرملر واعمال واقوالکزی یازیجیلردر
شویله ملائکهٔ قدسیه که اصلا سزدن مفارقت ایتمزلر اوچ حاجت وقتندن
ماعدا بریسی تغوط ایدرکن وبریسی مجامعت ایدرکن وبریسی غسل
ایدرکن بو اوچ حالده برمقدار مفارقت ایدرلر بعض روایتده شویله‌در که
کشی روح تسلیم ایلدکده کندویه مؤکل اولان ملائکه‌یی کورر اگر اول
کشی فحشیات ولغویات وسائر قبحیاتی مرتکب ایسه اول ملائکه اول
کمسه‌یه دیرلر که الحمد لله سندن خلاص اولدق بزه درلو درلو اذیت ایدردك
فحشیات وغیبت سویلیوب بزه ایشتدرردك وقبیح عمللره بزی واقف ایدوب
متأذی اولوردق قبیح مکانلره اوتوروب درلو درلو خبائث ارتکاب ایدوب
بزه الم ویرردك الحمد لله تعالی شمدی سنك کبی خبیث رفیقدن قورتولدق
دیرلر واگر اول کشی برصالح کمسه ایسه ملائکه اکا دیرلر که حق تعالی
سکا خیر ورحمت ایلسون وسندن راضی اولسون کوزل رفیقمز ایدك بزه
خیرلی کلاملر ایشتدیرردك خیرلی عمللر ایدوب بزی شاد ایلردك وخیرلی
مجلسلره کیدوب بزی مستریح ایلردك حق تعالی سندن راضی اولسون
دیرلر * اللهم انا نعوذبك من شرور انفسنا وسیئات اعمالنا

وان تفتتن فى قبورنا وان نخزى يوم الحشر بين اقراننا
اللهم ارحمنا والحقنا بزمرة حبيبك الابرار والاخيار والمقربين
لاطهار واغفر لنا ولوالدينا ولاساتيذنا ولاقربائنا وللمؤمنين
والمؤمنات الاحياء والاموات برحمتك ياارحم الراحمين
وصل وسلم وبارك على سيدنا وشفيعنا
رسولك وحبيبك محمد وعلى
سائر النبيين والمرسلين وعلى
آل كل وصحبهم اجمعين
والحمد لله
رب العالمين
آمين

م

قد تم طبع هذا الكتاب المطبوع المتعلق بالايمان والاسلام المشتمل
على الاصول والفروع فهو على الحق حقيق بان يكتب بماء النضار
بل حرى بان يحرر بمحلول جواهر الانظار فرحم الله لمن الّفه ودوّنه
وفى روضة جنانه اسكنه واحسنه وقد اعتنى بطبعه نجل المؤلف المرحوم
السيد عبد الرحيم المحب ترويحا لروح والده المرقوم واتفق
اتمامه فى اوائل جمادى الاخرة لسنة اثنين وثلاثين
من هجرة سيدنا خاتم الانبياء والمرسلين والحمد لله
تعالى اولا وآخرا والصلوة والسلام
على رسوله وآله وصحبه
ابدا دائما

*